
CIVIL SZERVEZETEK

(EGYESÜLETEK ÉS ALAPÍTVÁNYOK)

JOGI ÉRTESÍTŐJE

XVII. évf. 4. szám

(Civil Közlöny)

2023. január

Tartalom:

- 1. A CIVIL SZERVEZETEK (ALAPÍTVÁNY, EGYESÜLET, KÖZHASZNÚ SZERVEZET) ADÓKEDVEZMÉNYEI ÉS MENTESSÉGEI A 2023. ÉVBEN**
 - 1.1. Civil szervezetek adókedvezményei és mentességei 2023. évben 2. old.
 - 1.2. Közhasznú szervezetek adózási kedvezményei és tevékenységi jogosultságai 38. old.
- 2. SZJA 1 %**
 - 2.1. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény a 2023. január 1. napjától hatályos módosításokkal egységes szerkezetben 51. old.
- 3. III. A GAZDÁLKODÁS JOGI SZABÁLYOZÁSA A CIVIL SZERVEZETEKRE VONATKOZÓAN**
 - 3.1. Kivonat a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényből (Az egyesület és az alapítvány gazdálkodására vonatkozó rendelkezések.) 62. old.
 - 3.2. Kivonat a Civil Törvényből (2011. évi CLXXV. Tv.) (A civil szervezet és a közhasznú civil szervezet gazdálkodására vonatkozó rendelkezések.) 64. old.
 - 3.3. A civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről szóló 350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 72. old.
- 4. SZÁMVITELI JOGSZABÁLYOK A CIVIL SZERVEZETEK KÖNYVVEZETÉSI KÖTELEZETTSÉGEIRŐL**
 - 4.1. Kivonat a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényből (Az alapítványra és egyesületre is vonatkozó általános számviteli és könyvvezetési jogi szabályok.) 77. old.
 - 4.2. Kivonat az egyéb szervezetek számviteli és könyvvezetési kötelezettségeiről szóló 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendeletről a módosításokkal egységes szerkezetben (Az alapítványra és egyesületre vonatkozó számviteli és könyvvezetési jogi szabályok.) 172. old.

Az összeállításban közölt jogszabályok a 2023. január 1. napján hatályos szöveget tartalmazzák!

(Dőlttel, aláhúzva és vastagítva jelölten az elmúlt egy évben módosított paragrafus- és bekezdés-számok.)

1.1. A CIVIL SZERVEZETEK

(ALAPÍTVÁNY, EGYESÜLET, KÖZHASZNÚ SZERVEZET)

ADÓKEDVEZMÉNYEI ÉS MENTESSÉGEI A 2023. ÉVBEN

Általános forgalmi adó (ÁFA)

(Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (ÁFA tv.) alapján)

1.1.1. Adó alóli mentesség a tevékenység közérdekű jellegére tekintettel

ÁFA tv. 85. § (1) Mentés az adó alól:

- a) az egyetemes postai szolgáltatás nyújtása;
- b) az a szolgáltatásnyújtás és az ahhoz szorosan kapcsolódó sérült- vagy betegápolás és sérült- vagy betegszállítás, valamint az azokhoz szorosan kapcsolódó termékértékesítés, amelyet humán-egészségügyi ellátás keretében közszolgáltató - ilyen minőségében - teljesít;
- c) az a szolgáltatásnyújtás és az ahhoz szorosan kapcsolódó sérült- vagy betegápolás, amelyet humán-egészségügyi - ideértve természetgyógyászatot is - tevékenységet végző - ilyen minőségében - teljesít;
- d) az emberi szövet, vér (ideértve a külön jogszabályban meghatározott labilis vérkészítményeket is), anyatej értékesítése, valamint az előzőekben felsorolt termékértékesítéshez és az emberi szerv adományozásához szorosan kapcsolódó szolgáltatásnyújtás;
- e) az a szolgáltatásnyújtás és az ahhoz szorosan kapcsolódó termékértékesítés, amelyet humán fogorvosi, fogtechnikusi tevékenységet végző - ilyen minőségében - teljesít;
- f) az a szolgáltatásnyújtás - az étkeztetés kivételével, ha az ennek fejében járó ellenérték külön térítendő meg - és az ahhoz szorosan kapcsolódó termékértékesítés, amelyet szociális ellátás keretében közszolgáltató - ilyen minőségében - teljesít;
- g) az a szolgáltatásnyújtás - az étkeztetés kivételével, ha az ennek fejében járó ellenérték külön térítendő meg - és az ahhoz szorosan kapcsolódó termékértékesítés, amelyet gyermek- és ifjúságvédelem keretében közszolgáltató - ilyen minőségében - teljesít;
- h) az a szolgáltatásnyújtás - az étkeztetés kivételével, ha az ennek fejében járó ellenérték külön térítendő meg - és az ahhoz szorosan kapcsolódó termékértékesítés, amelyet bölcsődei ellátás keretében közszolgáltató - ilyen minőségében - teljesít;
- i) az a szolgáltatásnyújtás és az ahhoz szorosan kapcsolódó óvodai, diákotthoni és kollégiumi ellátás - az étkeztetés kivételével, ha az ennek fejében járó ellenérték külön térítendő meg -, valamint az azokhoz szorosan kapcsolódó termékértékesítés, amelyet a köznevelés, a szakképzés, illetve a felsőoktatás, továbbá a (2) bekezdésben meghatározott egyéb oktatás vagy képzés keretében a közszolgáltató, a köznevelési intézmény, a szakképző intézmény, a felsőoktatási intézmény, a felnőttképző, a szakképzésről szóló törvény szerinti akkreditált vizsgaközpont, ennek hiányában a szakmai vizsgát, illetve a képesítő vizsgát a szakképzésről szóló törvény szerint megszervező személy vagy - nemzetközi szerződés alapján - belföldön működő külföldi kulturális intézet - ilyen minőségében - teljesít;
- j) az a szolgáltatásnyújtás, amelyet óvodai, tanári, oktatói, nevelői tevékenységet végző - ilyen minőségében - teljesít a köznevelés, a szakképzés, illetve a felsőoktatás, továbbá a (2) bekezdésben meghatározott egyéb oktatás vagy képzés keretében, ideértve az előzőekben felsoroltakhoz kapcsolódó, óvodai, tanári, oktatói, nevelői tevékenységet végző által szervezett magánóraadást is;

k) a bírósági vagy más hatósági nyilvántartásba bejegyzett, vallás vagy más lelkiismereti meggyőződés kinyilvánítására, gyakorlására létrehozott jogi személy által személyzet rendelkezésre bocsátása a b), f), g), h) és i) pontokban említett tevékenységek ellátása, illetőleg lelki segély, gondozás céljából;

l) a bírósági vagy más hatósági nyilvántartásba bejegyzett, alapszabállyal (alapító okirattal) és tagsággal rendelkező, alapszabálya (alapító okirata) szerint és ténylegesen is nyereségszerzésre nem törekvő személy, szervezet által a tagjainak teljesített olyan szolgáltatásnyújtás és az ahhoz szorosan kapcsolódó termékértékesítés

la) amelynek kizárólagos vagyoni fedezete az alapszabállyal összhangban meghatározott, minden tagra kötelező tagsági díj, egyéb hozzájárulás, a kapott államháztartási támogatás és egyéb adomány, valamint a saját tevékenységből származó nyereség, amely a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerint az adózás előtti eredményt csökkenti, és

lb) amely a közös érdekeknek megfelelően társadalmi, politikai, munkavállalói vagy munkáltatói, illetőleg egyéb, szakmai érdekeket képviselő vagy azt védő, vallási vagy más lelkiismereti, hazafias, humanitárius, karitatív és hagyományőrző célokat szolgál;

m) az a sportolással, testedzéssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtás, amelyet közszolgáltató - ilyen minőségében - teljesít

ma) természetes személynek, aki azt sportolása, testedzése érdekében veszi igénybe, vagy

mb) olyan egyéb személy, szervezet részére, amely azt természetes személy javára történő közvetlen biztosítása érdekében veszi igénybe,

kivéve az uszoda- és strandfürdő-szolgáltatást, a sportesemény megtekintését, valamint a sportolást, testedzést szolgáló ingatlan (ingatlanrész) bérbeadását;

n) a népművészeti, népi iparművészeti és iparművészeti termékek kiállításának, vásárának és bemutatójának szervezése, rendezése és az ahhoz szorosan kapcsolódó, jogszabály által meghatározott minősítés szerint zsűriszámmal ellátott, egyedi vagy meghatározott példányszámban, nem ipari gyártástechnológiával előállított népművészeti, népi iparművészeti és iparművészeti termék értékesítése, amelyet közszolgáltató vagy népi iparművész minősítéssel rendelkező személy, szervezet - ilyen minőségében - teljesít;

o) a közszolgálati rádiós és audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtása, ide nem értve az annak keretében nyújtott kereskedelmi jellegű szolgáltatásokat.

p) a közös cél elérése érdekében együttműködő közösség (a továbbiakban: együttműködő közösség) által a közös cél elérésére nyújtott szolgáltatás az együttműködő közösség tagjának, feltéve, hogy a következő feltételek teljesülnek:

pa) az együttműködő közösség tagja nem adóalany, vagy a szolgáltatás igénybevétele során nem adóalanyi minőségében jár el, vagy

pb) a szolgáltatás igénybevétele az együttműködő közösség adóalany tagjának kizárólag olyan, az a)-o) pont vagy a 86. § (1) bekezdése szerint mentes termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása érdekében történik, amelyhez kapcsolódóan az együttműködő közösség adóalany tagját adólevonási jog egészben vagy részben nem illeti meg, továbbá

pc) az ellenérték, amelyet az együttműködő közösség kap vagy kapnia kell, nem több annál, mint a nála ezzel összefüggésben felmerült igazolt költség, valamint

pd) az ellenérték göngyölített összege nem haladja meg azt a vagyoni hozzájárulást, amelyet az együttműködő közösség tagjának kell a közös cél elérése érdekében az együttműködő közösségnek rendelkezésre bocsátania.

(2) Egyéb oktatás vagy képzés

a) a szakképzésről szóló törvény alapján szervezett szakmai oktatás és szakmai képzés, továbbá az ehhez kapcsolódóan szervezett szakmai vizsga és képesítő vizsga,

b) a felnőttképzésről szóló törvényben meghatározott

ba) bejelentés birtokában és jogszabály alapján vagy

bb) engedély birtokában

szervezett oktatás vagy képzés, továbbá az ehhez kapcsolódóan szervezett vizsga,

c) a nyelvi képzés és az államilag, illetve nemzetközileg elismert nyelvvizsga-bizonyítvány kiadásának alapjául szolgáló vizsga, valamint

d) a tanulmányi és tehetség gondozó verseny szervezése és lebonyolítása

(3) Abban az esetben, ha az (1) és (2) bekezdésben meghatározott valamely tevékenység

a) gyakorlását jogszabály - ide nem értve az önkormányzati rendeletet - hatósági engedélyhez (a tevékenységi kör gyakorlásához szükséges engedélyhez) köti, a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás adómentességének feltétele, hogy az érintett személy, szervezet az engedély birtokában és annak alapján végezze tevékenységét;

b) képesítéshez kötött, és jogszabály - ide nem értve az önkormányzati rendeletet - kivételt nem tesz, a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás adómentességének feltétele, hogy az érintett személy, szervezet javára tevékenykedők között legalább 1 olyan természetes személy legyen, aki a jogszabályokban foglalt képesítési követelményeknek igazolt módon megfelel.

(4) E § alkalmazásában közszolgáltató:

a) a költségvetési szerv az alapító okiratban megjelölt tevékenysége tekintetében, ideértve az önkormányzatot és a társulást is az általa ellátott tevékenység tekintetében;

b) az egyesület, a szövetség, a civil társaság, a köztestület, az országos sportági szakszövetség az alapszabályban (alapító okiratban, társasági szerződésben) megjelölt tevékenységük tekintetében, továbbá az általuk működtetett (fenntartott) intézmény az alapszabályban (alapító okiratban, társasági szerződésben) megjelölt tevékenysége tekintetében;

c) az egyházi jogi személy a létesítő okiratában vagy a bevett egyház belső szabályában megjelölt tevékenysége tekintetében;

d) az alapítvány és a közalapítvány az alapító okiratban megjelölt tevékenységük tekintetében, továbbá az általuk működtetett (fenntartott) intézmény az alapszabályban (alapító okiratban) megjelölt tevékenysége tekintetében;

e) a közhasznú társaság és a nonprofit gazdasági társaság az alapszabályban (alapító okiratban) megjelölt tevékenységük tekintetében;

f) az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény szerint közhasznú szervezetként nyilvántartásba vett civil szervezet az alapszabályban (alapító okiratban) megjelölt közhasznú tevékenysége tekintetében;

g) minden olyan személy, szervezet - az a)-f) pontoktól függetlenül -, aki (amely) biztosított vagy más kedvezményezett részére társadalombiztosítási vagy egyéb - jogszabály alapján - kötelező biztosítási jogviszony keretében végzi tevékenységét;

h) minden olyan személy, szervezet - az a)-g) pontoktól függetlenül -, akire (amelyre) a következő feltételek együttesen teljesülnek:

ha) alapszabálya (alapító okirata) szerint és ténylegesen is rendszeres nyereségszerzésre nem törekszik, nyereség esetleges elérése esetében azt az (1) és (2) bekezdésben meghatározott bármely tevékenysége fenntartására, javítására vagy bővítésére használja fel,

hb) vezető tisztségviselői e feladatukat önkéntesen látják el, saját személyes, illetőleg közvetítő személyeken keresztül anyagi vagy egyéb érdekeltségük sem közvetlenül, sem közvetve nem függ a végzett tevékenység eredményétől,

hc) az (1) és (2) bekezdésben meghatározott bármely tevékenysége keretében teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás során alkalmazott ár (díj), ha az az árak megállapításáról szóló törvény (a továbbiakban: Ártv.) hatálya alá tartozik, megfelel az Ártv. rendelkezéseinek, egyéb esetekben pedig alacsonyabb a termék, szolgáltatás szokásos piaci áránál.

(5) A (4) bekezdés h) pontjában felsorolt feltételek teljesülésétől függetlenül, az a személy, szervezet, akit (amelyet) a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) rendelkezései alapján, az (1) és (2) bekezdésben meghatározott bármely tevékenységét érintően bírósági vagy más hatósági határozat

a) megállapította a magatartás törvénybe ütközését, elrendelte a megtévesztésre alkalmas tájékoztatással kapcsolatban helyreigazító nyilatkozat közzétételét [Tpv. 76. § (1) bekezdés f)-i) pontjai, illetőleg 86. §-a (2)

bekezdésének a) és c) pontja], a határozat jogerőre emelkedésétől vagy véglegessé válásától az azt követő naptári év végéig,

b) elrendelte a törvénybe ütköző állapot megszüntetését, megtiltotta a törvénybe ütköző magatartás további folytatását, a törvénybe ütközés megállapítása esetén kötelezettséget írt elő [Tpvt. 77. §-a (1) bekezdésének e)-g) pontjai, illetőleg 86. §-a (2) bekezdésének b) és d) pontja], a határozat jogerőre emelkedésétől vagy véglegessé válásától az azt követő második naptári év végéig,

c) a fogyasztók széles körét érintő vagy jelentős nagyságú hátrányt okozó törvénybe ütköző tevékenysége miatt, kötelezett az ár leszállítására, az áru kijavítására vagy kicserélésére, illetőleg az ár visszafizetésére [Tpvt. 85/A. §], a határozat jogerőre emelkedésétől vagy véglegessé válásától az azt követő harmadik naptári év végéig

nem minősül közszolgáltatónak.

(6) E § és a 85/A. § alkalmazásában

a) együttműködő közösség:

aa) az együttműködő közösség leendő tagjai által a közös cél elérésére, a Ptk. rendelkezései szerint létrehozott polgári jogi társaság, amelynek kizárólag e cél elérésére szolgáló adóalanyisága - e törvény egyéb rendelkezéseitől függetlenül - valamennyi szerződő fél közös, kifejezett és egybehangzó írásos kérelmére az állami adóhatóság engedélyével, annak véglegessé válásának napjával jön létre, vagy

ab) az a személy, szervezet, aki (amely) egyébként adóalany;

b) együttműködő közösség tagja: az a személy, szervezet, aki (amely) az a) pont

ba) aa) alpontja szerinti együttműködő közösséget létrehozó polgári jogi társaság tagja,

bb) ab) alpontja szerinti együttműködő közösséggel névre szóló tulajdonosi (tagsági) jogviszonyban áll.

ÁFA tv. 85/A. § (1) Az együttműködő közösség tagjai számának folyamatosan el kell érnie legalább a kettőt. Az együttműködő közösség tagja csoportos adóalanyiság esetében csak a csoportos adóalanyiságban részt vevő tagok által kijelölt képviselő [8. § (3) bekezdés a) pontja] lehet, aki (amely) az együttműködő közösség tagjaként a csoportos adóalanyiságban részt vevő valamennyi tagnak együttesen betudhatóan szerezhet jogokat, vállalhat kötelezettségeket.

(2) Az együttműködő közösséget ilyen minőségében úgy kell tekinteni, mint akinek (amelynek) gazdasági célú letelepedési helye belföldön van, gazdasági célú letelepedési hely hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön.

(3) Az együttműködő közösségnek és tagjainak folyamatosan olyan nyilvántartást kell vezetniük, amely alkalmas a 85. § (1) bekezdés p) pontjában meghatározott szolgáltatás nyújtásának, igénybevételének az egyéb tevékenységektől való egyértelmű, megbízható és maradéktalan elkülönítésére.

(4) Az együttműködő közösség tagjai egyetemlegesen felelősek az együttműködő közösséggel együtt a 85. § (1) bekezdés p) pontja alapján keletkező kötelezettségek teljesítéséért.

(5) A 85. § (6) bekezdés a) pont aa) alpontjában említett kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a közös célt, amelynek elérésére a polgári jogi társaság tagjai az együttműködő közösséget létrehozni kívánják,

b) a tagok által kijelölt képviselőt, aki (amely) az adóalanyisághoz fűződő jogokat és kötelezettségeket - mint a bírósági és más hatósági eljárásjogi cselekmények alanya - gyakorolja, és a képviselő feltétlen beleegyező nyilatkozatát a képviselet vállalására, továbbá

c) tagonként külön-külön:

ca) a tag nevét, címét és adószámát, adószám hiányában pedig egyedi azonosításra szolgáló jelét,

cb) a nyilvántartási rendszer bemutatását, amely eleget tesz a (3) bekezdésnek és

cc) kötelezettségvállalást a (4) bekezdés teljesítésére.

(6) A 85. § (6) bekezdés a) pont aa) alpontjában említett kérelem benyújtásával egyidejűleg, annak mellékleteként csatolni kell a polgári jogi társaság létesítéséről szóló szerződés hiteles másolati példányát.

(7) A 85. § (6) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti együttműködő közösség adóalanyisága az állami adóhatósági engedély visszavonásával szűnik meg. Az engedélyt az állami adóhatóság visszavonja, ha

a) azt az együttműködő közösség bármely tagja kéri;

- b) a képviselő a képviseletet a továbbiakban nem vállalja, és új képviselő haladéktalan kijelölése és bejelentése az (5) bekezdés b) pontja szerint nem történik meg;
- c) az (1) bekezdés az együttműködő közösség adóalanyiságának időszakában nem teljesül;
- d) az (5) bekezdés c) pont cb) és cc) alpontjában meghatározott feltételek bármelyike az együttműködő közösség adóalanyiságának időszakában nem teljesül;
- e) a közös cél, amelynek elérésére az együttműködő közösség létre jött, megvalósult, vagy annak megvalósítása többé nem lehetséges;
- f) az együttműködő közösség tagjai által létrehozott polgári jogi társaság megszűnik.

(8) A 85. § (6) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti együttműködő közösség esetében az ott említett adóalany köteles az együttműködő közösség létrehozásával egyidejűleg az állami adóhatóságnak írásban

a) bejelenteni

aa) a közös cél, amelynek elérésére az együttműködő közösséget létrehozták, és

ab) az együttműködő közösség tagjainak nevét, címét és adószámát, adószám hiányában pedig egyedi azonosításra szolgáló jelét; továbbá

b) bemutatni azt a nyilvántartási rendszert, amely mind a maga, mind az együttműködő közösség tagjai részéről eleget tesz a (3) bekezdésnek; valamint

c) nyilatkozni mind a maga nevében, mind az együttműködő közösség tagjai nevében és képviseletében arról, hogy teljesítik az együttműködő közösség időszakában az (1), (3) és (4) bekezdést.

(9) A (8) bekezdésben meghatározott kötelezettségek teljesítésére - ideértve az együttműködő közösség megszüntetését is - az Adóig. vhr. változásbejelentésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

1.1.2. Adóvisszatérítés kérelemre

ÁFA tv. 257/A. § (1) Külföldi illetőségű adományozótól származó pénzbeli adomány, segély (a továbbiakban együtt: adomány) esetében, ha annak kedvezményezettje igazoltan a 85. § (4) bekezdés b)-f) pontjában felsorolt személyek, szervezetek valamelyike, az állami adóhatóság - a kedvezményezett írásos kérelmére - visszatéríti a termék beszerzéséhez, szolgáltatás igénybevételéhez kapcsolódóan rá áthárított és az ellenérték részeként megtérített, illetőleg az általa fizetendő adóként is megállapított előzetesen felszámított adót, feltéve, hogy

a) a termék beszerzése, szolgáltatás igénybevétele a kedvezményezett alapszabályában (alapító okiratában) megjelölt olyan tevékenységnek ellátását szolgálja, amely az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény alapján közhasznú tevékenység, egyházi jogi személynek minősülő kedvezményezett esetében pedig a külön törvényben meghatározott feltételeknek megfelelő tevékenység,

b) az adományozó az adomány összegét - az adóügyi illetősége szerinti állam joga szerint - a vonatkozó adózási rendelkezésekkel összhangban számolta el,

c) az adományozó az adomány felhasználását kifejezetten ahhoz a feltételhez köti, hogy a kedvezményezettet mentesíteni kell a termékek, szolgáltatások árába (díjába) belefoglalt adó viselése alól, és

d) a kedvezményezettet az adólevonási jog egészben vagy részben nem illeti meg.

(2) Az adó-visszatérítési jog legfeljebb olyan hányadban illeti meg a kedvezményezettet, amilyen hányadban az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott tevékenység, feladat ellátását szolgáló kiadásokból az adomány összege részesedik.

1.1.3. Adó alóli mentesség termék Közösség területén kívülre történő értékesítéséhez kapcsolódóan közhasznú tevékenységet folytató személy részéről

ÁFA tv. 98. § (1) Mentés az adó alól a belföldön küldeményként feladott vagy belföldről fuvarozott termék értékesítése a Közösség területén kívülre, feltéve, hogy a termék küldeménykénti feladását vagy fuvarozását

a) az értékesítő maga vagy - javára - más végzi;

b) a (3) és (4) bekezdésben, illetőleg a 99. és 100. §-ban meghatározott további feltételek szerint a beszerző maga vagy - javára - más végzi.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásának feltétele, hogy

a) a termék Közösség területéről való elhagyásának tényét, amelynek az értékesítés teljesítésekor, de legfeljebb a teljesítés napját követő 90 napon belül kell megtörténnie, a terméket a Közösség területéről kiléptető hatóság, vagy az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2015. november 24-i (EU) 2015/2447 bizottsági végrehajtási rendelet 334. cikk (1) bekezdés c) pontja alapján a kiviteli hatóság igazolja, valamint

b) az a) pontban említett határidőn belül az értékesített terméket rendeltetésszerűen ne használják, egyéb módon ne hasznosítsák, ide nem értve a kipróbálást és a próbagyártást.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja - a 99. és 100. §-ban meghatározott eltéréssel - abban az esetben alkalmazható, ha ezzel összefüggésben a beszerző nem telepedett le belföldön, letelepedés hiányában pedig, ha lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye nincs belföldön.

(4) A (3) bekezdéstől függetlenül nem alkalmazható az (1) bekezdés szerinti adómentesség abban az esetben, ha a beszerző kiránduló hajó, turista repülőgép vagy magánhasználatra szolgáló közlekedési eszköz felszerelését (tartozékát), valamint az üzemeltetéshez, ellátáshoz szükséges terméket maga fuvarozza el.

(5) Amennyiben a termék értékesítése során az adó alóli mentesség kizárólag a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott feltétel teljesítése hiányában nem alkalmazható, azonban a termék az értékesítés teljesítését követő 360 napon belül elhagyja a Közösség területét, és ezt a ténytet a (2) bekezdés a) pontja szerinti hatóság igazolja, az adóalany jogosult az ezen termékértékesítését terhelő fizetendő adóval megegyező összegben csökkenteni a fizetendő adóját. A fizetendő adó csökkentésének feltétele az ügylet teljesítését tanúsító számla megfelelő módosítása.

ÁFA tv. 100. § (1) Abban az esetben, ha a beszerző közhasznú tevékenységet folytató személy, szervezet, a 98. § (1) bekezdése szerinti adómentesség alkalmazásához szükséges az is, hogy a közhasznú tevékenységet folytató személy, szervezet a részére értékesített terméket igazoltan kizárólag a Közösség területén kívül végzett humanitárius, karitatív vagy oktatási tevékenységéhez használja, egyéb módon hasznosítsa.

(2) Abban az esetben, ha a közhasznú tevékenységet folytató személy, szervezet a részére értékesített terméket maga vagy - javára - más az értékesítéssel egyidejűleg nem adja fel küldeményként vagy nem fuvarozza el a Közösség területén kívülre, a 98. § (1) bekezdése szerinti adómentesség az adó utólagos visszatéríttetése iránti jog formájában illeti meg a közhasznú tevékenységet folytató személyt, szervezetet.

(3) Az adó-visszatéríttetési jog gyakorlásához fűződő, a közhasznú tevékenységet folytató személyt, szervezetet terhelő igazolási kötelezettség, az adó-visszatéríttetése iránti kérelem kötelező adattartalmát, valamint az adó-visszatéríttetésével kapcsolatos egyéb eljárási rendelkezéseket külön jogszabály határozza meg.

ÁFA tv. 101. § (1) Mentés az adó alól az olyan terméken - ide nem értve az ingatlant - belföldön végzett munka, amely terméket ilyen célból szereztek be vagy importáltak, majd a munka befejezését követően a terméket küldeményként feladják vagy elfuvarozzák - a (2) bekezdésben meghatározott feltételek szerint - a Közösség területén kívülre, feltéve, hogy a termék küldeménykénti feladását vagy fuvarozását

a) a szolgáltatás nyújtója maga vagy - javára - más végzi;

b) a (3) bekezdésben meghatározott további feltételek szerint a szolgáltatás igénybevevője maga vagy - javára - más végzi.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásának feltétele, hogy

a) a termék Közösség területéről való elhagyásának tényét, amelynek a szolgáltatásnyújtás teljesítésekor, de legfeljebb a teljesítés napját követő 90 napon belül kell megtörténnie, a 98. § (2) bekezdés a) pontja szerinti hatóság igazolja, valamint

b) az a) pontban említett határidőn belül a terméket rendeltetésszerűen ne használják, egyéb módon ne hasznosítsák, ide nem értve a kipróbálást és a próbagyártást.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja abban az esetben alkalmazható, ha ezzel összefüggésben a szolgáltatás igénybevevője nem telepedett le belföldön, letelepedés hiányában pedig, ha lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye nincs belföldön.

ÁFA tv. 102. § (1) Mentés az adó alól a szolgáltatás nyújtása - a 85. § (1) bekezdése és a 86. § (1) bekezdése szerint adómentes szolgáltatásnyújtások kivételével - abban az esetben, ha az olyan termékhez kapcsolódik közvetlenül,

a) amely az 54. § alkalmazása alá tartozik;

b) amely kiviteli eljárás hatálya alá vonva elhagyja a Közösség területét, és a Közösség területéről való kiléptetés tényét a 98. § (2) bekezdés a) pontja szerinti hatóság igazolja;

c) amelyen a 101. § (1) bekezdése szerint adómentesen végeznek munkát.

(2) Az (1) bekezdés különösen alkalmazandó a termék fuvarozására és a termék fuvarozásához járulékosan kapcsolódó szolgáltatások nyújtására.

(3) Az (1) bekezdés szerinti mentesség alkalmazásának feltétele, hogy a szolgáltatást közvetlenül azon személy, szervezet részére nyújtsák, aki (amely) a termékkel az ott leírt tényállást megvalósítja.

ÁFA tv. 259. § E törvény alkalmazásában

.....

9/A. közcélú adomány: a közhasznú szervezet részére törvényben meghatározott közhasznú tevékenysége támogatására, az oktatási intézmény részére az alapító okiratában meghatározott tevékenysége támogatására, valamint az egyházi jogi személy részére törvényben meghatározott tevékenysége támogatására fordított termék, szolgáltatás, feltéve hogy

a) az ügyletre vonatkozó okirat, egyéb körülmény valós tartalma alapján nem állapítható meg, hogy az nem vagy csak látszólag szolgálja a közhasznú, a közérdekű, az oktatási intézmény esetében az alapító okiratában meghatározott, továbbá az egyházi jogi személy esetében törvényben meghatározott tevékenységét,

b) az nem jelent vagyoni előnyt az adományozónak, az adományozó tagjának vagy részvényesének, vezető tisztségviselőjének, felügyelőbizottsága vagy igazgatósága tagjának, könyvvizsgálójának, illetve ezen személyek vagy a természetes személy tag vagy részvényes közeli hozzátartozójának azzal, hogy nem minősül vagyoni előnynek az adományozó nevére, tevékenységére történő utalás, és

c) az adományozó rendelkezik a közhasznú szervezet, az oktatási intézmény, illetve az egyházi jogi személy által kiállított olyan igazolással, amely tartalmazza az adományozó és az adományozott nevét, székhelyét vagy állandó lakóhelyét, adószámát, adószám hiányában egyedi azonosítására szolgáló jelét és a támogatott célt.

Társasági adó (TAO)

(A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény alapján.)

1.1.4. Társasági adókötelezettség a civil szervezetekre

TAO tv. 2. § (1) A társasági adó alanya a (2)-(4), (6) és (7) bekezdésben meghatározott személy, továbbá a 2/A. §-ban meghatározott csoportos társasági adóalany.

(2) Belföldi illetőségű adózó a belföldi személyek közül

.....
g) az alapítvány, a közalapítvány, az egyesület, a köztestület (ideértve e szervezetek alapszabályában, illetve alapító okiratában jogi személyiséggel felruházott szervezeti egységeket is), továbbá az egyházi jogi személy, a lakásszövetkezet és az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár,

.....
l) a vagyonkezelő alapítvány, a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány.

TAO tv. 5. § (1) Az adózót jövedelme után e törvény előírása szerint társasági adókötelezettség terheli.

.....
(7) Az alapítvány, a közalapítvány, az egyesület, a köztestület, a felsőoktatási intézmény, a nonprofit gazdasági társaság és a szociális szövetkezet a közhasznú szervezetre vonatkozó rendelkezéseket először abban az adóévben alkalmazhatja, amely évben ilyen szervezatként besorolást nyert. Az adózó nem alkalmazhatja a közhasznú szervezetre vonatkozó rendelkezéseket - kivéve a törlés napjáig az igazolás kiadását - abban az adóévben, amelyben a közhasznúsági nyilvántartásból törölték, vagy amely adóévben az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény szerint elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezetnek minősül. A közhasznú besorolás adóéven belüli változása esetén - kivéve az átsorolás napjáig az igazolás kiadását - az adóév utolsó napján érvényes besorolásnak megfelelő rendelkezéseket kell az adóév egészére alkalmazni.

(7a) A vagyonkezelő alapítvány, a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány a bizalmi vagyonkezelési szerződés alapján kezelt vagyona vonatkozó rendelkezések megfelelő alkalmazásával állapítja meg adókötelezettségét, azzal az eltéréssel, hogy társasági adókötelezettsége azon a napon kezdődik, amelyen az alapítását szabályozó jogszabály szerint létrejön. A természetes személlyel mint vagyonrendelővel kötött bizalmi vagyonkezelési szerződés alapján a vagyonkezelő által kizárólag természetes személy mint kedvezményezett javára kezelt vagyon, valamint a kizárólag természetes személy mint kedvezményezett javára történő vagyoni juttatás céljából természetes személy által alapított vagyonkezelő alapítvány adóbevallás helyett az adóévet követő év május 31-éig - bevallást helyettesítő nyomtatványon - nyilatkozatot tesz, ha az adóévben bevételt nem szerzett, vagy az adóévben csak olyan bevételt szerzett, amelynek alapján adómentesség illeti meg.

1.1.5. Adómentesség

TAO tv. 20. § (1) Nem kell az adót megfizetnie

a) a közhasznú szervezetnek nem minősülő alapítványnak, közalapítványnak, egyesületnek (ide nem értve az országos érdekképviselői szervezetet), köztestületnek, továbbá a lakásszövetkezetnek, ha - a

gazdálkodására vonatkozó külön jogszabályok előírása szerint és a 9. § (1a)-(1b) bekezdésében, továbbá a 6. számú mellékletben foglaltakat figyelembe véve nyilvántartott - vállalkozási tevékenységből származó, a 9. § (3) bekezdés c) pontja szerinti összeggel növelt bevétele legfeljebb 10 millió forint, de nem haladja meg az adóévben elért összes bevételének 10 százalékát,

1.1.6. A társasági adóalap megállapítása civil szervezetek esetében

TAO tv. 6. § (1) A társasági adó alapja belföldi illetőségű adózó és külföldi vállalkozó esetében az adózás előtti eredmény, módosítva a 7., 8., 16., 18. és a 28. §-okban, valamint a VII. fejezetben foglaltakkal.

.....
(4) Az alapítvány, a közalapítvány, az egyesület, a köztestület, az egyházi jogi személy, ha az adóév utolsó napján ilyen jogalanynak minősül, a lakásszövetkezet, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, az MRP, a közhasznú nonprofit gazdasági társaság, a közhasznú szervezetként besorolt felsőoktatási intézmény, a szociális szövetkezet, továbbá a vízitársulat és a külföldi vállalkozó az (1)-(2) bekezdés rendelkezéseit a 9-14. §-ok figyelembevételével alkalmazza, feltéve, hogy az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény megfelelő alkalmazásával elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységet végző szervezetnek nem minősül.

„Elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezet” értelmezése az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvényben:

Civ. Tv. 2. § E törvény alkalmazásában

.....
7. elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezet: azon szervezet, amelynek éves összes bevétele hatvan százalékát eléri vagy meghaladja a gazdasági-vállalkozási tevékenységből származó éves összes bevétele;

„Civil szervezetek normatív támogatása” és „Civil szervezetek egyszerűsített támogatása” értelmezés a az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvényben:

Civ. Tv. 2. § E törvény alkalmazásában

8a. civil szervezetek normatív támogatása: a civil szervezetek által gyűjtött adományok után járó, a gyűjtött adomány mértékével arányos az 56. § (1) bekezdés a) pontja alapján nyújtott támogatás;

8b. civil szervezetek egyszerűsített támogatása: a helyi vagy területi hatókörű civil szervezetek számára az 56. § (1) bekezdés h) pontja alapján egyszerűsített formában, jogosultsági alapon nyújtott támogatás a helyi közösség érdekében végzett tevékenységük támogatására;

1.1.7. Adózás előtti eredményt csökkentő támogatás, adomány, juttatás, eszközátadás

TAO tv. 4. §

4. § E törvény alkalmazásában:

.....

1/a. adomány: a közhasznú szervezet részére törvényben meghatározott közhasznú tevékenysége támogatására, valamint az egyházi jogi személy részére törvényben meghatározott tevékenysége támogatására, továbbá a közérdekű kötelezettségvállalás céljára az adóévben visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értéke, térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értéke, feltéve hogy az nem jelent az e törvényben meghatározottakon túl vagyoni előnyt az adományozónak, az adományozó tagjának vagy részvényesének, vezető tisztségviselőjének, felügyelőbizottsága vagy igazgatósága tagjának, könyvvizsgálójának, illetve ezen személyek vagy a természetes személy tag vagy részvényes közeli hozzátartozójának azzal, hogy nem minősül vagyoni előnynek az adományozó nevére, tevékenységére történő utalás;

TAO tv. 7. § (1) Az adózás előtti eredményt csökkenti:

.....

z) a közhasznú szervezetnek, a közhasznú szervezettel kötött adományozási szerződés keretében, az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény szerinti közhasznú tevékenysége támogatására, továbbá a Magyar Kármentő Alapnak, a Nemzeti Kulturális Alapnak, továbbá a mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 7. § (1) bekezdése szerinti mezőgazdasági kockázatkezelési pénzeszköz (a továbbiakban: Kárenyhítési Alap) javára önkéntesen, nem jogszabályi kötelezés alapján vagy a felsőoktatási intézménynek (fenntartójának) felsőoktatási támogatási megállapodás keretében az adóévben visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értékének, térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értékének, valamint a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány részére az adóévben alapítói vagy csatlakozói vagyonrendelés keretében, továbbá a közhasznú tevékenysége támogatására visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értékének, térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értékének

za) 20 százaléka - tartós adományozási szerződés keretében 40 százaléka - a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány kivételével közhasznú szervezet,

zb) 50 százaléka a Magyar Kármentő Alap, a Nemzeti Kulturális Alap, továbbá a Kárenyhítési Alap,

zc) 300 százaléka közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványi vagy egyházi fenntartásban lévő egyetem, illetve annak fenntartója felsőoktatási támogatási megállapodás alapján történő,

zd) 20 százaléka - alapítói vagy csatlakozói vagyonrendelés esetén 40 százaléka - közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány zc) alponton kívüli,

ze) 50 százaléka felsőoktatási intézmény a zc) alponton kívüli felsőoktatási támogatási megállapodás alapján történő

támogatása esetén, de együttesen legfeljebb az adózás előtti eredmény összege,

zs) az adóév utolsó napján kis- és középvállalkozásnak minősülő adózónál - ha igénybe kívánja venni a kedvezményt - a korábban még használatba nem vett ingatlan, valamint a korábban még használatba nem vett, a műszaki berendezések, gépek, járművek közé sorolandó tárgyi eszköz üzembe helyezése érdekében elszámolt adóévi beruházások értéke, továbbá az ingatlan bekerülési értékét növelő adóévi felújítás, bővítés, rendeltetés-változtatás, átalakítás értéke, valamint az immateriális javak között az adóévben állományba vett, korábban még használatba nem vett szoftvertermékek felhasználási joga, szellemi termék bekerülési értéke, figyelemmel a (11)-(12) bekezdésben foglaltakra.

.....

(7) Az (1) bekezdés z) pontja alapján az adózó akkor csökkentheti az adózás előtti eredményt, ha rendelkezik

a) az (1) bekezdés z) pont za) alpontjára vonatkozóan a közhasznú szervezet,

b) az (1) bekezdés z) pont zb) alpontja esetében a Magyar Kármentő Alapra vonatkozóan a Magyar Kármentő Alap, a Nemzeti Kulturális Alapra vonatkozóan a Nemzeti Kulturális Alap,

- c) az (1) bekezdés z) pont zc) alpontjára vonatkozóan az egyetem, vagy fenntartója,
- d) az (1) bekezdés z) pont zd) alpontjára vonatkozóan a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítvány,
- e) az (1) bekezdés z) pont ze) alpontjára vonatkozóan a felsőoktatási intézmény által az adóalap megállapítása céljából kiállított igazolással, amely tartalmazza a kiállító és az adózó megnevezését, székhelyét, adószámát, a támogatás, juttatás összegét, célját.

TAO tv. 8. § (1) Az adózás előtti eredményt növeli:

.....
 s) a 7. § (1) bekezdésének z) pontja alapján az adóévet megelőző év(ek)ben az adózás előtti eredmény csökkentéseként, az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény szerinti tartós adományozásra tekintettel elszámolt azon többletkezdmény, továbbá a felsőoktatási intézmény támogatására tekintettel elszámolt azon kedvezmény, amelyre vonatkozóan az adózó az adóévben a tartós adományozásról szóló szerződésben vagy a felsőoktatási támogatási megállapodásban vállaltakat a másik szerződő fél közhasznúsági nyilvántartásból való törlése vagy jogutód nélküli megszűnése miatt nem teljesítette, vagy ennek kétszerese, ha az adózó bármely más ok miatt nem teljesített a szerződésnek (megállapodásnak) megfelelően,

1.1.8. Az alapítvány, egyesület adóalapjának megállapítása

TAO tv. 9. § (1) Az alapítvány, a közalapítvány, az egyesület, a köztestület, az egyházi jogi személy, ha az adóév utolsó napján ilyen jogalany minősül, a lakásszövetkezet és az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár, valamint a közhasznú szervezetként besorolt felsőoktatási intézmény adóalapja a vállalkozási tevékenység adózás előtti eredménye, módosítva a (2)-(5) bekezdésben foglaltakkal és figyelemmel a (6)-(9) bekezdés rendelkezéseire.

(1a) Az alapítvány, a közalapítvány és az egyesület esetében a vállalkozási tevékenység adózás előtti eredményét az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény rendelkezéseit figyelembe véve, a gazdasági-vállalkozási tevékenység adózás előtti eredményének megfelelően kell megállapítani, azzal, hogy e törvény alkalmazásában nem minősül vállalkozási tevékenységnek az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény szerint gazdasági-vállalkozási tevékenységnek nem minősülő - alapcél szerinti (közhasznú) - tevékenység.

(1b) A köztestület az (1) és az (1a) bekezdésben foglaltakat a működésére irányadó törvényben foglalt eltérések figyelembevételével alkalmazza.

(2) Csökkenteni kell az adózás előtti eredményt

a) (Hatályon kívül helyezve.)

b) a közhasznú szervezetként besorolt alapítványnak, közalapítványnak, egyesületnek, köztestületnek és felsőoktatási intézménynek vállalkozási tevékenysége adózás előtti nyereségének 20 százalékaival;

c) a 7. § (1) bekezdésének a), b), cs), d), g), gy), i), j), n), **ny**), o), r), t), u) és v) pontja, továbbá a 7. § (3), (10) és (18) bekezdése alapján megállapított értékből a vállalkozási tevékenységhez közvetlenül hozzárendelhető összeggel, illetőleg közvetett kapcsolat esetén a vállalkozási tevékenység bevételeivel arányos összeggel;

d) a c) ponttól eltérően az alapítványnál, a közalapítványnál, az egyesületnél, a köztestületnél a 7. § (1) bekezdés a), b), cs), d), i), j), n), **ny**), o), r), t), u) és v) pontja, valamint a 7. § (3) és (18) bekezdése alapján megállapított értékből a vállalkozási tevékenységhez közvetlenül hozzárendelhető összeggel, közvetett kapcsolat esetén a vállalkozási tevékenység bevételeivel arányos összeggel;

e) a munkáltatói és munkavállalói érdek-képviselői szervezetnél a vállalkozási tevékenység adóévi adózás előtti nyereségének azzal a részével, amelyet az adóévben, az adóévet követő adóévben a szervezet alapítói okiratában, alapszabályában nevesített cél szerinti tevékenysége bevételét meghaladó költsége, ráfordítása fedezetére használ fel;

f) az alapítványnál, a közalapítványnál, az egyesületnél, a köztestületnél az ingatlanhoz kapcsolódóan a 7. § (1) bekezdés *d)* pontja szerint az adóévre kiszámított összeggel, továbbá az ingatlan megszerzésére, használatának átengedésére vagy átruházására tekintettel, azzal közvetlen összefüggésben az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenység költségeként, ráfordításaként az adóévben elszámolt összeggel.

(3) Növelni kell az adózás előtti eredményt

a) a 8. § (1) bekezdés *a), b), d), e), gy), h), j), m), p)* és *r)* pontja, továbbá a 8. § (5)-(5e) bekezdése alapján megállapított értékből a vállalkozási tevékenységhez közvetlenül hozzárendelhető összeggel, illetőleg közvetett kapcsolat esetén a vállalkozási tevékenység bevételeivel arányos összeggel;

b) a nem a vállalkozási tevékenységéhez kapott támogatás, juttatás

ba) teljes összegével az alapítványnak, a közalapítványnak, az egyesületnek, a köztestületnek, a közhasznú szervezatként besorolt felsőoktatási intézménynek, ha az adóév utolsó napján az állami vagy önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adótartozása van,

bb) (7) bekezdésben előírt aránnyal számított részével a közhasznú szervezetnek minősülő alapítványnál, közalapítványnál, egyesületnél, köztestületnél, ha nincs az adóév utolsó napján az állami vagy önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adótartozása, de a vállalkozási tevékenységből származó, a *c)* pont szerinti összeggel növelt bevétele meghaladja a kedvezményezett mértéket,

bc) (7) bekezdésben előírt aránnyal számított részével a közhasznú szervezatként besorolt felsőoktatási intézménynek, ha nincs az adóév utolsó napján az állami vagy önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adótartozása, de a vállalkozási tevékenységből származó bevétele meghaladja a kedvezményezett mértéket;

c) az alapítványnál, a közalapítványnál, az egyesületnél, a köztestületnél az ingatlan megszerzésére, használatának átengedésére vagy átruházására tekintettel, azzal közvetlen összefüggésben az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenység bevételeként az adóévben elszámolt összeggel;

d) az alapítványnál, a közalapítványnál, az egyesületnél, a köztestületnél az ingatlanhoz kapcsolódóan a 8. § (1) bekezdés *b)* pontja szerint az adóévre kiszámított összeggel.

(4) A (2) és (3) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve kell alkalmazni a 16., a 18. és a 28. §-ok, valamint a VII. fejezet rendelkezéseit.

(4a) Az alapítvány, a közalapítvány, az egyesület, a köztestület a (2) bekezdés *f)* pontja, valamint a (3) bekezdés *c)* és *d)* pontja alapján akkor is módosítja az adózás előtti eredményét, ha az adóévben nincs gazdasági-vállalkozási tevékenysége.

(5) Az egyházi jogi személy az adóalap megállapításakor a vállalkozási tevékenység adóévi adózás előtti nyereségének azzal a részével is csökkentheti a vállalkozási tevékenység adózás előtti eredményét, amelyet kulturális, nevelési, oktatási, felsőoktatási, szociális és egészségügyi, gyermek- és ifjúságvédelmi, sport, tudományos és műemlékvédelmi tevékenység, továbbá a hitéleti célú ingatlanfenntartás bevételét meghaladó költsége, ráfordítása fedezetére használ fel, továbbá az e célból lekötött tartalékba helyezett összeggel.

(6) A közhasznú szervezatként besorolt alapítvány, közalapítvány, egyesület, köztestület és felsőoktatási intézmény adóalapja az (1)-(4) bekezdés alapján meghatározott összegnek a (7) bekezdésben előírt aránnyal számított része.

(7) A kedvezményezett bevételi mérték közhasznú szervezet esetében az összes bevétele 15 százaléka. A (3) bekezdés *b)* pontjában és a (6) bekezdésben foglaltak meghatározásához az arányt a kedvezményezett bevételi mértéket meghaladóan elért vállalkozási tevékenységből származó, a (3) bekezdés *c)* pontja szerinti összeggel növelt bevétel és a vállalkozási tevékenységből származó, a (3) bekezdés *c)* pontja szerinti összeggel növelt összes bevételeinek hányadosaként (két tizedesjegy pontossággal) kell számítani.

(8) Az országos érdek-képviselői szervezet az adóalapot az (1)-(7) bekezdések szerint, a közhasznú szervezetre vonatkozó rendelkezések megfelelő alkalmazásával állapítja meg.

(9) Az egyházi jogi személy vállalkozási tevékenysége adózás előtti eredményét a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló

törvény és az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló törvény rendelkezéseinek figyelembevételével, az adóalapot az (1)-(7) bekezdéseknek a közhasznú szervezetre vonatkozó rendelkezései megfelelő alkalmazásával állapítja meg.

(10) Az európai területi társulás, és a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény az adóalapot az (1)-(7) bekezdések megfelelő alkalmazásával állapítja meg.

(10a) A (8), a (9) és a (10) bekezdés hatálya alá tartozó adózó az adóalap megállapítása során figyelmen kívül hagyja a (2) bekezdés *d) és f)* pontja, a (3) bekezdés *b)* pont *bb)* alpontja, a (3) bekezdés *c)* és *d)* pontja szerinti rendelkezéseket.

(11) Abban az adóévben, amelyben az alapítvány, a közalapítvány, az egyesület, a köztestület az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény szerint elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezetnek minősül, a társasági adó alapja - az (1)-(9) bekezdéstől eltérően - az adózás előtti eredmény, módosítva a 7-8. §-ban, a 16. §-ban, a 18. §-ban és a 28. §-ban, valamint a VII. Fejezetben foglaltakkal.

1.1.9. „Gazdálkodó”, „gazdasági-vállalkozási”, „közhasznú”, „alapcél szerinti” tevékenységek értelmezéséhez 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról:

Civ. tv. 2. § E törvény alkalmazásában:

.....
7. elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezet: azon szervezet, amelynek éves összes bevétele hatvan százalékát eléri vagy meghaladja a gazdasági-vállalkozási tevékenységből származó éves összes bevétele;

.....
10. gazdálkodó tevékenység: azon tevékenységek összessége, amelyek a civil szervezet vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményt eredményeznek;

11. gazdasági-vállalkozási tevékenység: a jövedelem- és vagyonszerzésre irányuló vagy azt eredményező, üzletszerűen végzett gazdasági tevékenység, kivéve

- a) az adomány (ajándék) elfogadását,*
- b) a létesítő okiratban meghatározott cél szerinti tevékenységet (ideértve a közhasznú tevékenységet is),*
- c) a pénzeszközök betétbe, értékpapírba, társasági részesedésbe történő elhelyezését,*
- d) az ingatlan megszerzését, használatának átengedését és átruházását;*

.....
20. közhasznú tevékenység: minden olyan tevékenység, amely a létesítő okiratban megjelölt közfeladat teljesítését közvetlenül vagy közvetve szolgálja, ezzel hozzájárulva a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez;

.....
Civ. tv. 17. § (1) A civil szervezet a létesítő okiratában meghatározott cél megvalósítása érdekében vagyonával önállóan gazdálkodik, civil szervezet elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenység folytatására nem alapítható.

(3) A civil szervezet a létesítő okiratban meghatározott cél szerinti tevékenységet (a továbbiakban: alapcél szerinti tevékenység) - ideértve a közhasznú tevékenységet is - folytathat és - célja megvalósítása gazdasági feltételeinek biztosítása érdekében - gazdasági-vállalkozási tevékenységet is végezhet, amennyiben ez az alapcél szerinti tevékenységét nem veszélyezteti.

.....
Civ. tv. 18. § (1) A civil szervezet
a) alapcél szerinti (közhasznú), és

b) gazdasági-vállalkozási
tevékenységet folytathat.

(2) A civil szervezet vagyontát a 17. § (3) bekezdése szerint folytatott gazdasági-vállalkozási tevékenység eredménye is gyarapíthatja.

Civ. tv. 19. § A civil szervezet számviteli nyilvántartásait úgy vezeti, hogy azok alapján az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenységének és gazdasági-vállalkozási tevékenységének bevételei, költségei, ráfordításai és eredménye (nyeresége, vesztesége) egymástól elkülönítve megállapíthatók legyenek.

TAO tv. 16. § (1) Az adózó

.....
ce) az adózás előtti eredményt növeli a 7. § (1) bekezdés z) pontja szerint az adóévben vagy korábban az adózás előtti eredmény csökkentéseként az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény szerinti tartós adományozásra tekintettel elszámolt többletkezdmény kétszerese, ha a szerződésben vállaltakat jogutód nélküli megszűnése miatt nem teljesítette a szerződésnek megfelelően,

1.1.10. „Tartós adományozás” értelmezéséhez a 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról:

Civ. Tv. 2. § E törvény alkalmazásában

.....
27. tartós adományozás: a civil szervezet és az adományozó által írásban kötött szerződés alapján nyújtott pénzbeli támogatás, ha a szerződésben az adományozó arra vállal kötelezettséget, hogy az adományt a szerződéskötés (szerződésmódosítás) évében és az azt követő legalább három évben, évente legalább egy alkalommal - azonos vagy növekvő összegben - ellenszolgáltatás nélkül adja, azzal, hogy nem számít ellenszolgáltatásnak, ha a közhasznú szervezet a közhasznú szolgáltatás nyújtása keretében utal az adományozó nevére, tevékenységére;

1.1.11. A filmalkotás támogatásának adókedvezménye és egyéb adókedvezmények

TAO tv. 22. § (1) Az adózó a (2) bekezdés szerinti, részére kiállított támogatási igazolásban szereplő összegig - döntése szerint - a támogatás (juttatás) adóéve és az azt követő adóévek adójából, de utoljára a támogatás (juttatás) naptári évét követő nyolcadik naptári évben lezáruló adóév adójából adókedvezményt vehet igénybe, függetlenül attól, hogy e támogatással nem növeli adózás előtti eredményét az adóalap megállapításakor. Az adókedvezmény igénybevétele feltétele, hogy az adózó a (8) bekezdés szerint arra jogosult szervezet részére a (6) bekezdésben meghatározott kiegészítő támogatást a támogatás juttatásának adóévében megfizeti.
(2) A mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény (a továbbiakban: Mktv.) szerinti megrendelésre készült filmalkotás vagy nem megrendelésre készült filmalkotás támogatója (ideértve a Magyar Nemzeti Filmalap Közhasznú Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaságnak a kincstárnál e célra vezetett számlára befizető adózót) az (1) bekezdés szerinti adókedvezményt a mozgóképszakmai hatóság által kiállított támogatási igazolás alapján veheti igénybe. A támogatási igazolás tartalmazza a támogatást nyújtó adózó megnevezését, székhelyét, adószámát, illetve a kedvezményre jogosító támogatás összegét.

(3) A mozgóképszakmai hatóság által egy filmalkotáshoz kiadott, kedvezményre való jogosultságot igazoló támogatási igazolások összértéke, valamint az Mktv. 31/C. § (1) bekezdése alapján kiadott határozatban megállapított közvetett támogatás összege nem haladhatja meg a mozgóképszakmai hatóság által jóváhagyott közvetlen filmgyártási költség Mktv. 12. § (10) bekezdésében meghatározott részének 30 százalékát, azzal, hogy nem állítható ki igazolás, ha a filmalkotás az Mktv. rendelkezései szerint nem jogosult közvetett támogatásra.

(4) - (5) (Hatályon kívül helyezve.)

(6) Az (1) bekezdés szerinti kiegészítő támogatás az adókedvezményre jogosító támogatási igazolásban meghatározott összeg 19. § szerinti adókulccsal kiszámított értékének legalább 75 százaléka.

(7) (Hatályon kívül helyezve.)

(8) A támogatási igazolás alapján a (6) bekezdés szerint meghatározott kiegészítő támogatásra jogosult:

a) a (2) és (3) bekezdés hatálya alá tartozó támogatási igazolás esetén az Mktv. 8. § (1) bekezdésében meghatározott, a mozgóképszakmai célokra előirányzott források elosztását végző szervezet, azzal, hogy a kiegészítő támogatást a Magyar Nemzeti Filmalap Közhasznú Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaságnak a kincstárnál vezetett letéti számlájára kell megfizetni;

b) (Hatályon kívül helyezve.)

(9) - (11) (Hatályon kívül helyezve.)

(12) Ha az adózó a (6) bekezdésben meghatározott kiegészítő támogatást a támogatás adóévét követően, de legkésőbb a támogatás adóévére vonatkozó társasági adóbevallás benyújtására nyitva álló határidőig fizeti meg, akkor az (1) bekezdés szerinti adókedvezményt legfeljebb az e §-ban foglaltak szerint a részére kiállított támogatási igazolásban szereplő összeg 80 százalékáig veheti igénybe.

(13) (Hatályon kívül helyezve.)

(14) A szövetkezet a Ptk. alapján az adóévben képzett közösségi alap 6,5 százalékát adókedvezményként veheti igénybe. Az adókedvezmény az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában az adóévben igénybe vett csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül.

1.1.12. Látvány-csapatsportok támogatásának adókedvezménye

TAO tv. 22/C. § (1) Látvány-csapatsport támogatása (e § alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) keretében az adózó a következő jogcímekre nyújthat támogatást (juttatást):

- a) a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége részére
- aa) az utánpótlás-nevelési feladatainak ellátására,
- ab) a személyi jellegű ráfordításaira - azzal, hogy a sportról szóló törvény szerinti hivatásos sportoló részére, valamint az amatőr sportoló részére a sportról szóló törvény szerint díjazásnak nem minősülő, de pénzben kifejezhető vagyoni értékkel bíró támogatásként személyi jellegű ráfordítás nem nyújtható -,
- ac) az ad) pontban foglaltakra is figyelemmel tárgyi eszköz beruházásra, felújításra,
- ad) a sportrendezvények biztonságáról szóló külön jogszabályban meghatározott biztonsági követelmények teljesülését szolgáló infrastruktúra-fejlesztésre,
- ae) képzéssel összefüggő feladatokra,
- af) az amatőr sportszervezetek versenyeztetéssel összefüggő költségeinek támogatására;
- b) a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége tagjaként működő amatőr sportszervezet - ideértve a sportról szóló törvényben meghatározott szabályok szerint a szakszövetség tagjaként működő sportiskolát is - részére
- ba) az utánpótlás-nevelési feladatainak ellátására,
- bb) a versenyeztetéssel összefüggő költségek támogatására - kivéve, ha a látvány-csapatsportban működő amatőr sportszervezet hivatásos sportolót alkalmaz -,
- bc) a személyi jellegű ráfordításaira - azzal, hogy a sportról szóló törvény szerinti hivatásos sportoló részére, valamint az amatőr sportoló részére a sportról szóló törvény szerint díjazásnak nem minősülő, de pénzben kifejezhető vagyoni értékkel bíró támogatásként személyi jellegű ráfordítás nem nyújtható -,

- bd) a be) pontban foglaltakra is figyelemmel tárgyi eszköz beruházásra, felújításra,
- be) a sportrendezvények biztonságáról szóló külön jogszabályban meghatározott biztonsági követelmények teljesülését szolgáló infrastruktúra-fejlesztésre,
- bf) képzéssel összefüggő feladatokra;
- c) a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége tagjaként működő hivatásos sportszervezet részére
 - ca) az utánpótlás-nevelési feladatainak ellátására,
 - cb) a cc) alpontban foglaltakra is figyelemmel tárgyi eszköz beruházásra, felújításra,
 - cc) a sportrendezvények biztonságáról szóló külön jogszabályban meghatározott biztonsági követelmények teljesülését szolgáló infrastruktúra-fejlesztésre,
 - cd) képzéssel összefüggő feladatokra - azzal, hogy az ilyen jogcímen nyújtott támogatás az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet 5. szakaszával összhangban képzési támogatásként nyújtható -,
 - ce) a személyi jellegű ráfordításaira - azzal, hogy az ilyen jogcímen nyújtott támogatás csekély összegű (de minimis) támogatásként nyújtható -;
 - d) a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött alapítvány részére,
 - da) az utánpótlás-nevelési feladatainak ellátására,
 - db) a személyi jellegű ráfordításaira - azzal, hogy a sportról szóló törvény szerinti hivatásos sportoló részére, valamint az amatőr sportoló részére a sportról szóló törvény szerint díjazásnak nem minősülő, de pénzben kifejezhető vagyoni értékkel bíró támogatásként személyi jellegű ráfordítás nem nyújtható -,
 - dc) a dd) pontban foglaltakra is figyelemmel tárgyi eszköz beruházásra, felújításra,
 - dd) a sportrendezvények biztonságáról szóló külön jogszabályban meghatározott biztonsági követelmények teljesülését szolgáló infrastruktúra-fejlesztésre,
 - de) képzéssel összefüggő feladatokra,
 - df) versenyeztetéssel összefüggő költségek támogatására - kivéve, ha a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött közhasznú alapítvány hivatásos sportolót alkalmaz -
- e) a sport stratégiai fejlesztését szolgáló, a költségvetési törvényben meghatározott állami sportcélú támogatás felhasználásában döntéshozatali jogkörrel rendelkező és a támogatást folyósító sportköztestület (a továbbiakban: Magyar Olimpiai Bizottság) részére
 - ea) a személyi jellegű ráfordításaira - azzal, hogy a sportról szóló törvény szerinti hivatásos sportoló részére, valamint az amatőr sportoló részére a sportról szóló törvény szerint díjazásnak nem minősülő, de pénzben kifejezhető vagyoni értékkel bíró támogatásként személyi jellegű ráfordítás nem nyújtható -,
 - eb) képzéssel összefüggő feladatokra.

(1a) Az (1) bekezdés szerinti támogatáson (juttatáson) túl az (1) bekezdés a), b), c) és d) pontja szerinti támogatott szervezetek részére az adózó támogatást nyújthat a veszélyhelyzettel, a Kormány által elrendelt egészségügyi válsághelyzettel, továbbá a koronavírus elleni védekezéssel közvetlen összefüggésben, valamint az országos sportági szakszövetség által előírt biztonsági intézkedésekkel kapcsolatban felmerülő költségek - így különösen a lázmérő, maszk, gumikesztyű, koronavírus teszt és annak szolgáltatásként történő megvásárlása, kézfertőtlenítő, fertőtlenítő kendő, fertőtlenítő folyadék, egészségügyi védőruházat, egészségügyi vizsgálat - támogatására.

(2) Az adózó a (3) bekezdés szerint a részére kiállított támogatási igazolásban szereplő összegig - döntése szerint - a támogatás (juttatás) adóéve és az azt követő adóévek adójából, de utoljára a támogatás (juttatás) naptári évét követő nyolcadik naptári évben lezáruló adóév adójából - feltéve, hogy a támogatási igazolás kiállítására irányuló kérelemnek a támogatás igénybevételére jogosult szervezet általi benyújtásakor az adózónak nincs lejárt köztartozása - adókedvezményt vehet igénybe, függetlenül attól, hogy e támogatással nem növeli adózás előtti eredményét az adóalap megállapításakor.

(2a) A támogató az (1)-(1a) bekezdés szerinti támogatás juttatásáért a támogatott szervezet részéről - szponzori szerződés keretében juttatott kiegészítő sportfejlesztési támogatás kivételével - ellenszolgáltatásra

nem jogosult, az ezzel ellentétes megállapodás semmis. Ilyen megállapodás esetén a támogató nem jogosult sem a (2) bekezdés szerinti adókedvezményre, sem a 24/B. § szerinti jóváírásra.

(3) Az adókedvezmény támogatási igazolás alapján vehető igénybe. Az adókedvezmény igénybevételének feltétele, hogy az adózó - jogszabályban meghatározottak szerint -

a) az (5) bekezdés i) pontja szerinti támogatási szándéknyilatkozatot a támogatás igénybevételére jogosult szervezet részére a támogatási igazolás iránti kérelem benyújtását megelőzően kiállítja, továbbá a támogatási igazolás kiállítását követően a támogatási igazolásban szereplő összegű támogatást és a (3a) bekezdésben meghatározott kiegészítő sportfejlesztési támogatást (a továbbiakban: kiegészítő sportfejlesztési támogatás) a (3a) bekezdés szerint arra jogosult szervezet számára átutalja, valamint

b) a támogatás és a kiegészítő sportfejlesztési támogatás átutalásának megtörténtét az állami adóhatóság részére - a (3d) bekezdés figyelembe vételével - bejelenti.

(3a) Az adózó a támogatási igazolásban meghatározott összeg 19. § szerinti adókulccsal számított értéke legalább 75 százalékát köteles szponzori vagy támogatási szerződés keretében, kizárólag a szerződésben meghatározott sporttevékenység támogatása érdekében

a) az (1) bekezdés a)-d) pontja és az **(1a) bekezdés** hatálya alá tartozó támogatás esetén - az adózó döntése szerint - vagy a támogatási igazolás szerint támogatásban részesített látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége részére, vagy az e látvány-csapatsport keretében vagy érdekében az (1) bekezdés b)-d) pontjában meghatározottak szerint működő sportszervezet (sportiskola), alapítvány részére,

b) az (1) bekezdés e) pontjában meghatározott támogatás esetén a támogatásban részesített Magyar Olimpiai Bizottság részére

a támogatás adóévében megfizetni.

(3b) (Hatályon kívül helyezve.)

(3c) Az adózó a támogatást és a kiegészítő sportfejlesztési támogatást az arra jogosult önálló fizetési számlájára történő átutalással a támogatási igazolás kézhezvételét követően teljesíti. A támogatás, illetve a kiegészítő sportfejlesztési támogatás fogadására szolgáló fizetési számlát támogatás esetében a támogatási igazolás, kiegészítő sportfejlesztési támogatás esetében az annak alapjául szolgáló szponzori vagy támogatási szerződés határozza meg. Ha a kiegészítő sportfejlesztési támogatás jogosultja nem országos sportági szakszövetség, az annak alapjául szolgáló szponzori vagy támogatási szerződés egy eredeti vagy hiteles másolati példányát az adózó a megkötését követő 8 napon belül megküldi a kiegészítő sportfejlesztési támogatásban részesített látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége részére.

(3d) Az adózó a támogatás és a kiegészítő sportfejlesztési támogatás kifizetésének tényét - annak pénzügyi teljesítésétől számított 30 napon belül - az állami adóhatóság részére bejelenti. Amennyiben a kiegészítő sportfejlesztési támogatás pénzügyi teljesítésétől számított 30 nap a támogatás adóévére vonatkozó társasági adóbevallás benyújtását követően járna le, akkor az adózó a kiegészítő sportfejlesztési támogatás kifizetésének tényét a támogatás adóévére vonatkozó társasági adóbevallásában jelenti be az állami adóhatóság részére.

(3e) A támogatási igazolást az (1) bekezdés a) és e) pontjában, valamint az (1a) bekezdésben meghatározott támogatás igénybevételére jogosult szervezet kérelmére a sportpolitikáért felelős miniszter, az (1) bekezdés b)-d) pontjában, valamint az (1a) bekezdésben meghatározott támogatás igénybevételére jogosult szervezet kérelmére a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége állítja ki azt követően, hogy a támogatás igénybevételére jogosult szervezet által benyújtott, a támogatás igénybevételének feltételét képező, tervezett támogatással érintett sportfejlesztési programot részben vagy egészben jóváhagyta. A sportfejlesztési program jóváhagyása során vizsgálni kell, hogy a benyújtott sportfejlesztési program megvalósítása összhangban van-e a szakági szövetség sportpolitikai érdekeivel, valamint azt, hogy az miként illeszkedik a nemzetgazdaság érdekeihez, különös figyelemmel a hosszú távú fenntarthatóság követelményére. A támogatási igazolás a sportfejlesztési program jóváhagyását követően arra tekintet nélkül állítható ki, hogy a támogatás elő- vagy utófinanszírozással valósul meg.

(3f) A támogatási igazolás tartalmazza:

a) a támogatást (juttatást) nyújtó köztartozásmentes adózó megnevezését, székhelyét, adószámát,

b) a kedvezményre jogosító támogatás (juttatás) összegét, valamint

c) - jogcímenként - a támogatott szervezet önálló fizetési számlájának számát.

(3g) A támogató a szponzori szerződés keretében történő kiegészítő sportfejlesztési támogatás juttatásáért a támogatott szervezet részéről ellenszolgáltatásra jogosult. Az erre vonatkozó szerződés a támogató (2) bekezdésben meghatározott adókedvezmény igénybevételére való jogosultságát és a támogató 24/B. § szerinti jóváírás igénybevételére való jogosultságát nem érinti.

(4) A támogatási igazolások összértéke nem haladhatja meg a támogatott szervezet jóváhagyott, adott támogatási időszakra vonatkozó sportfejlesztési programjában szereplő,

- a) utánpótlás-fejlesztésre fordítandó igazolt költségeinek 90 százalékát,
- b) versenyeztetéssel összefüggő igazolt költségeinek 90 százalékát,
- c) személyi jellegű ráfordítása 50 százalékát,

d) képzési feladataival összefüggő kiadásainak 50 százalékát, amely a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet 31. cikk (4) bekezdése szerint legfeljebb 70 százalékgig növelhető,

e) tárgyi eszköz beruházás, felújítás beruházási, felújítási értéke - ideértve a biztonsági követelmények teljesülését szolgáló infrastruktúra-fejlesztést is -

- ea) (6) bekezdés ba) alpontjában foglaltak teljesülése esetén 70,
- eb) (6) bekezdés bb) alpontjában foglaltak teljesülése esetén 50,
- ec) (6) bekezdés bc) alpontjában foglaltak teljesülése esetén 30

százalékát, kivéve, ha a beruházás, felújítás sportcélú ingatlanra irányul és az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint utófinanszírozás keretében kerül a támogatott szerv részére kifizetésre. Ilyen esetben a jóváhagyott sportfejlesztési program alapján a támogatási időszakban a sportcélú ingatlanfejlesztés készültisével arányos elszámolás benyújtását és annak elfogadását követően nyújtható támogatás.

f) sportcélú ingatlan üzemeltetésének 4. § 47. pontja szerint elszámolható költségeinek 80 százalékát, de legfeljebb a 30/I. § (3) bekezdése szerinti esetekben sportcélú ingatlanonként és a látvány-csapatsport támogatását biztosító támogatási igazolás kiállításáról, felhasználásáról, a támogatás elszámolásának és ellenőrzésének, valamint visszafizetésének szabályairól szóló 107/2011. (VI. 30.) Korm. rendelet szerinti támogatási időszakonként 600 millió forintot.

(4a) A látvány-csapatsportban működő hivatásos sportszervezet támogatása esetén a (4) bekezdés e) pontja szerinti mértékeket a támogatási igazolások összértékének támogatási szerződés keretében az (1) bekezdés c) pont cb) alpontjában meghatározott jogcímre nyújtott támogatáshoz kapcsolódó, a támogatott hivatásos sportszervezet részére megfizetett kiegészítő sportfejlesztési támogatással összevont értékére kell alkalmazni.

(4c) A (4) bekezdésben foglaltaktól eltérően a támogatási igazolások összértéke az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti támogatott szervezet - ide nem értve azokat a szervezeteket, amelyekkel összefüggésben a 30/I. § alkalmazandó - sportfejlesztési programjában szereplő igazolt költségek, ráfordítások, kiadások legfeljebb 100 százaléka lehet.

(4d) Az (1a) bekezdés alapján meghatározott támogatási igazolások összértéke a támogatott szervezetek sportfejlesztési programjában szereplő igazolt költségek, ráfordítások, kiadások legfeljebb 100 százaléka lehet.

(5) Támogatási igazolás a támogatás igénybevételére jogosult szervezettel kapcsolatban csak akkor állítható ki, ha

- a) a támogatás igénybevételére jogosult szervezetnek nincs lejárt köztartozása,
- b) a korábban kapott állami támogatással megfelelő módon elszámolt,
- c) a látvány-csapatsportban sportvállalkozásként működő hivatásos vagy amatőr sportszervezettel szemben a bíróság nem rendelte el a csődeljárást vagy a sportszervezet felszámolását, továbbá amely sportszervezet nem áll végelszámolás vagy kényszer-végelszámolás vagy kényszersztörlési eljárás alatt,

d) a látvány-csapatsportban működő országos sportági szakszövetség vagy a látvány-csapatsportban sportegyesületként működő amatőr vagy hivatásos sportszervezet működését a bíróság nem függesztette fel, valamint amelynek megszüntetésére az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény szerint eljárás nincs folyamatban,

- e) a látvány-csapatsportban sportegyesületként működő amatőr vagy hivatásos sportszervezettel szemben a bíróság nem rendelte el a csődeljárást vagy a sportszervezet felszámolását,
- f) működését a bíróság nem függesztette fel, valamint megszüntetésére eljárás nincs folyamatban,
- g) nem áll az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint alkalmazott támogatásból kizárás hatálya alatt, és
- h) a látvány-csapatsportban működő hivatásos vagy amatőr sportszervezet vagy látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött alapítvány a támogatási igazolási kérelem benyújtásának időpontjában - az (5a) bekezdésben meghatározott kivételekkel - legalább 2 éve működik és:
- ha) az országos sportági szakszövetség országos hivatásos, amatőr vagy vegyes (nyílt) versenyrendszerében (nemzeti bajnokság) a sportág versenyszabályzata szerinti valamelyik felnőtt vagy utánpótlás osztály egyikében - diák sportegyesület feladatait ellátó amatőr sportszervezet esetén az országos jelleggel működő diák-, vagy főiskolai-egyetemi sportszövetség által szervezett versenyeken - részt vesz vagy a részvételre indulási jogot szerzett, vagy
- hb) valamely felsőoktatási intézménnyel kötött együttműködési megállapodás alapján biztosítja a felsőoktatási intézmény keretei között szervezett sporttevékenység ellátását azzal, hogy egy felsőoktatási intézmény egy látványsportágban csak egy sportszervezettel köthet együttműködési megállapodást - kivéve, ha a felsőoktatási intézmény keretei között több kar működik, ilyen esetben felsőoktatási intézményi karonként köthető egy sportszervezettel együttműködési megállapodás -, és a sportszervezet az országos sportági szakszövetség országos hivatásos, vegyes (nyílt) vagy amatőr versenyrendszerének (nemzeti bajnokság) valamelyik osztályában, vagy az országos jelleggel működő főiskolai-egyetemi sportszövetség által kiírt főiskolai-egyetemi bajnokságban részt vesz,
- i) a támogatás igénybevételére jogosult szervezet a támogatási igazolás kiállítására jogosult szerv felé előzetesen igazolja, hogy részére, legalább a kiállítani kért támogatási igazolás iránti kérelemben szereplő összegű támogatást, a kérelemben megjelölt támogató szervezet támogatási szándéknyilatkozat alapján rendelkezésre bocsátja.
- j) a támogatás igénybevételére jogosult szervezet
- ja) a támogatással érintett tárgyi eszköz beruházást, felújítást a saját tulajdonában vagy vagyonkezelésében lévő ingatlanon valósítja meg, vagy
- jb) a támogatási igazolás kiállítására jogosult szerv felé előzetesen benyújtja a tárgyi eszköz beruházással, felújítással érintett ingatlan tulajdonosával (tulajdonosi joggyakorlójával) vagy vagyonkezelőjével megkötött, a (6) bekezdés a) és b) pontja szerinti, ingatlan hasznosításra vonatkozó megállapodást azzal, hogy állami vagy helyi önkormányzati tulajdon esetén vagyonhasznosításra vonatkozó megállapodás versenyeztetés mellőzésével is megkötődhet.
- (5a) Támogatási igazolás a támogatás igénybevételére jogosult szervezettel kapcsolatban akkor is kiállítható,
- a) ha a támogatási igazolási kérelem benyújtásának időpontjában a látvány-csapatsportban működő hivatásos vagy amatőr sportszervezet azért nem működik legalább 2 éve, mert
- aa) a sportegyesület versenyrendszerben (bajnokságban) való részvétel céljából gazdasági társaságot alapít (abban tagként részt vesz), és az indulási jogát erre a társaságra 2 éven belül ruházza át,
- ab) a sportvállalkozás az amatőr versenyrendszerbe (bajnokságba) kerül, köztartozása nincs, és az indulási jogát a tagjaként működő sportegyesületre 2 éven belül ruházza át,
- ac) a támogatás igénybevételére jogosult szervezet 2 éven belül megszűnt sportszervezet általános jogutódjaként annak indulási jogát gyakorolja,
- ad) ha a támogatás igénybevételére jogosult sportszervezet az utánpótlásnevelés területén működő sportvállalkozásként 2 éven belül létrehozott olyan sportszervezet, amelynek a felkészítésre és a versenyeztetésre vonatkozó együttműködési megállapodása van felnőtt korosztályos versenyrendszerben (nemzeti bajnokság) részt vevő sportvállalkozással,

ae) a támogatás igénybevételére jogosult, két éven belül létrehozott sportszervezet az indulási jogot a sportról szóló törvény 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján megszerző sportszervezetnek vagy a sportszervezet által erre a célra alapított sportvállalkozásnak minősül;

b) ha a támogatási igazolás kiállítását megelőző támogatási időszakban a látvány-csapatsportban működő hivatásos vagy amatőr sportszervezet az országos sportági szakszövetség által jóváhagyott sportfejlesztési programmal rendelkezik.

Az a)-b) pontokban foglalt feltételek fennállását a támogatási igazolás kiállítása során az országos sportági szakszövetség vizsgálja. Amennyiben az a)-b) pontokban foglaltaknak a kérelmező nem felel meg, a támogatási igazolás kiállítására irányuló kérelmet az országos sportági szakszövetség elutasítja.

(6) Ha az építési engedélyhez kötött tárgyi eszköz beruházás, felújítás sportcélú ingatlanra irányul, a támogatási igazolás kiállításának feltétele, hogy a támogatás igénybevételére jogosult szervezet vállalja, hogy

a) a beruházás üzembe helyezését követő legalább 15 évben az adókedvezmény alapjául szolgáló beruházás révén üzembe helyezett ingatlan sportcélú, elsődlegesen piaci alapon történő hasznosítását - a b) pontban meghatározott kivétellel és a (7) bekezdésben foglaltakra figyelemmel - fenntartja, valamint benyújtja a sportcélú ingatlan tulajdonosának előzetes írásbeli hozzájárulását arról, hogy erre az időtartamra - a beruházás üzembe helyezését követő 30 napon belül - a Magyar Állam javára az ingatlan-nyilvántartásba az igénybe vett adókedvezmény mértékéig jelzálogjog kerül bejegyzésre,

b) a beruházás üzembe helyezését követő legalább 15 évben az adókedvezmény alapjául szolgáló beruházás révén üzembe helyezett sportcélú ingatlant iskolai és diák-, főiskolai-egyetemi sport események, szabadidősport események és más, közösségi célú (különösen: kulturális, turisztikai) események lebonyolítása céljából

ba) naponta a sportcélú ingatlan üzemidejének legalább 20%-ában és évente legalább 10 nap, vagy

bb) naponta a sportcélú ingatlan üzemidejének legalább 16%-ában és évente legalább 8 nap, vagy

bc) naponta a sportcélú ingatlan üzemidejének legalább 12%-ában és évente legalább 6 nap ingyenesen vagy kedvezményes áron hasznosítja,

c) bérelt vagy más jogcímen használt, nem a látvány-csapatsportban működő hivatásos sportszervezet tulajdonában álló ingatlan esetén a sportcélú ingatlant piaci áron bérelt vagy más jogcímen használja, azzal, hogy a látvány-csapatsportban működő hivatásos sportszervezet által fizetett bérleti, vagy a használatért járó egyéb díj nem lehet alacsonyabb a bérelt vagy más jogcímen használt létesítménynek - ideértve a támogatásból finanszírozott beruházások eredményeként megvalósuló létesítményeket is - a bérleményre vagy más jogcímen történő használatra eső tényleges értékcsökkenési költségei és működési költségei összegének 50%-ánál, figyelembe véve a létesítmény teljes és a hivatásos sportszervezet által ténylegesen igénybe vett kapacitásának arányát,

d) a jelenértékén legalább 5 millió forint értékű tárgyi eszköz felújítás esetén a (3) bekezdésben meghatározott sportfejlesztési program benyújtásával egyidejűleg írásban nyilatkozik a sportpolitikáért felelős miniszter vagy - az (1) bekezdés b)-d) pontjában meghatározott támogatás igénybevételére jogosult szervezet kérelme esetén - a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége felé arról, hogy a támogatásból megvalósuló felújítást legalább 5 évig az eredeti rendeltetésének megfelelően hasznosítja, valamint benyújtja a sportcélú ingatlan tulajdonosának előzetes írásbeli hozzájárulását arról, hogy erre az időtartamra - a felújított sportcélú ingatlan üzembe helyezését követő 30 napon belül - az állam javára az ingatlan-nyilvántartásba az igénybe vett adókedvezmény mértékéig jelzálogjog kerül bejegyzésre,

e) a jelenértékén legalább 10 millió forint értékű tárgyi eszköz beruházás, felújítás esetén a (3) bekezdésben meghatározott sportfejlesztési program benyújtásával egyidejűleg írásban nyilatkozik a sportpolitikáért felelős miniszter vagy - az (1) bekezdés b)-d) pontjában meghatározott támogatás igénybevételére jogosult szervezet kérelme esetén - a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége felé arról, hogy a sportcélú ingatlanfejlesztésre nyílt pályázatot ír ki és a pályázati eljárás eredménye alapján nyertes személlyel köt szerződést a tárgyi eszköz beruházás, felújítás megvalósítására.

(6a) A (6) bekezdés a) és d) pontjában a magyar állam javára szóló jelzálogjog-bejegyzésre vonatkozó rendelkezéseket nem kell alkalmazni, ha a (6) bekezdés a) vagy d) pontja szerinti, építési engedélyhez kötött tárgyi eszköz beruházás, felújítás állami vagy helyi önkormányzati tulajdonban álló ingatlanon valósul meg, és

az üzembe helyezését követő 30 napon belül a tulajdonos állam vagy helyi önkormányzat részére átadásra kerül.

(6b) A (6) bekezdés e) pontját a támogatásból megvalósuló, építési beruházással járó, sportcélú ingatlanra irányuló tárgyi eszköz beruházás, felújítás esetén nem kell alkalmazni, ha a támogatási kérelem tárgya sportcélú ingatlanra irányuló, nem a támogatásból finanszírozott, már megkezdett építési beruházással járó tárgyi eszköz beruházás, felújítás, és ezen sportcélú ingatlanfejlesztést közbeszerzési eljárás eredményeként nyertes ajánlattevő végzi.

(7) A támogatott szervezet a (6) bekezdés a) pontjában meghatározott piaci alapon történő hasznosítási kötelezettségtől - az elsődleges sportcél veszélyeztetése nélkül - a sportcélú ingatlan nem versenyrendszerben szervezett szabadidősport-események lebonyolítása, valamint a helyi önkormányzat sportról szóló törvényben meghatározott iskolai testneveléssel és diáksporttal kapcsolatos feladatainak ellátása, főiskolai-egyetemi sport események, valamint közösségi célú szabadidős, szórakoztató és kulturális események lebonyolítása céljából a (6) bekezdés ba)-bc) pontjában meghatározott mértékeken felül is eltérhet.

(8) A tárgyi eszköz beruházást az adott tárgyi eszköz beruházásra vonatkozó, első támogatási igazolás kiállítását követő évben kezdődő támogatási időszaktól számított 6. támogatási időszak végéig üzembe kell helyezni a támogatás és annak jegybanki alapkamattal növelt összege magyar állam részére történő megfizetése terhével.

(9) Az (1) bekezdés a) és e) pontjában, valamint az(1a) bekezdésben meghatározott támogatás igénybevételére jogosult szervezet kérelme esetén a sportpolitikáért felelős miniszter a jelenértékén legalább 300 millió forint értékű sportfejlesztési program esetében az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet alapján az adópolitikáért felelős miniszter véleményét figyelembe véve hoz döntést. Az adópolitikáért felelős miniszter az erre irányuló megkereséstől számított 10 napon belül közli álláspontját a sportpolitikáért felelős miniszterrel. A sportpolitikáért felelős miniszter az adópolitikáért felelős miniszter véleményét figyelembe véve jóváhagyja vagy elutasítja a sportfejlesztési program e törvény szerinti támogatását és az erről szóló döntést közli a támogatás igénybevételére jogosult szervezettel. Véleményeltérés esetén a sportfejlesztési program e törvény szerinti támogatására vonatkozó jóváhagyó döntést megelőzően a sportpolitikáért felelős miniszter a Kormány döntését kéri.

(9a) Az (1) bekezdés b)-d) pontjában, valamint az(1a) bekezdésben meghatározott támogatás igénybevételére jogosult szervezet kérelme esetén a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége a jelenértékén legalább 300 millió forint értékű sportfejlesztési program esetében az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet alapján a sportpolitikáért felelős miniszter és az adópolitikáért felelős miniszter véleményét figyelembe véve hoz döntést. A sportpolitikáért felelős miniszter és az adópolitikáért felelős miniszter az erre irányuló megkereséstől számított 10 napon belül közli álláspontját a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége vezetőjével. A miniszteri vélemények közötti eltérés esetén a sportfejlesztési program e törvény szerinti támogatására vonatkozó jóváhagyó döntést megelőzően a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége vezetője a sportpolitikáért felelős miniszter útján a Kormány döntését kéri. Ebben az esetben a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége vezetője a Kormány döntésének megfelelően hagyja jóvá vagy utasítja el a sportfejlesztési program e törvény szerinti támogatását, és az erről szóló döntést közli a támogatás igénybevételére jogosult szervezettel.

(10) Az e § alapján folyó sportfejlesztési program jóváhagyására, valamint a támogatási igazolás kiállítására irányuló eljárás tekintetében a támogatás igénybevételére jogosult szervezet a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó rendelkezései alapján elektronikus úton tart kapcsolatot a sportfejlesztési program jóváhagyását, valamint a támogatási igazolás kiállítását végző szervezettel.

(11) A beszerzéskor 100 ezer forintot meghaladó bekerülési értékű nyilvántartásba vett tárgyi eszköz a könyv szerinti érték leírásáig nem idegeníthető el, nem terhelhető meg, kivéve annak indoklásával és a jóváhagyást végző szervezet előzetes írásbeli hozzájárulásával.

(12) Amennyiben az adózó a (3a) bekezdésben meghatározott összeget a támogatás adóévet követően, de legkésőbb a támogatás adóévére vonatkozó társasági adóbevallás benyújtására nyitva álló határidőig fizeti

meg, akkor az adózó a (2) bekezdés szerinti adókedvezményt legfeljebb a (3) bekezdés szerint a részére kiállított támogatási igazolásban szereplő összeg 80 százalékáig veheti igénybe.

TAO tv. 4. § E törvény alkalmazásában

.....

37. vagyongazdálkodó alapítvány: a vagyongazdálkodó alapítványokról szóló törvény alapján vagyongazdálkodó alapítványként vagy közérdekű vagyongazdálkodó alapítványként nyilvántartásba vett jogi személy;

.....

40a. hivatásos sportoló: a sportról szóló 2004. évi I. törvény 1. § (4) bekezdésében meghatározott, a látvány-csapatsportnak minősülő sportágban foglalkoztatott sportoló azzal, hogy az általa jövedelemszerző foglalkoztatásban és díjazás ellenében nyújtott szolgáltatásként folytatott sporttevékenység hivatásos sporttevékenységnek minősül, amennyiben a részére sporttevékenységével összefüggésben az érintett támogatási időszakban nyújtott pénzbeli juttatás - a sportrendezvényen való részvételhez kapcsolódó utazási költségek és szállásköltségek kivételével - meghaladja a részvételi költséget és a sportoló jövedelmének legalább 50 százalékát teszi ki, függetlenül attól, hogy a sportoló és az érintett sportszervezet kötött-e egymással munkaszerződést;

40b. korlátozott mértékű gazdasági célú létesítmény: olyan sportlétesítmény, amely nem áll látvány-csapatsportban működő hivatásos sportszervezet használatában, és amely esetén a gazdasági tevékenységreallokált éves kapacitás nem haladja meg a létesítmény tényleges teljes éves kapacitásának húsz százalékát;

41. látvány-csapatsport: a labdarúgás, a kézilabda, a kosárlabda, a vízilabda, a jégkorong, valamint a röplabda sportág;

42. látvány-csapatsportban működő amatőr sportszervezet: minden olyan, a sportról szóló törvényben meghatározott szabályok szerint működő sportegyesület vagy sportvállalkozás, amelyik nem minősül a 43. pontban meghatározott hivatásos sportszervezetnek;

43. látvány-csapatsportban működő hivatásos sportszervezet: a látvány-csapatsportágak országos sportági szakszövetsége által kiírt versenyrendszer:

a) legmagasabb felnőtt bajnoki osztályában - a veterán korosztályokra kiírt versenyrendszer kivételével - részt vevő (indulási jogot elnyert) sportszervezet, vagy

b) alsóbb bajnoki osztályokban részt vevő (indulási jogot elnyert) sportszervezet abban az esetben, ha az ilyen sportszervezet hivatásos sportolót alkalmaz.

Több látvány-csapatsportban több jogi személy szervezeti egységgel (szakosztállyal) működő sportszervezet esetén az e törvényben a hivatásos sportszervezetekre előírt rendelkezéseket csak arra a jogi személy szervezeti egységre (szakosztályra) kell alkalmazni, amelyik az a)-b) pont szerinti versenyrendszerek bajnoki osztályában részt vesz.

43/a. látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött alapítvány: a látvány-csapatsportban működő, a sportról szóló 2004. évi I. törvény 77. § t) pontjában meghatározott szervezet;

44. látvány-csapatsport támogatása: az adóévben visszafizetési kötelezettség nélkül nyújtott támogatás, juttatás, véglegesen átadott pénzeszköz és térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értéke, az adóévben térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értéke az e törvényben meghatározott jogcímenek;

44/a. képzés: a 22/C. § alkalmazásában olyan oktatást tartalmazó képzés, amely nem kizárólag vagy nem elsődlegesen a munkavállalónak a vállalkozásnál jelenleg betöltött vagy későbbiekben beöltendő állásában alkalmazható, hanem olyan képesítést ad, amely nagymértékben hasznosítható más vállalkozásoknál vagy munkaterületeken és - a 651/2014/EU bizottsági rendeletnek a kikötői és repülőtéri infrastruktúrákra irányuló támogatás, a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatásra és a sportlétesítményekre és multifunkcionális szabadidős létesítményekre nyújtott támogatásra vonatkozó bejelentési határértékek, továbbá a legkülső régiókban biztosított regionális működési támogatási programok tekintetében, valamint a

702/2014/EU rendeletnek a támogatható költségek összegének meghatározása tekintetében történő módosításáról szóló, 2017. június 14-i (EU) 2017/1084 bizottsági rendelettel módosított - a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet 31. cikke szerinti támogatásból valósul meg;

A sportról szóló 2004. évi I. tv. 77. §

.....

t) utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítvány: alapító okiratában meghatározott tartós közérdekű cél szerinti tevékenysége - elsősorban utánpótláskorú versenyzőkkel kapcsolatos - sporttevékenység elősegítése, feltételeinek biztosítása, felkészítő (edzéssel összefüggő) és versenyeztetési feladatok szervezése.

1.1.13. A TAO adókedvezmények igénybevételének szabályai

TAO tv. 23. § (1) (Hatályon kívül helyezve.)

(2) A számított társasági adóból - legfeljebb annak 80 százalékáig - érvényesíthető a 22/B. § alapján fejlesztési adókedvezmény.

(3) A (2) bekezdés szerint igénybe vett adókedvezménnyel csökkentett adóból - legfeljebb annak 70 százalékáig - érvényesíthető minden más adókedvezmény.

(4) Az adókedvezmény adóvisszatartás formájában vehető igénybe.

(5) A külföldi vállalkozó az e törvényben meghatározott adókedvezményekkel a belföldi telephelyén megvalósított beruházás, foglalkoztatottak éves átlagos állományi létszáma, illetve a belföldi telephelye útján elért árbevétel alapján élhet.

(6) Ha törvény az adókedvezmény igénybevételének utolsó évét meghatározza, akkor azt utoljára abban az adóévben lehet érvényesíteni, amelynek utolsó napja a törvényben megjelölt évben van.

(7) Ugyanazon adóév tekintetében a 22. § (1) bekezdésében és a 22/C. § (2) bekezdésében meghatározott adókedvezmény együttesen nem alkalmazható a 24/A. § szerinti felajánlással és a 24/B. § szerinti jóváírással.

1.1.14. Rendelkezés az adó legfeljebb 80 %-áról (adófelajánlás)

TAO tv. 24/A. §

24/A. § (1) Az adózó az esedékes adóelőleg-fizetési kötelezettségének teljesítésére nyitva álló határidőt megelőző hónap utolsó napjáig az állami adóhatóság által rendszeresített külön nyomtatványon, elektronikus úton tett rendelkező nyilatkozata útján a kedvezményezett szervezet(ek) nevének és adószámának megjelölésével rendelkezhet a 26. § (2), (3) és (8) bekezdése szerint megállapított egyes havi, illetve negyedéves társasági adóelőleg-kötelezettsége (ideértve a csoportos társasági adóalany számára az alapító, csatlakozó tagra vonatkozóan adóhatósági határozattal előírt társasági adóelőleg-kötelezettséget, továbbá a volt csoporttag számára a megszűnt csoporttagságára tekintettel adóhatósági határozattal előírt társasági adóelőleg-kötelezettséget) 80 százalékának kedvezményezett célra történő felajánlásáról.

(2) Amennyiben az adózó az (1) bekezdés szerinti rendelkező nyilatkozatot nem tesz, vagy az (1) bekezdés szerint felajánlott és az adóhatóság által kedvezményezett célra átutalt összeg nem éri el az adózó által e törvény 24. §-a szerint fizetendő adó összegének 80 százalékát, az adózó

a) (Hatályon kívül helyezve.)

b) a társasági adóbevallás benyújtására nyitva álló határidő utolsó napjáig a társasági adóbevallásában

tett rendelkező nyilatkozata útján rendelkezhet a kedvezményezett szervezet(ek) nevének és adószámának megjelölésével az adóévi kedvezményezett célra még fel nem ajánlott adóelőlegének, fizetendő társasági adójának kedvezményezett célra történő felajánlásáról, azzal, hogy az e bekezdés szerinti tett felajánlással az adóévben összesen felajánlott összeg nem haladhatja meg az e törvény 24. §-a szerint fizetendő adó összegének 80 százalékát. Az e bekezdés szerinti rendelkező nyilatkozat a társasági adóbevallás benyújtását követően nem módosítható.

(3) E rendelkezés alkalmazásában kedvezményezett célnak minősül:

a) a filmalkotás 22. § (2) bekezdésében meghatározott támogatása;

b) a látvány-csapatsport 22/C. § (1) - **(1a)** bekezdésében meghatározott támogatása.

(4) Az adózó az (1) bekezdés szerinti rendelkező nyilatkozatot - az (1) bekezdésben meghatározott korlátra is figyelemmel - a társasági adóelőleg-fizetési kötelezettségének teljesítése során, a havi vagy negyedéves adóelőleg-fizetési kötelezettség teljesítésére nyitva álló határidő utolsó napjáig az állami adó- és vámhatóság által rendszeresített külön nyomtatványon, elektronikus úton tett nyilatkozata útján egy adóévben összesen legfeljebb öt alkalommal a soron következő adóelőlegekre tekintettel módosíthatja. A Nemzeti Filmintézet Közhasznú Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság részére a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott célra történő felajánlás kivételével a módosítás érvényességének feltétele, hogy az adózó a (16)-(17) bekezdés szerint kiállított igazolást az állami adóhatóságnak - a nyilatkozat tételével egyidejűleg - benyújtsa, illetve, hogy a (19)-(21) bekezdés szerint kiállított igazolás a (21a) bekezdésben foglaltak szerint az állami adóhatósághoz beérkezzen.

(5) Az adózó a társasági adóelőleg-fizetési és társasági adófizetési kötelezettségének az (1) vagy (2) bekezdés szerinti rendelkező nyilatkozat megtételétől függetlenül eleget tesz.

(6) Az adózó az (1) vagy a (2) bekezdés szerinti, kedvezményezett célra történő felajánlásáért és annak pénzügyi teljesítéséért a kedvezményezett szervezet részéről - szponzori szerződés keretében juttatott kiegészítő sportfejlesztési támogatás kivételével - ellenszolgáltatásra nem jogosult, az ezzel ellentétes megállapodás semmis. Ilyen megállapodás esetén

a) az adózó által az adóhatóság részére teljesített befizetés nem minősül az (1) és (2) bekezdés szerinti felajánlásnak, és

b) az (1) és (2) bekezdés szerinti felajánlás kedvezményezettje a részére átutalt összeget az állami adóhatóság által kezelt elkülönített számlára köteles visszautalni az adózó azonosítására szolgáló adatok feltüntetésével, és

c) az adózó nem jogosult az 24/B. § szerinti jóváírásra.

(7) Az adózó a látvány-csapatsportok támogatására történő felajánlás esetében a 22/C. § (1) - **(1a)** bekezdés szerinti támogatási jogcímek megjelölésével teszi meg a rendelkező nyilatkozatot.

(8) Az (1)-(2) bekezdés szerinti rendelkező nyilatkozatban, illetve a (4) bekezdés szerinti nyilatkozatban a (3) bekezdés szerinti célok és a (7) bekezdés szerinti jogcímek között megosztva is lehet rendelkezni.

(9) A látvány-csapatsportok támogatása esetében az (1) és (2) bekezdés szerinti rendelkező nyilatkozatban felajánlott összeg 12,5 százaléka kiegészítő sportfejlesztési támogatásnak minősül. A kiegészítő sportfejlesztési támogatásról az adózó és a látvány-csapatsportban tevékenykedő szervezet szerződésben rendelkezik, azzal, hogy amennyiben az adózó a szerződés alapján ellenszolgáltatásra jogosult, akkor a kiegészítő sportfejlesztési támogatás az ellenszolgáltatás általános forgalmi adó nélkül számított, a látvány-csapatsportban tevékenykedő szervezet által árbevételeként elszámolandó értékét jelenti és az ellenszolgáltatás értékét nem kell figyelembe venni a 22/C. § (4), (4a), **(4b)**, **(4c)** és **(4d)** bekezdésében meghatározott támogatási intenzitások meghaladása vonatkozásában.

(10) (Hatályon kívül helyezve.)

(11) Az állami adóhatóság az (1) és (2) bekezdés szerinti rendelkező nyilatkozatot és az adózó felajánlásra való jogosultságát megvizsgálja és

a) az adózó az (1) bekezdés szerinti rendelkező nyilatkozata, illetve a társasági adóbevallásban bevallott adatok alapján - figyelemmel a (24) bekezdésben foglaltakra - a havonta, illetve negyedévente fizetendő előleg

legfeljebb 80 százalékát - látvány-csapatsportok támogatása esetében a (9) és (25) bekezdés szerint csökkentett mértékben - a havonta, illetve a negyedévente teljesítendő kötelezettség teljesítését követő 15 munkanapon belül,

b) az adózó (2) bekezdés szerinti rendelkező nyilatkozata alapján a társasági adóbevallásban bevallott adatok figyelembevételével a rendelkező nyilatkozatban megjelölt összeget - a látvány-csapatsportok támogatása esetében a (9) és (25) bekezdés szerint csökkentett mértékben - a társasági adóbevallás benyújtását követő 15 munkanapon belül

a felajánlás fogadására jogosult szervezetnek átutalja, feltéve, hogy teljesülnek az átutalás e §-ban meghatározott feltételei.

(11a) Amennyiben az adózó (1) bekezdés szerinti felajánlását látvány-csapatsport támogatása céljából, tárgyi eszköz beruházás, felújítás jogcímén teszi meg, továbbá az építési engedélyhez kötött tárgyi eszköz beruházás, felújítás sportcélú ingatlanra irányul és az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint utófinanszírozottnak minősül, az adóhatóság a (19) vagy a (20) bekezdés szerinti igazolást kiállító szervezet e célra vezetett elkülönített fizetési számlájára teljesíti az átutalást.

(12) Látvány-csapatsportok támogatása céljából történő felajánlás esetében az állami adóhatóság az átutalást azzal az eltéréssel teljesíti, hogy a kiegészítő sportfejlesztési támogatás (9) bekezdés szerint meghatározott összegét a (11) bekezdés szerinti határidőben a 22/C. § (1) bekezdés a)-d) pontjának **és (1a) bekezdésének** hatálya alá tartozó támogatás esetén - az adózó döntése szerint - vagy a (16)-(21) bekezdés szerinti igazolás szerint támogatásban részesítendő látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége részére, vagy az e látvány-csapatsport keretében vagy érdekében a 22/C. § (1) bekezdés b)-d) pontjában meghatározottak szerint működő sportszervezet (sportiskola), alapítvány részére, a 22/C. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott támogatás esetén a támogatásban részesítendő sportköztestület részére átutalja.

(13) Az állami adóhatóság a (11) bekezdés szerinti átutalást abban az esetben teljesíti, ha

a) a Nemzeti Filmintézet Közhasznú Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság részére a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott célra történő felajánlás esetének kivételével a (16)-(17) bekezdés szerint kiállított igazolást az (1) bekezdés szerinti rendelkező nyilatkozat benyújtásával egyidejűleg, a (2) bekezdés szerinti rendelkező nyilatkozat esetén legkésőbb a társasági adóbevallás benyújtásáig az állami adó- és vámhatóság kézhez kapja, illetve, hogy a (19)-(21) bekezdés szerint kiállított igazolás a (21a) bekezdésben foglaltak szerint az állami adó- és vámhatóság részére beérkezzen,

b) az adózó, továbbá a felajánlás kedvezményezettjének állami adóhatóságnál nyilvántartott, végrehajtható, nettó módon számított adótartozása (csoportos társasági adóalany esetében a csoportos társasági adóalany társasági adónemen fennálló adótartozás) az átutaláskor nem haladja meg a százezer forintot,

c) az adózó a vonatkozó társasági adóbevallását határidőben benyújtotta, és

d) a társasági adóbevallásában fizetendő adóelőlegként, adóként megjelölt összeget esedékességig megfizette, továbbá a (2) bekezdés szerinti esetben az adóbevallásban bevallott, fizetendő adó 80 százaléka a (2) bekezdés szerinti rendelkező nyilatkozatban szereplő összegét eléri vagy meghaladja.

(13a) Ha az állami adó- és vámhatóság az átutalást kizárólag azért tagadta meg, mert az adózó a társasági adóbevallásában fizetendő adóelőlegként, adóként megjelölt összeget nem fizette meg határidőben, az adózónak az átutalás megtagadásáról szóló határozat átvételét követő 15 napon belül előterjesztett külön kérelmére az állami adó- és vámhatóság az átutalást akkor is teljesíti, ha

a) a késedelem nem haladja meg az esedékességtől számított 15 naptári napot, és

b) az adóelőleg összegének megfizetése maradéktalanul megtörtént.

(13b) A (13a) bekezdés szerinti kérelem előterjesztésére előírt határidő elmulasztása esetén igazolási kérelemnek nincs helye.

(14) Ha az adózó egyidejűleg több társasági adóelőlege vonatkozásában tesz rendelkező nyilatkozatot, akkor az állami adó- és vámhatóság a (13) bekezdés a) pontja szerinti igazolást azon adóelőleg(ek) tekintetében

veszi figyelembe, amely(ek) átutalása az igazolás benyújtásakor, illetve a (21a) bekezdés esetében az igazolás beérkezésekor még nem vált esedékessé.

(15) Az állami adó- és vámhatóság a (11)-(12) bekezdés szerinti átutalás megtörténtéről és annak összegéről az adózót és a (16)-(21) bekezdés szerinti igazolást kiállító szervezetet az átutalást követő 15 napon belül tájékoztatja. Az állami adó- és vámhatóság a jelen bekezdés szerinti határidőben az átutalások elmaradásáról is tájékoztatja az igazolást kiállító szervezetet. Az állami adó- és vámhatóság a részére a (21a) bekezdés szerint eljuttatott igazolás esetében az e bekezdés szerinti tájékoztatást a központi elektronikus szolgáltató rendszeren keresztül küldi meg az igazolást kiállító szervezet részére.

(16) A (3) bekezdés a) pontjában meghatározott kedvezményezett cél megjelölése esetén a mozgóképszakmai hatóság az adózó és a felajánlás fogadására jogosult szervezet együttes kérelmére, az Mktv. 31/C. § (1) bekezdése szerinti jogerős költségellenőrzési határozat száma és a felajánlott összeg megjelölésével igazolást állít ki arról, hogy az adózó által felajánlott összeg nem eredményezi a mozgóképszakmai hatóság által jóváhagyott közvetlen filmgyártási költség Mktv. 12. § (10) bekezdésében meghatározott része 30 százalékának meghaladását. E bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók a Nemzeti Filmintézet Közhasznú Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság részére a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott célra történő felajánlás vonatkozásában.

(17) A mozgóképszakmai hatóság a (16) bekezdés szerinti igazolás kiállításakor figyelembe veszi az Mktv. 31/C. § (1) bekezdése alapján kiadott határozatban megállapított közvetett támogatások, a 22. § (3) bekezdése szerint kiállított támogatási igazolások, továbbá az e bekezdés szerint ugyanazon adóév vonatkozásában kibocsátott igazolások (11) bekezdés alapján esedékessé vált, de az állami adóhatóság által át nem utalt felajánlás összegével csökkentett összegét. Az e bekezdés szerinti igazolás visszavonásig érvényes.

(18) (Hatályon kívül helyezve.)

(19) A (3) bekezdés b) pontjában meghatározott kedvezményezett cél megjelölése esetén, ha a támogatás fogadására jogosult szervezet látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége vagy a Magyar Olimpiai Bizottság, a sportpolitikáért felelős miniszter az adózó és a támogatás fogadására jogosult szervezet együttes kérelmére, a sportfejlesztési program jóváhagyásáról rendelkező határozat száma, a felajánlott összeg és a 22/C. § (1) **(1a)** bekezdése szerinti jogcím megjelölésével igazolást állít ki arról, hogy az adózó által felajánlott összeg nem eredményezi 22/C. § (4), (4a), (4b), **(4c)** és **(4d)** bekezdésében meghatározott támogatási intenzitások meghaladását. A sportpolitikáért felelős miniszter az e bekezdés szerinti igazolás kiállításakor figyelembe veszi a 22/C. § (3) bekezdése szerint kiállított támogatási igazolások és az e bekezdés szerint ugyanazon adóév vonatkozásában kibocsátott igazolások (11) és (11a) bekezdés alapján esedékessé vált, de az állami adóhatóság által át nem utalt felajánlás összegével csökkentett összegét. Az e bekezdés szerinti igazolás visszavonásig érvényes.

(20) A (3) bekezdés b) pontjában meghatározott kedvezményezett cél megjelölése esetén, ha felajánlás fogadására jogosult szervezet a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége tagjaként működő amatőr sportszervezet - ideértve a sportról szóló törvényben meghatározott szabályok szerint a szakszövetség tagjaként működő sportiskolát is -, a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége tagjaként működő hivatásos sportszervezet vagy a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött alapítvány, a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége az adózó és a támogatás fogadására jogosult szervezet együttes kérelmére, a sportfejlesztési program jóváhagyásáról rendelkező határozat száma, a felajánlott összeg és a 22/C. § (1) bekezdése szerinti jogcím megjelölésével igazolást állít ki arról, hogy az adózó által felajánlott összeg nem eredményezi a 22/C. § (4), (4a), (4b), (4c) és (4d) bekezdésében meghatározott támogatási intenzitások meghaladását. A látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége az e bekezdés szerinti igazolás kiállításakor figyelembe veszi a 22/C. § (3) bekezdése szerint kiállított támogatási igazolások, támogatási szerződés keretében a 22/C. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontjában, (1) bekezdés b) pont bd) és bf) alpontjában, (1) bekezdés c) pont cb), cd) és ce) alpontjában, (1) bekezdés d) pont dc) és de) alpontjában, **valamint (1a) bekezdésében** meghatározott jogcímre nyújtott támogatáshoz kapcsolódó, a támogatott hivatásos sportszervezet részére megfizetett kiegészítő sportfejlesztési támogatások és az e bekezdés szerint ugyanazon adóév vonatkozásában kibocsátott igazolások (11) és (11a) bekezdés alapján esedékessé vált, de az

állami adóhatóság által át nem utalt felajánlás összegével csökkentett összegét. Az e bekezdés szerinti igazolás visszavonásig érvényes.

(21) A (19)-(20) bekezdésben meghatározott igazolást a sportpolitikáért felelős miniszter és a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége a 22/C. §-ban foglaltak figyelembevételével állítja ki azzal, hogy az adó 24/A. § alapján kedvezményezett célra történő felajánlása esetében az adózó és a felajánlás fogadására jogosult szervezet állami adóhatóságnál nyilvántartott, végrehajtható, nettó módon számított adótartozása az igazolás igénylésének időpontjában nem haladhatja meg a százezer forintot. Az igazolást kiállító szervezet az igazolás (19)-(20) bekezdésben meghatározott adatairól adatot szolgáltat az adóhatóság részére.

(21a) A (19)-(21) bekezdés szerint kiállított igazolást, valamint annak módosítását vagy visszavonását az igazolás kiállítója kizárólag a központi elektronikus szolgáltató rendszeren keresztül küldi meg az állami adó- és vámhatóság részére. Az állami adó- és vámhatóság a részére e bekezdés szerint megküldött igazolást az (1) és (2) bekezdés szerint megtett rendelkező nyilatkozat és az adózó felajánlásra való jogosultságának vizsgálatához használja fel.

(22) Amennyiben az állami adóhatóság azt állapítja meg, hogy a kedvezményezett célra az (1)-(2) bekezdés szerint felajánlott összeg meghaladja a (16)-(21) bekezdés szerint kiállított igazolásban szereplő összeget, akkor a különbözetet, de legfeljebb az igazolásban szereplő összeg 2 százalékát a (3) bekezdés a) pontjában foglalt esetben a Nemzeti Filmintézet Közhasznú Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaságnak, a (3) bekezdés b) pontjában foglalt esetben a sportpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium fizetési számlájára teljesíti, azzal, hogy ezen utóbbi összeget az utánpótlás-nevelés központi költségvetési támogatására kell fordítani. Az állami adóhatóság ezen kötelezettségének évente egy alkalommal, a megelőző naptári év december 31-ével záruló adóév vonatkozásában tett, e fejezet szerinti adóról történő összes rendelkezésre tekintettel augusztus 31-éig tesz eleget.

(23) Amennyiben az állami adóhatóság határozata vagy az adózó önellenőrzése eredményeképpen az e törvény 24. §-a szerint fizetendő adó 80 százalékos korlátnak megfelelő összege módosulna, ez nem érinti a (11), (12), (22), (25) bekezdések szerint átutalt összeget.

(24) Az (1) bekezdés szerinti esetben, amennyiben az adózó az adóelőleg bevallás benyújtását követően az adózás rendjéről szóló törvény alapján az adóelőlege módosítását kéri, az állami adóhatóság - a módosítás jóváhagyása esetén - a (11), (12), (22), (25) bekezdés szerint átutalásra kerülő összeget a csökkentett összegű adóelőleggel arányosan mérsékli, vagy amennyiben az adózó számításai szerint adófizetési kötelezettsége várhatóan nem keletkezik, a rendelkező nyilatkozat szerinti átutalást nem teljesíti.

(25) Az állami adó- és vámhatóság a (3) bekezdés b) pontja szerinti kedvezményezett célra történő felajánlás összegének a (9) bekezdésben foglalt kiegészítő sportfejlesztési támogatással csökkentett része 1 százalékának 1/3 részét a sportpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium által közzétett fizetési számlára, 2/3 részét az érintett országos sportági szakszövetség által közzétett fizetési számlára a (11) bekezdés szerint meghatározott határidőben átutalja. Az állami adó- és vámhatóság a Magyar Olimpiai Bizottság támogatása esetén a (3) bekezdés b) pontja szerinti kedvezményezett célra történő felajánlás összegének a (9) bekezdésben foglalt kiegészítő sportfejlesztési támogatással csökkentett része 1 százalékát a sportpolitikáért felelős miniszter által közzétett fizetési számlára utalja át.

(26) Amennyiben az adóévre vonatkozóan a (11), (12), (22), (25) bekezdések szerint átutalt összeg meghaladja az e törvény 24. §-a szerinti fizetendő adóösszegének 80 százalékát, akkor a 80 százalékot meghaladó részt az (1)-(2) bekezdés szerinti rendelkező nyilatkozat megtétele adóévért követő adóév(ek)re felajánlott összegnek kell tekinteni, azzal, hogy az adózó a következő adóév(ek)ben az (1)-(2) bekezdés szerinti rendelkező nyilatkozatot ezen összeg teljes figyelembevételét követően tehet.

(27) Amennyiben az adóévre vonatkozóan a (11), (12), (22), (25) bekezdések szerint átutalt összeg meghaladja az e törvény 24. §-a szerinti fizetendő adót és az adózót visszaigényelhető adó illetné meg, az adózót ezen különbözet erejéig más adónemre történő átvezetés, valamint kiutalás nem illeti meg.

(28) Az állami adóhatóság által a (11) bekezdés szerint átutalt összeg a 30. § (10) bekezdése szerint meghatározott támogatásnak minősül.

1.1.15. Adófelajánlás esetén járó jóváírás

TAO tv. 24/B. § (1) Az adózó a 24/A. § (1) és (2) bekezdése szerinti rendelkező nyilatkozatban kedvezményezett célra felajánlott és az állami adóhatóság által a 24/A. § (11) bekezdése alapján átutalt összegre tekintettel - látvány-csapatsportok támogatása esetén a (9) és a (25) bekezdés szerint csökkentett mértékben - jóváírásra jogosult, amelyet az állami adóhatóság a társasági adóbevallás esedékességét követő második naptári hónap első napjával vezet át az adózó adófolyószámlájára társasági adónemre.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jóváírás összege

a) az adóelőlegből juttatott felajánlás összegének, de legfeljebb a 24. § szerint fizetendő adó 80 százalékának 7,5 százaléka, továbbá

b) a fizetendő adóból juttatott felajánlás összegének, de legfeljebb a 24. § szerint fizetendő adó 80 százalékának 2,5 százaléka.

(3) A jóváírás az állami adóhatóságnál vezetett társasági adófolyószámlán külön csökkentő tételként kerül kimutatásra, amelyre tekintettel a számviteli törvény alapján elszámolt egyéb bevétel az adózás előtti eredményt csökkenti.

(4) Amennyiben az állami adóhatóság határozata vagy az adózó önellenőrzése eredményeképpen a fizetendő adó 80 százalékában meghatározott korlát módosulna, akkor az (1) bekezdés szerinti jóváírás az állami adóhatóságnál vezetett adófolyószámlán társasági adónemben kimutatott összegét az állami adóhatóság megfelelően módosítja.

(5) A csoportképvisező a csoportos társasági adóalanyt a felajánlás adóévére megillető jóváírást a felajánlás adóévének fizetendő adója 24. § (3) bekezdése szerinti arányában osztja fel. Az adózó a jóváírásból rá jutó részt adózás előtti eredménye javára számolja el.

1.1.16. Az adóelőleg bevallásának és fizetésének szabályai alóli mentesség

TAO tv. 26. § (1) Az adózónak - a (3), (5) és (6) bekezdésben foglaltak kivételével - az adóbevallással egyidejűleg az adóbevallás esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszakra társasági adóelőleget kell bevallania az esedékességi időre eső összeg feltüntetésével. Nem lehet adóelőleget bevallani arra a naptári hónapra, negyedévre, a negyedév azon naptári hónapjára, amelyre az adózó már vallott be adóelőleget.

.....

(11) Nem kell az (1)-(9) bekezdés rendelkezéseit alkalmaznia az adózónak megszűnésekor, valamint, ha adóbevallást a cégbejegyzési eljárás befejezése miatt ad be, továbbá az MRP-nek, az ingatlanal rendelkező társaság tagjának, a közhasznú nonprofit gazdasági társaságnak, a víztársulatnak, az alapítványnak, a közalapítványnak, az egyesületnek, a köztestületnek, az egyházi jogi személynek, a lakásszövetkezetnek, a közhasznú szervezetként besorolt felsőoktatási intézménynek, az önkéntes kölcsönös biztosítópénztárnak, a szociális szövetkezetnek, a közérdekű nyugdíjas szövetkezetnek és az iskolaszövetkezetnek.

1.1.17. A TAO tv. átmeneti rendelkezése az alapítvány és egyesület társasági adókötelezettségének megállapításáról

TAO tv. 29/A. § (14) Az alapítvány, a közalapítvány, az egyesület és a köztestület a 2015. évben kezdődő adóévi adókötelezettsége megállapítása során választása szerint vagy az e törvénynek az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény és egyes adótörvények módosításáról szóló 2015. évi CLXXXVII. törvénnyel megállapított 9. §-át és 20. §-át, vagy az e törvény 2015. január 1-jén hatályos 9. §-át, 20. §-át és a 6. számú melléklet A) részét veszi figyelembe.

Személyi jövedelemadó (SZJA)

(A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (SZJA tv.) alapján)

1.1.18. Adóalapba nem tartozó bevételek és kapott szolgáltatások

SZJA tv. 7. § (1) A jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni a következő bevételeket:

a) azt a bevételt, amely e törvény *1. számú melléklete* szerint adómentes, vagy más törvény rendelkezése alapján személyi jövedelemadó kötelezettség nem terheli;

.....

d) a magánszemély által fizetett tagdíjra, hozzájárulásra, felajánlásra tekintettel a vállalkozási tevékenységet nem folytató egyesület, köztestület által a magánszemély részére nyújtott szolgáltatást, amennyiben azt a társadalmi szervezet, a köztestület az alapszabálya alapján, a cél szerinti tevékenységével összefüggésben, a rendeltetésszerű joggyakorlás keretében nyújtja;

1.1.19. Reprezentáció és kis értékű ajándék esetében adómentesség

SZJA tv. 69. § (1) Béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatások [70. §], valamint a béren kívüli juttatások [71. §] után az adó a kifizetőt terheli.

(2) Az (1) bekezdés hatálya alá tartozó juttatás esetében jövedelemnek minősül a juttatás értéke, ingyenesen vagy kedvezményesen juttatott termék, szolgáltatás esetén annak szokásos piaci értéke vagy abból az a rész, amelyet a magánszemély nem köteles megfizetni. A kifizetőt terhelő adó alapja

a) béren kívüli juttatás esetében az előzőek szerinti jövedelem,

b) béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatások esetében az előzőek szerinti jövedelem 1,18-szorosa.

SZJA tv.70. § (1) Egyes meghatározott juttatásnak minősül

.....

(2) Egyes meghatározott juttatásnak minősül az adóévben reprezentáció és üzleti ajándékok juttatása alapján meghatározott jövedelem azzal, hogy a jövedelem meghatározásánál figyelmen kívül kell hagyni az e törvény előírásai szerint adómentes juttatásokat.

.....

(5) Ha a kifizető egyesület, köztestület, egyházi jogi személy, alapítvány (ideértve a közalapítványt is), a (4) bekezdéstől eltérően mentes az adó alól az adóévben reprezentáció és a minimálbér 25 százalékának megfelelő egyedi értéket meg nem haladó üzleti ajándékok juttatása alapján meghatározott jövedelem azon része, amely a közhasznú, illetve cél szerinti tevékenysége érdekében felmerült, az adóévre vonatkozó beszámolóban kimutatott összes ráfordítás 10 százalékát, de legfeljebb az adóévre elszámolt éves összes bevétele 10 százalékát nem haladja meg.

1.1.20. Adómentes bevételek a magánszemélynél (civil szervezettől kapott jövedelmek)

1. számú melléklet az 1995. évi CXVII. törvényhez

1. A szociális és más ellátások közül adómentes:

.....

1.3. az állami szociális rendszer keretében, illetőleg a helyi önkormányzat, továbbá az egyházi jogi személy által nyújtott szociális segély, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározott pénzbeli ellátások, a nevelési díj és a nevelőszülőt a nevelési díj mellett megillető külön ellátmány, valamint az utógondozói ellátás, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások, ideértve a települési támogatást is, a vakok személyi járadéka, a rokkantsági járadék, a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló jogszabály és a nagycsaládok személygépkocsi-szerzési támogatásáról szóló jogszabály alapján adható támogatás, a fogyatékosági támogatás, a hadigondozási pénzellátások, a nemzeti gondozásról szóló törvény alapján folyósított nemzeti gondozási díj, valamint a munkáltatótól, az érdekvédelmi szervezettől az elhunyt házastársa vagy egyeneságbeli rokona részére folyósított temetési segély, továbbá az önszegélyező feladatot is vállaló egyesület, önszegélyező egyesület által nyújtott szociális segély azzal, hogy e rendelkezés alkalmazásában önszegélyező feladat ellátásának minősül a **Tbj.-ben** felsorolt ellátásokat kiegészítő juttatások nyújtása;

3. A közcélú juttatások körében adómentes:

3.1. a közhasznú alapítványból, közalapítványból annak alapszabályban rögzített közhasznú céljával összhangban a magánszemély részére kifizetett azon összeg, amelyet az oktatási intézményekben folytatott tanulmányokra, kutatásra, külföldi tanulmányútra (ösztöndíj címén) folyósítanak, a szociálisan rászoruló részére szociális segély címén folyósítanak, a diák- és szabadidősport résztvevőjének alkalmanként legfeljebb az 500 forintot meg nem haladóan folyósítanak;

3.2. az az összeg, amelyet

3.2.5. vállalkozási tevékenységet nem folytató alapítványtól, közalapítványtól vagy egyéb egyesülettől - annak alapszabályában rögzített céljával összhangban - kap az 1989. október 23. napját megelőzően politikai okból üldözött személy;

3.2.6. oktatási intézményekben folytatott tanulmányokra, kutatásra, külföldi tanulmányútra ösztöndíj címén, vagy a szociálisan rászoruló részére szociális segély, valamint szociális ösztöndíj címén, illetve - alkalmanként 500 forintot meg nem haladó összegben - a diák- és szabadidősport résztvevőjének

3.2.6.1. a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által vezetett minisztérium költségvetési fejezetéből a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által kijelölt költségvetési szerv, alapítvány, közalapítvány, az állam tulajdonában álló nonprofit gazdasági társaság útján közvetve, vagy

3.2.6.2. a Kormány döntése alapján az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvényben foglalt eljárás szerint megszűnő alapítvány, közalapítvány feladatát átvevő közhasznú nonprofit gazdasági társaság az átvett feladatkörében nyújt;

3.3. a jótékony célú közadakozásból, a közérdekű kötelezettségvállalásból, a közhasznú egyesületből, alapítványból, közalapítványból annak létesítő okiratában rögzített közhasznú céljával összhangban a közhasznú cél szerint címzett magánszemélynek, valamint munkavállalói-érdekképviselői szervezet által magánszemélynek nem pénzben adott juttatás értéke (ide nem értve az e törvény szerint béren kívüli juttatásnak minősülő juttatásokat), pénzben történő juttatás esetén legfeljebb a minimálbér 50 százalékát meg nem haladó összegben havonta adott támogatás, továbbá a 2008. január 1-je előtt alapított, a magyar kultúra, tudomány, művészet és sport érdekében kiemelkedő tevékenységet folytató és kimagasló eredményt elérő magánszemélynek nyilvános jelölés alapján odaítélt és nyilvánosan átadott szakmai díj (ideértve a Bethlen Gábor Alapítvány által adományozott Bethlen Gábor Díjat is);

3.4. a 3.1-3.3. pontokban foglaltak esetében sem adómentes az a kifizetés (juttatás)

a) amelynek címzettje az alapító, az adományozó, a támogató - kivéve az orvosi javaslat alapján fogyatékoságával, gyógyításával összefüggő termék, szolgáltatás formájában nem pénzben megszerzett bevételt -,

b) amelyet a kifizetővel munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban vagy más, a Polgári Törvénykönyv szerinti olyan szerződéses jogviszonyban álló magánszemély kap, amelynek alapján a kifizetés (juttatás) a magánszemélyt

ba) az általa végzett tevékenység mennyiségi és/vagy minőségi jellemzőire tekintettel,

bb) termék értékesítésének, szolgáltatás nyújtásának ellenértékeként,

bc) jog alapításának, joggyakorlás átengedésének, jogról való lemondásnak ellenértékeként, illeti meg;

3.6. az a tevékenység ellenértékének nem minősülő pénzbeli juttatás, amelyet

a) a külön törvény alapján, a külön törvényben meghatározott célra létrehozott, vagy

b) a központi költségvetésről szóló törvényben egyedi támogatásban részesített,

vállalkozási tevékenységet nem folytató alapítványtól, közalapítványtól, a szervezet céljával összhangban kap a magánszemély;

3.7. az a tevékenység ellenértékének nem minősülő juttatás, amelyet a magánszemély az Erzsébet-programról szóló törvény szabályai szerint az Erzsébet-program forrásaiból kap.

3.8. a köztársasági elnök által alapított

a) klímavédelmi célú alapítványtól származó, az alapítvány céljainak megvalósítása érdekében nyilvánosan meghirdetett ösztöndíj és támogatási program keretében, a pályázati feltételeknek megfelelő juttatás;

b) a COVID-19 vírus járványban elhunytak hozzátartozóit segítő alapítványtól származó, az alapítvány céljainak megvalósítása érdekében adott juttatás.

3.9. a magánszemély részére kifizetett azon összeg, amelyet ösztöndíj címén a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány közfeladatának ellátásával összhangban folyósít.

4. *Egyes tevékenységekhez kapcsolódóan adómentes:*

.....

4.5. a Magyar Corvin-lánc Testület és az Alkotmánybíróság által megítélt ösztöndíj, továbbá a Nobel-díjhoz, az Abel-díjhoz, a „The Brain Prize”-díjhoz, valamint az Európai Unió Descartes-díjához kapcsolódó, a díj tulajdonosának a díjat adományozó szervezet által adott pénzjutalom, továbbá a kizárólag magánszemélyek által létrehozott, gazdasági tevékenységet nem folytató alapítvány által a tudományos kutatás, fejlesztés, utánpótlás-nevelés területén nemzetközi szinten is kimagasló eredményt elért személyek részére adott díj és az ahhoz kapcsolódó pénzjutalom (ideértve különösen a Bolyai János Alkotói Díjat);

6. A károk megtérülése, a kockázatok viselése körében adómentes:

6.1. az a juttatás, amelyet a magánszemély kap

a) mint károsult, jogszabályban meghatározott feltételek szerint, közadakozásból, vagy a munkáltatójától segélyként, támogatásként elemi kár (ideértve a martinsalak felhasználása miatt a lakást, lakóépületet ért kárt is), katasztrófa (pl. környezeti vészhelyzet), tűzkár, baleset esetén, különösen lakás helyreállítása, újjáépítése céljából,

b) tartásdíjként jogszabályban meghatározott kötelezettség alapján, ideértve a jogszabályban meghatározott kötelezettség alapján megállapított tartásdíj helyett fizetett összeget is,

c) kártalanításként (ideértve a kisajátítással összefüggő járulékos költségek megtérítését, valamint a kisajátítás alapjául szolgáló közérdekű célra megvásárolt ingatlan vételárát is), kárpótlásként, kártérítésként, sérelemdíjként, vagyoni elégtételként, kivéve a jövedelmet pótló kártalanítást, kárpótlást és kártérítést,

- d) mint bűncselekmény áldozata, támogatásként az áldozatsegítő szolgálatától,
- e) mint sértett, jóvátételként közvetítői eljárás keretében a bűncselekmény tettesétől;

7. Egyéb indokkal adómentes:

.....

7.29. a természetes személyek adósságrendezési eljárásában

.....

c) a hitelezőkkel kötött megállapodásban, egyezségben, a bíróság által hozott adósságtörlesztési határozatban az adós számára meghatározott adósságrendezési kötelezettség teljesítése érdekében települési önkormányzattól, munkáltatótól, közhasznú szervezettől vagy egyházi jogi személytől kapott támogatás vagy adomány, ha annak egy naptári évben egy adományozótól juttatott összege havi átlagban nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének másfélszeresét;

.....

7.31. a magyarországi Holokauszt Emlékévhez kapcsolódó kezdeményezések támogatását célzó Civil Alap - 2014. pályázati program keretében magánszemély részére pályázat alapján elnyert támogatások, függetlenül a kifizetés időpontjától;

.....

7.34. a 17. FINA Úszó-, Vízilabda-, Műugró-, Műúszó- és Nyíltvízi Világbajnokság megrendezésével összefüggésben a FINA-tisztségviselők, a versenybírók részére kifizetett juttatás (különösen: a napidíj, valamint a szállás- és utazási költségek megtérítése), a sportolók részére kifizetett pénzdíj, a FINA-tisztségviselők, versenybírók, szervezőbizottsági tisztségviselők, a sportolók és önkéntesek részére adott formaruhák, természetben biztosított ellátás, a versenyekhez kapcsolódóan adott promóciós jellegű juttatások.

8. A nem pénzben kapott juttatások közül adómentes:

.....

8.18. az egyesülettől, az egyházi jogi személytől évente egy alkalommal kapott tárgyjutalom értékéből az 5000 forintot meg nem haladó összeg, e rendelkezés alkalmazásában nem minősül tárgyjutalomnak az értékpapír;

.....

8.27. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény rendelkezései szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeknek, fiatal felnőttnek a települési önkormányzat jegyzője által fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható, az Erzsébet-programról szóló törvény szerinti Erzsébet-utalvány formájában nyújtott természetbeni támogatás;

.....

8.35. a helyi önkormányzat, az egyesület, az alapítvány, a közalapítvány, az egyházi jogi személy által a lakosság, a közösség széles körét érintő (nem zártkörű), azonos részvételi feltételekkel szervezett kulturális, hagyományörző, sport, szabadidős és más hasonló közösségi rendezvényen helyben nyújtott szolgáltatás, helyi fogyasztásra juttatott étel, ital, valamint - legfeljebb a rendezvény összes költségének 10 százalékáig terjedő együttes értékben - résztvevőnként azonos értékű, ajándék, továbbá az ilyen rendezvényeken ingyenesen közreműködők részére biztosított étkezési szolgáltatás;

9. Adómentességre vonatkozó vegyes rendelkezések.

9.1. Utalvány, készpénz-helyettesítő fizetési eszköz e törvény külön rendelkezése alapján vagy annak hiányában is akkor minősül e melléklet szerinti nem pénzben adott juttatásnak, ha a juttatási feltételek alapján megállapítható, hogy az mely termékre, szolgáltatásra, vagy milyen termék- vagy szolgáltatáskörben használható fel, továbbá ha az utalvány - a magánszemélynek ki nem osztott (nem juttatott) utalványok visszaváltása kivételével - nem visszaváltható, és egyebekben a juttatás körülményei megfelelnek az adómentességre vonatkozó rendelkezésben foglalt feltételeknek.

1.1.21. Adóalap megállapításához elszámolható költség a tagdíj

SZJA tv. 3. számú melléklet

Az összevont adóalap megállapításához elszámolható költségekről

I. Jellemzően előforduló költségek

Költségként elszámolható kiadások különösen a következők:

.....

6. a köztestület számára tagdíj vagy annak megfelelő jogcímen fizetett összeg, továbbá az önálló tevékenységgel kapcsolatos érdek-képviselési feladatot is ellátó egyesület számára tagdíj címén fizetett összeg;

SZJA tv. 11. számú melléklet

A vállalkozói költségek elszámolásáról

I. Jellemzően előforduló költségek

Költségként elszámolható kiadások különösen a következők:

.....

7. a köztestület számára tagdíj vagy annak megfelelő jogcímen fizetett összeg, továbbá az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos érdek-képviselési feladatot is ellátó egyesület számára tagdíj címén fizetett összeg;

Helyi adók

(A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Helyi adó tv.) alapján.)

1.1.22. Adómentesség

Helyi adó tv. 3. § (1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a törvény alkalmazásában adóalany:

- a) a magánszemély,
- b) a jogi személy, egyéb szervezet,
- c) a magánszemélyek jogi személyiséggel nem rendelkező személyi egyesülése.

(2) Adómentes valamennyi helyi adó alól - a (3) bekezdésben foglaltakra figyelemmel - az egyesület, az alapítvány, a közszolgáltató szervezet, a köztisztviselő, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, a magánnyugdíjpénztár és - kizárólag a helyi iparüzési adó vonatkozásában - a közhasznú szervezetnek minősülő nonprofit gazdasági társaság.

(3) A (2) bekezdés szerinti mentesség abban az adóévben illeti meg az adóalanyt, amelyet megelőző adóévben folytatott tevékenységéből származó jövedelme (nyeresége) után sem bel-, sem külföldön adófizetési kötelezettsége nem keletkezett. Az építmény- és telekadóban a (2) bekezdés szerinti mentesség azon épület, épületrész, telek után jár, amelyet az ingatlan-nyilvántartásban tulajdonosként vagy a magyar állam tulajdonában álló ingatlanon fennálló vagyoni értékű jog jogosítottjaként bejegyzett adóalany kizárólag a létesítő okiratában meghatározott alaptevékenysége, főtevékenysége kifejtésére használ. A feltételek meglétéről az adóalany - az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig - írásban köteles nyilatkozni az adóhatóságnak. A nyilatkozat adóbevallásnak, adatbejelentésnek minősül.

(4) Az (1)-(3) bekezdésben meghatározottak szerint adóalany a külföldi magánszemély és szervezet is feltéve, hogy adómentességét nemzetközi szerződés vagy viszonyosság nem biztosítja. A viszonyosság kérdésében az adópolitikáért felelős miniszter állásfoglalása az irányadó.

(4a) Mentés az állami tulajdont terhelő vagyoni értékű jog jogosítottjaként őt terhelő építményadó és telekadó alól az egyesület, az alapítvány, és az állam tulajdonában álló, az érintett állami ingatlanon közfeladatot ellátó nonprofit gazdasági társaság.

(5) E törvény hatálya - a 34. §-ban foglaltak kivételével - nem terjed ki az államra, a helyi önkormányzatra, a nemzetiségi önkormányzatra, a költségvetési szervre, az állam által alapított vagyonkezelő alapítvány fenntartásában álló közhasznú szervezatként működő felsőoktatási intézményre, az egyházi jogi személyre, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-re, a Nemzeti Eszközkezelő Programban részt vevő természetes személyek otthonteremtésének biztosításáról szóló 2018. évi CIII. törvény szerinti Lebonyolítóra, az Államadósság Kezelő Központ Zrt.-re, a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter felügyelete alá tartozó büntetés-végrehajtási gazdálkodó szervezetre, valamint a helyi iparüzési adó vonatkozásában a Magyar Nemzeti Bankra, az Országos Betétbiztosítási Alapra, a pénzügyi közvetítőrendszer egyes szereplőinek biztonságát erősítő intézményrendszer továbbfejlesztéséről szóló 2014. évi XXXVII. törvényben meghatározott Szanálási Alapra, a Befektető-védelmi Alapra és a tőkepiac stabilitásának erősítése érdekében tett egyes kárrendezési intézkedésekről szóló 2015. évi CCXIV. törvény szerinti Kárrendezési Alapra.

(6) Ha e törvény az adóalanyiságot az év első napján fennálló állapothoz köti és az önkormányzat az adót év közben vezeti be, akkor a bevezetés évében az adó alanyának azt kell tekinteni, aki/amely az adót bevezető rendelet hatálybalépésének napján megfelel az adóalanyiság követelményeinek.

1.1.23. Adómentesség hiányában a helyi adó alapjául szolgáló nettó árbevétel meghatározása civil szervezetnél

Helyi adó tv. 52. § E törvény alkalmazásában:

.....

22. nettó árbevétel:

a) a számviteli törvényben meghatározott értékesítés nettó árbevétele (egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozó esetében: a pénzügyileg rendezett nettó árbevétel és a nem pénzben kiegyenlített értékesítés nettó árbevételének együttes összege), csökkentve a jogdíjból származó, árbevételként elszámolt ellenértékkel, a jövedéki adó fizetésére kötelezett vállalkozó esetében az adóhatósággal elszámolt - az egyéb szolgáltatások értékeként, illetve az egyéb ráfordítások között kimutatott - jövedéki adó összegével, továbbá az egyéb ráfordítások között kimutatott, az adóhatósággal elszámolt regisztrációs adó, népegészségügyi termékadóról szóló törvény szerinti alkoholos ital utáni népegészségügyi termékadó összegével, feltéve, ha az így elszámolt

regisztrációs adó, népegészségügyi termékadó összege az értékesítés nettó árbevételét növelte, valamint a külön jogszabály szerinti felszolgálati díj árbevételként elszámolt összegével, a b)-i) alpontban foglalt eltérésekkel,

.....

f) lakásszövetkezet, társasház, köztestület, alapítvány, egyesület, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, iskolaszövetkezet, a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter felügyelete alá tartozó, a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdálkodó szervezetek, a kizárólag a fogvatartottak foglalkoztatása céljából közhasznú nonprofit gazdasági társaság, a TIG Tartalékgazdálkodási Nonprofit Kft., a KHVT Közhasznú Nonprofit Kft. esetében a vállalkozási tevékenységből származó, a) pont szerinti nettó árbevétel. Alapítvány, egyesület esetében a nettó árbevételbe tartozik továbbá az ingatlan használatának átengedésére tekintettel az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenység bevételeként az adóévben elszámolt összeg is. Nem minősül vállalkozási tevékenységből származó nettó árbevételnek a társasház és a lakásszövetkezet belső szolgáltatásból származó árbevétele,

Illeték

(Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. Törvény (Ill.tv.) alapján)

1.1.25. Illetékmentességek

1.1.25.1. Alanyi illetékmentesség

Ill. tv. 104. § (1) bek.

.....

v) pont: alapítvány: a Civil törvény szerinti közhasznú jogállású alapítvány, továbbá a más EGT-államban nyilvántartásba vett alapítvány, ha igazolja, hogy teljesíti a Civil törvény szerinti közhasznú szervezetté történő minősítés feltételeit, ide nem értve a magyarországi nyilvántartásba vételt; valamint az alapítás évében és az azt követő két évben az az újonnan létrejött alapítvány, amely vállalja, hogy az alapítás évét követő második év végéig e feltételeknek eleget tesz;

.....

u) vagyonkezelő alapítvány: a vagyonkezelő alapítványokról szóló törvény szerinti vagyonkezelő alapítvány, a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló törvény szerinti alapítvány, továbbá a más EGT-államban nyilvántartásba vett alapítvány, ha igazolja, hogy teljesíti a vagyonkezelő alapítványokról szóló törvény által előírt, a vagyonkezelő alapítványok alapítására és működésére vonatkozó feltételeket;

Ill. tv. 5. § (1) Teljes személyes illetékmentességben részesül:

.....

d) az egyesület, a köztestület,

.....

f az alapítvány (ideértve a közalapítványt is), továbbá a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványt és az általa fenntartott felsőoktatási intézmény,

.....

(2) Az (1) bekezdés c)-g) és m) pontokban említett szervezetet az illetékmentesség csak abban az esetben illeti meg, ha a vagyonszerzést, illetőleg az eljárás megindítását megelőző adóévben folytatott vállalkozási tevékenységéből származó jövedelme után társasági adófizetési kötelezettsége, illetve - költségvetési szerv esetében - eredménye után a központi költségvetésbe befizetési kötelezettsége nem keletkezett.

(3) A szervezet (alapítvány) közigazgatási hatósági vagy bírósági eljárás kezdeményezése, illetve gépjármű, pótkocsi szerzése esetén nyilatkozik az illetékmentesség (2) bekezdésben meghatározott feltételének fennállásáról, egyéb vagyonszerzés esetén a feltétel teljesülését az állami adóhatóság hivatalból ellenőrzi.

(4) Ha a (3) bekezdés szerinti nyilatkozat megtételére a (2) bekezdés szerinti adóév utolsó napját követő 150. nap előtt kerül sor, a szervezetnek (alapítványnak) arról kell nyilatkoznia, hogy adófizetési kötelezettsége előre láthatóan nem keletkezik. Amennyiben a nyilatkozatában vállaltak nem teljesültek, úgy a (2) bekezdés szerinti adóév utolsó napját követő 180. napig van lehetősége arra, hogy ezt a körülményt adóbírság terhe nélkül az eljáró hatóság felé jelezze és az illetéket pótlólag megfizesse.

1.1.25.2. Alanyi illetékmentesség polgári ügyekben

III. tv. 57. § (1) Illetékmentes a polgári ügyekben:

.....

e) az alapítvány, a közalapítvány, az egyesület, a köztestület, az európai területi társulás, továbbá a Munkavállalói Résztulajdonosi Programról szóló 1992. évi XLIV. törvény alapján létrehozott MRP szervezet nyilvántartásba vételére irányuló eljárás;

1.1.25.3. Nem tárgya az ajándékozási illetéknek

17/D. § (1) Nem tárgya az ajándékozási illetéknek az állami adóhatósághoz bizalmi vagyongazdálkodóként bejelentett személynek, szervezetnek (a továbbiakban: bizalmi vagyongazdálkodó), továbbá a vagyongazdálkodó alapítványnak (a továbbiakban együtt: vagyongazdálkodó) a Polgári Törvénykönyv szerinti bizalmi vagyongazdálkodási szerződés (a továbbiakban ezen alcím alkalmazásában: szerződés), továbbá a vagyongazdálkodó alapítványokról szóló törvényben meghatározott alapítói vagyondisponálás (a továbbiakban: alapítói vagyondisponálás) keretében történő vagyonszerzése - ideértve a vagyongazdálkodói tisztségben való jogutódlás formájában megvalósuló vagyonszerzést is -, kivéve a vagyongazdálkodó alapítványnak nem minősülő bizalmi vagyongazdálkodó kedvezményezettként történő vagyonszerzését.

(2) A kezelt vagyon és annak hasznai kedvezményezett általi megszerzését az illetékkötelezettség vonatkozásában úgy kell tekinteni, mintha a kedvezményezett a kezelt vagyont és annak hasznait közvetlenül a vagyondisponálótól, alapítótól szerezte volna. Ha a szerződés, alapítói vagyondisponálás a szerződéskötést, alapítói vagyondisponálást megelőzően a vagyondisponáló és a kedvezményezett vagy az alapító és a kedvezményezett között létrejött visszerthes jogviszonyra tekintettel valósult meg, a kezelt vagyon és annak hasznai megszerzésekor a kedvezményezett e törvény visszerthes vagyontátruházási illetékre vonatkozó szabályai szerint köteles fizetni visszerthes vagyontátruházási illetéket.

(3) Nem tárgya az ajándékozási illetéknek a kezelt vagyon és annak hasznai vagyondisponáló, alapító általi megszerzése, ideértve a vagyondisponáló, alapító kedvezményezettként történő vagyonszerzését is.

(4) A kedvezményezett illetékkötelezettsége a vagyon tényleges megszerzése napján keletkezik.

1.2. Közhasznú szervezetek törvénybe foglalt adózási kedvezményei és tevékenységi jogosultságai

1.2.1. Közhasznú megjelölés használatának joga az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény szerint:

Civ. Tv. 36. § (1) Közhasznú jogállású szervezet jogosult használni a közhasznú megjelölést.

(2) A civil szervezeteket és a közhasznú szervezeteket, valamint az e szervezeteket támogatókat külön jogszabály alapján adó- és illetékmentesség vagy adó- és illetékkedvezmény illeti meg.

1.2.2. Az egyesület jogutód nélküli megszűnése esetén vagyoni jogutód lehet a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szerint:

Ptk. 3:85. § [*Rendelkezés a fennmaradó vagyonról*]

(1) Az egyesület jogutód nélküli megszűnése esetén a hitelezők követeléseinek kiegyenlítése után fennmaradó vagyont az alapszabályban meghatározott, az egyesület céljával megegyező vagy hasonló cél megvalósítására létrejött közhasznú szervezetnek kell átadni. A nyilvántartó bíróság jogszabályban meghatározott szervezetnek juttatja a vagyont, ha az alapszabály nem tartalmaz rendelkezést a megszűnő egyesület vagyonáról, vagy ha az alapszabályban megjelölt közhasznú szervezet a vagyont nem fogadja el vagy azt nem szerezheti meg.

(2) A fennmaradó vagyon sorsáról a nyilvántartó bíróság a törlést kimondó határozatában rendelkezik, a vagyonátruházás teljesítésére szükség esetén ügygondnokot rendel ki. A vagyon feletti rendelkezési jog az egyesület törlésével száll át az új jogosultra.

1.2.3. A büntető bíróság ítélete szerinti jóvátételi munka helyszíne lehet a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény alapján:

Btk. 67. § (1) A bíróság a vétség, valamint a háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűntett miatt a büntetés kiszabását egy évre elhalaszthatja, és jóvátételi munka végzését írja elő, ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja így is elérhető. A jóvátételi munkavégzés előírása mellett pártfogó felügyelet is elrendelhető.

(2) Jóvátételi munka végzése nem írható elő azzal szemben, aki

a) visszaeső,

b) a bűncselekményt bünszervezetben követte el,

c) a szándékos bűncselekményt végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a végrehajtás befejezése előtt követte el, vagy

d) a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt követte el.

(3) Az elkövető - választása szerint - állami vagy önkormányzati fenntartású intézménynél, közhasznú jogállású civil szervezetnél, egyházi jogi személynél vagy azok részére végezheti a jóvátételi munkát.

(4) A jóvátételi munka tartamát órákban kell meghatározni, annak legkisebb mértéke huszonnégy, legnagyobb mértéke százötven óra.

Btk. 68. § (1) Ha az elkövető a jóvátételi munka elvégzését egy éven belül megfelelően igazolja, büntetethetősége megszűnik.

(2) Ha az elkövető a jóvátételi munka elvégzését nem igazolja, vagy a pártfogó felügyelet szabályait súlyosan megszegi, a bíróság büntetést szab ki. Ha az elkövető a jóvátételi munka elvégzését egészségügyi okból nem tudja igazolni, a jóvátételi munka elvégzése igazolásának határideje egy alkalommal legfeljebb egy évvel meghosszabbítható.

1.2.4. Nem minősül ellenérték fejében teljesített termékértékesítésnek – ezért nem kell ÁFA-t felszámítani – a közcélú adomány után az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény alapján:

ÁFA tv. 259. § 9/A. közcélú adomány: a közhasznú szervezet részére törvényben meghatározott közhasznú tevékenysége támogatására, az oktatási intézmény részére az alapító okiratában meghatározott tevékenysége támogatására, valamint az egyházi jogi személy részére törvényben meghatározott tevékenysége támogatására fordított termék, szolgáltatás, feltéve hogy

a) az ügyletre vonatkozó okirat, egyéb körülmény valós tartalma alapján nem állapítható meg, hogy az nem vagy csak látszólag szolgálja a közhasznú, a közérdekű, az oktatási intézmény esetében az alapító okiratában meghatározott, továbbá az egyházi jogi személy esetében törvényben meghatározott tevékenységét,

b) az nem jelent vagyoni előnyt az adományozónak, az adományozó tagjának vagy részvényesének, vezető tisztségviselőjének, felügyelőbizottsága vagy igazgatósága tagjának, könyvvizsgálójának, illetve ezen személyek vagy a természetes személy tag vagy részvényes közeli hozzátartozójának azzal, hogy nem minősül vagyoni előnynek az adományozó nevére, tevékenységére történő utalás, és

c) az adományozó rendelkezik a közhasznú szervezet, az oktatási intézmény, illetve az egyházi jogi személy által kiállított olyan igazolással, amely tartalmazza az adományozó és az adományozott nevét, székhelyét vagy állandó lakóhelyét, adószámát, adószám hiányában egyedi azonosítására szolgáló jelét és a támogatott célt.

ÁFA tv. 11. § (1) Ellenérték fejében teljesített termékértékesítés [2. § a) pontja] az is, ha az adóalany a terméket vállalkozásából véglegesen kivonva, azt saját vagy alkalmazottai magánszükségletének kielégítésére vagy általában, vállalkozásától idegen célok elérésére ingyenesen felhasználja, illetőleg azt más tulajdonába ingyenesen átengedi, feltéve, hogy a termék vagy annak alkotórészeinek szerzéséhez kapcsolódóan az adóalanyt egészben vagy részben adólevonási jog illette meg.

(3) Nem minősül ellenérték fejében teljesített termékértékesítésnek

a) a közcélú adomány,

b) ha az adóalany - vállalkozásának céljára tekintettel - más tulajdonába ingyenesen enged át árumintát és kis értékű terméket.

ÁFA tv. 14. § (1) Ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtás [2. § a) pontja] az is, ha az adóalany a terméket vállalkozásából időlegesen kivonva, azt saját vagy alkalmazottai magánszükségletének kielégítésére vagy általában, vállalkozásától idegen célok elérésére ingyenesen használja, illetőleg azt másnak ingyenesen használatba adja, feltéve, hogy a termék vagy annak alkotórészeinek szerzéséhez kapcsolódóan az adóalanyt egészben vagy részben adólevonási jog illette meg.

(2) Szintén ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtás, ha az adóalany saját vagy alkalmazottai magánszükségletének kielégítésére vagy általában, vállalkozásától idegen célok elérésére másnak ingyenesen

nyújt szolgáltatást, feltéve, hogy a szolgáltatáshoz kapcsolódóan az adóalanyt egészben vagy részben adólevonási jog illette meg.

(3) Nem minősül ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtásnak a közcélú adomány nyújtása.

1.2.5. ÁFA-mentes a közhasznú tevékenységet folytató személy, szervezet részére értékesített termék, ha azt igazoltan kizárólag az EGK területén kívül végzett humanitárius, karitatív vagy oktatási tevékenységéhez használja, illetve egyéb módon hasznosítja. (2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról)

ÁFA tv. 100. § (1) Abban az esetben, ha a beszerző közhasznú tevékenységet folytató személy, szervezet, a 98. § (1) bekezdése szerinti adómentesség alkalmazásához szükséges az is, hogy a közhasznú tevékenységet folytató személy, szervezet a részére értékesített terméket igazoltan kizárólag a Közösség területén kívül végzett humanitárius, karitatív vagy oktatási tevékenységéhez használja, egyéb módon hasznosítsa.

(2) Abban az esetben, ha a közhasznú tevékenységet folytató személy, szervezet a részére értékesített terméket maga vagy - javára - más az értékesítéssel egyidejűleg nem adja fel küldeményként vagy nem fuvarozza el a Közösség területén kívülre, a 98. § (1) bekezdése szerinti adómentesség az adó utólagos visszatéríttetése iránti jog formájában illeti meg a közhasznú tevékenységet folytató személyt, szervezetet.

(3) Az adó-visszatéríttetési jog gyakorlásához fűződő, a közhasznú tevékenységet folytató személyt, szervezetet terhelő igazolási kötelezettséget, az adó-visszatéríttetése iránti kérelem kötelező adattartalmát, valamint az adó-visszatéríttetésével kapcsolatos egyéb eljárási rendelkezéseket külön jogszabály határozza meg.

1.2.6. Támogatásban részesíthető a közhasznú szervezet az általa közérdekből, külön jogszabály felhatalmazása alapján indított perben a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény alapján:

12. § Támogatásban részesül az a 13. §-ban meghatározott és rászorultnak tekintendő fél,

a) aki jogban járatlansága vagy az ügy bonyolultsága folytán személyesen eljárva nem lenne képes a perben érdekeit eredményesen képviselni, eljárási jogait hatékonyan gyakorolni, vagy

b) akinek a perében a jogi képviselőt kötelező.

c) aki tartási igény külföldi jogosultja vagy kötelezettje, és a határon átnyúló tartási ügyekben eljáró központi hatóság arról értesítette a jogi segítségnyújtó szolgálatot, hogy ügyében eljárást kell indítani vagy ilyen eljárásban a pártfogó ügyvédi képviselőt kell biztosítani.

13. § A támogatásban részesíthető

a) a 4. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek megfelelő fél;

b) a menekültügyi eljárásban hozott határozatot bíróság előtt megtámadó személy;

c) külföldi fél olyan perben, amelyben tárgyi költségfeljegyzési jog áll fenn;

d) a 15. § alapján nyújtott támogatás esetében a közhasznú szervezet és a munkavállalói érdek-képviselői szervezet az általa közérdekből, külön jogszabály felhatalmazása alapján indított perben.

1.2.7. A társasági adó alapját csökkenti a közhasznú szervezetnek a közhasznú tevékenysége támogatására nyújtott adomány a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény szerint:

TAO tv. 4. § E törvény alkalmazásában

1/a. adomány: a közhasznú szervezet részére törvényben meghatározott közhasznú tevékenysége támogatására, valamint az egyházi jogi személy részére törvényben meghatározott tevékenysége támogatására, továbbá a közérdekű kötelezettségvállalás céljára az adóévben visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értéke, térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értéke, feltéve hogy az nem jelent az e törvényben meghatározottakon túl vagyoni előnyt az adományozónak, az adományozó tagjának vagy részvényesének, vezető tisztségviselőjének, felügyelőbizottsága vagy igazgatósága tagjának, könyvvizsgálójának, illetve ezen személyek vagy a természetes személy tag vagy részvényes közeli hozzátartozójának azzal, hogy nem minősül vagyoni előnynek az adományozó nevére, tevékenységére történő utalás;

43/a. látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött alapítvány: a látvány-csapatsportban működő, a sportról szóló 2004. évi I. törvény 77. § t) pontjában meghatározott szervezet;

Az adóalap megállapításakor csökkentő jogcímek

TAO tv. 7. § (1) Az adózás előtti eredményt csökkenti:

.....
z) a közhasznú szervezetnek, a közhasznú szervezettel kötött adományozási szerződés keretében, az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény szerinti közhasznú tevékenység támogatására, a Magyar Kármentő Alapnak, a Nemzeti Kulturális Alapnak, továbbá a mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 7. § (1) bekezdése szerinti mezőgazdasági kockázatkezelési pénzeszköz (a továbbiakban: Kárenyhítési Alap) javára önkéntesen, nem jogszabályi kötelezés alapján vagy a felsőoktatási intézménynek felsőoktatási támogatási megállapodás keretében az adóévben visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értékének, térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értékének

- za) 20 százaléka - tartós adományozási szerződés keretében 40 százaléka - közhasznú szervezet,
- zb) 50 százaléka a Magyar Kármentő Alap, a Nemzeti Kulturális Alap, továbbá a Kárenyhítési Alap,
- zc) 50 százaléka felsőoktatási intézmény felsőoktatási támogatási megállapodás alapján történő támogatása esetén, de együttesen legfeljebb az adózás előtti eredmény összege,

(7) Az (1) bekezdés z) pontja alapján az adózó akkor csökkentheti az adózás előtti eredményt, ha rendelkezik a közhasznú szervezet, a Magyar Kármentő Alap, a Nemzeti Kulturális Alap vagy a felsőoktatási intézmény által az adóalap megállapítása céljából kiállított igazolással, amely tartalmazza a kiállító és az adózó megnevezését, székhelyét, adószámát, a támogatás, juttatás összegét, célját.

TAO tv. 8. § (1)

.....
s) a 7. § (1) bekezdésének z) pontja alapján az adóévet megelőző év(ek)ben az adózás előtti eredmény csökkentéseként, az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény szerinti tartós adományozásra tekintettel elszámolt azon többletkezdmény, továbbá a felsőoktatási intézmény támogatására tekintettel elszámolt azon kedvezmény, amelyre vonatkozóan az adózó az adóévben a tartós adományozásról szóló szerződésben vagy a felsőoktatási támogatási megállapodásban vállaltakat a másik szerződő fél közhasznúsági nyilvántartásból való törlése vagy jogutód nélküli megszűnése miatt nem teljesítette, vagy ennek kétszerese, ha az adózó bármely más ok miatt nem teljesített a szerződésnek (megállapodásnak) megfelelően,

.....
TAO tv. 9. § (1) Az alapítvány, a közalapítvány, az egyesület, a köztestület, az egyházi jogi személy, ha az adóév utolsó napján ilyen jogalanynak minősül, a lakásszövetkezet és az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár,

valamint a közhasznú szervezetként besorolt felsőoktatási intézmény adóalapja a vállalkozási tevékenység adózás előtti eredménye, módosítva a (2)-(5) bekezdésben foglaltakkal és figyelemmel a (6)-(9) bekezdés rendelkezéseire.

(2) Csökkenti kell az adózás előtti eredményt

a) (Hatályon kívül helyezve.)

b) a közhasznú szervezetként besorolt alapítványnak, közalapítványnak, egyesületnek, köztestületnek és felsőoktatási intézménynek vállalkozási tevékenysége adózás előtti nyereségének 20 százalékaival;

c) a 7. § (1) bekezdésének a), b), cs), d), g), gy), i), j), n), ny), o), r), t), u) és v) pontja, továbbá a 7. § (3), (10) és (18) bekezdése alapján megállapított értékből a vállalkozási tevékenységhez közvetlenül hozzárendelhető összeggel, illetőleg közvetett kapcsolat esetén a vállalkozási tevékenység bevételeivel arányos összeggel;

d) a c) ponttól eltérően az alapítványnál, a közalapítványnál, az egyesületnél, a köztestületnél a 7. § (1) bekezdés a), b), cs), d), i), j), n), ny), o), r), t), u) és v) pontja, valamint a 7. § (3) és (18) bekezdése alapján megállapított értékből a vállalkozási tevékenységhez közvetlenül hozzárendelhető összeggel, közvetett kapcsolat esetén a vállalkozási tevékenység bevételeivel arányos összeggel;

e) a munkáltatói és munkavállalói érdekképviseleti szervezetnél a vállalkozási tevékenység adóévi adózás előtti nyereségének azzal a részével, amelyet az adóévben, az adóévet követő adóévben a szervezet alapítói okiratában, alapszabályában nevesített célszerinti tevékenysége bevételeit meghaladó költsége, ráfordítása fedezetére használ fel;

f) az alapítványnál, a közalapítványnál, az egyesületnél, a köztestületnél az ingatlanhoz kapcsolódóan a 7. § (1) bekezdés d) pontja szerint az adóévre kiszámított összeggel, továbbá az ingatlan megszerzésére, használatának átengedésére vagy átruházására tekintettel, azzal közvetlen összefüggésben az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenység költségeként, ráfordításaként az adóévben elszámolt összeggel.

(3) Növelni kell az adózás előtti eredményt

a) a 8. § (1) bekezdés a), b), d), e), gy), h), j), m), p) és r) pontja, továbbá a 8. § (5)-(5e) bekezdése alapján megállapított értékből a vállalkozási tevékenységhez közvetlenül hozzárendelhető összeggel, illetőleg közvetett kapcsolat esetén a vállalkozási tevékenység bevételeivel arányos összeggel;

b) a nem a vállalkozási tevékenységéhez kapott támogatás, juttatás

ba) teljes összegével az alapítványnak, a közalapítványnak, az egyesületnek, a köztestületnek, a közhasznú szervezetként besorolt felsőoktatási intézménynek, ha az adóév utolsó napján az állami vagy önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adótartozása van,

bb) (7) bekezdésben előírt aránnyal számított részével a közhasznú szervezetnek minősülő alapítványnál, közalapítványnál, egyesületnél, köztestületnél, ha nincs az adóév utolsó napján az állami vagy önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adótartozása, de a vállalkozási tevékenységből származó, a c) pont szerinti összeggel növelt bevétele meghaladja a kedvezményezett mértéket,

bc) (7) bekezdésben előírt aránnyal számított részével a közhasznú szervezetként besorolt felsőoktatási intézménynek, ha nincs az adóév utolsó napján az állami vagy önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adótartozása, de a vállalkozási tevékenységből származó bevétele meghaladja a kedvezményezett mértéket;

c) az alapítványnál, a közalapítványnál, az egyesületnél, a köztestületnél az ingatlan megszerzésére, használatának átengedésére vagy átruházására tekintettel, azzal közvetlen összefüggésben az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenység bevételeként az adóévben elszámolt összeggel;

d) az alapítványnál, a közalapítványnál, az egyesületnél, a köztestületnél az ingatlanhoz kapcsolódóan a 8. § (1) bekezdés b) pontja szerint az adóévre kiszámított összeggel.

(4) A (2) és (3) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve kell alkalmazni a 16., a 18. és a 28. §-ok, valamint a VII. fejezet rendelkezéseit.

(4a) Az alapítvány, a közalapítvány, az egyesület, a köztestület a (2) bekezdés f) pontja, valamint a (3) bekezdés c) és d) pontja alapján akkor is módosítja az adózás előtti eredményét, ha az adóévben nincs gazdasági-vállalkozási tevékenysége.

(5) Az egyházi jogi személy az adóalap megállapításakor a vállalkozási tevékenység adóévi adózás előtti nyereségének azzal a részével is csökkentheti a vállalkozási tevékenység adózás előtti eredményét, amelyet kulturális, nevelési, oktatási, felsőoktatási, szociális és egészségügyi, gyermek- és ifjúságvédelmi, sport,

tudományos és műemlékvédelmi tevékenység, továbbá a hitéleti célú ingatlanfenntartás bevételt meghaladó költsége, ráfordítása fedezetére használ fel, továbbá az e célból lekötött tartalékba helyezett összeggel.

(6) A közhasznú szervezetként besorolt alapítvány, közalapítvány, egyesület, köztestület és felsőoktatási intézmény adóalapja az (1)-(4) bekezdés alapján meghatározott összegnek a (7) bekezdésben előírt aránnyal számított része.

(7) A kedvezményezett bevételi mérték közhasznú szervezet esetében az összes bevétele 15 százaléka. A (3) bekezdés b) pontjában és a (6) bekezdésben foglaltak meghatározásához az arányt a kedvezményezett bevételi mértéket meghaladóan elért vállalkozási tevékenységből származó, a (3) bekezdés c) pontja szerinti összeggel növelt bevétel és a vállalkozási tevékenységből származó, a (3) bekezdés c) pontja szerinti összeggel növelt összes bevételének hányadosaként (két tizedesjegy pontossággal) kell számítani.

(8) Az országos érdek-képviselői szervezet az adóalapot az (1)-(7) bekezdések szerint, a közhasznú szervezetre vonatkozó rendelkezések megfelelő alkalmazásával állapítja meg.

(9) Az egyházi jogi személy vállalkozási tevékenysége adózás előtti eredményét a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény és az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló törvény rendelkezéseinek figyelembevételével, az adóalapot az (1)-(7) bekezdéseknek a közhasznú szervezetre vonatkozó rendelkezései megfelelő alkalmazásával állapítja meg.

(10) Az európai területi társulás, és a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény az adóalapot az (1)-(7) bekezdések megfelelő alkalmazásával állapítja meg.

(10a) A (8), a (9) és a (10) bekezdés hatálya alá tartozó adózó az adóalap megállapítása során figyelmen kívül hagyja a (2) bekezdés d) és f) pontja, a (3) bekezdés b) pont bb) alpontja, a (3) bekezdés c) és d) pontja szerinti rendelkezéseket.

(11) Abban az adóévben, amelyben az alapítvány, a közalapítvány, az egyesület, a köztestület az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény szerint elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezetnek minősül, a társasági adó alapja - az (1)-(10) bekezdéstől eltérően - az adózás előtti eredmény, módosítva a 7-8. §-ban, a 16. §-ban, a 18. §-ban és a 28. §-ban, valamint a VII. Fejezetben foglaltakkal.

1.2.8. A közhasznú nonprofit gazdasági társaság adóalapjának meghatározási módja a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény szerint:

TAO tv. 13/A. § (1) A közhasznú jogállással rendelkező nonprofit gazdasági társaság és a vízitársulat adóalapja az adózás előtti eredmény, csökkentve a 7. § (1) bekezdésének *a), b), cs), d), g), gy), i), j), n), o), p), r), t), u), v)* és *y)* pontjaiban és a 7. § (3), (10) és (18)-(20) bekezdésében foglaltakkal, növelve a 8. § (1) bekezdésének *a), b), d), e), gy), h), j), m), o), p), r)* és *v)* pontjaiban, valamint a 8. § (5)-(6) bekezdésében foglaltakkal, továbbá az előzőeket figyelembe véve alkalmazza a 16., 18. és a 28. §-ok, valamint a VII. fejezet rendelkezéseit.

(2) A közhasznú nonprofit gazdasági társaságnak az (1) bekezdésben foglaltak mellett növelnie kell az adózás előtti eredményét

a) jogutód nélküli megszűnése esetén, a tagsági viszony megszűnésekor, vagy a jegyzett tőke leszállításakor a társaság tagja részére kiadott vagyonnak a (3) bekezdés szerinti nyilvántartásban adózott saját tőkeként kimutatott értéket meghaladó részével,

b) egyesülése, szétválása esetén a jogutódnál - akkor, ha az egyesülés, szétválás miatt a jogelőd bármely tagjával szemben vagyonhányad-kiadási kötelezettsége keletkezik - az (5) bekezdés szerint az adómentesen képzett saját tőke csökkentéseként elszámolt összeggel,

c) a közhasznú jogállásának megszűnése adóévében, illetve a jogutódnak, ha nem rendelkezik közhasznú besorolással, első adóévében a (3) bekezdés szerint nyilvántartott adómentesen képzett saját tőke összegével,

20. § (2) A szociális szövetkezet, közhasznú nonprofit gazdasági társaság és a vízitársulat az adókedvezményeket az adómentességgel csökkentett adó arányában érvényesítheti.

1.2.9. A látvány-csapatsportok támogatásának adókedvezménye, ha a támogatott látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött közhasznú alapítvány:

TAO Tv. 22/C. § (1) Látvány-csapatsport támogatása (e § alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) keretében az adózó a következő jogcímekre nyújthat támogatást (juttatást):

-
- d) a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött alapítvány részére
 - da) az utánpótlás-nevelési feladatainak ellátására,
 - db) a személyi jellegű ráfordításaira - azzal, hogy a sportról szóló törvény szerinti hivatásos sportoló részére, valamint az amatőr sportoló részére a sportról szóló törvény szerint díjazásnak nem minősülő, de pénzben kifejezhető vagyoni értékkel bíró támogatásként személyi jellegű ráfordítás nem nyújtható -,
 - dc) a dd) pontban foglaltakra is figyelemmel tárgyi eszköz beruházásra, felújításra,
 - dd) a sportrendezvények biztonságáról szóló külön jogszabályban meghatározott biztonsági követelmények teljesülését szolgáló infrastruktúra-fejlesztésre,
 - de) képzéssel összefüggő feladatokra,
 - df) versenyeztetéssel összefüggő költségek támogatására - kivéve, ha a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött közhasznú alapítvány hivatásos sportolót alkalmaz –
 - dg) sportcélú ingatlan üzemeltetésének költségeire;
-

(3a) Az adózó a támogatási igazolásban meghatározott összeg 19. § szerinti adókulccsal számított értéke legalább 75 százalékát köteles szponzori vagy támogatási szerződés keretében, kizárólag a szerződésben meghatározott sporttevékenység támogatása érdekében

- a) az (1) bekezdés a)-d) pontja hatálya alá tartozó támogatás esetén - az adózó döntése szerint - vagy a támogatási igazolás szerint támogatásban részesített látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége részére, vagy az e látvány-csapatsport keretében vagy érdekében az (1) bekezdés b)-d) pontjában meghatározottak szerint működő sportszervezet (sportiskola), alapítvány részére,
 - b) az (1) bekezdés e) pontjában meghatározott támogatás esetén a támogatásban részesített Magyar Olimpiai Bizottság részére
- a támogatás adóévében megfizetni.

1.2.10. vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő költségnek, ráfordításnak minősül a közhasznú szervezet igazolása alapján az adomány:

TAO TV. 3. számú Melléklet

B)

A vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő egyes költségek, ráfordítások

A 8. § (1) bekezdés d) pontjának alkalmazásában a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségnek, ráfordításnak minősül különösen:

.....

17. az adóévben adomány jogcímen visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értéke, térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értéke, feltéve, hogy az adózó rendelkezik a közhasznú szervezet, az egyházi jogi személy, a közérdekű kötelezettségvállalás szervezője által az adóalap megállapítása céljából kiállított igazolással, amely tartalmazza a kiállító és az adózó megnevezését, székhelyét, adószámát, az adomány összegét és a támogatott célt;

TAO TV. 6. számú Melléklet

E)

Közhasznú nonprofit gazdasági társaság és a szociális szervezet kedvezményezett tevékenysége

A közhasznú nonprofit gazdasági társaság és a szociális szervezet 1. § (1) bekezdése szerinti jövedelem- és vagyonszerzésre irányuló, vagy ezt eredményező gazdasági tevékenységből e törvény alkalmazásában nem minősül vállalkozási tevékenységnek:

1. a közhasznú tevékenységből származó bevételnek az a része, amely a társadalmi közös szükséglet kielégítéséért felelős szervvel - helyi önkormányzattal vagy a költségvetési törvényben meghatározott fejezettel, illetve a fejezeten belül önálló költségvetéssel rendelkező intézménnyel - folyamatos szolgáltatás teljesítésére megkötött, a szolgáltatásért felszámítható díj mértékét és a díj változtatásának feltételeit is tartalmazó szerződés alapján folytatott tevékenységből származik;

2. az 1. pont szerinti tevékenységhez kapott támogatás, juttatás;

3. a szabad pénzeszközök betétbe, értékpapírba való elhelyezése után a hitelintézettől, az értékpapír kibocsátójától kapott kamatnak, illetve az állam által kibocsátott értékpapír hozamának olyan része, amelyet a közhasznú tevékenység bevétele az összes bevételben képvisel azzal, hogy a bevételt mindkét esetben e kamat és hozam nélkül kell számításba venni.

1.2.11. A közhasznú alapítványból nyújtott tanulmányi, kutatási és külföldi tanulmányútra folyósított ösztöndíj SZJA alóli mentessége a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény alapján:

1. számú melléklet az 1995. évi CXVII. törvényhez

Az adómentes bevételekről

.....

3. A közcélú juttatások körében adómentes:

3.1. a közhasznú alapítványból, közalapítványból annak alapszabályban rögzített közhasznú céljával összhangban a magánszemély részére kifizetett azon összeg, amelyet az oktatási intézményekben folytatott tanulmányokra, kutatásra, külföldi tanulmányútra (ösztöndíj címen) folyósítanak, a szociálisan rászoruló részére szociális segély címen folyósítanak, a diák- és szabadidősport résztvevőjének alkalmanként legfeljebb az 500 forintot meg nem haladóan folyósítanak;

.....

1.2.12. A közhasznú alapítványból vagy közhasznú egyesületből a közhasznú cél szerint címzett magánszemélynek nyújtott természetbeni juttatás, valamint a minimálbér 50 %-át meg nem haladó összegben havonta adott támogatás adómentessége a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény alapján:

1. számú melléklet az 1995. évi CXVII. törvényhez

Az adómentes bevételekről

.....

3. A közcélú juttatások körében adómentes:

3.3. a jótékony célú közadakozásból, a közérdekű kötelezettségvállalásból, a közhasznú egyesületből, alapítványból, közalapítványból annak létesítő okiratában rögzített közhasznú céljával összhangban a közhasznú cél szerint címzett magánszemélynek, valamint munkavállalói-érdekképviselői szervezet által magánszemélynek nem pénzben adott juttatás értéke (ide nem értve az e törvény szerint béren kívüli juttatásnak minősülő juttatásokat), pénzben történő juttatás esetén legfeljebb a minimálbér 50 százalékát meg nem haladó összegben havonta adott támogatás, továbbá a 2008. január 1-je előtt alapított, a magyar kultúra, tudomány, művészet és sport érdekében kiemelkedő tevékenységet folytató és kimagasló eredményt elérő magánszemélynek nyilvános jelölés alapján odaítélt és nyilvánosan átadott szakmai díj (ideértve a Bethlen Gábor Alapítvány által adományozott Bethlen Gábor Díjat is);

3.4. a 3.1-3.3. pontokban foglaltak esetében sem adómentes az a kifizetés (juttatás)

a) amelynek címzettje az alapító, az adományozó, a támogató - kivéve az orvosi javaslat alapján fogyatékoságával, gyógyításával összefüggő termék, szolgáltatás formájában nem pénzben megszerzett bevételt -,

b) amelyet a kifizetővel munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban vagy más, a Polgári Törvénykönyv szerinti olyan szerződéses jogviszonyban álló magánszemély kap, amelynek alapján a kifizetés (juttatás) a magánszemélyt

ba) az általa végzett tevékenység mennyiségi és/vagy minőségi jellemzőire tekintettel,

bb) termék értékesítésének, szolgáltatás nyújtásának ellenértékeként,

bc) jog alapításának, joggyakorlás átengedésének, jogról való lemondásnak ellenértékeként, illeti meg;

.....

1.2.13. A közhasznú szervezettől a természetes személyek adósságrendezési eljárásában a fizetési kötelezettség teljesítése érdekében kapott támogatás vagy adomány adómentessége az öregségi nyugdíj legkisebb összegének másfélszerese erejéig havonta a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény alapján:

1. számú melléklet az 1995. évi CXVII. törvényhez

Az adómentes bevételekről

.....

3. A közcélú juttatások körében adómentes:

.....

7.29. a természetes személyek adósságrendezési eljárásában

.....

c) a hitelezőkkel kötött megállapodásban, egyezségben, a bíróság által hozott adósságtörlesztési határozatban az adós számára meghatározott adósságrendezési kötelezettség teljesítése érdekében települési önkormányzattól, munkáltatótól, közhasznú szervezettől vagy egyházi jogi személytől kapott támogatás vagy adomány, ha annak egy naptári évben egy adományozótól juttatott összege havi átlagban nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének másfélszeresét;

1.2.16. Szakképzési hozzájárulás alapjának kedvezménye megállapítása közhasznú nonprofit gazdasági társaságnál

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény:

106. § [A szakképzési hozzájárulás alapja]

.....

(2) A szakképzési hozzájárulás alapjának megállapításához

.....

c) a közhasznú nonprofit gazdasági társaságnak az öt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját a Számv. tv. szerint megállapított éves árbevételeből a 105. § (2) bekezdés j) pontja szerinti kedvezményezett tevékenysége és a vállalkozási tevékenysége árbevétele arányában

kell megosztania.

1.2.17. Illetékmentességek, illetékkedvezmények közhasznú szervezeteknek

(Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. Törvény (Ill.tv.) alapján)

1.2.17.1. Mentés az ajándékozási illeték alól közhasznú szervezetnek közhasznú tevékenység céljára juttatott ajándék:

Ill. tv. 17. § (1) Mentés az ajándékozási illeték alól:

.....

i) közhasznú szervezetnek közhasznú tevékenység céljára juttatott ajándék;

1.2.17.2. A korábban alapítványoknak járó illetékmentességek 2020. január 1. napjától kezdődően kizárólag a közhasznú alapítványokat illetik meg, miután az Illetéktörvény 102. § (1) bek. v.) pontjába foglalt értelmező rendelkezés szerint – illetékszempontból - csak a közhasznú alapítvány minősül alapítványnak!

Ill.tv.102. § (1) bek. v.) pont: alapítvány: a Civil törvény szerinti közhasznú jogállású alapítvány, továbbá a más EGT-államban nyilvántartásba vett alapítvány, ha igazolja, hogy teljesíti a Civil törvény szerinti közhasznú szervezetté történő minősítés feltételeit, ide nem értve a magyarországi nyilvántartásba vételt;

valamint az alapítás évében és az azt követő két évben az az újonnan létrejött alapítvány, amely vállalja, hogy az alapítás évét követő második év végéig e feltételeknek eleget tesz;

1.2.17.2. Alanyi illetékmentesség

III. tv. 5. § (1) Teljes személyes illetékmentességben részesül:

.....

d) az egyesület, a köztestület,

.....

f az alapítvány (ideértve a közalapítványt is), továbbá a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány és az általa fenntartott felsőoktatási intézmény,

.....

(2) Az (1) bekezdés c)-g) és m) pontokban említett szervezetet az illetékmentesség csak abban az esetben illeti meg, ha a vagyonszerzést, illetőleg az eljárás megindítását megelőző adóévben folytatott vállalkozási tevékenységéből származó jövedelme után társasági adófizetési kötelezettsége, illetve - költségvetési szerv esetében - eredménye után a központi költségvetésbe befizetési kötelezettsége nem keletkezett.

(3) A szervezet (alapítvány) közigazgatási hatósági vagy bírósági eljárás kezdeményezése, illetve gépjármű, pótkocsi szerzése esetén nyilatkozik az illetékmentesség (2) bekezdésben meghatározott feltételének fennállásáról, egyéb vagyonszerzés esetén a feltétel teljesülését az állami adóhatóság hivatalból ellenőrzi.

(4) Ha a (3) bekezdés szerinti nyilatkozat megtételére a (2) bekezdés szerinti adóév utolsó napját követő 150. nap előtt kerül sor, a szervezetnek (alapítványnak) arról kell nyilatkoznia, hogy adófizetési kötelezettsége előreláthatóan nem keletkezik. Amennyiben a nyilatkozatában vállaltak nem teljesültek, úgy a (2) bekezdés szerinti adóév utolsó napját követő 180. napig van lehetősége arra, hogy ezt a körülményt adóbírság terhe nélkül az eljáró hatóság felé jelezze és az illetéket pótlólag megfizesse.

1.2.17.3. Illeték visszatérítése utóbb igazolt mentesség vagy kedvezmény esetében

III. tv. 80. § (1) Azoktól az esetektől eltekintve, amelyekben az illetéket törvény rendelkezése alapján kell törölni vagy visszatéríteni, a kiszabott, de még meg nem fizetett illeték törlésének, illetőleg a megfizetett illeték visszatérítésének - hivatalból, vagy a fizetésre kötelezett, illetve jogutódja kérelmére - a következő esetekben van helye:

.....

(3) Ha az 5. § (1) bekezdése szerinti szervezet (alapítvány) közigazgatási hatósági vagy bírósági eljárás kezdeményezésekor, illetve gépjármű, pótkocsi szerzése esetén az illetékmentesség igénybevételére jogosult lett volna, a megfizetett illetéket az adózó kérelmére - az adóvisszatérítés szabályai szerint - az állami adóhatóság visszatéríti. Az eljárási illeték visszatérítése iránti kérelmet az állami adóhatósághoz címezve az eljáró közigazgatási hatóságnál vagy bíróságnál kell benyújtani, mely az eljárási illeték megfizetésének tényét igazolva a kérelmet továbbítja az állami adóhatósághoz.

1.2.17.4. Tárgyi illetékmentességek (ajándék, adomány, nyilvántartásba vételi eljárás)

III. tv. 17. § (1) Mentés az ajándékozási illeték alól:

a) a tudományos, művészeti, oktatási, közművelődési, közjóléti célra juttatott ajándék megszerzése és az ilyen célú közérdekű kötelezettségvállalás (alapítvány) alapján történő vagyonszerzés, továbbá a jótékony célú közadakozásból származó vagyoni érték megszerzése;

.....

i) közhasznú szervezetnek közhasznú tevékenység céljára juttatott ajándék;

1.2.17.5. Alanyi illetékmentesség polgári ügyekben

III. tv. 57. § (1) Illetékmentes a polgári ügyekben:

.....

e) az alapítvány, a közalapítvány, az egyesület, a köztestület, az európai területi társulás, továbbá a Munkavállalói Résztulajdonosi Programról szóló 1992. évi XLIV. törvény alapján létrehozott MRP szervezet nyilvántartásba vételére irányuló eljárás;

1.2.17.6. Visszterhes vagyonátruházási illeték alóli mentesség

III. tv. 26. § (1) Mentés a visszterhes vagyonátruházási illeték alól:

.....

i) - a (16) bekezdésben foglaltakra figyelemmel - a sportcélú ingatlan tulajdonjogának, vagyoni értékű jogának megszerzése, ha a vagyonszerző vállalja, hogy az ingatlant a szerzéstől számított 15 évig nem idegeníti el és sport célra használja vagy hasznosítja. A feltételek vállalásáról a vagyonszerzőnek legkésőbb a fizetési meghagyás véglegessé válásáig kell nyilatkoznia az állami adóhatóságnál. Az illetékmentesség a sportcélú ingatlannal egybeépült vagy azzal együtt nyilvántartott, sportcélú ingatlanok nem minősülő ingatlanrész forgalmi értékére eső illetékalaprész tekintetében nem alkalmazható. E pont alkalmazásában sportcélú használatnak vagy hasznosításnak minősül, ha a vagyonszerző az ingatlant versenyrendszerben szervezett verseny, mérkőzés, illetve sportszervezet, sportiskola, utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítvány vagy sportszövetség által szervezett edzés megtartására, vagy szabadidősport esemény, diák-, főiskolai-egyetemi sport esemény megtartására használja vagy ilyen eseményekre hasznosítja.

.....

r) - a (16) bekezdésben foglaltakra figyelemmel - az építésügyi szabályok és a településrendezési terv alapján sportcélú ingatlan létrehozására alkalmas beépítetlen földrészlet tulajdonjogának, vagyoni értékű jogának sporttevékenységet, annak szervezését, valamint a sporttevékenység feltételeinek megteremtését végző sportszervezet, sportiskola, utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítvány vagy sportszövetség általi megszerzése, ha a vagyonszerző az ingatlanon a szerződés illetékkiszabásra történő bemutatásától számított 4 éven belül sportcélú ingatlant hoz létre és vállalja, hogy az így létrehozott sportcélú ingatlant az üzembe helyezéstől számított 15 évig nem idegeníti el és sport célra használja vagy hasznosítja. Amennyiben a vagyonszerző a fizetési meghagyás véglegessé válásáig nyilatkozik arról, hogy a megszerzett földrészleten a sportcélú ingatlan létrehozásán kívül más épületet, építményt is létrehozni, építeni kíván, az adóhatóság a kiszabott illetékből kizárólag a sportcélú ingatlannal beépíteni kívánt földrészlet után arányosan járó illetéket függeszti fel.

.....

(7) Az (1) bekezdés r) pontjában említett feltételek vállalásáról a vagyonszerzőnek legkésőbb a fizetési meghagyás véglegessé válásáig kell nyilatkoznia az állami adóhatóságnál. Ha a vagyonszerző a fizetési meghagyás véglegessé válásáig nyilatkozik arról, hogy a megszerzett földrészleten a sportcélú ingatlan létrehozásán kívül más épületet, építményt is létrehozni, építeni kíván, az adóhatóság a kiszabott illetékből kizárólag a sportcélú ingatlannal beépíteni kívánt földrészlet után arányosan járó illetéket függeszti fel. Az (1) bekezdés r) pontjában említett sportcélú ingatlan felépítésének igazolása érdekében az ott meghatározott 4

éves határidő elteltét követő 15 napon belül az állami adóhatóság megkeresi az ingatlan fekvése szerint illetékes építésügyi hatóságot. Az állami adóhatóság a megállapított, de a megfizetés tekintetében felfüggesztett illetéket abban az esetben törli, ha

- a) az építésügyi hatóság igazolta, hogy a vagyonszerző nevére sportcélú ingatlanra adott ki használatbavételi engedélyt, vagy a vagyonszerző használatbavételét tudomásul vette, és
- b) a vagyonszerző az ingatlant 15 évig nem idegenítette el, vagyoni értékű jogának gyakorlását másnak nem engedte át, vagyoni értékű jogáról nem mondott le, és
- c) a vagyonszerző a létrehozott sportcélú ingatlant sport célra használta vagy hasznosította. Az (1) bekezdés r) pontjának alkalmazásában sportcélú használatnak vagy hasznosításnak minősül, ha a vagyonszerző az ingatlant versenyrendszerben szervezett verseny, mérkőzés, illetve sportszervezet, sportiskola, utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítvány vagy sportszövetség által szervezett edzés megtartására, vagy szabadidősport esemény, diák-, főiskolai-egyetemi sportesemény megtartására használja vagy ilyen eseményekre hasznosítja.

.....

(16) Ha az (1) bekezdés i) és r) pontjaiban meghatározott esetekben a sportcélú ingatlant - a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény 22/C. § (6) bekezdésének b) pontjában, valamint 22/C. § (7) bekezdésében foglalt esetek kivételével - olyan hivatásos sportszervezet használja, amely nem a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény 4. § 41. pontja szerinti látvány-csapatsportban működik, akkor az illetékmentesség az adózó választása szerint

a) de minimis támogatásnak, vagy

b) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőségéről szóló 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet 55. cikke szerinti, sportlétesítményekre és multifunkcionális szabadidős létesítményekre nyújtott támogatásnak (a továbbiakban: sportlétesítményekre és multifunkcionális szabadidős létesítményekre nyújtott támogatás)

minősül.

E rendelkezés alkalmazásában hivatásos sportszervezetnek minősül a nem látvány-csapatsportágak országos sportági szakszövetsége, országos sportági szövetsége által kiírt versenyrendszerben (bajnokságban) részt vevő (indulási jogot elnyert) sportszervezet - ideértve a sportiskolát és az utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítványt is - abban az esetben, ha az ilyen sportszervezet hivatásos sportolót alkalmaz.

(17) Ha az (1) bekezdés i) és r) pontjaiban meghatározott vagyonszerző, illetve az (1) bekezdés r) pontjában meghatározott vagyonszerzőnek a sportcélú ingatlan létesítésére e törvény alapján köteles jogutódja a (16) bekezdésben meghatározott esetben a de minimis támogatás, illetve a sportlétesítményekre és multifunkcionális szabadidős létesítményekre nyújtott támogatás feltételeinek nem felel meg, a mentesség alkalmazásának hiányában járó illeték, illetve a megállapított, de meg nem fizetett illeték megfizetésére a 87. § (4)-(5) bekezdéseit kell megfelelően alkalmazni.

2. SZJA 1 %

2.1. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. Törvény (SZJA 1% tv.) a módosításokkal egységes szerkezetben

(A 2023. január 1. napjától hatályos szöveg.)

Dőlten, aláhúzva és vastagítva jelölten a módosított paragrafus- és bekezdés-számok.)

A személyi jövedelemadóról szóló törvény lehetővé teszi a magánszemélyeknek, hogy befizetett adója meghatározott részének felhasználásáról az adóévet követő évben (a rendelkező nyilatkozat évében) külön törvényben rögzített mértékben, megjelölt kedvezményezett(ek) javára és eljárás szerint nyilatkozatban rendelkezzen. A magánszemély e jogának megvalósulását szolgáló eljárás szabályairól e rendelkezés tárgyát képező adórész mértékéről és a kedvezményezettek köréről az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

1. A magánszemély rendelkezési joga

1. § (1) A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) 45. §-ára is figyelemmel, e törvény alkalmazásában befizetett adónak azt az összeget kell tekinteni, amely a magánszemély adóbevallásában az összevont adóalap adójának összegéből az Szja. tv. 45. §-ában említett kedvezmények és áttulások levonása után fennmarad, feltéve, hogy a magánszemély

a) a bevallás benyújtására nyitva álló határidőig, illetve amennyiben a bevallás adóhatósági javítása alapján az adózót további befizetendő adó terheli, az annak megfizetésére előírt határidőig, vagy

b) (Hatályon kívül helyezve.)

c) az esedékességet megelőzően benyújtott kérelmére az állami adóhatóság (a továbbiakban: adóhatóság) legfeljebb 12 havi részletfizetést vagy fizetési halasztást engedélyezett, és a magánszemély az engedélyezett határozatban foglalt feltételeknek maradéktalanul eleget téve a felszámított pótlékot és az adót hiánytalanul megfizette.

(2) Az adó abban az esetben is határidőben megfizetettnek minősül, ha az adózó a határidőben benyújtott bevallásában az adótartozás megfizetéséről

átvezetés útján rendelkezik, és a tartozás kiegyenlítésére az átvezetés forrásául megjelölt összeg az átvezetés időpontjában ténylegesen fedezetet nyújt.

(3) Az adó abban az esetben is megfizetettnek minősül, ha a bevallásban a fizetendő adó összegeként - az összevont adóalap adójának összegéből az Szja. tv. 45. §-ában említett kedvezmények és áttulások levonása után - nulla forint szerepel.

(4) A magánszemély külön-külön nyilatkozatban rendelkezhet befizetett adójának

a) egy százalékaról a 4. §-ban,

b) további egy százalékaról pedig a 4/A. §-ban meghatározottak közül kiválasztott egy-egy kedvezményezett javára.

(5) A befizetett adó egy-egy százalékaról csak teljes egészében lehet rendelkezni.

(6) Az adózó a rendelkező nyilatkozaton rendelkezhet úgy, hogy nevét és postai, illetve elektronikus levelezési címét a 4. § (1) bekezdése szerinti kedvezményezettel közöljék.

(7) Az adóhatóság a 4/A. § (1) bekezdése szerinti kedvezményezett részére a rendelkező nyilatkozatot az újabb kedvezményezett megjelöléséig vagy a rendelkező nyilatkozat visszavonására irányuló nyilatkozat benyújtásáig veszi figyelembe. Az újabb kedvezményezett megjelölésére vagy a nyilatkozat visszavonására a nyilatkozattétel évét követően évente egy alkalommal, az 5. § (1) bekezdésben meghatározott határidőig kerülhet sor.

2. § (1) Ha a magánszemély a befizetett adójának legalább egyik egy százalékaról rendelkezett, és rendelkezésének teljesítése megtörtént, a teljesítés szerinti összeg kizárólag abban az esetben módosítható, ha a módosítás vagy módosítások által a teljesítés szerinti összeg kedvezményezettenként legalább ötezer

forinttal növekszik, és a rendelkező nyilatkozat évét követő év július 31. napjáig

a) az adóhatósági ellenőrzés során hozott - az adó összegének növekedéséről szóló - végleges határozat alapján esedékessé vált adótöbbletet a magánszemély megfizette, vagy

b) a magánszemély önellenőrzést nyújtott be, és ez alapján az adótöbbletet meg is fizette.

(2) Az adóhatóság a rendelkező nyilatkozat évét követő év szeptember 30. napjáig a 4. § (1) bekezdése szerinti kedvezményezettnek átutalja az (1) bekezdés a)-b) pontja szerinti többlet-adóbefizetés egy százalékának megfelelő összeget, a 4/A. § (1) bekezdés b) pontja szerint meghatározott kiemelt előirányzat kezeléséért felelős fejezetnek pedig adatot szolgáltat ezen összegről. A 4/A. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kedvezményezettnek az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért felelős miniszter a 6/B. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően utalja át az (1) bekezdés a)-b) pontja szerinti többlet-adóbefizetés egy százalékának megfelelő összeget. Az utalás csak abban az esetben teljesíthető, ha az (1) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltak szerinti adóhatósági határozatból, illetve önellenőrzésből egyértelműen megállapítható az összevont adóalap adójának, illetve a levonandó kedvezményeknek az összege.

(3) Ha a magánszemély rendelkező nyilatkozatot tartalmazó adóbevallásának módosítása, önellenőrzése vagy adóhatósági ellenőrzése az összevont adóalap adójának az Szja. tv. 45. §-a szerinti kedvezmények levonása, illetve átutalások teljesítése után fennmaradó részére kevesebbet állapít meg a bevallott, illetve megállapított összegnél, akkor különbözetnek az 1. § (4) bekezdés a)-b) pontjában rögzített hányadát - ha az kedvezményezetttenként legalább ötezer forint, és a rendelkezés teljesítése a kedvezményezett javára már megtörtént - az adóhatóság határozata alapján a magánszemélynek meg kell fizetnie.

3. § (1) Az adóhatóság a rendelkező nyilatkozatban és az adóbevallásban feltüntetett adatok alapján utalja át a 4. §-ban meghatározott kedvezményezettek javára az 1-2. § rendelkezései szerint meghatározott összeget.

(2) A 4/A. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kedvezményezetteket megillető támogatást az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért felelős miniszter utalja át. A 4/A. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kiemelt előirányzat javára felajánlott összeget, valamint a kiemelt előirányzatnak az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló 1997. évi CXXIV. törvény 4. § (3)

bekezdése szerinti kiegészítő támogatását az előirányzattal érintett költségvetési fejezetet irányító szerv vezetője a 6/D. §-ban meghatározottak szerint használja fel.

(3) Az (1) és (2) bekezdések szerinti utalás nem teljesíthető, amennyiben összege kedvezményezetttenként nem éri el az 1000 forintot.

2. A rendelkezési jog kedvezményezettje

4. § (1) Kedvezményezettnek minősül

a) a magánszemély rendelkező nyilatkozata évének első napja előtt legalább

aa) két évvel korábban bíróság által nyilvántartásba vett - az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Civil tv.) szerinti - egyesület (kivéve a 4/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján kedvezményezettnek minősülő szervezetet, a pártot, biztosító egyesületet, munkaadói és munkavállalói érdek-képviselői szervezetet),

ab) két évvel korábban bíróság által nyilvántartásba vett alapítvány, közalapítvány,

ha belföldi székhelyű és nyilatkozata szerint közhasznú tevékenységet végez, továbbá alapszabálya, alapító okirata szerint megfelel a Civil tv. 34. § (1) bekezdés d) pontja szerinti feltételnek;

b) a Magyar Tudományos Akadémia;

c) (Hatályon kívül helyezve.)

d) a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 3. számú mellékletében szereplő országos közgyűjtemény és a következőkben felsorolt egyéb kulturális intézmény:

1. Magyar Állami Operaház,

2. Magyar Országos Levéltár,

3. Országos Széchényi Könyvtár,

4. (Hatályon kívül helyezve.)

5. Neumann János Multimédia Központ és Digitális Könyvtár;

e) az országos szakmúzeumok;

f) az a könyvtári, levéltári, múzeumi, egyéb kulturális, illetve alkotó- vagy előadó-művészeti tevékenységet folytató szervezet, amely a rendelkező nyilatkozat évének első napja előtti három év valamelyikében a helyi önkormányzattól, az országos, illetve a helyi kisebbségi önkormányzattól vagy a központi

költségvetésből egyedi támogatásban részesült és nem tartozik az előző kategóriákba;

g) a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 1. mellékletében meghatározott felsőoktatási intézmény;

h) a Magyar Kármentő Alap,

h) a Nemzeti Együttműködési Alap.

(2) (Hatályon kívül helyezve.)

(2a) (Hatályon kívül helyezve.)

(3) (Hatályon kívül helyezve.)

(4) A jogutódlással megszűnt kedvezményezett javára felajánlott adóösszegek - a 4. § (1) bekezdésében előírt követelmények teljesítése esetén - a kedvezményezett jogutódját illetik meg. A jogutód nélkül megszűnt kedvezményezett javára felajánlott adóösszegek az (1) bekezdés h) pontja szerinti kedvezményezettet illetik meg.

(5) (Hatályon kívül helyezve.)

(6) A magánszemély rendelkező nyilatkozatában felajánlásra kerülő összegre igényt tartó szervezetnek az adóhatóságnál kell előzetesen - elektronikus úton - regisztrálnia és igazolnia a kedvezményezetté válás 4. § (1) bekezdésében foglalt feltételeit, valamint bejelenteni a kiutaláshoz szükséges adatokat. A regisztrációs kérelem benyújtásának határideje a rendelkező évet megelőző év szeptember 30-a, amely határidő jogvesztő. A szervezet a nyilvántartásba vételt követő évben válik kedvezményezetté, a regisztráció visszavonásig érvényes.

(7) Amennyiben a regisztrációt követően bekövetkezett változás miatt a szervezet már nem felel meg a 4. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek, azt a változás bekövetkeztétől számított 15 napon belül köteles bejelenteni az adóhatóságnak. Az adóhatóság a bejelentést követően törli a szervezetet a kedvezményezettek hatósági nyilvántartásából. Az adóhatóság a szervezetet akkor is törli a nyilvántartásból, ha tudomást szerez a kedvezményezett törléséről vagy közhasznú tevékenységet nem folytató szervezetté történő átalakulásáról, továbbá arról, hogy nem felel meg a 4. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek.

(7a) Az adóhatóság a szervezetet abban az esetben is törli a nyilvántartásból, ha a szervezet a (6) bekezdés szerinti kiutaláshoz szükséges adatokra vonatkozó bejelentési kötelezettségének hiánypótlásra történő felszólítás ellenére sem tesz eleget.

(8) Az adóhatóság minden év január 1-jén a honlapján teszi közzé az adott rendelkező évben felajánlásra

jogosult kedvezményezettek adószámát, nevét, székhelyét. A közzétett listát az adóhatóság a (7) bekezdés szerinti bejelentések alapján folyamatosan frissíti. Az adóhatóság biztosítja a közzétett listát tartalmazó adatbázis elérhetőségét a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter részére a Civil Információs Portálon történő közzététel, adatfeldolgozás és rendszerezés céljából.

(9) Köztartozás fennállása esetén az adóhatóság az adózás rendjéről szóló törvény (a továbbiakban: Art.) rendelkezései alapján intézkedik a kedvezményezett javára felajánlott adóösszegnek az általa nyilvántartott köztartozásra történő átvételéről. A kedvezményezett részére a köztartozások kiegyenlítését követően fennmaradó összeg utalható.

4/A. § (1) A 4. § (1) bekezdésében meghatározottakon túl kedvezményezettnek minősül

a) a vallási egyesület, a nyilvántartásba vett egyház, a bejegyzett egyház, a bevett egyház (ide nem értve ezek belső egyházi jogi személyeit) a (2) bekezdésben meghatározottak szerint,

b) a rendelkező nyilatkozat évére vonatkozó központi költségvetésről szóló törvényben - a felhasználásért felelős fejezet megjelölésével, kiemelt előirányzatként - meghatározott cél.

(2) Az adóhatóság a vallási egyesületet, a nyilvántartásba vett egyházat, a bejegyzett egyházat és a bevett egyházat - kérelmére - technikai számmal látja el. A vallási egyesület, a nyilvántartásba vett egyház, a bejegyzett egyház és a bevett egyház a technikai szám kiadásának évét követő évben válik kedvezményezetté.

(3) Az adóhatóság hivatalból technikai számmal látja el az (1) bekezdés b) pontja szerinti kedvezményezettet.

(4) Az adóhatóság vezetője a rendelkező nyilatkozat évét megelőző év utolsó napjáig az (1) bekezdés szerinti kedvezményezett technikai számát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott adatok tekintetében az adóhatóság vezetője - azon adat kivételével, amelyet jogszabály más nyilvántartás részeként közhitelesnek minősít - közhiteles hatósági nyilvántartást vezet.

3. A rendelkező nyilatkozat megtételének szabályai és érvényességi kellékei

5. § (1) A magánszemély a rendelkező nyilatkozatot - függetlenül a személyi jövedelemadó megállapításának és bevallásának módjától - az adóévet követő év május 20-áig juttathatja el az adóhatósághoz. E határidő elmulasztása jogvesztő.

(2) A rendelkező nyilatkozat vagy a rendelkező nyilatkozat megtételére szolgáló elektronikus űrlap tartalmazza a kedvezményezett adószámát, illetve technikai számát. A borítékon vagy a rendelkező nyilatkozaton szerepelnie kell a magánszemély adóazonosító jelének is. A rendelkező nyilatkozatot tartalmazó borítékon feltüntethető a magánszemély neve és lakcíme is.

(3) A rendelkező nyilatkozatot a magánszemély a következő módokon juttathatja el az adóhatósághoz:

a) adóbevallás esetén az adóbevallási nyomtatványon tünteti fel,

b) ha a munkáltató vállalja, a munkáltatója útján,

c) adóbevallás elektronikus úton történő benyújtása esetén az elektronikus űrlapon tünteti fel - kivéve, ha a magánszemély nem maga készíti adóbevallását, és a képviselőjének a rendelkező nyilatkozat megküldésére meghatalmazást nem adott -, vagy

d)

e) az a)-c) ponttól eltérően lezárt postai borítékban személyesen, postán vagy elektronikus űrlapként elektronikus úton.

(3a) E törvény alkalmazásában adóbevallásnak minősül az állami adóhatóság által összeállított adóbevallási tervezet elfogadásával, javításával, kiegészítésével elkészített bevallás is.

(4) Ha a magánszemély a (3) bekezdés a)-c) és e) pontjában meghatározott módon is benyújtja a rendelkező nyilatkozatát, azt a rendelkező nyilatkozatot kell figyelembe venni, amely a (3) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott módon érkezett.

(5) A magánszemély a (3) bekezdés b) pontja szerinti esetben az adóhatóság által rendszeresített nyomtatványon vagy azzal egyező adattartalmú lapon megtett rendelkező nyilatkozatát lezárt, ragasztott felületére átnyúlóan saját kezűleg aláírt postai borítékban elhelyezve juttatja el a munkáltatójához legkésőbb 10 nappal az (1) bekezdés szerinti időpontot megelőzően. A munkáltató kísérőjegyzéket készít, amely tartalmazza a rendelkező nyilatkozatot tevő személyek nevét, adóazonosító jelét és a boríték átadását igazoló aláírását. A munkáltató a rendelkező nyilatkozat tartalmát nem ismerheti meg, az azt tartalmazó borítékot sértetlen állapotban, a kísérőjegyzékkel együtt, az (1) bekezdés szerinti időpontig zárt csomagban küldi meg az adóhatóságnak.

5/A. § (1) A rendelkező nyilatkozatban foglalt rendelkezés érvénytelen, ha a következő esetek bármelyike állapítható meg:

a) az 1. §-ban foglalt valamely feltétel nem áll fenn,

b) két rendelkező nyilatkozat esetén mindkét kedvezményezett a 4. §-ban vagy a 4/A. §-ban említettek körébe tartozik,

c) a rendelkező nyilatkozat nem tartalmaz adószámot, illetve technikai számot, vagy az téves, illetve olvashatatlan, kivéve, ha a 4/A. §-ban meghatározott kedvezményezett a rendelkező nyilatkozatból enélkül is egyértelműen azonosítható,

d) a rendelkező nyilatkozat vagy a boríték, illetve annak továbbítása nem felel meg az 5. § (1)-(5) bekezdésének,

e) az arra kötelezett kedvezményezett a 4. § (1) bekezdése szerinti feltételek meglétét a 4. § (6) bekezdése szerinti eljárásban nem igazolja.

(2) Ha az adóhatóság megállapítja a rendelkező nyilatkozatban foglalt rendelkezésnek - a magánszemély saját érdekkörébe tartozó - érvénytelenségét, erről a magánszemélyt a rendelkező nyilatkozat évének november 30-áig elektronikus úton, biztonságos kézbesítési szolgáltatás tárhely (a továbbiakban: megfelelő elektronikus tárhely) hiányában, illetve amennyiben az adózó az elektronikus ügyintézés a rendelkezési nyilvántartásban kizárta, postai úton értesíti. Ha az adóhatóság a rendelkező nyilatkozat évének november 30-áig nem állapítja meg a rendelkező magánszemély saját érdekkörébe tartozó érvénytelenségét, és az általa megjelölt kedvezményezett a 6/A. § (3) bekezdése alapján az adóhatóság honlapján közzétett tájékoztatóban szerepel, a rendelkezést teljesíti.

(3) A (2) bekezdésben foglalt szabály nem alkalmazható, ha a rendelkező nyilatkozatnak a magánszemély érdekkörébe tartozó érvényessége, különösen a befizetett adó összege a rendelkező nyilatkozat évének november 15-éig nem állapítható meg. E tényről az adóhatóság a rendelkező nyilatkozat évének november 30-áig elektronikus úton, megfelelő elektronikus tárhely hiányában, illetve amennyiben az adózó az elektronikus ügyintézés a rendelkezési nyilvántartásban kizárta, postai úton értesíti a magánszemélyt. Az érvényesség kérdésében legkésőbb a rendelkező nyilatkozat évét követő év utolsó napjáig az adóhatóság döntést hoz. Ha a magánszemély személye vagy az adó összege a rendelkező nyilatkozat évét követő év utolsó napjáig sem állapítható meg, az adóhatóság érvénytelenséget megállapító döntést hoz, és az utalás nem teljesíthető. A döntésről, annak meghozatalát követő 30 napon belül, de legkésőbb a rendelkező nyilatkozat évét követő év utolsó napjáig, ha

személye megállapítható, a magánszemélyt értesíteni kell. Az utalás abban az esetben teljesíthető, ha a nyilatkozat az adóhatóság döntése - vagy az ellene benyújtott jogorvoslati kérelmet elbíráló szerv döntése - szerint a rendelkező magánszemély és a kedvezményezett érdekkörében is érvényesnek minősül.

(4) Ha a rendelkező nyilatkozat a kedvezményezett érdekkörében meglévő körülmény miatt érvénytelennek minősül, az adóhatóság e tényről a rendelkező nyilatkozatot tévő adózót az érvénytelenség okának megjelölésével legkorábban a rendelkező nyilatkozat éve november 30-ától elektronikus úton, megfelelő elektronikus tárhely hiányában, illetve amennyiben az adózó az elektronikus ügyintézés a rendelkezési nyilvántartásban kizárta, postai úton értesíti.

(5) Ha a magánszemély a 6. § (1) bekezdésében és 6/B. § (2) bekezdésében meghatározott átutalás időpontjában rendelkezik a központi elektronikus szolgáltató rendszer használatához szükséges megfelelő elektronikus tárhellyel, az adóhatóság az átutalást követő 15 napon belül a központi elektronikus szolgáltató rendszerben, elektronikus úton ad tájékoztatást a nyilatkozatban foglalt rendelkezés címzettjéről, és a részére történő kiutalás teljesítéséről.

(6) Az adóhatóság a nyilatkozattétel évét követően minden év január 31-ig elektronikus úton, megfelelő elektronikus tárhely hiányában, illetve amennyiben az adózó az elektronikus ügyintézés a rendelkezési nyilvántartásban kizárta, postai úton értesíti azon magánszemélyeket, akiknek a 4/A. § (1) bekezdés szerinti szervezet javára tett nyilatkozata a kedvezményezett érdekköréből kifolyólag érvénytelen volt, vagy a nyilvántartás adatai alapján az értesítés évében érvénytelen lenne.

4. A rendelkező nyilatkozat adóhatóság általi feldolgozásának szabályai

5/B. § A rendelkező nyilatkozatot tartalmazó borítékon és a rendelkező nyilatkozatban feltüntetett adatok adótitoknak minősülnek, és ennek megfelelő védelemben részesülnek, azzal az eltéréssel, hogy az adóhatóság kizárólag

a) a rendelkező nyilatkozattal összefüggésben indított peres eljárásban eljáró felhatalmazott személyeknek enged betekintést,

b) a saját adataira és rendelkező nyilatkozatának tartalmára vonatkozóan ad a magánszemélynek tájékoztatást;

c) a javára utalt összegekre vonatkozó felvilágosítást közöl a kedvezményezettel.

5/C. § (1) Az adóhatóság - az elektronikus úrlapon érkezett rendelkező nyilatkozat kivételével -

a) a rendelkező nyilatkozatot tartalmazó borítékot és a benne elhelyezett rendelkező nyilatkozatot, valamint

b) a rendelkező nyilatkozatnak az adózó nevét és adóazonosító jelét, ennek hiányában adószámát tartalmazó részét és a kedvezményezettek megjelölését tartalmazó perforált részét

a rendelkező nyilatkozatot tartalmazó boríték, illetve az adóbevallást tartalmazó boríték felbontásakor egymással megegyező azonosító kódjellel látja el, és azokat egymástól elkülönítve - ugyanazon személynek egyidejűleg hozzá nem férhető módon - dolgozza fel, ellenőrzi és őrzi.

(2) Az adóhatóság az elektronikus úrlapon beérkezett rendelkező nyilatkozat adatait az adóbevallástól elválasztja és azonosító kódjellel látja el. Az adóhatóság az elektronikus úrlap feldolgozása során elkülönülten kezeli a rendelkező magánszemély és a kedvezményezett adatait.

(3) Az adóhatóság csak

a) a rendelkező nyilatkozattal összefüggésben indított peres eljárás esetén annak befejezéséig az abban eljáró személynek, és

b) az 1. § (7) bekezdés szerinti eljárásban, a 2. § (1) bekezdésében meghatározott többlet kiutalásakor, a 2. § (3) bekezdésében, az 5/A. § (4)-(6) bekezdésében, valamint a 6/A. § (5)-(6) bekezdésében meghatározott eljárás során

engedélyezheti az egymástól az (1) és (2) bekezdés szerint elkülönített adatok kódjel alapján történő összekapcsolását.

(4) Az adóhatóság őrzési kötelezettsége a rendelkező nyilatkozat évét követő évtől számított ötödik év végéig, az 1. § (7) bekezdés szerinti megváltoztatásának, visszavonásának évét követő évtől számított ötödik év végéig - ezt meghaladóan a rendelkező nyilatkozattal összefüggésben ezen időpontig indított peres eljárás esetén annak jogerős befejezéséig - áll fenn. E határidő elteltét követően az adóhatóság a borítékokat és a rendelkező nyilatkozatokat, illetve az elektronikus úrlap adatait, továbbá az adatbázisa rendelkező nyilatkozatokkal kapcsolatos adatait megsemmisíti oly módon, hogy helyreállításuk többé ne legyen lehetséges.

5. A támogatás átutalásának szabályai

6. § (1) Az adóhatóság a 3. §-ban meghatározott összeget a 4. § (1) bekezdésében meghatározott

kedvezményezett részére legkésőbb a rendelkező nyilatkozat évének szeptember 30. napjáig utalja át, figyelemmel a (2) bekezdésre is.

(2) Ha az adóbevallás az átutaláshoz szükséges adatfeldolgozásra alkalmatlan, az utalást akkor kell teljesíteni, ha

a) a rendelkező nyilatkozat évének utolsó napját követő egy éven belül az adóbevallás, az egyszerűsített bevallás, az adónyilatkozat helyesbítése alapján az lehetséges, vagy

b) a rendelkező magánszemélynek az adóhatóság havi részletfizetést, illetve fizetési halasztást engedélyezett és - figyelemmel az 1. § (1) bekezdésében foglaltakra - az utalás már jogszerűen lehetségessé válik.

(3) Csőd- vagy felszámolási eljárás, kényszer-végelszámolás, az egyszerűsített törlési és a kénysértörlési eljárás alatt álló szervezet részére utalás nem teljesíthető, a részére a csőd- és felszámolási eljárás, a kényszer-végelszámolás, az egyszerűsített törlési és a kénysértörlési eljárás kezdő időpontjáig kiutalt összegekkel soron kívül köteles elszámolni.

6/A. § (1) Az adóhatóság a rendelkező nyilatkozat évének augusztus 31. napjáig tájékoztatja az adópolitikáért felelős minisztert, az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért felelős minisztert, valamint a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztésért felelős minisztert az érvényes rendelkező nyilatkozatok alapján

a) a 4. § (1) bekezdésében meghatározott és kategóriánként összesített kedvezményezettekről, a részükre érvényesen felajánlott kategóriánként összesített összegekről és az érvényesen rendelkezők számáról,

b) a 4/A. § (1) bekezdésében meghatározott kedvezményezettekről, az őket megillető összegekről, továbbá az egyes kedvezményezettek javára érvényesen rendelkezők számáról,

c) a felajánlásokból történő részesedésből kizárt kedvezményezettek nevéről, adószámáról, illetve technikai számáról, székhelyéről és a kizárással érintett rendelkező évről.

(2) Az adóhatóság az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti adatokat kedvezményezettenként, a kedvezményezett nevének, székhelyének, adószámának vagy technikai számának, a kedvezményezett részére érvényesen felajánlott összegnek és a kedvezményezett javára érvényesen rendelkezők számának megjelölésével a rendelkező nyilatkozat évének szeptember 15. napjáig, illetve a c) pontja szerinti

adatokat a rendelkező nyilatkozat évének első napjától honlapján - a kedvezményezett nevének, adószámának, illetve technikai számának és székhelyének megjelölésével - közzéteszi. Az adóhatóság nem teszi közzé azon kedvezményezett adatait, amelynek - külön jogszabályban meghatározott esetben - az érvényesen felajánlott összeg nem utalható ki.

(2a) Az adóhatóság az (1) bekezdésben meghatározott adatok tekintetében - azon adat kivételével, amelyet jogszabály más nyilvántartás részeként közhitelesnek minősít - közhiteles hatósági nyilvántartást vezet.

(3) A jogszabályi feltételeknek megfelelő azon kedvezményezettekről, akik számára az átutalás, vagy a köztartozásra levonás megtörtént, a (2) bekezdés szerinti közzétételre a rendelkező nyilatkozat évének utolsó napját követően kerül sor.

(3a) Az adóhatóság a (3) bekezdésben meghatározott adatok tekintetében - azon adat kivételével, amelyet jogszabály más nyilvántartás részeként közhitelesnek minősít - közhiteles hatósági nyilvántartást vezet.

(4) Az adóhatóság biztosítja a (3) bekezdésben meghatározott adatokat tartalmazó adatbázis elérhetőségét a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter részére az általa működtetett információs portálon történő közzététel, adatfeldolgozás és rendszerezés céljából.

(5) A kedvezményezettet kérelmére az adóhatóság elektronikus úton térítésmentesen tájékoztatja a javára rendelkező - az adatszolgáltatás időpontjában - érvényes és érvénytelen, valamint el nem bírált nyilatkozatot tevők számáról, régiónkénti, vármegyénkénti, korcsoportonkénti megoszlásáról, az érvénytelenséget okozó - az 5/A. § (1) bekezdés a)-d) pontjának megfelelően részletezett - okokról és azok arányáról.

(5a) A 4/A. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott kedvezményezettet elektronikus úton benyújtott kérelmére, az állami adóhatóság a kérelem benyújtását követő 30 napon belül, de legkorábban október 15-től elektronikus úton térítésmentesen tájékoztatja a javára rendelkező nyilatkozatot tevők számának településenkénti megoszlásáról.

(6) Az állami adóhatóság a kérelem benyújtását követő 30 napon belül, de legkorábban október 15-től elektronikus úton tájékoztatja az 1. § (6) bekezdése szerinti adatokról azokat a 4. § (1) bekezdése szerinti kedvezményezetteket, akik elektronikus úton benyújtott nyilatkozatuk alapján igényt tartanak ezen adatszolgáltatásra. A tájékoztatás a magánszemély adott rendelkező évi érvényes nyilatkozata alapján történik. A kedvezményezett az ily módon rendelkezésre álló

adatokat kizárólag a közhasznú tevékenységével kapcsolatban a magánszeméllyel történő kapcsolatfelvételt, tájékoztatás nyújtására használhatja fel, és az adatokat kizárólag az adatszolgáltatást követő 5 évig kezelheti.

6/B. § (1) Az adóhatóság a rendelkező nyilatkozat évét követő időszakban a jogvitákat lezáró határozatok, valamint a 6. § (2) bekezdése és a 2. § (1) bekezdése alapján a 4/A. § (1) bekezdésében meghatározott kedvezményezetteket megillető összegről az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért felelős minisztert és az adópolitikáért felelős minisztert a rendelkező nyilatkozat évének augusztus 31-i tájékoztatójához kapcsolt pótlistán értesíti.

(2) A 4/A. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kedvezményezettnek az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért felelős miniszter - az adóhatóság által a rendelkező nyilatkozat évének december 31. napjával meghatározott és az (1) bekezdés szerint a korábbi időszak pótlistája alapján - megnövelt összeget a rendelkező nyilatkozat évét követő év január 31-éig utalja át, feltéve, hogy a kedvezményezett az átutalás időpontjában is vallási egyesületként, nyilvántartásba vett egyházként, bejegyzett egyházként, bevett egyházként van nyilvántartva.

6. A támogatás felhasználásának szabályai

6/C. § (1) A 4. § (1) bekezdés a)-g) pontjában meghatározott kedvezményezett az e törvény alapján átutalt összegnek a 6. § szerinti átutalását követő év december 31. napjáig történő felhasználására vonatkozó, a cél szerinti és működési költségeket összesszerűen is tartalmazó adatait - meghatározva a támogatás esetleges, az átutalást követő második év december 31. napjáig terjedő tartalékolásának tényét, célját és összegét is - a kiutalást követő második év május 31. napjáig az adóhatóság részére elektronikus úton küldi meg (a továbbiakban: beszámolási kötelezettség). A kedvezményezett a köztartozásra átvezetett összeget is feltünteti a beszámolóban. A fel nem használt - ötezer forintot meghaladó - összeget a kedvezményezett a beszámolóval együtt az adóhatóság részére visszautalja.

(2) A 4. § (1) bekezdésében meghatározott kedvezményezettet jogutód nélküli megszűnése esetén a megszűnését megelőzően soron kívüli, jogutódlással történő megszűnése esetén a jogutódot a jogelődre vonatkozó tartalmú és határidejű beszámolási kötelezettség terheli. A jogutód nélkül megszűnő kedvezményezett az e törvény alapján fel nem használt

összeget a soron kívüli beszámolóval egyidejűleg az adóhatóság részére visszautalja. A visszafizetett összeg a központi költségvetés bevétele.

(3) Ha az adóhatóság az (1) bekezdés szerinti határidő lejártát követően megállapítja, hogy a 4. § (1) bekezdésében meghatározott kedvezményezett beszámolási kötelezettségének

a) nem tett eleget,

b) teljesítése során számszakilag hibás adatot közölt, vagy nem az elszámolandó összeget szerepelteti, és az adóhatóság által az adatok javítására kitűzött határidőt elmulasztotta, vagy

c) teljesítése során valótlan adatot közölt,

határozatával kizárja a 4. § (1) bekezdésében meghatározott kedvezményezettet a határozat véglegessé válását követő rendelkező évben tett felajánlásokból történő részesedésből.

(4) Ha az adóhatóság a 4. § (1) bekezdés a)-g) pontjában meghatározott kedvezményezett beszámolási kötelezettségének teljesítése során megállapítja, hogy a kedvezményezett az egy éves tartalékolási időt túllépte és a visszafizetési kötelezettségét nem teljesítette, erről határozatot hoz, amelyben a kedvezményezettet a közhasznú tevékenység megvalósítására az egy éves tartalékolási idő lejártáig fel nem használt, az ötezer forintot elérő összeg visszafizetésére kötelezi.

(5) A 4. § (1) bekezdésében meghatározott kedvezményezett beszámolási kötelezettsége során az adóhatóság részére megküldött dokumentumok őrzésére az 5/C. § (4) bekezdését kell alkalmazni.

(6) Az adóhatóság a 4. § (1) bekezdésében meghatározott kedvezményezett beszámolási kötelezettsége során az adóhatóság részére megküldött dokumentumok adataiból az átutalt, illetve köztartozásra visszatartott támogatás, a felhasznált vagy tartalékolt támogatás, valamint a visszafizetendő támogatás összegét honlapján közzéteszi, továbbá a dokumentumokat és a (3) bekezdés szerinti kizáró határozatokat tartalmazó adatbázist elektronikus úton - az e célra kialakított számítógépes rendszeren keresztül - a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter által vezetett minisztérium rendelkezésére bocsátja, aki azokat a felhasználást követő év június 30. napjáig a civil szervezetekkel foglalkozó honlapján közzéteszi azzal, hogy azok e határidőtől számított egy évig, de legalább a következő év ezen adatainak nyilvánosságra hozataláig nem távolíthatók el.

(7) Az a 4. § (1) bekezdésében meghatározott kedvezményezett, amely rendelkezik általa fenntartott

vagy a megbízása alapján működtetett olyan internetes felülettel, amelynek tartalmáért a 4. § (1) bekezdésében meghatározott kedvezményezett felel (a továbbiakban: saját honlap), a beszámolási kötelezettség során az adóhatóság részére megküldött dokumentumokat a saját honlapján is közzéteszi a felhasználást követő év május 31. napjáig, és azt e határidőtől számított egy évig nem távolíthatja el.

6/D. § (1) A 4/A. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott kiemelt előirányzat javára felajánlott összeget a rendelkezést követő évben a felhasználásában érintett - a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott - költségvetési fejezet költségvetése tartalmazza, felhasználása pályázati úton történik.

(2) Az (1) bekezdés szerinti felhasználásról a költségvetési fejezetet irányító szerv vezetője a felhasználás évére vonatkozó, a központi költségvetés végrehajtásáról szóló törvény fejezeti indokolásában részletesen elszámol, megnevezve a pályázaton nyertes szervezeteket, személyeket és a nekik juttatott összegeket. Az elszámolást a fejezetet irányító szerv honlapján a 6/C. § (6) bekezdésének megfelelően közzéteszi.

7. § (1) - (6) (Hatályon kívül helyezve.)

(7) A 4. § szerinti kedvezményezettnek átutalt összeg olyan költségvetési támogatásnak minősül, amelynek az e törvény szerinti, közcélú tevékenységeknek megfelelő felhasználását, a kedvezményezetti feltételek fennállását az adóhatóság az adóigazgatási rendtartásról szóló törvény (a továbbiakban: Air.) és az Art. megfelelő szabályai alkalmazásával jogosult ellenőrizni. Amennyiben az adóhatóság - szükség esetén a külön jogszabály alapján hatáskörrel rendelkező illetékes szerv állásfoglalásának figyelembevételével - megállapítja, hogy a kedvezményezetti feltételek nem álltak fenn, valamint a közcélú tevékenységnek nem megfelelő felhasználást, erről határozatot hoz, amelyben rendelkezik az összegnek az Art. előírása szerinti elévülési időn belüli visszafizetéséről.

(8) A felhasználás abban az esetben tekinthető - a közcélú tevékenység szempontjából - megfelelőnek, amennyiben a költségvetési támogatást

a) a 4. § (1) bekezdés a) pont aa)-ad) alpontja szerinti kedvezményezett az alapcél szerinti közhasznú tevékenysége megvalósítására fordítja,

b) a 4. § (1) bekezdés b)-i) pontja szerinti kedvezményezett a létesítő okiratában és a rá vonatkozó külön jogszabályokban alaptevékenységként

meghatározott közcélú, közérdekű, közhasznú tevékenység megvalósítására fordítja.

(9) A kedvezményezett fenntartásával, működésével kapcsolatos költségek - a 6/C. § (1) bekezdése szerinti tartalékolás esetén, ideértve a tartalékolást követő években felmerült, ilyen jellegű költségeket is - együttes összege a felhasználás évében nem haladhatja meg a felhasznált összeg huszonöt százalékát, de legfeljebb 25 millió forintot. A kedvezményezett reklám és marketing célú tevékenységére fordított költségek együttes összege a felhasználás évében nem haladhatja meg a felhasznált összeg tíz százalékát, de legfeljebb 10 millió forintot.

(10) Működési költségként különösen a következők vehetők figyelembe:

a) a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény

aa) 79. §-a szerinti személyi jellegű ráfordítások,

ab) 83. § (3) bekezdése szerinti fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások, a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai,

ac) (Hatályon kívül helyezve.)

b) székhely, működési hely - kivéve, ha az valamely alapító, tag, vezető tisztségviselő, alkalmazott vagy ezek hozzátartozója által bármely jogcímen lakás céljára használt ingatlana is egyben - fenntartásával és működtetésével kapcsolatos költségek, így különösen az ingatlan bérleti díja és a kedvezményezettet terhelő közműdíjak,

c) postaköltség, telefon- és internetszolgáltatás alapdíja,

d) - költségvetési szervek esetében - személyi és dologi juttatások.

(11) Ha a kedvezményezett a 4. § (1) bekezdése szerinti feltételek meglétét a 4. § (6) bekezdése szerinti eljárásban nem igazolja, erről az adóhatóság fellebbezéssel meg nem támadható határozatot hoz, amelyet közigazgatási perben a kedvezményezett támadhat meg.

(12) A rendelkező nyilatkozattal kapcsolatos ügyben az Air. és az Art. rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A kedvezményezett az e törvényben foglalt kötelezettségeinek megsértése esetén az Art. szerinti mulasztási bírsággal sújtható.

7. Záró rendelkezések

8. § (1) Ez a törvény a kihirdetése napját követő 5. napon lép hatályba azzal, hogy rendelkező nyilatkozatot

első alkalommal az 1996. évi jövedelemnek - az 1. §-ban meghatározott - adójáról lehet tenni.

(2) Felhatalmazást kap az adópolitikáért felelős miniszter, hogy a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben szabályozza a beszámolási kötelezettség formai és tartalmi követelményeit.

8/A. § (1) A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) 2012. január 1-jén hatályos 34. § (1) bekezdése szerinti szervezet (a továbbiakban: szervezet) a 4. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti kedvezményezettnek minősül azzal, hogy a 4. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeket a 2012., 2013. és 2014. rendelkező évben nem kell teljesítenie.

(2) A szervezetnek első alkalommal a 2015. rendelkező évben felajánlott összegekről a 2017. évben kell teljesítenie a 6/C. § (1) bekezdése szerinti kötelezettséget.

(3) Az (1) bekezdés szerinti szervezetnek az adóhatóság a rendelkezés évének december 31-ével meghatározott és - a 6/B. § (1) bekezdése szerint - a korábbi időszak pótlísta alapján megnövelt 2011. rendelkező évi összeget a szervezet nyilvántartásba vételének és a kiutaláshoz szükséges adatoknak az adóhatósághoz történő bejelentését követő 15 napon belül utalja át.

(4) Az adóhatóság a szervezetet a 2011. rendelkező év utáni időszakban a jogvitákat lezáró határozatok, valamint a 2. § (1) bekezdése és a 6. § (2) bekezdése alapján megillető támogatás mértékéről tájékoztatja.

(5) Az adóhatóság 2015. január 1-jét követően a 7. § (7) bekezdése szerinti ellenőrzést a szervezet 4. § szerinti kedvezményezettként folytatott közcélú tevékenysége tekintetében végzi.

(6) Az Ehtv. 2012. január 1-jén hatályos 35. § (3) bekezdése alapján megszüntetett szervezet részére a 2012. rendelkező évben felajánlott és e törvény rendelkezései alapján még ki nem utalt támogatás a központi költségvetés bevétele.

(7) A szervezet technikai száma 2012. január 1-jén, az Ehtv. 2012. január 1-jén hatályos 34. § (2) bekezdése szerinti egyház technikai száma - ha az Országgyűlés az Ehtv. 2012. január 1-jén hatályos 34. § (2) bekezdés szerinti elismerését elutasítja - 2012. május 20-án megszűnik. A megszüntetett technikai szám ismételtlen csak annak a szervezetnek adható ki, amelyet az Országgyűlés a technikai szám megszüntetését követően egyházként ismert el.

8/B. § A 4. § (2) bekezdés a Magyarország 2012. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXVI. törvénnyel hatályon kívül helyezett g) pontját a hatályvesztését megelőzően tett rendelkező nyilatkozatok tekintetében alkalmazni kell.

8/C. § (1) E törvénynek az egyes civil szervezetekkel kapcsolatos törvényeknek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő, valamint egyéb célú módosításáról szóló 2013. évi CCXIII. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.) megállapított 4. § (1) bekezdés rendelkezéseit a 2014. és az azt követő rendelkező évi felajánlásokkal összefüggő eljárásokban kell alkalmazni.

(2) E törvénynek a Módtv.-vel módosított 6/C. § (1) bekezdése rendelkezéseit a hatálybalépéskor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell. A Módtv.-vel megállapított 6/C. § (1) bekezdése hatálybalépése előtt kiutalt támogatások tartalékolása esetén ezen összegeket 2015. december 31-ig fel kell használni.

8/D. § E törvénynek az egységes elektronikus ügyintézési rendszer kialakításához szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi CXXI. törvénnyel megállapított 5/A. § (2), (4) és (5) bekezdését 2017. december 31-ig csak akkor kell alkalmazni, ha az adóhatóság az elektronikus ügyintézés az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 108. § (2) bekezdése szerint 2018. január 1-jét megelőzően vállalta. Ezen vállalás hiányában 2017. december 31-ig az érintett szerv vonatkozásában az elektronikus kapcsolattartásra e törvény 2016. december 31-én hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

8/E. § E törvénynek az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2017. évi LXXVII. törvénnyel megállapított 3. § (3) bekezdését első alkalommal a 2017. évi rendelkező nyilatkozat szerinti felajánlásokkal összefüggő eljárásokban kell alkalmazni.

8/F. § E törvénynek az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2017. évi LXXVII. törvénnyel módosított 5. § (2) bekezdését, a (3) bekezdés b) és e) pontját, valamint (5) bekezdését első alkalommal a 2018. évi rendelkező nyilatkozatnál kell alkalmazni.

8/G. § E törvénynek az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2017. évi LXXVII. törvénnyel módosított 6/C. § (6) bekezdését

első alkalommal a 2015. évben kiutalt összegekről benyújtott közleményekre vonatkozóan kell alkalmazni azzal, hogy az adóhatóság első alkalommal 2018. január 1-jét követően teszi közzé honlapján az adatokat, majd ezt követően az adatokat havonta frissíti.

8/H. § (1) E törvénynek a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény módosításáról szóló 2017. évi CLIV. törvénnyel megállapított 1. § (7) bekezdését, valamint az 5/A. § (4) és 5/C. § (3)-(4) bekezdéseket első alkalommal a 2018. évi rendelkező nyilatkozatnál kell alkalmazni.

(2) E törvénynek a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény módosításáról szóló 2017. évi CLIV. törvénnyel megállapított 1. § (7) bekezdésével összefüggésben rendelkező év alatt minden esetben az adóévet követő évet kell érteni, függetlenül attól, hogy a magánszemély melyik évben tette meg rendelkező nyilatkozatát.

8/I. § E törvénynek a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény módosításáról szóló 2017. évi CLIV. törvénnyel megállapított 5/A. § (6) bekezdését első alkalommal a 2019. évben kell alkalmazni.

8/J. § E törvénynek a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény módosításáról szóló 2017. évi CLIV. törvénnyel megállapított 6/A. § (5) bekezdése szerinti elektronikus adatszolgáltatást az állami adóhatóság első alkalommal 2018. szeptember 1-jét követően teljesíti.

8/K. § E törvénynek a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény módosításáról szóló 2017. évi CLIV. törvénnyel megállapított 6/A. § (5a) bekezdését első alkalommal a 2018. rendelkező évi nyilatkozatoknál kell alkalmazni.

9. § A kedvezményezett a 2012. és 2013. évben a 4. § (2) bekezdés e) pontja szerinti nyilatkozatát a következő tevékenységekre vonatkozóan teszi:

1. egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, gyógyító-, egészségügyi rehabilitációs tevékenység,
2. szociális tevékenység, családsegítés, időskorúak gondozása,
3. tudományos tevékenység, kutatás,
4. nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés,

5. kulturális tevékenység,

6. kulturális örökség megővése,

7. műemlékvédelem,

8. természetvédelem, állatvédelem,

9. környezetvédelem,

10. gyermek- és ifjúságvédelem, gyermek- és ifjúsági érdekképviselés,

11. hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése,

12. emberi és állampolgári jogok védelme,

13. a magyarországi nemzetiségekkel, valamint a határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenység,

14. sport, a munkaviszonyban és a polgári jogi jogviszony keretében megbízás alapján folytatott sporttevékenység kivételével,

15. közrend és közlekedésbiztonság védelme, önkéntes tűzoltás, mentés, katasztrófaelhárítás,

16. fogyasztóvédelem,

17. rehabilitációs foglalkoztatás,

18. munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek képzésének, foglalkoztatásának elősegítése - ideértve a munkaerő-kölcsönzést is - és a kapcsolódó szolgáltatások,

19. euroatlanti integráció elősegítése,

20. közhasznú jogállású szervezetek számára biztosított - csak közhasznú jogállású szervezetek által igénybe vehető - szolgáltatások,

21. ár- és belvízvédelem ellátásához kapcsolódó tevékenység,

22. bűnmegelőzés és áldozatvédelem.

10. § (1) Azon szervezetek, amelyek a 2014. évben a 4. § (5) bekezdése szerinti eljárásban igazolták a kedvezményezett feltételeket, nem kötelesek a 4. § (6) bekezdése szerint előzetes regisztrációs eljárást kezdeményezni, a kedvezményezett feltételek igazolásával egyúttal a 4. § (6) bekezdése szerinti regisztrációs kötelezettségüknek is eleget tesznek. Amennyiben a kedvezményezett feltételek igazolását követően bekövetkezett változás miatt a szervezet már nem felel meg a 4. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek, azt a változás bekövetkeztétől számított 15 napon belül köteles bejelenteni az adóhatóságnak.

(2) Az adóhatóság a 4. § (8) bekezdése szerinti közzétételi kötelezettségét első alkalommal 2015. január 1-jén teljesíti, amely lista tartalmazza a 2014. évben a 4. § (5) bekezdése szerinti eljárásban a kedvezményezett feltételeket igazoló, valamint az 10. §

(1) bekezdése alapján előzetes regisztrációs eljárásban részt vevő és a kedvezményezetti feltételeket igazoló szervezeteket.

11. § (1) A 2016. adóévre vonatkozóan 2017. évben benyújtott rendelkező nyilatkozatok esetén a magánszemély adóazonosító jelének a rendelkező nyilatkozaton vagy a borítékon kell szerepelnie. A rendelkező nyilatkozatot érvényesnek kell tekinteni abban az esetben is, ha a magánszemély az 5. § (3) bekezdés a)-c) pontjában meghatározottakon túl lezárt postai borítékban személyesen, postán vagy elektronikus úton juttatta el az adóhatósághoz, és a rendelkező nyilatkozat az egyéb érvényességi feltételeknek megfelel. E rendelkezés nem befolyásolja a kedvezményezettek részére a 2017. évben tett rendelkező nyilatkozatok tekintetében nyújtott kiegészítő támogatásokat.

(2) Az adóhatóság az érintett nyilatkozatokat az (1) bekezdés hatálybalépésének hónapját követő harmadik hónap végéig felülvizsgálja.

12. § A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításához kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2019. évi XXXVI. törvénnyel megállapított 4. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja, 4/A. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése, valamint 6/B. § (2) bekezdése első alkalommal a 2020. rendelkező évi nyilatkozatok esetében alkalmazandó.

13. § Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2021. évi LXIX. törvénnyel megállapított 1. § (7) bekezdését és 5/A. § (6) bekezdését első alkalommal a 2021. rendelkező évi nyilatkozatok esetében kell alkalmazni.

3. GAZDÁLKODÁS JOGI SZABÁLYOZÁSA A CIVIL SZERVEZETEKRE VONATKOZÓAN

3.1. Kivonat a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényből

(Az egyesület és az alapítvány gazdálkodására vonatkozó rendelkezések.

A 2023. január 1. napjától hatályos szöveg.

Dőlten, aláhúzva és vastagítva jelölten az *elmúlt egy évben módosított paragrafus- és bekezdés-számok.)*

3:63. § [Az egyesület fogalma]

(1) Az egyesület a tagok közös, tartós, alapszabályban meghatározott céljának folyamatos megvalósítására létesített, nyilvántartott tagsággal rendelkező jogi személy.

(2) Egyesület nem alapítható gazdasági tevékenység céljára.

(3) Az egyesület az egyesületi cél megvalósításával közvetlenül összefüggő gazdasági tevékenység végzésére jogosult.

(4) Az egyesület vagyonát céljának megfelelően használhatja, vagyonát nem oszthatja fel tagjai között, és a tagok részére nyereséget nem juttathat.

(5) Az egyesület alapszabálya az egyesület valamely szervezeti egységét jogi személlyé nyilváníthatja.

(6) Az alapszabályban az egyesület célja mellett meg kell határozni a célok megvalósítása érdekében végezni kívánt, alapcél szerinti tevékenységeket.

3:378. § [Az alapítvány fogalma]

Az alapítvány az alapító által az alapító okiratban meghatározott tartós cél folyamatos megvalósítására létrehozott jogi személy. Az alapító az alapító okiratban

meghatározza az alapítványnak juttatott vagyont és az alapítvány szervezetét.

3:379. § [Az alapítvány tevékenységének korlátai]

(1) Alapítvány nem alapítható gazdasági tevékenység folytatására.

(2) Az alapítvány az alapítványi cél megvalósításával közvetlenül összefüggő gazdasági tevékenység végzésére jogosult.

(3) Alapítvány nem lehet korlátlan felelősségű tagja más jogalanynak, nem létesíthet alapítványt és nem csatlakozhat alapítványhoz.

(4) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, alapítvány nem hozható létre az alapító, a csatlakozó, az alapítványi tisztségviselő, az alapítványi szervek tagja, valamint ezek hozzátartozói érdekében. Nem sérti e rendelkezést az alapítvány tisztségviselőinek szerződés szerint járó díjazása.

3:380. § [Alapítvány létesítése több alapító által]

(1) Több személy együttesen is létesíthet alapítványt.

(2) Ha több alapító létesít alapítványt, az alapítói jogokat az alapítók együttesen gyakorolják.

3:381. § [Az alapításra vonatkozó jognyilatkozat visszavonása]

Az alapító a nyilvántartásba történő bejegyzés jogerőre emelkedéséig vonhatja vissza az alapításra vonatkozó jognyilatkozatát.

3:382. § [A vagyoni juttatás teljesítése]

(1) Az alapító köteles az alapítványi cél megvalósításához szükséges, az alapító okiratban vállalt vagyoni juttatást teljesíteni.

(2) Az alapítónak legalább az alapítvány működésének megkezdéséhez szükséges vagyont a nyilvántartásba-vételi kérelem benyújtásáig át kell ruháznia az alapítványra.

(3) Az alapítónak a teljes juttatott vagyont legkésőbb az alapítvány nyilvántartásba vételétől számított egy éven belül kell átruháznia az alapítványra.

(4) Ha az alapító az alapító okiratban meghatározott határidőn belül a teljes juttatott vagyont nem ruházza át az alapítványra, a kuratórium az alapítót megfelelő határidő tűzésével felszólítja kötelezettségének teljesítésére. A határidő eredménytelen elteltét követően

a nyilvántartó bíróság - a kuratórium bejelentése alapján - az alapítói jogok gyakorlását felfüggeszti. A felfüggesztés időtartama alatt az alapítói jogokat a nyilvántartó bíróság gyakorolja.

(5) Az alapítói jogok felfüggesztése nem mentesíti az alapítót az alapító okiratban vállalt kötelezettségei alól.

3:383. § *[Csatlakozás az alapítványhoz]*

(1) Nyilvántartásba vett alapítványhoz csatlakozni vagyoni juttatás teljesítésével, az alapító okiratban meghatározott feltételekkel lehet.

(2) Ha a csatlakozó az alapító okirat alapján alapítói jogok gyakorlására jogosult, a csatlakozást követően az alapítói jogokat az azok gyakorlására jogosult más személyekkel együttesen gyakorolhatja.

3:384. § *[Az alapítvány vagyonának kezelése, védelme]*

(1) Az alapítvány vagyonát céljának megfelelően, az alapító okiratban meghatározott módon kell kezelni és felhasználni.

(2) Az alapító és a csatlakozó az alapítvány részére juttatott vagyont nem vonhatja el és nem követelheti vissza; az alapító okirat ettől eltérő rendelkezése semmis. Ezt a rendelkezést megfelelően alkalmazni kell az alapító és a csatlakozó jogutódjára is.

3:385. § *[A kedvezményezett]*

Az alapítvány vagyona terhére az alapítvány céljának megvalósításával összefüggésben annak a személynek juttatható vagyoni szolgáltatás, akit az alapító okirat vagy - az alapító okirat rendelkezése hiányában - az erre jogosult alapítványi szerv kedvezményezettként megjelöl.

3:386. § *[Az alapító és hozzátartozója mint kedvezményezett]*

(1) Az alapító és a csatlakozó abban az esetben lehet az alapítvány kedvezményezettje, ha az alapítvány célja az alapító tudományos, irodalmi vagy művészeti alkotásainak gondozása.

(2) Az alapító és a csatlakozó hozzátartozója abban az esetben lehet az alapítvány kedvezményezettje, ha az alapítvány célja a hozzátartozó tudományos, irodalmi vagy művészeti alkotásainak gondozása, a hozzátartozó ápolása, gondozása, tartása, egészségügyi ellátási költségeinek viselése, iskolai tanulmányainak ösztöndíjjal vagy egyéb módon történő támogatása.

3:387. § *[A kedvezményezett alapítvánnyal szemben támasztható igényei]*

A kedvezményezettként megjelölt személy nem támaszthat igényt az alapítvánnyal szemben, kivéve, ha

a) az alapító okirat a kedvezményezett személyt, a neki járó szolgáltatást és a teljesítés időpontját a teljesítéshez szükséges módon meghatározza; vagy

b) a kuratórium a kedvezményezett részére szóló juttatásról döntött, döntését a kedvezményezettel közölte, és a jogosult a juttatás feltételeit elfogadta.

3.2. Kivonatok az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvényből (Civil Törvény) a módosításokkal egységes szerkezetben

(A civil szervezet és a közhasznú szervezet gazdálkodására vonatkozó rendelkezések.)

(2023. január 1. napján hatályos szöveg.)

1. A törvény hatálya

1. § (1) E törvény hatálya a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) szerinti alapítványokra, egyesületekre, valamint a közhasznú szervezetekre, illetve az egyesülési jog alapján létrejött egyéb szervezetekre terjed ki.

(2) Nem kell alkalmazni e törvény II-X. fejezetét a civil társaságra, a pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványra (a továbbiakban: pártalapítvány), a pártra, továbbá VII-X. fejezetét a kölcsönös biztosító egyesületekre és a szakszervezetre.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában

1. adomány: a civil szervezetnek - létesítő okiratban rögzített céljaira - ellenszolgáltatás nélkül juttatott eszköz, illetve nyújtott szolgáltatás;

2. adományoztó szervezet: a civil szervezetek számára nyújtandó adományok szervezésére és juttatására létrejött civil szervezet, amelynek létesítő okiratában e cél alapcélként került megjelölésre;

3. befektetési tevékenység: a civil szervezet eszközeiből történő értékpapír-, társasági tagsági jogviszonyból eredő vagyoni értékű jog, ingatlan és más egyéb éven túli befektetést szolgáló vagyontárgy szerzésére irányuló tevékenység;

4. cél szerinti juttatás: a civil (közhasznú) szervezet által (közhasznú) alaptevékenysége keretében nyújtott pénzbeli vagy nem pénzbeli szolgáltatás;

5. civil delegált: a X. fejezetben meghatározott Tanács, illetve kollégium azon tagja, akit a civil jelöltállítási rendszerben a civil szervezetek választottak meg;

6. civil szervezet:

a) a civil társaság,

b) a Magyarországon nyilvántartásba vett egyesület - a párt, a szakszervezet és a kölcsönös biztosító egyesület kivételével -,

c) - a közalapítvány és a pártalapítvány kivételével - az alapítvány;

7. elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezet: azon szervezet, amelynek éves összes bevétele hatvan százalékát eléri vagy meghaladja a gazdasági-vállalkozási tevékenységből származó éves összes bevétele;

8. feladatfinanszírozást szolgáló költségvetési támogatás: valamely közfeladat államháztartáson kívüli szervezet által történő ellátását, valamint e feladat ellátásához közvetlenül kapcsolódó, arányos működési költségeket finanszírozó költségvetési támogatás;

9. felelős személy: a civil szervezet vezető tisztségviselője, létesítő okiratában és belső szabályzataiban vezető tisztségviselőként megjelölt vagy egyébként érdemi döntési jogkörrel rendelkező személy, valamint az a személy, aki a létesítő okirat felhatalmazása, a civil szervezet döntéshozó szervének határozata vagy szerződés alapján a civil szervezet képviselőjére vagy pénzforgalmi számlája feletti rendelkezésre jogosult;

10. gazdálkodó tevékenység: azon tevékenységek összessége, amelyek a civil szervezet vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményt eredményeznek;

11. gazdasági-vállalkozási tevékenység: a jövedelem- és vagyonszerzésre irányuló vagy azt eredményező, üzletszerűen végzett gazdasági tevékenység, kivéve

a) az adomány (ajándék) elfogadását,

b) a létesítő okiratban meghatározott cél szerinti tevékenységet (ideértve a közhasznú tevékenységet is),

c) a pénzeszközök betétbe, értékpapírba, társasági részesedésbe történő elhelyezését,

d) az ingatlan megszerzését, használatának átengedését és átruházását;

12. határon túli civil szervezet: határon túli magyarságnak a szülőföldjén való - egyéni és közösségi - boldogulása, anyagi és szellemi gyarapodása, nyelvének és kultúrájának megőrzése és továbbfejlesztése, az anyaországgal való és egymás közötti sokoldalú kapcsolatának fenntartása és erősítése érdekében tevékenykedő, más állam területén működő nonprofit egyesület és alapítvány;

13. hatókör: civil szervezet működésének földrajzi kiterjedése, amely lehet:

a) helyi: a működés területe a székhely (illetve telephelyek) településére vagy annak egy részére korlátozódik;

b) területi: a működés kiterjedése a helyi kiterjedést meghaladja, de nem éri el az országos szint követelményeit;

c) országos: a civil szervezet legalább hét megyében tartós tevékenységet végez;

d) nemzetközi: a civil szervezet több országban fejti ki tevékenységét.

14. induló tőke: a civil szervezet létrehozásakor az alapító(k), illetve alapító tag(ok) által a civil szervezet rendelkezésére bocsátott vagyon;

15. (Hatályon kívül helyezve.)

16. közcélú tevékenység: személyek csoportja által, valamely a csoportnál tágabb közösség érdekében - más, e közösségbe nem tartozó személyek érdekeinek sérelme nélkül - végzett tevékenység.

17. közeli hozzátartozó: a Ptk.-ban meghatározott közeli hozzátartozó, valamint az élettárs;

18. közérdekű kötelezettségvállalás: a Ptk. 6:589-6:592. §-ában meghatározott kötelezettségvállalás;

19. (Hatályon kívül helyezve.)

20. közhasznú tevékenység: minden olyan tevékenység, amely a létesítő okiratban megjelölt közfeladat teljesítését közvetlenül vagy közvetve szolgálja, ezzel hozzájárulva a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez;

21. közszolgáltatási szerződés: valamely közfeladat vagy a közfeladat egy részének a szerv nevében történő ellátására - a Ptk. 6:256. §-ában meghatározottak alapján - kötött írásbeli szerződés. Nem minősül közszolgáltatási szerződésnek azon közszolgáltatással kapcsolatban kötött szerződés, amelynek nyújtása jogszabályban meghatározott feltételeken alapuló engedélyhez van kötve;

22. közvetlen politikai tevékenység: párt érdekében végzett politikai tevékenység, az országgyűlési képviselői választáson történő jelöltállítás, a vármegyei, fővárosi önkormányzat képviselő-testületébe történő jelöltállítás, az Európai Parlament tagjának történő jelölés, a vármegyei jogú város képviselő-testületébe történő jelöltállítás, valamint a polgármester jelölése; nem minősül közvetlen politikai tevékenységnek a külön törvényben meghatározott nemzetiségi szervezet által a helyi, illetve nemzetiségi önkormányzati képviselői választáson történő jelöltállítás valamint a polgármester jelölése.

23-24. (Hatályon kívül helyezve.)

25. nem pénzbeli támogatás: vagyoni értékkel rendelkező forgalomképes dolog, szellemi alkotás,

illetve vagyoni értékű jog részben vagy egészében, véglegesen vagy ideiglenesen, teljesen vagy részben ingyenesen történő átruházása vagy átengedése, illetve szolgáltatás biztosítása;

26. pályázati felhívás: az a nyilvános vagy előre meghatározott körben közzétett felhívás, amely a pályázók összevetésére alkalmas feltételeket és a pályázattal elnyerhető cél szerinti juttatást, a pályázat értékelésének lényeges feltételeit (beleértve a benyújtási és értékelési határidőket, valamint a pályázat elbírálására hivatottak körét) megjelöli;

27. tartós adományozás: a civil szervezet és az adományozó által írásban kötött szerződés alapján nyújtott pénzbeli támogatás, ha a szerződésben az adományozó arra vállal kötelezettséget, hogy az adományt a szerződéskötés (szerződésmódosítás) évében és az azt követő legalább három évben, évente legalább egy alkalommal - azonos vagy növekvő összegben - ellenszolgáltatás nélkül adja, azzal, hogy nem számít ellenszolgáltatásnak, ha a közhasznú szervezet a közhasznú szolgáltatás nyújtása keretében utal az adományozó nevére, tevékenységére;

28. törzsvagyon: az induló tőke, megnövelve alapítvány esetében a csatlakozók által kifejezetten az induló tőke növelése érdekében rendelkezésre bocsátott vagyonnal;

29. (Hatályon kívül helyezve.)

5/A. § (1) Természetes személyek nem gazdasági érdekű közös céljaik elérése és közösségi célú tevékenységük összehangolására polgári jogi társasági szerződéssel létrehozhatnak társaságot (civil társaság).

(2) A civil társaság jogi személyiséggel nem rendelkezik, vagyoni hozzájárulás nélkül is létrehozható.

(3) A civil társaságot alapító szerződésre a polgári jogi társasági szerződésre vonatkozó szabályokat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a szerződést az ügyek vitelére feljogosított tag kivételével bármely tag azonnali hatállyal, bármely okból, indokolás nélkül felmondhatja, a tag halála, illetve felmondása esetén pedig a szerződés a többi taggal mindaddig hatályban marad, amíg a tagok száma egy főre nem csökken.

(4) A civil társaság gazdasági-vállalkozási tevékenységet nem végezhet.

V. fejezet

A civil szervezet gazdálkodása

8. A gazdálkodás általános szabályai

17. § (1) A civil szervezet a létesítő okiratában meghatározott cél megvalósítása érdekében vagyonával önállóan gazdálkodik, civil szervezet elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenység folytatására nem alapítható.

(2) A civil szervezet tartozásaiért saját vagyonával felel. A civil szervezet alapítója, tagja - a vagyoni hozzájárulásának megfizetésén túl - a szervezet tartozásaiért saját vagyonával nem felel.

(3) A civil szervezet a létesítő okiratban meghatározott cél szerinti tevékenységet (a továbbiakban: alapcél szerinti tevékenység) - ideértve a közhasznú tevékenységet is - folytathat és - célja megvalósítása gazdasági feltételeinek biztosítása érdekében - gazdasági-vállalkozási tevékenységet is végezhet, amennyiben ez az alapcél szerinti tevékenységét nem veszélyezteti.

(4) A civil szervezet csak olyan módon vehet fel hitelt és vállalhat kötelezettséget, amely nem veszélyezteti az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenységének ellátását és működésének fenntartását.

(5) A civil szervezet ügyvezető szervének feladata a működőképesség fenntartása, és a fenyegető fizetési képtelenség esetén a hitelezők érdekeinek szem előtt tartásával a szükséges intézkedések meghozatala, illetve kezdeményezése.

18. § (1) A civil szervezet

a) alapcél szerinti (közhasznú), és

b) gazdasági-vállalkozási tevékenységet folytathat.

(2) A civil szervezet vagyonát a 17. § (3) bekezdése szerint folytatott gazdasági-vállalkozási tevékenység eredménye is gyarapíthatja.

19. § A civil szervezet számviteli nyilvántartásait úgy vezeti, hogy azok alapján az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenységének és gazdasági-vállalkozási tevékenységének bevételei, költségei, ráfordításai és eredménye (nyeresége, vesztesége) egymástól elkülönítve megállapíthatók legyenek.

20. § (1) A civil szervezet az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenysége tekintetében elkülönítve mutatja ki legalább a következő bevételeket:

a) egyesület esetében a tagdíjat, alapítvány esetében az alapítótól nem vagyoni hozzájárulásként kapott adományt;

b) a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint kiutalt összegét;

c) az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenysége költségei, ráfordításai ellentételezésére visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatást, ideértve az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenysége keretében megvalósuló fejlesztés céljára kapott támogatást is, figyelemmel a (2) bekezdésben foglaltakra;

d) az a)-c) pont hatálya alá nem tartozó, az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenységéhez kapott adományt, figyelemmel a (2) bekezdésben foglaltakra;

e) az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenysége keretében nyújtott szolgáltatás, teljesített termékértékesítés bevételeit, ideértve különösen

ea) a kizárólag az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenységet szolgáló dolog, jogátruházásának, illetve átengedésének ellenértékét, valamint

eb) a részben az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenységet szolgáló dolog, jogátruházásának, illetve átengedésének ellenértékéből a dolog, illetve a jog korábbi alapcél szerinti (közhasznú) használatával arányos részt;

f) az a)-e) pont hatálya alá nem tartozó, gazdasági-vállalkozási tevékenységnek nem minősülő tevékenysége révén megszerzett bevételt, így különösen

fa) a pénzeszköz betétbe, értékpapírba, társasági részesedésbe történő elhelyezése révén megszerzett (elért) kamatot, osztalékot, árfolyamnyereséget és más bevételt,

fb) az ingatlan megszerzése, használatának átengedése és átruházása révén megszerzett bevételt.

(2) A civil szervezet az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenysége költségei, ráfordításai ellentételezésére visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatásokat, valamint az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenységéhez kapott adományokat a következő részletezésben mutatja ki:

a) az államháztartási forrásból kapott támogatás, illetve adomány, a (3) bekezdésben foglaltak szerinti bontásban;

b) az Európai Unió költségvetéséből, külföldi állam államháztartásából, nemzetközi szervezettől, vagy nemzetközi szerződés rendelkezése alapján kapott támogatás, illetve adomány;

c) más civil szervezettől kapott támogatás, illetve adomány.

(3) A civil szervezet az államháztartási forrásból kapott támogatást, illetve adományt (az Európai Unió strukturális alapjaiból vagy a Kohéziós Alapból származó támogatást, illetve adományt minden esetben külön kiemelve) a következő részletezésben mutatja ki:

a) a központi költségvetésből kapott támogatás, illetve adomány;

b) az elkülönített állami pénzalapokból kapott támogatás, illetve adomány;

c) a helyi önkormányzatoktól, kisebbségi önkormányzatoktól, önkormányzati társulástól kapott támogatás, illetve adomány.

(4) A civil szervezet az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenysége költségei, ráfordításai ellentételezésére kapott támogatásokról olyan elkülönített számviteli nyilvántartást vezet, amelynek alapján támogatásként megállapítható és ellenőrizhető a kapott támogatás felhasználása.

21. § (1) A gazdasági-vállalkozási tevékenységet is folytató civil szervezet azokat a költségeket, ráfordításokat, amelyek sem az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenységéhez, sem a gazdasági-vállalkozási tevékenységéhez nem rendelhetők közvetlenül hozzá, a bevételek (ide nem értve az ilyen költséget, ráfordítást ellentételező bevételt) összege arányában osztja meg a két tevékenység között.

(2) Az (1) bekezdés szerinti költségnek, ráfordításnak minősül különösen a civilszervezet vezető tisztségviselőjét megillető tiszteletdíj és más juttatás, valamint az azokhoz kapcsolódó közteher (kivéve, ha a vezető tisztségviselők közötti munkamegosztás alapján egyértelműen megállapítható, hogy ezek a költségek, ráfordítások mely tevékenységhez kapcsolódnak), továbbá a székhely fenntartásával, a nem kizárólag meghatározott tevékenységhez kapcsolódóan fenntartott pénzforgalmi számla vezetésével kapcsolatban felmerült költség, ráfordítás.

(3) A civil szervezet az (1) bekezdés szerinti költséget, ráfordítást ellentételező bevételt (így különösen az ilyen költség, ráfordítás fedezetére kapott támogatást és a fedezetére képzett céltartalék feloldott összegét) az alapjául szolgáló költségeknek, ráfordításoknak megfelelően osztja meg az alapcél szerinti (közhasznú) tevékenysége és gazdasági-vállalkozási tevékenysége bevételei között.

22. § (1) A civil szervezet a gazdasági-vállalkozási tevékenységgel összefüggő immateriális javak és a tárgyi eszközök értékcsökkenési leírását társasági adó alapjának meghatározásakor a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerint veheti figyelembe.

(2) A civil szervezet működése során az induló tőke (törzsvagyon) kezelésére a létesítő okirat rendelkezései az irányadóak.

23. § Ha valamely évre vonatkozóan megállapítható, hogy a civil szervezet elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezetnek minősült, az

adóhatóság a civil szervezettel szemben törvényességi ellenőrzési eljárást kezdeményez.

9. Az adománygyűjtés szabályai

24. § Civil szervezet javára adománygyűjtő tevékenység folytatható.

25. § (1) A civil szervezet nevében vagy javára történő adománygyűjtés nem járhat az adományozók, illetve más személyek zavarásával, a személyhez fűződő jogok és az emberi méltóság sérelmével.

(2) A civil szervezet nevében vagy javára történő adománygyűjtés csak a civil szervezet írásbeli meghatalmazása alapján végezhető.

26. § A civil szervezet részére juttatott adományokat az adományozó nyilvántartásába beállított könyv szerinti, ennek hiányában a szokásos piaci áron kell nyilvántartásba venni.

VI. fejezet

Civil szervezetek könyvvezetésének, beszámolási rendjének szabályai

10. A könyvvezetés nyilvántartási szabályai

27. § (1) A civil szervezetnek az alapcél szerinti (ezen belül közhasznú) tevékenységéből, illetve a gazdasági-vállalkozási tevékenységéből származó bevételeit és költségeit, ráfordításait (kiadásait) elkülönítetten kell nyilvántartani.

(2) A civil szervezet nyilvántartásaira egyebekben a reá irányadó könyvvezetési szabályokat kell alkalmazni, azzal, hogy közhasznú jogállású szervezet kizárólag kettős könyvvitelt vezethet.

11. A beszámolási szabályok

28. § (1) A civil szervezet a működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek lezárását követően az üzleti év utolsó napjával, illetve a megszűnés napjával mint mérlegfordulónappal a jogszabályban meghatározottak szerint köteles beszámolót készíteni.

(2) Civil szervezet esetében az üzleti év azonos a naptári évvel. Az üzleti év az év közben alakuló, illetve megszűnő szervezetek esetében a megalakulás, illetve megszűnés évében tér el a naptári évtől. A mérleg fordulónapja - a megszűnést kivéve - december 31.

(3) A beszámoló formáját a civil szervezet által folytatott tevékenység, az éves összes bevétel (az

alapcél szerinti tevékenység és a gazdasági-vállalkozási tevékenység összes bevételeinek) nagysága, valamint a könyvvezetés módja határozza meg.

(4) Civil szervezet jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége a civil szervezetre vonatkozó szabályok szerinti beszámolót készít, amelyet a 30. § (1) bekezdése szerint letétbe helyez.

29. § (1) A civil szervezet könyvvezetése - a beszámolási kötelezettség függvényében - az egyszeres vagy a kettős könyvvitel rendszerében, magyar nyelven, forintban történhet.

(2) A civil szervezet beszámolója tartalmazza:

- a) a mérleget (egyszerűsített mérleget),
- b) az eredménykimutatást (eredménylevelet),
- c) kettős könyvvitel esetében a kiegészítő mellékletet.

(3) A civil szervezet köteles a beszámolójával egyidejűleg közhasznúsági mellékletet is készíteni.

(4) A kettős könyvvitelt vezető közhasznú szervezet kiegészítő mellékletében be kell mutatni a támogatási program keretében végleges jelleggel felhasznált összegeket támogatásonként. Támogatási program alatt a központi, az önkormányzati, illetve nemzetközi forrásból, illetve más gazdálkodótól kapott, a tevékenység fenntartását, fejlesztését célzó támogatást, adományt kell érteni. Külön kell megadni a kiegészítő mellékletben a támogatási program keretében kapott visszatérítendő (kötelezettségként kimutatott) támogatásra vonatkozó, előbbieken részletezett adatokat.

(5) A kettős könyvvitelt vezető közhasznú szervezet kiegészítő mellékletében be kell mutatni a szervezet által az üzleti évben végzett főbb tevékenységeket és programokat.

(6) A közhasznúsági mellékletben be kell mutatni a szervezet által végzett közhasznú tevékenységeket, ezen tevékenységek fő célcsoportjait és eredményeit, valamint a közhasznú jogállás megállapításához szükséges 32. § szerinti adatokat, mutatókat.

(7) A közhasznúsági melléklet tartalmazza a közhasznú cél szerinti juttatások kimutatását, a vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatások összegét és a juttatásban részesülő vezető tisztségek felsorolását.

30. § (1) A civil szervezet köteles a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott beszámolóját, valamint közhasznúsági mellékletét - kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt - az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig letétbe helyezni és közzétenni, kötelező könyvvizsgálat esetén ugyanolyan formában és tartalommal, mint

amelynek alapján a könyvvizsgáló a beszámolót felülvizsgálta.

(2) A civil szervezet az (1) bekezdés szerinti kötelezettségének a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott módon tesz eleget.

(3) A letétbe helyezett beszámolót, valamint közhasznúsági mellékletet a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott módon kell közzétenni, valamint adatainak lekérdezését a Civil Információs Portál számára lehetővé kell tenni.

(4) Ha a civil szervezet saját honlappal rendelkezik, a közzétételi kötelezettség kiterjed a beszámoló, valamint közhasznúsági melléklet saját honlapon történő elhelyezésére is. A civil szervezet a saját honlapon közzétett adatok folyamatos megtekinthetőségét legalább a közzétételt követő második üzleti évre vonatkozó adatok közzétételéig biztosítja.

(5) Ha a civil szervezet a beszámolóval, valamint közhasznúsági melléklettel kapcsolatos (1)-(3) bekezdés szerinti kötelezettségét elmulasztja és azt egy éven belül nem pótolja, a bíróság a civil szervezetet a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvény 37. § (2) bekezdésében megállapított mértékű pénzbírsággal sújthatja.

(6) A civil szervezet beszámolójára egyebekben a számvitelről szóló törvény, valamint az annak felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet előírásait kell alkalmazni.

VII. fejezet

A közhasznú jogállás

12. A közhasznú jogállás megszerzésének feltételei

31. § E fejezet rendelkezéseinek alkalmazása során a 32. § (1) bekezdés b) pontja szerinti szervezetek esetében a rájuk irányadó jogszabály szerinti szervet kell érteni a szervezet döntéshozó szerve, ügyvezető szerve alatt. E szervezetek esetében a közhasznú jogállást a szervezet nyilvántartására illetékes szerv állapítja meg és jegyzi be a nyilvántartásba.

32. § (1) Közhasznú szervezetté minősíthető a Magyarországon nyilvántartásba vett közhasznú tevékenységet végző szervezet, amely a társadalom és

az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez megfelelő erőforrásokkal rendelkezik, továbbá amelynek megfelelő társadalmi támogatottsága kimutatható, és amely:

a) civil szervezet (ide nem értve a civil társaságot), vagy

b) olyan egyéb szervezet, amelyre vonatkozóan a közhasznú jogállás megszerzését törvény lehetővé teszi.

(2) Törvény az (1) bekezdéstől eltérően megállapíthatja valamely szervezet közhasznú jogállását.

(3) A közhasznú tevékenységet végző szervezet hozzájárul a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez, amennyiben az előző évről szóló közhasznúsági melléklet célcsoportra vonatkozó adatai alapján a szervezet szolgáltatásai a szervezet testületi tagjain, munkavállalóin, önkéntesein kívül más személyek számára is hozzáférhetőek.

(4) Megfelelő erőforrás áll az (1) bekezdés szerinti szervezet rendelkezésére, ha az előző két lezárt üzleti év vonatkozásában a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

a) az átlagos éves bevétele meghaladja az egymillió forintot, vagy

b) a két év egybeszámított adózott eredménye (tárgyévi eredménye) nem negatív, vagy

c) a személyi jellegű ráfordításai (kiadásai) - a vezető tisztségviselők juttatásainak figyelembevétele nélkül - eléri az összes ráfordítás (kiadás) egynegyedét, ideértve a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény alapján közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek által összesen teljesített munkaóráknak a civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről szóló 350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet szerinti értékét is.

(5) Megfelelő társadalmi támogatottság mutatható ki az (1) bekezdés szerinti szervezetnél, ha az előző két lezárt üzleti éve vonatkozásában a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

a) a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint a szervezetnek felajánlott összegből kiutalt összeg eléri az 54. § szerinti bevétel nélkül számított összes bevétel kettő százalékát, vagy

b) a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások eléri az összes ráfordítás felét a két év átlagában, vagy

c) közhasznú tevékenységének ellátását tartósan (két év átlagában) legalább tíz közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy segíti a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően.

(6) A beszámoló adatai alapján minden letétbe helyezés alkalmával a közhasznú jogállás nyilvántartásba vételére illetékes szerv megvizsgálja az (1) bekezdés szerinti feltételek teljesülését. Ha az (1) bekezdés szerinti feltételek nem teljesülnek, a szervezet közhasznú jogállását a bíróság megszünteti és az erre vonatkozó adatot a nyilvántartásból törli.

33. § A közhasznú szervezetté minősíthető szervezet közhasznú jogállását a közhasznú szervezetként való nyilvántartásba vétellel szerzi meg (a továbbiakban: közhasznúsági nyilvántartásba vétel).

34. § (1) A közhasznúsági nyilvántartásba vételhez a szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell, hogy a szervezet

a) milyen közhasznú tevékenység(ek)et folytat, e közhasznú tevékenység(ek)et mely közfeladat(ok)hoz kapcsolódóan végzi, továbbá hogy e közfeladat(ok) teljesítését mely jogszabályhely(ek) írja (írják) elő, valamint - ha tagsággal rendelkezik - nem zárja ki, hogy tagjain kívül más is részesülhessen a közhasznú szolgáltatásaiból;

b) gazdasági-vállalkozási tevékenységet csak közhasznú vagy a létesítő okiratban meghatározott alapcél szerinti tevékenység megvalósítását nem veszélyeztetve végez;

c) gazdálkodása során elért eredményét nem osztja fel, azt a létesítő okiratában meghatározott közhasznú tevékenységére fordítja;

d) közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt.

(2) A közhasznú nyilvántartásba vételre irányuló kérelmet előterjesztő szervezetnek meg kell felelnie az e törvény 32. §-ában foglalt követelményeknek, amelyet a bíróság a nyilvántartás és a beszámoló adatai alapján állapít meg.

35. § (1) Civil szervezettel állami, közigazgatási, költségvetési szerv közszolgáltatási szerződést kizárólag akkor köthet, ha a civil szervezet közhasznú jogállású.

(2) Nem minősül közszolgáltatási szerződésnek a feladat finanszírozását szolgáló támogatás, ha a támogatás nyújtásának minden feltételét jogszabály határozza meg, és a támogatási döntés meghozatala során a döntéshozónak mérlegelési joga nincs. Nem minősül mérlegelési jognak, ha a döntéshozó a jogszabályban meghatározott támogatási keret kimerüléséig a támogatás odaítélésére vonatkozó, a jogszabályi feltételeknek megfelelő kérelmeket beérkezési sorrendben teljesíti.

36. § (1) Közhasznú jogállású szervezet jogosult használni a közhasznú megjelölést.

(2) A civil szervezeteket és a közhasznú szervezeteket, valamint az e szervezeteket támogatókat külön jogszabály alapján adó- és illetékmentesség vagy adó- és illetékkedvezmény illeti meg.

40. § (1) Ha a közhasznú szervezet éves bevétele meghaladja az ötvenmillió forintot, a vezető szervtől elkülönült felügyelő szerv létrehozása akkor is kötelező, ha ilyen kötelezettség más jogszabálynál fogva egyébként nem áll fenn.

(2) A felügyelő szerv ügyrendjét maga állapítja meg.

41. § (1) A felügyelő szerv ellenőrzi a közhasznú szervezet működését és gazdálkodását. Ennek során a vezető tisztségviselőktől jelentést, a szervezet munkavállalóitól pedig tájékoztatást vagy felvilágosítást kérhet, továbbá a közhasznú szervezet könyveibe és irataiba betekinthez, azokat megvizsgálhatja.

(2) A felügyelő szerv tagja a közhasznú szervezet vezető szervének ülésén tanácskozási joggal részt vehet, illetve részt vesz, ha jogszabály vagy a létesítő okirat így rendelkezik.

(3) A felügyelő szerv köteles az intézkedésre való jogosultságának megfelelően a döntéshozó szervet vagy az ügyvezető szervet tájékoztatni és annak összehívását kezdeményezni, ha arról szerez tudomást, hogy

a) a szervezet működése során olyan jogszabálysértés vagy a szervezet érdekeit egyébként súlyosan sértő esemény (mulasztás) történt, amelynek megszüntetése vagy következményeinek elhárítása, illetve enyhítése az intézkedésre jogosult vezető szerv döntését teszi szükségessé;

b) a vezető tisztségviselők felelősségét megalapozó tény merült fel.

(4) A döntéshozó szervet vagy az ügyvezető szervet a felügyelő szerv indítványára - annak megtételétől számított harminc napon belül - intézkedés céljából össze kell hívni. E határidő eredménytelen eltelte esetén a döntéshozó szerv és az ügyvezető szerv összehívására a felügyelő szerv is jogosult.

(5) Ha az arra jogosult szerv a törvényes működés helyreállítása érdekében szükséges intézkedéseket nem teszi meg, a felügyelő szerv köteles haladéktalanul értesíteni a törvényességi ellenőrzést ellátó szervet. Ha a szervezet működése felett az ügyészség vagy más szerv törvényességi ellenőrzést nem gyakorol, a

felügyelő szerv a szervezetet nyilvántartó bíróság előtt törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményez.

14. A közhasznú szervezet gazdálkodására vonatkozó különös szabályok

42. § (1) A közhasznú szervezet a gazdálkodása során elért eredményét nem oszthatja fel, azt létesítő okiratában meghatározott közhasznú tevékenységére kell fordítania.

(2) A közhasznú szervezet a vezető tisztségviselőt, a támogatót, az önkéntest, valamint e személyek közeli hozzátartozóját - a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető szolgáltatások, illetve az egyesület által tagjának a tagsági jogviszony alapján nyújtott, létesítő okiratnak megfelelő juttatások kivételével - cél szerinti juttatásban nem részesítheti.

43. § (1) A közhasznú szervezet bármely cél szerinti juttatását - a létesítő okiratban meghatározott szabályok szerint - pályázathoz kötheti. Ebben az esetben a pályázati felhívás nem tartalmazhat olyan feltételeket, amelyekből - az eset összes körülményeinek mérlegelésével - megállapítható, hogy a pályázatnak előre meghatározott nyertese van (színlelt pályázat).

(2) Színlelt pályázat a cél szerinti juttatás alapjául nem szolgálhat.

44. § (1) A közhasznú szervezet váltót, illetve más hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt nem bocsáthat ki.

(2) A közhasznú szervezet gazdasági-vállalkozási tevékenységének fejlesztéséhez közhasznú tevékenységét veszélyeztető mértékű hitelt nem vehet fel.

45. § A befektetési tevékenységet végző közhasznú szervezetnek befektetési szabályzatot kell készítenie, amelyet a döntéshozó szerv - ha ilyen létrehozta - a felügyelő szerv véleményének kikérését követően fogad el.

46. § (1) A közhasznú szervezet, valamint közhasznú szervezet jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége köteles a beszámoló jóváhagyásával egyidejűleg közhasznúsági mellékletet készíteni, amelyet a beszámolóval azonos módon köteles jóváhagyni, letétbe helyezni és közzétenni.

(2) A közhasznú szervezet beszámolójába, közhasznúsági mellékletébe bárki betekinthez, és abból saját költségére másolatot készíthet.

IX. fejezet

A civil szervezetek állami támogatásának különös szabályai

53. § (1) Az államháztartás alrendszerei terhére kötött támogatási szerződés vagy kibocsátott támogatói okirat alapján létesített támogatási jogviszonyt az államháztartás működésére vonatkozó jogszabályok szabályozzák.

(2) A Nemzeti Együttműködési Alap terhére nyújtott 56. § (1) bekezdése szerinti, és a Magyar Falu Program jogcímcsoport terhére nyújtott támogatások kedvezményezettje lehet az 5000 fő és az az alatti lakosságszámú településen székhellyel rendelkező azon civil szervezet is, amelynek vezető tisztségviselője a polgármester.

(3) Az államháztartás központi alrendszeréből a civil szervezetek részére nyújtott költségvetési támogatások szakmai összehangolása, az azonos projekt célok párhuzamos finanszírozásának kiszűrése érdekében a miniszter szakmai monitoring rendszert működtet.

(4) A (3) bekezdés szerinti szakmai monitoringrendszer tartalmazza a pályázati kiírások, támogatási döntések és támogatások alapvető adatait.

(5) A fejezetet irányító szerv, az alappal való rendelkezésre jogosult miniszter a (3) bekezdés szerinti szakmai monitoring rendszerben történő rögzítés és a támogatási programok szakmai összehangolása, azonos projekt célok párhuzamos finanszírozásának kiszűrése érdekében a költségvetési előirányzat kezelője előzetes jóváhagyás céljából köteles megküldeni a (4) bekezdés szerinti adatokat a miniszter számára. A miniszter a megküldött iratokat megvizsgálja és 15 napon belül elektronikus úton jelez vissza azok tudomásulvételéről, vagy indokolási kötelezettség mellett a jóváhagyás megtagadásáról.

(6) Az (5) bekezdés szerinti kötelezettségét a fejezetet irányító szerv, az alappal való rendelkezésre jogosult miniszter, illetve a költségvetési előirányzat kezelője a kincstár útján teljesíti. A kincstár az általa működtetett monitoring rendszerben történő rögzítéssel egy időben az erre a célra rendszeresített számítógépes rendszeren keresztül küldi meg az adatokat a miniszter számára a Civil Információs Portálon történő közzététel céljából.

53/A. § - 53/E. § (Hatályon kívül helyezve.)

3.3. A civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről szóló 350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet a módosításokkal egységes szerkezetbe foglaltan

(A 2023. január 1. napján hatályos szöveg.)

Dőltten, aláhúzva és vastagítva jelölten a módosított paragrafus- és bekezdés-számok.)

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 31. § (1) bekezdés *b*) pontjában, valamint az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 73. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdése szerinti feladatkörében eljárva a Kormány a következőket rendeli el.

1. A rendelet hatálya

1. § (1) E rendelet hatálya kiterjed a civil szervezetekre (az alapítványokra és az egyesületekre, kivéve a pártot), ide nem értve a civil társaságot.

(2) Az adománygyűjtésre vonatkozó rendelkezések kiterjednek a külföldön nyilvántartásba vett szervezetek Magyarország területén végzett tevékenységére.

(3) Ingatlan adományozása esetén a Polgári törvénykönyv ajándékozással kapcsolatos szabályait kell alkalmazni.

(4) A közhasznúsági melléklet tekintetében e rendelet hatálya kiterjed a közhasznú szervezetekre.

(5) E rendelet alkalmazásában

a) adomány: az a pénzbeli vagy természetbeni juttatás, amelyet az adományozó az adományozott civil szervezet alapcéljának, illetve közhasznú céljának elérésére ellenszolgáltatás nélkül juttat;

b) adománygyűjtés: az a forrásteremtési tevékenység, amelyet az adományozott, illetve az általa meghatalmazottak, alapcéljának, illetve közhasznú céljának elérése érdekében folytatnak;

c) adománygyűjtő: természetes személy, aki meghatalmazás alapján adománygyűjtésben vesz részt;

d) adományozott: az a civil szervezet, amely az adományt alapcéljának, illetve közhasznú céljának megfelelően gyűjti;

e) adományszervező: az adományozott által meghatalmazott egyesület, alapítvány, vagy nonprofit gazdasági társaság, amely az adományt a meghatalmazott nevében gyűjti;

f) civil szervezet: az alapítvány és az egyesület, ide nem értve a pártot és a civil társaságot;

g) felhasznált vagyon: a számviteli beszámolóban kimutatott saját tőke tárgyévi csökkenésének a közhasznú tevékenység érdekében felhasznált része;

h) közszolgáltatási bevétel: az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Ectv.) 2. § 21. pont szerinti közszolgáltatási szerződés alapján teljesített szolgáltatás ellenértékéért kapott bevétel, valamint az Ectv. 54. § *a*) pontja szerinti pénzeszköz.

2. A civil szervezetek gazdálkodásának egyes szabályai

2. § (1) A civil szervezet működéséről folyamatosan, de évente legalább egy alkalommal tájékoztatja a nyilvánosságot.

(2) A civil szervezet az általa használt tájékoztatási eszközökön keresztül - így különösen honlapján, hírlevélben - ad tájékoztatást működéséről és az adományok felhasználásáról. E tájékoztatás a közhiteles nyilvántartások számára benyújtandó beszámolón túl további ismertetést nyújt.

3. § (1) A civil szervezet éves költségvetési tervét a számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló-készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 224/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet alapján készített beszámoló tartalmi elemeinek megfelelően készíti el.

(2) A civil szervezet szolgáltatásai fenntarthatósága biztosítása érdekében az ésszerű gazdálkodás elve szerint jár el, amely alapján az éves költségvetését úgy tervezi meg, hogy kiadásai és bevételei (adományok és felajánlások, költségvetési támogatások, gazdasági-vállalkozási tevékenységek bevétele, önkéntesek nem pénzbeli hozzájárulása, más bevételek) egyensúlyban legyenek.

4. § (1) A civil szervezet gazdálkodása során alapcél szerinti bevétele különösen:

a) a tagdíj

b) az alapítótól kapott befizetés, valamint az alapító által az alapítvány rendelkezésére bocsátott vagyon,

c) a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint kiutalt összege,

d) a közszolgáltatási szerződés alapján végzett tevékenység ellenértéke,

e) az adomány.

(2) Az alapcél szerinti tevékenység része a közhasznú tevékenység.

(3) A civil szervezet gazdasági-vállalkozási bevételeinek minősül különösen a szabad pénzeszközök betétbe, értékpapírba való elhelyezése után a hitelintézettől, az értékpapír kibocsátójától kapott kamatnak, illetve az állam által kibocsátott értékpapír hozamának olyan része, amelyet a gazdasági-vállalkozási tevékenység bevétele az összes bevételben képvisel, azzal, hogy a bevételt mindkét esetben e kamat és hozam nélkül kell számításba venni.

(4) Civil szervezetnek hitel, visszatérítendő támogatás csak úgy nyújtható, ha a visszatérítési kötelezettség nem haladja meg a civil szervezet rendelkezésre álló vagyonát. E rendelkezés alkalmazásában figyelembe kell venni a követelések és tartozások egyenlegét, valamint a támogatási döntésben meghatározott költségvetési támogatás értékét.

(5) A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény szerinti önkéntes munka egy órára jutó értékének számításánál a mindenkor kötelező legkisebb havi munkabér százhatvanad részét kell figyelembe venni.

3. Az adománygyűjtés szabályai

5. § (1) Az adományozás önkéntes. Az adománygyűjtés nem járhat mások zavarásával. Zavarásnak minősül különösen az adományozásra való felhívással megkeresett személy kifejezett elutasítása ellenére történő ismételt megkeresése.

(2) Az adományozott köteles tájékoztatni az adományozót az adománygyűjtés céljáról és az ismert adományozót az adomány felhasználásáról.

(3) Az adomány felhasználása és az erről szóló beszámolás során érvényesülnie kell a nyilvánosság és az átláthatóság feltételeinek. Ennek érdekében az adományozottnak a 2. § (2) bekezdése szerinti módon be kell számolnia az adományok felhasználásáról.

(4) E rendelet alkalmazásában nem minősül adománynak

a) a közérdekű önkéntes tevékenység keretében végzett munka,

b) a köznevelésről szóló törvény alapján végzett közösségi szolgálat,

c) az egészségügyről szóló törvény alapján adományozott szerv, szövet.

6. § Adomány juttatása esetén nem minősül ellenszolgáltatásnak a juttatáskor az adományozott által adott dolog vagy szolgáltatás, melynek értéke nem haladja meg a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 70. § (2a) bekezdésében meghatározott mértéket.

7. § A kedvezményezetteknek a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény szerinti rendelkező nyilatkozaton, a civil szervezet kedvezményezettként való feltüntetésére érdekében végzett tevékenységre az adománygyűjtés szabályait kell alkalmazni.

8. § (1) Az adományozott adományszervezőt, illetve adománygyűjtőt meghatalmazhat adománygyűjtő tevékenység folytatásával. Az adományszervező más szervezet meghatalmazásából végzett adománygyűjtő tevékenységre további adományszervezőnek meghatalmazást nem adhat.

(2) Az adománygyűjtő a személyazonossága egyidejű igazolása mellett az alábbiakkal igazolja jogosultságát:

a) az adományozott vagy adományszervező által az adománygyűjtőnek adott, az Ectv. 25. § (2) bekezdése szerinti meghatalmazás, valamint ennek mellékleteként

b) az adományozott vagy adományszervező adatait tartalmazó, törvényszéki nyilvántartásból származó, hiteles kivonat, illetve elektronikus kivonat vagy annak másolata.

9. § (1) Magáningatlanban adománygyűjtés csak az ingatlan használojának előzetes hozzájárulásával végezhető.

(2) E § alkalmazásában magáningatlan: a lakás, a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet székhelye, telephelye, egyéb helyiségei, az egyéni vállalkozó használatában álló helyiség, továbbá az ezekhez tartozó bekerített hely.

10. § (1) Pénzbeli, illetve természetbeni adománygyűjtés gyűjtőláda útján is megvalósítható. Az adománygyűjtés célját szolgáló gyűjtőláda zárt, oly módon, hogy az adomány elhelyezhető benne, ugyanakkor az elhelyezett készpénz, vagy más adomány felnyitása nélkül nem vehető ki. A gyűjtőládán fel van tüntetve az adománygyűjtő szervezet neve, elérhetősége.

(2) A gyűjtőláda felnyitásakor az adománygyűjtő szervezet erre feljogosított legalább kettő képviselője jelen van. A felnyitáskor a képviselők jegyzőkönyvet vesznek fel a gyűjtőláda állapotáról, az abban talált adomány mennyiségéről (címetek szerint, vagy leltár szerint), ezt követően gondoskodnak az adományozott szervezet könyveibe történő bejegyzéséről.

(3) Természetbeni adomány gyűjtésére szolgáló, nehezen mozgatható gyűjtőláda esetén a leltárat a gyűjtő szervezet székhelyén vagy telephelyén is fel lehet venni.

11. § (1) Az adományszervezés, adománygyűjtés interneten és telefonos adománygyűjtő számokon keresztül is megvalósítható.

(2) Az (1) bekezdés szerinti tevékenység során biztosítani szükséges, hogy az adományozott szervezet és az adományszervező azonosítható legyen. Az azonosítás során legalább az adományozott és az adományszervező nevét, székhelyét, valamint - amennyiben ezekkel rendelkezik - telefonos elérhetőségét és webcímét kell megjelölni.

4. A közhasznúsági melléklet

12. § (1) A civil szervezet és a civil szervezet jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége az Ectv. 29. § (3) bekezdésében meghatározott, a közhasznú szervezet, valamint a közhasznú szervezet jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége pedig az Ectv. 46. § (1) bekezdésében meghatározott - a beszámoló jóváhagyásával egyidejűleg elkészített - közhasznúsági mellékletét az e rendelet Mellékletének megfelelő, erre a célra rendszeresített formanyomtatványon készíti el.

(2) A formanyomtatványt a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) elektronikusan letölthető formában közzéteszi.

(3) A közhasznúsági mellékletnek összhangban kell állnia a számviteli beszámoló adataival.

5. Záró rendelkezések

13. § (1) E rendelet 2012. január 1. napján lép hatályba.

(2) E rendelet 12. § (2) bekezdésében meghatározott közzétételt a miniszter 2012. március 31. napjáig teljesíti.

14. § Hatályát veszti

a) a társadalmi szervezetek gazdálkodó tevékenységéről szóló 114/1992. (VII. 23.) Korm. rendelet,

b) az alapítványok gazdálkodási rendjéről szóló 115/1992. (VII. 23.) Korm. rendelet.

Melléklet a 350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelethez

Közhasznúsági melléklet - minta -

1. A szervezet azonosító adatai		
név:		
székhely:		
bejegyző határozat száma:		
nyilvántartási szám:		
képviselő neve:		
2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása		
3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)		
közhasznú tevékenység megnevezése:		
közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely:		
a közhasznú tevékenység célcsoportja:		
a közhasznú tevékenységből részesülők létszáma:		
a közhasznú tevékenység főbb eredményei:		
4.		
5. Cél szerinti juttatások kimutatása		
Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év*	Tárgyév*
6. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás		
Tisztség	Előző év (1)*	Tárgyév (2)*
A. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás összesen:		
7. Közhasznú jogállás megállapításához szükséges mutatók		
Alapadatok	Előző év (1)*	Tárgyév (2)*
B. Éves összes bevétel		
ebből:		
C. a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXXVI. törvény alapján átutalt összeg		
D. közszolgáltatási bevétel		
E. normatív támogatás		
F. az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás		
G. Korrigált bevétel [B-(C+D+E+F)]		
H. Összes ráfordítás (kiadás)		
I. ebből személyi jellegű ráfordítás		
J. Közhasznú tevékenység ráfordításai		
K. Adózott eredmény		
L. A szervezet munkájában közreműködő közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek száma (főben; a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően)		
Erőforrás-ellátottság mutatói	Mutató teljesítése	
Ectv. 32. § (4) a) [(B1+B2)/2>1.000.000,- Ft]	Igen	Nem
Ectv. 32. § (4) b) [K1+K2≥0]	Igen	Nem
Ectv. 32. § (4) c) [(I1+I2-A1-A2)/(H1+H2)≥0,25]	Igen	Nem

Társadalmi támogatottság mutatói	Mutató teljesítése	
Ectv. 32. § (5) a) $[(C1+C2)/(G1+G2) \geq 0,02]$	Igen	Nem
Ectv. 32. § (5) b) $[(J1+J2)/(H1+H2) \geq 0,5]$	Igen	Nem
Ectv. 32. § (5) c) $[(L1+L2)/2 \geq 10 \text{ fő}]$	Igen	Nem

* Adatok ezer forintban.

4. Számviteli jogszabályok a civil szervezetek könyvvizelési kötelezettségeiről

4.1. Kivonat a számvitelről szóló

2000. évi C. törvényből a 2023. január 1. napjától hatályos módosításoknak megfelelő szöveggel

(Az alapítványra és egyesületre is vonatkozó általános számviteli és könyvvizelési jogi szabályok.)

(Dőlt, aláhúzott és vastagított betűvel a 2022. január 1. és 2023. január 1. napja közötti változások.)

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § Ez a törvény meghatározza a hatálya alá tartozók beszámolási és könyvvizelési kötelezettségét, a beszámoló összeállítását, a könyvek vezetése során érvényesítendő elveket, az azokra épített szabályokat, valamint a nyilvánosságra hozatalra, a közzétételre és a könyvvizelésre vonatkozó követelményeket.

A törvény hatálya

2. § (1) A törvény hatálya - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - kiterjed a gazdaság minden olyan résztvevőjére, amelynek működéséről a nemzetgazdaság más szereplői tájékoztatást igényelnek.

(2) A törvény hatálya alá tartozik a gazdálkodó.

(3) A törvény hatálya nem terjed ki az egyéni vállalkozóra, a polgári jogi társaságra, az építőközösségre, továbbá a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi kereskedelmi képviseletére.

2/A. § (1) E törvény hatálya nem terjed ki arra a közkereseti társaságra, betéti társaságra, egyéni cégre és ügyvédi irodára, amely az üzleti évben (az adóévben) nyilvántartásait a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény előírásai szerint vezeti.

(2) A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvényben előírt feltételeknek meg nem felelő, (1) bekezdés szerinti közkereseti társaság, betéti társaság, egyéni cég, valamint ügyvédi iroda attól a naptól köteles e törvény előírásait alkalmazni, amely naptól nem tartozik a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény hatálya alá.

(3) A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény hatálya alól e törvény hatálya alá átkerült (visszakerült), (1) bekezdés szerinti közkereseti társaságra, betéti társaságra, egyéni cégre, valamint ügyvédi irodára a jogelőd nélkül alapított vállalkozókra vonatkozó előírásokat kell megfelelően alkalmazni.

(4) A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény hatálya alól e törvény hatálya alá átkerült (visszakerült), (1) bekezdés szerinti közkereseti társaságnak, betéti társaságnak, egyéni cégnek, valamint ügyvédi irodának - tételes leltározással alátámasztott - leltár alapján nyitó mérleget kell készítenie. A nyitó mérlegbe az eszközöket piaci értéken, a kötelezettségeket a ténylegesen fizetendő, a céltartalékokat a számított, a törvény előírásainak megfelelő összegben, a saját tőkét az eszközök és a kötelezettségek (ideértve a céltartalékokat is) különbözetének összegében kell figyelembe venni. A nyitó mérlegbe felvett eszközök és források értékének valódiságát könyvvizsgálóval kell ellenőriztetni.

(4a) Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló törvény szerint alapított egyéni cégnek és korlátolt felelősségű társaságnak az alapítása időpontjával a (4) bekezdés megfelelő alkalmazásával nyitó mérleget kell készítenie azzal, hogy a nyitó mérlegbe felvett eszközök és források értékének valódiságát könyvvizsgálóval nem kell ellenőriztetni.

(5) A törvény hatálya alá tartozó közkereseti társaság, betéti társaság, egyéni cég, valamint ügyvédi iroda beszámolójának kiegészítő mellékletében - az (1)-(4) bekezdés előírásaival összefüggésben - utalni kell arra, ha számviteli (nyilvántartási) kötelezettségei tekintetében a vállalkozó a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény hatálya alá a következő üzleti évtől átjelentkezett, vagy

ha e törvény hatálya alá - a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény hatálya alól - átkerülve (visszatérve) először készít beszámolót.

Értelmező rendelkezések, fogalmak

3. § (1) E törvény alkalmazásában

1. gazdálkodó: a vállalkozó, az államháztartás szervezetei, az egyéb szervezet, a Magyar Nemzeti Bank, továbbá az általuk, illetve a természetes személy által alapított egészségügyi, szociális, kulturális és oktatási intézmény;

2. vállalkozó: minden olyan gazdálkodó, amely a saját nevében és kockázatára nyereség- és vagyonszerzés céljából üzletszerűen, ellenérték fejében termelő vagy szolgáltató tevékenységet (a továbbiakban: vállalkozási tevékenység) végez, ideértve a hitelintézetet, a pénzügyi vállalkozást, a befektetési vállalkozást és a biztosítót is, továbbá a nonprofit gazdasági társaság, az egyesülés, a szociális szövetkezet, az iskolaszövetkezet, a közérdekű nyugdíjas szövetkezet, a kisgyermekkel otthon lévők szövetkezete, az európai gazdasági egyesülés, az európai részvénytársaság, az európai szövetkezet, a vízitársulat, az erdőbirtokossági társulat, a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe és a kezelt vagyon, amennyiben nem tartozik a 3. és 4. pontban felsoroltak közé;

3. államháztartás szervezetei: az államháztartásról szóló törvény alapján az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerébe tartozó szervek;

4. egyéb szervezet:

- a)** az egyesület, az alapítvány,
- b)** a köztestület, a közalapítvány,
- c)** a lakásszövetkezet, a társasház,
- d)** az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivő iroda, a végrehajtói iroda, a közjegyzői iroda,
- e)** a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap,
- f)** a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Szervezete,
- g)** a közös jogkezelő szervezet,
- h)** a Munkavállalói Résztulajdonosi Program keretében létrejött szervezet,
- i)** a víziközmű társulat,
- j)** az egyházi jogi személy,
- k)** a befektetési alap, az egyéb alapok,
- l)** a tőzsde, a központi értéktári, a központi szerződő fél tevékenységet végző szervezet,
- m)** a magánnyugdíjpénztár,
- n)** az önkéntes nyugdíjpénztár,

o) az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztár,

p) a közraktár, valamint

q) a külön jogszabályban meghatározott, jogi személynek minősülő egyéb szervezet.

(2) E törvény alkalmazásában

1. anyavállalat: az a vállalkozó, amely egy másik vállalkozónál (a továbbiakban: leányvállalat) közvetlenül vagy leányvállalatán keresztül közvetetten meghatározó befolyást képes gyakorolni, mert az alábbi feltételek közül legalább egygel rendelkezik:

a) a tulajdonosok (a részvényesek) szavazatának többségével (50 százalékot meghaladóval) tulajdoni hányada alapján egyedül rendelkezik, vagy

b) más tulajdonosokkal (részvényesekkel) kötött megállapodás alapján a szavazatok többségét egyedül birtokolja, vagy

c) a társaság tulajdonosaként (részvényeseként) jogosult arra, hogy a vezető tisztségviselők vagy a felügyelő bizottság tagjai többségét megválassza vagy visszahívja, vagy

d) a tulajdonosokkal (a részvényesekkel) kötött szerződés (vagy a létesítő okirat rendelkezése) alapján - függetlenül a tulajdoni hányadtól, a szavazati aránytól, a megválasztási és visszahívási jogtól - döntő irányítást, ellenőrzést gyakorol;

2. leányvállalat: az a gazdasági társaság, amelyre az 1. pont szerinti anyavállalat meghatározó befolyást képes gyakorolni;

3. közös vezetésű vállalkozás: az a gazdasági társaság, ahol egyrészt az anyavállalat (az anyavállalat konszolidálásba bevont leányvállalata), másrészt egy (vagy több) másik vállalkozás az 1. pont szerinti jogosultságokkal paritásos alapon - legalább 33 százalékos szavazati aránnyal - rendelkezik. A közös vezetésű vállalkozást a tulajdonostársak közösen irányítják;

4. társult vállalkozás: az a - konszolidálásba teljeskörűen be nem vont - gazdasági társaság, ahol az anyavállalat vagy a konszolidálásba bevont leányvállalata a 9. pont szerinti jelentős tulajdoni részesedéssel rendelkezik, és mértékadó befolyást gyakorol a gazdasági társaság üzleti és pénzügyi politikájára;

4a. mértékadó befolyást gyakorló: az a vállalkozás, amely egy másik gazdasági társaságnál legalább a szavazatok - 115. § (4) bekezdésében előírt számítási eljárás értelemszerű alkalmazásával számított - 20 százalékaival közvetlenül vagy közvetetten rendelkezik;

5. egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozás: az a gazdasági társaság, amelyben a vállalkozó nem rendelkezik a 9. pont szerinti jelentős tulajdoni részesedéssel, és amely nem tartozik a 2-4. pont szerinti vállalkozások közé;

6. konszolidálásba bevont vállalkozások: az anyavállalat, a konszolidálásba bevont leányvállalat, a konszolidálásba bevont közös vezetésű vállalkozás együttesen;

7. kapcsolt vállalkozás: az 1. pont szerinti anyavállalat és a 2-3. pont szerinti vállalkozások (főlérendelt anyavállalat esetében a minősítést a főlérendelt anyavállalat szempontjából kell elvégezni).

8. kapcsolt fél: az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló 1126/2008/EK bizottsági rendeletben meghatározott fogalom.

9. jelentős tulajdoni részesedés: más vállalkozások tőkéjében való, értékpapírban megtestesülő vagy más módon meghatározott jog, amelynek célja az említett vállalkozással való tartós kapcsolat kialakítása révén hozzájárulás annak a vállalkozásnak a tevékenységéhez, amelyik e jogok birtokosa; és amely részesedés mértéke a 20 százalékot meghaladja.

(3) E törvény alkalmazásában

1. ellenőrzés: a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott beszámolóval lezárt üzleti év(ek) adatainak - a gazdálkodó, illetve az adóhatóság általi - utólagos ellenőrzése az önellenőrzés, illetve az adóhatósági ellenőrzés keretében;

2. ellenőrzés megállapítása: az ellenőrzés során feltárt, az eszközöket-forrásokat, az eredményt, a saját tőkét érintő hibák és hibahatások, amelyek a beszámolóval lezárt üzleti évvel (évekkel) kapcsolatosak, a hatályos jogszabályi előírások nem vagy nem megfelelő alkalmazásából, helytelen értelmezéséből, vagy nem megengedett, tiltott cselekmény elkövetéséből származnak. A számviteli elszámolás szempontjából az ellenőrzés megállapításával egy tekintet alá esik a szerződésmódosítással, a számviteli bizonylatok módosításával dokumentált, beszámolóval lezárt üzleti évet, éveket érintő gazdasági események könyvviteli elszámolásban rögzítendő jellemzőinek utólagos módosítása is;

3. jelentős összegű hiba: ha a hiba feltárásának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott üzleti évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások - eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő - (előjeltől független) abszolút értékének együttes

összege meghaladja a számviteli politikában meghatározott értékhatárt. Minden esetben jelentős összegű a hiba, ha a hiba feltárásának évében az ellenőrzések során - ugyanazon évet érintően - megállapított hibák, hibahatások eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő, (előjeltől független) abszolút értékének együttes összege meghaladja az ellenőrzött üzleti év mérlegfőösszegének 2 százalékát, illetve ha a mérlegfőösszeg 2 százaléka nem haladja meg az 1 millió forintot, akkor az 1 millió forintot;

4. nem jelentős összegű hiba: ha a hiba feltárásának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott üzleti évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások - eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő - (előjeltől független) abszolút értékének együttes összege nem haladja meg a jelentős összegű hiba 3. pont szerinti értékhatárát;

(4) E törvény alkalmazásában

1. közvetített szolgáltatás: a gazdálkodó által saját nevében vásárolt és a harmadik személlyel (a megrendelővel) kötött szerződés alapján, a szerződésben rögzített módon részben vagy egészben, de változatlan formában továbbértékesített (továbbszámlázott) szolgáltatás; közvetített szolgáltatásnál a gazdálkodó vevője és nyújtója is a szolgáltatásnak, a gazdálkodó a vásárolt szolgáltatást részben vagy egészben közvetíti úgy, hogy a megrendelővel kötött szerződésből a közvetítés lehetősége, a számlából a közvetítés ténye, vagyis az, hogy a gazdálkodó nemcsak a saját, hanem az általa vásárolt szolgáltatást is értékesíti változatlan formában, de nem feltétlenül változatlan áron, egyértelműen megállapítható;

2. alapkutatás: a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló törvényben (a továbbiakban: Innovációs tv.) meghatározott alapkutatás;

3. alkalmazott kutatás: az Innovációs tv.-ben meghatározott alkalmazott kutatás;

4. kísérleti fejlesztés: az Innovációs tv.-ben meghatározott kísérleti fejlesztés;

5. hasznos élettartam: az az időszak, amely alatt az amortizálható eszközt a gazdálkodó időarányosan vagy teljesítményarányosan az eredmény terhére elszámolja;

a) hasznos élettartam az az időszak, amely alatt az amortizálható eszközt a gazdálkodó a várható fizikai elhasználódás (műszakok száma, tevékenységre jellemző körülmények, az eszköz fizikai jellemzői), erkölcsi avulás (technológiai változások, termékek iránti kereslet), az eszköz használatával kapcsolatos jogi

és egyéb korlátozó tényezők figyelembevételével várhatóan használni fogja, vagy

b) hasznos élettartam az a megtermelhető darabszám, elvégezhető teljesítmény vagy egyéb egységszám figyelembevételével meghatározott időszak, amely időszak alatt a gazdálkodó az előbbieket várhatóan elő tudja állítani az amortizálható eszköz felhasználásával;

6. maradványérték: a rendeltetésszerű használatbavétel, az üzembe helyezés időpontjában - a rendelkezésre álló információk alapján, a hasznos élettartam függvényében - az eszköz meghatározott, a hasznos élettartam végén várhatóan realizálható értéke. Nulla lehet a maradványérték, ha annak értéke valószínűsíthetően nem jelentős;

7. beruházás: a tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítás, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése, rendeltetésszerű használatbavétele érdekében az üzembe helyezésig, a rendeltetésszerű használatbavételig végzett tevékenység (szállítás, vámkezelés, közvetítés, alapozás, üzembe helyezés, továbbá mindaz a tevékenység, amely a tárgyi eszköz beszerzéséhez hozzákapcsolható, ideértve a tervezést, az előkészítést, a lebonyolítást, a hiteligenybevételt, a biztosítást is); beruházás a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység is, az előbbieken felsorolt, e tevékenységhez hozzákapcsolható egyéb tevékenységekkel együtt;

8. felújítás: az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak; felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli; a tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei elöregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti; nem felújítás

az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egyidőben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától;

9. karbantartás: a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi;

10. behajthatatlan követelés: az a követelés,

a) amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság - nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján - vélelmezhető),

b) amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett,

c) amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,

d) amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,

e) amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással, a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a fizetési meghagyásos eljárás, a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget), amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása "igazoltan" nem járt eredménnyel,

f) amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,

g) amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

A behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell.

11. szerződés elszámolási egysége:

a) jogilag - a szerződés felek által meghatározott tárgya alapján - egy egységet képező - a megrendelővel kötött, a megrendelő által meghatározott jellemzőkkel rendelkező termék vagy szolgáltatás létrehozására és értékesítésére vonatkozó - szerződés egésze (a szerződés összes részteljesítése, összes teljesítési kötelme együttesen, függetlenül attól, hogy a szerződés egy vagy több részteljesítést, teljesítési kötelmet tartalmaz);

b) az ugyanazzal a megrendelővel kötött a) pont szerinti szerződések egy csoportja, amennyiben:

ba) a szerződések csoportjának feltételeit egyetlen csomagban tárgyalták,

bb) a szerződések egymással annyira szoros kapcsolatban állnak, hogy valójában egy közös nyereséghányaddal rendelkező egyetlen projekt részeit képezik, és

bc) a szerződések egyidejűleg, vagy egymást szorosan követően valósulnak meg.

12. teljesítési fok: a tényleges teljesítésnek a szerződés elszámolási egységére meghatározott mértéke, amely a ténylegesen elvégzett munkáknak az elvégzendő összes munkához viszonyított - a számviteli politikában meghatározott módszer szerinti - arányát fejezi ki.

13. készültségi fok: a befejezetlen termelés vagy a befejezetlen szolgáltatás készültségének mértéke, amely a már elvégzett tevékenységeknek a félkész termék, illetve a késztermék (kész szolgáltatás) előállításához elvégzendő összes tevékenységhez viszonyított - a számviteli politikában meghatározott módszer szerinti - arányát fejezi ki.

(5) E törvény alkalmazásában

1. üzleti vagy cégérték: a megvásárolt üzletágért fizetett ellenérték és a tételesen állományba vett egyes eszközök piaci értékének a tételesen állományba vett, átvállalt kötelezettségek - e törvény szerinti értékeléssel meghatározott - értékével csökkentett értéke közötti különbözet, ha a fizetett ellenérték magasabb;

2. negatív üzleti vagy cégérték: a megvásárolt üzletágért fizetett ellenérték és a tételesen állományba vett egyes eszközök piaci értékének a tételesen állományba vett, átvállalt kötelezettségek - e törvény szerinti értékeléssel meghatározott - értékével csökkentett összege közötti különbözet, ha a fizetett ellenérték alacsonyabb;

2a. üzletág: a gazdálkodónak szervezeti szempontból független, önállóan működőképes egysége (ide értve a telephelyet, üzlethálózatot is), amely a hozzá tartozó vagyonnal (eszközökkel, kötelezettségekkel, céltartalékokkal és időbeli elhatárolásokkal) önálló gazdasági tevékenység tartós folytatására képes;

3. többségi befolyás, minősített többséget biztosító befolyás: a Polgári Törvénykönyv gazdasági társaságokra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott fogalom;

4. létesítő okirat: a gazdálkodó alapításához szükséges jogszabályban előírt okirat, ide tartozik különösen: a társasági szerződés, az alapító okirat, az alapszabály, az

egyéb módon nevezett - a tulajdonosok közötti - megállapodás.

(6) E törvény alkalmazásában

1. mérlegkészítés időpontja: a mérleg egyes tételeihez kapcsolódóan meghatározott azon - az üzleti év mérlegfordulónapját követő - időpont, amely időpontig a megbízható és valós vagyoni helyzet bemutatásához szükséges értékelési feladatokat el lehet és el kell végezni;

2. hitelviszonyt megtestesítő értékpapír: minden olyan nyomdai úton előállított (előállíttatható) vagy dematerializált értékpapír, illetve e törvény által értékpapírnak minősített, jogot megtestesítő okirat, amelyben a kibocsátó (adós) meghatározott pénzösszeg rendelkezésére bocsátását elismerve arra kötelezi magát, hogy a pénz (kölcson) összegét, valamint annak meghatározott módon számított kamatát vagy egyéb hozamát, és az általa esetleg vállalt egyéb szolgáltatásokat az értékpapír birtokosának (a hitelezőnek) a megjelölt időben és módon megfizeti, illetve teljesíti. Ide tartozik különösen: a kötvény, a kincstárjegy, a letéti jegy, a pénztárjegy, a célrészjegy, a takaréklevél, a jelzáloglevél, a hajóraklevél, a közraktárjegy, az árujegy, a zálogjegy, a kárpótlási jegy, a határozott idejű befektetési alap által kibocsátott befektetési jegy;

3. tulajdoni részesedést jelentő befektetés: minden olyan nyomdai úton előállított (előállíttatható) vagy dematerializált értékpapír, illetve e törvény által értékpapírnak minősített, jogot megtestesítő okirat, amelyben a kibocsátó meghatározott pénzösszeg, illetve pénzértékben meghatározott nem pénzbeli vagyoni érték tulajdonba- vagy használatbavételét elismerve arra kötelezi magát, hogy ezen értékpapír, okirat birtokosának meghatározott vagyoni és egyéb jogokat biztosít. Ide tartozik különösen: a részvény, az üzletrész, a szövetkezeti részesedés, a vagyonjegy, az egyéb társasági részesedés, a határozatlan futamidejű befektetési alap által kibocsátott befektetési jegy, a kockázati tőkerészvény;

4. diszkont értékpapír: olyan hitelviszonyt megtestesítő, nem kamatozó értékpapír, amelyet névérték alatt bocsátottak ki, és a lejáratkor névértéken váltanak be;

5. vásárolt készletek: az anyagok [alap-, segéd-, üzem- és fűtőanyag, alkatrészek, a 28. § (3) bekezdésének a) pontja szerinti eszközök], az áruk (kereskedelmi készletek, betétdíjas göngyölegek, a közvetített szolgáltatások), a készletre adott előlegek;

6. saját termelésű készletek: a befejezetlen termelés, a félkész termékek, a késztermékek, a növendék-, hízó- és egyéb állatok;

7. FIFO módszer: az elsőként bevételezett eszköz elsőként kiadva; az elsőként megvásárolt (előállított) eszköz kerül először értékesítésre (felhasználásra), következésképpen az időszak végén az eszközök között maradó tételek a legutóbb megvásárolt (előállított) tételek.

(7) E törvény alkalmazásában

1. igénybe vett szolgáltatás: minden olyan szolgáltatás, amely nem tartozik a közvetített szolgáltatás, illetve az egyéb szolgáltatás közé; különösen az utazásszervezés, a szállítás-rakodás, a raktározás, a csomagolás, a kölcsönzés, a bérlet, a bér munka, az eszközök karbantartása, a postai és távközlési szolgáltatás, a mosás és vegytisztítás, a bizományi tevékenység, az ügyletszerzés, az oktatás és továbbképzés, a hirdetés, a reklám és propaganda, a piackutatás, a könyvkiadás, a lapkiadás, a szállodai szolgáltatás, a vendéglátás, a kutatás és kísérleti fejlesztés, a tervezés és lebonyolítás, a könyvvizsgálat, a könyvviteli szolgáltatás;

2. egyéb szolgáltatás: a pénzügyi, a befektetési, a biztosítási, a hatósági igazgatási, az egyéb hatósági szolgáltatás;

3. személyi jellegű egyéb kifizetések: azok a természetes személyek részére teljesített kifizetések, elszámolt összegek, amelyeket a kifizető a természetes személy részére jogszabályi előírás vagy saját elhatározása alapján teljesít, és nem tartoznak a bérköltség, illetve a vállalkozási díj fogalmába. Ilyenek különösen: a szerzői jogdíj, a lakhatási költségtérítés, a lakásépítésre nyújtott támogatás (ideértve az átvállalt kamatot és kezelési költséget is), az étkezési térítés, a munkabajárással kapcsolatos költségtérítés, a jubileumi jutalom, a dolgozó kötelezettségvállalásának térítése, a bányászati keresetkiegészítés, a tárgyjutalmak, az egyéb természetbeni munkajövedelmek, a megváltozott munkaképességű munkavállalók keresetkiegészítése, a betegszabadság díjazása, a munkáltatót terhelő táppénz, táppénz-kiegészítés, a munkavállaló részére kötött, de a munkáltató által fizetett baleset-, élet- és nyugdíjbiztosítás díja, az önkéntes pénztárba befizetett munkáltatói tagdíj-hozzájárulás, a magánnyugdíjpénztárba befizetett munkáltatói tagdíj-kiegészítés, a munkáltatót terhelő, illetve általa átvállalt személyi jövedelemadó, a jóléti és kulturális költségek, a végkielégítés, a munkáltatói hozzájárulás a korhatár előtti ellátás igénybevételehez, továbbá az alkalmazottakat, munkavállalókat megillető kifizetések,

mint a napidíj, a különélési pótlék, a jogszabály alapján fizetett költségtérítések, a sorkatonai vagy polgári szolgálat teljesítését követően fizetett személyi alapbér, a találmányi díj, a szabadalom vételára és hasznosítási díja, az újítási díj, az ezekkel kapcsolatosan fizetett közreműködői díj, valamint nem a munkaviszonnyal összefüggésben fizetett szerzői, írói és más szerzői jogvédelmet élvező munkák díjai, az azokkal kapcsolatos közreműködői díjak, a mezőgazdaságban részesmunkát végzők díjazása, a természetben adott juttatások, a reprezentáció költségei, és minden egyéb, a statisztikai előírások szerint egyéb munkajövedelemnek, szociális költségnek minősített összegek.

(8) E törvény alkalmazásában

1. tőzsde, tőzsdei határidős, opciós és azonnali ügylet, központi értéktár, központi szerződő fél, központi értéktári tevékenység, központi szerződő fél tevékenység, központi értékpapírszámla, értékpapírszámla, ügyfélszámla, dematerializált értékpapír, másodlagos értékpapír, értékpapír kölcsönzés: a tőkepiacról szóló törvényben meghatározott fogalom;

2. repó-, fordított repóügylet: minden olyan megállapodás, amely értékpapír tulajdonjogának átruházásáról rendelkezik a szerződéskötéssel egyidejűleg meghatározott vagy meghatározandó jövőbeli időpontban történő visszavásárlási kötelezettség mellett, meghatározott visszavásárlási áron, függetlenül attól, hogy az ügylet futamideje alatt a vevő az ügylet tárgyát képező értékpapírt megszerzi és azzal szabadon rendelkezhet (szállításos repóügylet) vagy nem szerzi meg az értékpapírt, azzal szabadon nem rendelkezhet, hanem óvadékként kerül elhelyezésre a vevő javára a futamidő alatt (óvadéki repóügylet). Az óvadéki repóügylet a valódi penziós ügyletek szabályai szerint, a szállításos repóügylet a nem valódi penziós ügyletek szabályai szerint kerül elszámolásra, melynek során értelemszerűen alkalmazhatók a törvény felhatalmazása alapján kiadott, a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámolóképzési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló kormányrendelet ezen ügyletekre vonatkozó előírásai;

3. pénzügyi instrumentum: olyan szerződéses megállapodás, amelynek eredményeként az egyik félnél pénzügyi eszköz, a másik félnél pénzügyi kötelezettség vagy saját tőke (tőkeinstrumentum) keletkezik. Így különösen: a szerződéses megállapodáson alapuló követelés és kötelezettség, a pénzeszköz, az értékpapír

(hitelviszonyt megtestesítő értékpapír és tulajdoni részesedést jelentő befektetés), a származékos ügylet;

4. elszámoló ár: a tőzsde által a határidős ügyletek tárgyát képező tőzsdetermékre kereskedési naponként megállapított és kihirdetett árfolyam (piaci érték), amely a befektetési szolgáltató napi árfolyamalakulásból adódó pénzügyi kötelezettségei és követeléseinek kiszámításának alapjául szolgál;

5. tőzsdén kívüli határidős ügylet: valamely áru, pénzügyi instrumentum szerződésben előre meghatározott áron (kötési ár), árfolyamon és mennyiségben egy a szerződésben rögzített későbbi időpontban (lejáratkor, amely a 9. pontban foglalt időszakot meghaladja) tőzsdén kívül történő adásvétele;

6. tőzsdén kívüli opciós ügylet: valamely árura, pénzügyi instrumentumra tőzsdén kívül kötött, a tőkepiacról szóló törvényben opciós ügyletként meghatározott fogalomnak megfelelő ügylet;

7. swap (deviza-, tőke- és kamatcsere) ügylet: valamely pénzügyi instrumentum cseréjére vonatkozó olyan összetett megállapodás, amely általában egy azonnali és egy határidős adásvételi ügyletből, illetve több határidős ügyletből tevődik össze és általában jövőbeni pénzáramlások cseréjét vonja maga után;

8. kamat swap ügylet: valamely tőkeösszegre rögzített kamatláb alapján számított fix kamat és - bizonyos piaci kamatlábhoz, feltételhez igazított - változó kamatláb alapján számított változó kamatösszeg meghatározott időközönkénti cseréje;

9. tőzsdén kívüli azonnali ügylet: az ügyletkötést követő legfeljebb 8 munkanapon belül, devizaügylet esetén 2 munkanapon belül teljesített, értékpapír adásvételi, illetve csereügylet;

10. fedezeti ügylet: olyan származékos ügylet (a kiírt opciók kivételével), vagy kizárólag a devizakockázat tekintetében olyan nem származékos pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség, amelyet egy megjelölt fedezeti kapcsolatba bevontak, és amelynek valós értéke vagy pénzáramlásai egy fedezett ügyletből adódó valós értékben vagy pénzáramlásokban bekövetkező változásokat várhatóan ellentételezi. A fedezeti ügylet lehet:

a) piaci érték (valós érték) fedezeti ügylet: valamely fedezett ügyletből eredő, a mérlegben szereplő eszköz, illetve kötelezettség egészének vagy meghatározott részének piaci értékében (valós értékében) bekövetkező változás miatt fennálló kockázat fedezetére szolgáló ügylet;

b) cash-flow fedezeti ügylet: mérlegben szereplő eszközhöz vagy kötelezettséghez (ideértve az azokkal összefüggő kamatfizetéseket is), előrejelzett ügylethez, vagy a mérlegben meg nem jelenített, biztos elkötelezettséghez kapcsolódó jövőbeni pénzáramlásokban bekövetkező változás miatt fennálló kockázat fedezésére szolgáló ügylet;

c) külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezeti ügylete: a külföldi pénznemben fennálló, kapcsolt vállalkozásnak minősülő külföldi gazdálkodó szervezetben lévő tulajdoni részesedést jelentő, nem kereskedési célra tartott befektetés (részvény, üzletrész, egyéb részesedés), valamint az ezen gazdálkodó szervezettel szemben fennálló hosszú lejáratú követelés vagy kötelezettség devizaárfolyam-változásból adódó kockázatának fedezetére kötött ügylet;

10/a. fedezett ügylet: egy olyan eszköz, kötelezettség, biztos elkötelezettség, előrejelzett ügylet vagy külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés, amely a gazdálkodót a valós értékben vagy a jövőbeni pénzáramlásokban bekövetkező változások kockázatának teszi ki, és amelyet egy megjelölt fedezeti kapcsolatba bevontak. Hasonló eszközöket vagy hasonló kötelezettségeket kizárólag akkor lehet összevonni és egy csoportként fedezni, ha az azonos csoportba tartozó egyedi eszközök és kötelezettségek osztoznak abban a kockázati kitettségekben, amelyet fedezett kockázatként megjelöltek;

10/b. megjelölt fedezeti kapcsolat: az 59/A-59/F. § szerinti valós értékelés alkalmazásától függetlenül az 59/E. § (1) és (2) bekezdése szerint dokumentált, és az 59/E. § (3) bekezdésének megfelelő fedezeti kapcsolat;

11. penziós (elhelyezési) ügylet: olyan ügylet, amelyben az egyik fél ("penzióba adó") a mérlegben szereplő, tulajdonában lévő pénzügyi eszközöket (a valuta, a deviza és a saját kibocsátású hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, illetve saját kibocsátású tulajdoni részesedést jelentő befektetés kivételével) ruház át a másik félre ("penzió átvevője"), olyan megállapodás mellett, hogy ugyanezeket a pénzügyi eszközöket - sorozatban kibocsátott értékpapírok esetén az azonos sorozathoz tartozó, azonos mennyiségű és névértékű értékpapírokat - a penzió átvevője a megállapodásban rögzítettek szerinti későbbi időpontban (időpontig), meghatározott áron visszaszármaztatja az a), illetve a b) pontban foglaltak szerint a penzióba adónak;

a) valódi penziós (elhelyezési) ügylet: olyan penziós ügylet, amelyben legalább az egyik fél hitelintézet, és

amelyben a penzió átvevője kötelezi magát, hogy a pénzügyi eszközöket egy meghatározott vagy a penzióba adó által meghatározandó időpontban visszaadja, továbbá a penzióba adó szerződéses kikötésekkel a pénzügyi eszközök feletti ellenőrzési jogokat (rendelkezési jog az eszköz tovább értékesítéséről, fedezetként való felhasználásáról, kölcsönbeadásáról, valamint a hasznok szedésére vonatkozó jog) fenntartja. A valódi penziós ügylet kölcsönügyletként kerül elszámolásra, az ügylet tárgyát képező eszköz a penzióba adó könyveiben marad, az eladási és a visszavásárlási ár különbözete kamatnak minősül;

b) nem valódi penziós (elhelyezési) ügylet: olyan penziós ügylet, amelyben a felek megállapodásától függően, a penzió átvevője saját döntése (jogosultsága) alapján egy előre rögzített időpontban (időpontig), vagy az általa megállapított későbbi időpontban vagy egy, a későbbiekben bekövetkező feltétel beállta esetén, annak időpontjában az eladási áron, vagy a felek által meghatározott más áron visszaadja, a penzióba adó pedig visszaveszi a penzió tárgyát. Nem valódi penziós ügyletnek minősül az is, ha a penzió átvevője kötelezi magát, hogy a penzió tárgyát egy előre meghatározott vagy a penzióba adó által meghatározandó időpontban visszaadja és a penzióba adó a penzió tárgya feletti ellenőrzési jogokat szerződéses kitételekkel nem tartja fenn. A nem valódi penziós ügylet a pénzügyi eszközök adásvételére vonatkozó általános szabályok szerint kerül elszámolásra.

12. elektronikus pénz: a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvényben meghatározott fogalom;

13. pénzügyi lízing: a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerinti pénzügyi lízingszerződés alapján létrejött ügylet, ideértve azt is, ha az az anyavállalat és a leányvállalata között jött létre;

14. függő kötelezettség: az olyan - általában - harmadik személlyel szemben vállalt kötelezettség, amely a mérleg fordulónapján fennáll, de mérlegtételkénti szerepeltetése jövőbeni eseménytől függ. A függő kötelezettségek lehetnek pénzeszközre, illetve egyéb eszközre vonatkozó függő kötelezettségek. A pénzeszközre vonatkozó függő kötelezettségek közé tartoznak különösen: a kezességvállalási, a garanciavállalási, a váltókezesi kötelezettség, az opciós ügyletekkel, a nem valódi penziós ügyletekkel, a le nem zárt peres ügyekkel kapcsolatban várható kötelezettségek. Az egyéb eszközre vonatkozó kötelezettségek közé tartoznak különösen a fedezetként, biztosítékként, óvadékként felajánlott (szolgálat)

vagyontárgyak és az opciós ügylet miatti egyéb eszköz átadására vonatkozó kötelezettségek;

15. biztos (jövőbeni) kötelezettség: az olyan visszavonhatatlan kötelezettség, amely a mérleg fordulónapján már fennáll, de a szerződés teljesítése még nem történt meg, ezért mérlegtételként nem szerepeltethető. A biztos (jövőbeni) kötelezettségek lehetnek pénzeszközre, illetve egyéb eszközre vonatkozó biztos (jövőbeni) kötelezettségek. Idetartoznak különösen: a határidős adásvételi ügyletek, a swap ügyletek határidős része miatti pénzeszköz vagy egyéb eszköz átadására vonatkozó kötelezettségek. Nem tartoznak ide az üzleti tevékenységgel kapcsolatos, folyamatosan felmerülő költségek;

16. mérlegen kívüli tétel: olyan, szerződés alapján fennálló mérlegen kívüli [függő vagy biztos (jövőbeni)] kötelezettség, illetve követelés, amely pénzeszköz vagy egyéb eszköz átadására, illetve átvételére vonatkozik, a mérleg fordulónapján már fennáll, de mérlegtételkénti szerepeltetése egy jövőbeni esemény bekövetkezésétől vagy a szerződés teljesítésétől függ;

17. függő követelés: olyan pénzeszközre vagy egyéb eszközre vonatkozó, a mérleg fordulónapján fennálló követelés, amelynek mérlegtételkénti szerepeltetése jövőbeni eseménytől függ. Idetartoznak különösen a kapott garanciák, kezességek harmadik felek tartozásaiért, valamint a kapott fedezetek, biztosítékok, zálogtárgyak, óvadékok és az opciós ügylet miatti pénzeszköz vagy egyéb eszköz átvételére vonatkozó követelések;

18. biztos (jövőbeni) követelés: olyan pénzeszközre vagy egyéb eszközre vonatkozó, a mérleg fordulónapján fennálló követelés, amelynek mérlegtételkénti szerepeltetése a szerződés teljesítésétől függ. Idetartoznak különösen: a határidős adásvételi ügyletek, a swap ügyletek határidős része miatti pénzeszköz vagy egyéb eszköz átvételére vonatkozó követelések;

19. hátrasorolt eszköz: az a követelés, illetve hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, amely az adósnál, illetve az értékpapír kibocsátójánál hátrasorolt kötelezettségnek minősül, és amely felett az adós, illetve az értékpapír kibocsátó felszámolása, csődje esetén csak a többi hitelező kielégítése után lehet rendelkezni, illetve kiegyenlíteni;

20. keresztárfolyam: a Magyar Nemzeti Bank által közzétett - az érintett két devizára az adott napon érvényes - hivatalos devizaárfolyamokból számított árfolyam (az érintett két deviza egymáshoz viszonyított aránya).

(9) E törvény alkalmazásában

1. pénzügyi eszköz:

a) a pénzeszköz,

b) a szerződéses megállapodáson alapuló követelés pénzeszközök vagy egyéb pénzügyi eszközök más felektől való átvételére (ideértve a mérlegben szereplő követeléseket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, valamint a származékos ügyleteket is),

c) a szerződéses megállapodás alapján biztosított jog pénzügyi instrumentumoknak potenciálisan kedvező feltételek mellett történő cseréjére más felekkel (ideértve az opciós jog vevőjénél az opciós jog értékét),

d) a más vállalkozó saját tőkéjét megtestesítő instrumentum (más vállalkozóban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés);

2. pénzügyi kötelezettség:

a) a szerződéses megállapodáson alapuló kötelezettség pénzeszközök vagy egyéb pénzügyi eszközök más felek részére történő átadására (ideértve a mérlegben szereplő kötelezettségeket, valamint a származékos ügyleteket is),

b) a szerződéses megállapodáson alapuló kötelezettség pénzügyi instrumentumoknak potenciálisan kedvezőtlen feltételek mellett történő cseréjére más felekkel (ideértve az opciós jog kiírójának egyoldalú kötelezettségvállalását is pénzügyi elszámolással teljesülő ügyleteknél a záraskori piaci ár és a határidős kötési ár különbözetében, illetve áru vagy pénzügyi eszköz leszállításával teljesülő ügyletnél a határidős kötési ár összegében);

3. tőkeinstrumentum: a tulajdoni részesedést jelentő befektetés kibocsátójánál a saját tőke (saját tőkeelem);

4. más vállalkozó saját tőkéjét megtestesítő instrumentum: más vállalkozóban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés a befektetőnél, amely a kibocsátó vállalkozó eszközeiben valamennyi kötelezettség (beleértve a céltartalékot és a passzív időbeli elhatárolást is) levonása után fennmaradó részesedést biztosítja;

5. kereskedési célú pénzügyi eszköz: a rövid távú ár- és árfolyam-ingadozásokból származó nyereség elérése céljából szerzett pénzügyi eszköz. [Így különösen: a forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapír és tulajdoni részesedést jelentő befektetés, a gazdálkodó által keletkeztetett, a vásárolt vagy harmadik fél által a gazdálkodóra engedményezett követelés, amelyet a gazdálkodó azonnal vagy rövid távon (egy éven belül) értékesíteni szándékozik, továbbá a kereskedési célúnak minősített, rövid távú nyereségszerzés céljára portfólió-

kezelésbe helyezett pénzügyi eszköz, a nem fedezeti célú származékos ügyletből eredő mérlegen kívüli követelés függetlenül attól, hogy portfólió részét képezi vagy egyedi szerződésen alapul.];

6. kereskedési célú pénzügyi kötelezettség: a nem fedezeti célú származékos ügyletből eredő mérlegen kívüli kötelezettség, valamint az értékpapír kölcsönbevétele miatt fennálló kötelezettség;

7. értékesíthető pénzügyi eszköz: olyan pénzügyi eszköz, amelyet nem soroltak be a kereskedési célú pénzügyi eszközök, a lejáratig tartott pénzügyi eszközök és a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelések közé. (Így különösen a befektetési céllal tartott tulajdoni részesedést jelentő befektetés, a befektetett eszközök között kimutatott, nem lejáratig tartott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, illetve az a vásárolt vagy harmadik fél által a gazdálkodóra engedményezett követelés, amelyről a gazdálkodó a nyilvántartásba vételkor még nem döntötte el, hogy rövid távon értékesíteni, behajtani vagy lejáratig tartani szándékozik.);

8. lejáratig tartott pénzügyi eszköz: olyan pénzügyi eszköz [ideértve a befektetett eszközök, illetve a forgóeszközök között kimutatott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt, továbbá az áru leszállításával záruló határidős, opciós ügyletekből eredő mérlegen kívüli követelést], amelyet a vállalkozó annak lejáratáig szándékozik és képes megtartani, valamint a bankbetét, illetve a pénzeszköz. Nem tartoznak ide a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelések;

9. a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelés: a gazdálkodó által pénzügyi eszközök, áruk vagy szolgáltatások - közvetlenül az adósnak teljesített - rendelkezésre bocsátásával létrehozott, rögzített vagy meghatározható fizetéssel járó pénzügyi eszköz (ide nem értve azt, amelyet a gazdálkodó kereskedési célúvá minősített, illetve a vásárolt vagy harmadik fél által a gazdálkodóra engedményezett követelést);

10. egyéb pénzügyi kötelezettség: minden olyan - mérlegben szereplő, illetve mérlegen kívüli - pénzügyi kötelezettség, amely nem tartozik a kereskedési célú kötelezettségek közé;

11. származékos ügylet: olyan árualapú vagy pénzügyi eszközre vonatkozó, kereskedési célú vagy fedezeti célú határidős, opciós vagy swap ügylet, illetve ezek további származékai, amelyek

a) teljesítése pénzben vagy más pénzügyi instrumentummal történik,

b) értéke egy meghatározott kamatláb, pénzügyi instrumentum ára, tőzsdei áru ára, devizaárfolyam,

árindex, árfolyamindex, kamatindex, hitelbesorolás (bonitás) vagy hitelindex, illetve egyéb hasonló tényezők (mögöttesek) függvényében változik, feltéve, hogy egy nem pénzügyi változó esetében a változó egyik szerződő félre sem jellemző,

c) a keletkezéskor nem vagy csak csekély mértékben igényelnek nettó befektetést más, hasonlóan a piaci tényezők függvényében változó ügyletekhez (szerződésekhez) viszonyítva,

d) pénzügyi rendezésükre előre meghatározott későbbi időpontban, illetve időpontig (a jövőben) kerül sor.

Származékos ügyletnek minősül a nem pénzügyi eszköz adásvételére vonatkozó szerződés, ha annak rendezése nettó módon, pénzeszköz vagy egyéb pénzügyi eszköz átadásával történhet. E tekintetben nettó módon rendezhető szerződésnek minősülhet a tőzsdei árura vonatkozó leszállítási ügylet is. Nem minősül származékos ügyletnek azonban az olyan nem pénzügyi eszköz adásvételére vonatkozó ügylet, amely kezdeményezésének, megkötésének és fenntartásának célja az ügylet tárgyát képező nem pénzügyi eszköznek a gazdálkodó várható vételi, eladási vagy felhasználási igényeinek megfelelő átvétele vagy átadása, és amely várhatóan az ügylet tárgyát képező nem pénzügyi eszköz átadásával (leszállításával) teljesül az ügylet zárásakor;

11/a. származékos ügylet zárása: a származékos ügylet lejárat, eladása, lehívása, a származékos ügyletből eredő kockázati pozíció megszüntetésére vagy mérséklésére irányuló ellenügylet zárásként dokumentált kötése vagy a származékos ügylet lejárat előtti megszüntetése;

12. valós érték: az az összeg, amelyért egy eszköz elcserélhető (eladható, illetve megvásárolható), vagy egy kötelezettség rendezhető megfelelően tájékozott, az üzletkötési szándékukat kinyilvánító felek között, a szokásos piaci feltételeknek megfelelően kötött (köthető) ügylet (szerződés) keretében. Valós érték a piaci megítélésről rendelkezésre álló információk alapján lehet:

a) a piaci érték, amely

aa) a tőzsdén jegyzett árfolyam, ha a pénzügyi instrumentum a tőzsdén forgalmazott és van tőzsdén jegyzett ára, árfolyama,

ab) a két fél szabad megállapodása szerinti ár, ha a pénzügyi instrumentumnak nincs tőzsdén jegyzett ára, árfolyama, de tőzsdén kívüli piacon kialakult, a piaci ár tendenciáját megfelelően tükröző árajánlatokkal, illetve az üzleti év során történt értékesítés adataival

rendelkezik, amely a piaci értékítéletet az értékelés időpontjában megfelelően jellemzi,

ac) az előzőek hiányában a pénzügyi instrumentum összetevőinek, vagy hasonló pénzügyi instrumentumoknak a piaci ára alapján meghatározott érték (számított piaci érték),

b) az általános értékelési eljárásokkal meghatározott, a piaci árat elfogadhatóan közelítő érték;

12/a. belső érték: az ügylet tárgyát képező eszköz aktuális piaci értékének (valós értékének), valamint a kötési áron számított értékének a különbözete. Kamat swap ügylet esetén belső érték az aktuális változó kamatláb és a fix kamatláb alapján a névleges tőkeösszegre számított, a hátralévő lejáratú időre jutó kamatkülönbözet;

13. előrejelzett ügylet: olyan ügylet, amelyre vonatkozóan a felek a szerződést még nem kötötték meg, de amelynek bekövetkezése nagy valószínűséggel várható és számszerűsíthető az ügylet fajtája, tárgya, nagyságrendje, időpontja, időtartama, illetve egyéb feltételei tekintetében;

13/a. biztos elkötelezettség: meghatározott mennyiségű eszköznek meghatározott jövőbeli időpontban vagy időpontokban, meghatározott áron történő cseréjéről szóló, kötelező érvényű megállapodás;

14. fedezeti hatékonyság: azt mutatja meg, hogy a fedezeti ügylet valós értékének vagy pénzáramlásainak változása az ügylet kezdetekor és annak teljes lejáratú ideje alatt mennyiben ellensúlyozza a fedezett ügylet vagy ügyletek valós értékében vagy pénzáramlásaiban a fedezett kockázatból eredően bekövetkező változásokat. Egy fedezeti ügylet akkor hatékony, ha a fedezeti hatékonyság a 80 és 125 százalék közötti sávban van.

Egy fedezeti ügylet hatékonynak tekinthető - és így az 59/E. § (3) bekezdésének a fedezeti hatékonyság mérésére vonatkozó követelményét nem kell alkalmazni -, ha a fedezeti ügylet és a fedezett ügylet (tétel) fő feltételei azonosak (így különösen az ügylet jellegétől függően: az ügylet tárgyának mennyisége és névértéke, a lejáratú idő, a kamatfeltételek, az átárazási, a kamatfizetési, a tőketörlesztési időpontok, a kamatok mérésének alapja).

A fedezeti hatékonyság mérésének (vizsgálatának) módszerét és időpontjait a kockázatkezelési és fedezeti politikával összhangban a számviteli politika részeként kell meghatározni.

(10) E törvény alkalmazásában:

1. nemzetközi számviteli standardok: a Nemzetközi Számviteli Standardok Testülete [International

Accounting Standards Board (IASB)] által elfogadott vagy kibocsátott Keretelvek (Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements), Nemzetközi Számviteli Standardok [International Accounting Standards (IAS)], Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok [International Financial Reporting Standards (IFRS)], és a kapcsolódó Értelmezések (SIC, IFRIC interpretations), ezen standardok módosításai és az azokhoz kapcsolódó értelmezések.

2. IFRS-ek: a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló, 2002. július 19-i 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglalt eljárás alapján az Európai Unió Hivatalos Lapjában rendeleti formában kihirdetett nemzetközi számviteli standardok.

(11) E törvény exportra, importra vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásában:

- 1. külföld:** Magyarország államhatárán kívüli terület;
- 2. külföldi:** az a jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet, illetve természetes személy, amelynek (akinek) székhelye, ennek hiányában állandó telephelye, illetve lakóhelye, ennek hiányában szokásos tartózkodási helye külföldön van;
- 3. belföld:** Magyarország területe;
- 4. belföldi:** az a jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet, illetve természetes személy, amelynek (akinek) székhelye, ennek hiányában állandó telephelye, illetve lakóhelye, ennek hiányában szokásos tartózkodási helye belföldön van.

(12) E törvény alkalmazásában

Európai Gazdasági Térség állama: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam.

(13) E törvény alkalmazásában:

- 1. hitelesítő záradék:** a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló törvény 4. § (5) bekezdésének b) pontja szerinti magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok alapján kibocsátott független könyvvizsgálói jelentésben szereplő, minősítés nélküli könyvvizsgálói vélemény;
- 2. korlátozott záradék:** az 1. pont szerint kibocsátott független könyvvizsgálói jelentésben szereplő, korlátozott könyvvizsgálói vélemény;
- 3. elutasító záradék:** az 1. pont szerint kibocsátott független könyvvizsgálói jelentésben szereplő ellenvélemény;

4. záradék megadásának elutasítása: az 1. pont szerint kibocsátott független könyvvizsgálói jelentésben a véleménynyilvánítás visszautasítása.

(14) E törvény alkalmazásában:

- 1. kezelt vagyon:** a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény bizalmi vagyonkezelési szerződésre vonatkozó rendelkezései szerinti kezelt vagyon (szerződésenként külön-külön);
- 2. vagyonrendelő:** az a személy, amely a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény bizalmi vagyonkezelési szerződésre vonatkozó rendelkezései szerint vagyonrendelőnek minősül;
- 3. bizalmi vagyonkezelő:** az a személy, amely a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény bizalmi vagyonkezelési szerződésre vonatkozó rendelkezései szerint vagyonkezelőnek minősül;
- 4. bizalmi vagyonkezelés:** a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti bizalmi vagyonkezelési szerződés alapján a bizalmi vagyonkezelő által végzett tevékenység.

(15) E törvény alkalmazásában közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó: a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény 2. § 19. pontjában meghatározott fogalom.

II. Fejezet

BESZÁMOLÁS ÉS KÖNYVVEZETÉS

Beszámolási kötelezettség

- 4. § (1)** A gazdálkodó működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek zárását követően, e törvényben meghatározott könyvvezetéssel alátámasztott beszámolót köteles - magyar nyelven - készíteni.
- (2)** Az (1) bekezdés szerinti beszámolónak megbízható és valós összképet kell adnia a gazdálkodó vagyonáról, annak összetételéről (eszközeiről és forrásairól), pénzügyi helyzetéről és tevékenysége eredményéről.
- (3)** A törvényben előírtakon túlmenő, további információkat kell a kiegészítő mellékletben megadni, amennyiben e törvény előírásainak alkalmazása, a számviteli alapelvek érvényesítése nem elegendő a megbízható és valós összképnek a mérlegben, az eredménykimutatásban történő bemutatásához.
- (4)** A törvény előírásaitól csak abban a kivételes esetben lehet - a könyvvizsgáló egyetértése és ilyen tartalmú nyilatkozata mellett - eltérni, ha az adott körülmények mellett e törvény valamely

rendelkezésének alkalmazása [ideértve a (3) bekezdés szerint a kiegészítő mellékletben való bemutatást is] nem biztosítja a (2) bekezdés szerinti megbízható és valós összképet. Minden ilyen eltérést közölni kell a kiegészítő mellékletben, bemutatva annak indokait, valamint az eszközökre-forrásokra, a pénzügyi helyzetre és az eredményre gyakorolt hatását is.

(5) A törvény előírásaitól való (4) bekezdés szerinti - kivételes esetekre vonatkozó - eltérés nem eredményezheti azt, hogy a bemutatott összkép ellentétes az Európai Közösség e jogterületre vonatkozó irányelveiben foglaltakkal, illetve nem lehet olyan számviteli eljárás eredménye, amelynek alkalmazása nincs összhangban azokkal.

5. § Az államháztartás szervezetei beszámolási kötelezettségét, a beszámolót alátámasztó könyvvizetési kötelezettségét, a beszámolás és a könyvvizetés során érvényesítendő sajátos fogalmi meghatározásokat - e törvény alapján és az államháztartásról szóló törvényben foglaltakra figyelemmel - kormányrendelet szabályozza.

6. § (1) A Magyar Nemzeti Bank, a hitelintézet, a pénzügyi vállalkozás, a befektetési vállalkozás, a biztosító könyvvizetésének és éves beszámolóképzésének sajátosságait kormányrendelet szabályozza.

(2) Az egyéb szervezet beszámolási kötelezettségének, beszámolót alátámasztó könyvvizetési kötelezettségének sajátosságait a vonatkozó külön jogszabály és e törvény alapján kormányrendelet szabályozza.

(3) A gazdálkodó, illetve a természetes személy által alapított egészségügyi, szociális, kulturális és oktatási intézmény könyvvizetési, beszámoló készítési kötelezettségét - e törvény és a vonatkozó külön jogszabály rendelkezései alapulvételével - a létrehozó szervezet állapítja meg azzal, hogy a létrehozott szervezetet - jogi személyiségének megfelelően - a 3. § (1) bekezdése 2-4. pontjai szerinti szervezetek közé kell besorolnia.

(4) A gazdálkodónak a könyvvizetés és a beszámolóképzés során alkalmaznia kell a külön rendelettel kihirdetett, hatályos magyar számviteli standardokat.

(5) A mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló készítésének sajátosságait e törvény alapján kormányrendelet szabályozza.

(6) Az (1)-(2) bekezdés szerinti kormányrendeletek előírásait az éves beszámolóját az IFRS-ek szerint összeállító gazdálkodónak nem kell alkalmaznia.

7. § Az 5. § és a 6. § szerinti kormányrendelet az e törvényben meghatározott szabályoktól eltérő rendelkezéseket állapíthat meg. E törvény kormányrendeletben meghatározott eltéréssel nem érintett rendelkezéseit - a kormányrendeletben meghatározott sajátosságokon túlmenően - az 5. §-ban és a 6. §-ban meghatározott szervezeteknél is alkalmazni kell.

7/A. § A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe alapítására, működésére és megszűnésére - ha e törvény, illetve más jogszabály eltérően nem rendelkezik - e törvény vállalkozóra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

7/B. § A kezelt vagyona e törvény vállalkozóra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a kezelt vagyon beszámolási és könyvvizetési kötelezettségét a bizalmi vagyonkezelő - kezelt vagyonként elkülönítve - teljesíti.

8. § (1) A beszámoló formája az éves nettó árbevétel nagyságától, a mérleg főösszegétől, a foglalkoztatottak létszámától, mindezek határértékeitől függ.

(2) Az (1) bekezdés szerinti beszámoló lehet:

- a)** éves beszámoló,
- b)** egyszerűsített éves beszámoló,
- c)** összevont (konszolidált) éves beszámoló,
- d)** egyszerűsített beszámoló.

(3) A gazdálkodónak a (2) bekezdés szerinti beszámolót kettős könyvvitellel kell - a (4) bekezdésben foglalt kivétellel - alátámasztania.

(4) Egyszeres könyvvitellel alátámasztott - a (2) bekezdés d) pontja szerinti - egyszerűsített beszámolót készíthet a gazdálkodó, ha azt e törvény vagy az 5-6. §-okban hivatkozott kormányrendelet lehetővé teszi.

(5) A gazdálkodó legfőbb irányító (vezető) szervén, ügyvezető szervén és felügyelő testületén belül a tagok együttes kötelezettsége - a jogszabályban meghatározott hatáskörükben eljárva - annak biztosítása, hogy az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló és az összevont (konszolidált) éves beszámoló (ideértve a 9/A. § és a 10. § (2) és (3) bekezdés alapján az IFRS-ek szerint elkészített éves beszámolót és összevont (konszolidált) éves beszámolót is), valamint a kapcsolódó üzleti jelentés összeállítása és nyilvánosságra hozatala e törvény előírásainak megfelelően történjen.

9. § (1) Éves beszámolót és üzleti jelentést köteles készíteni a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, a (2) bekezdésben foglaltak kivételével.

(2) Egyszerűsített éves beszámolót készíthet a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, ha két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:

- a) a mérlegfőösszeg az 1200 millió forintot,
- b) az éves nettó árbevétel a 2400 millió forintot,
- c) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma az 50 főt.

(3) A (2) bekezdés előírásait a nyilvánosan működő részvénytársaság, az anyavállalat, a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó, valamint az olyan vállalkozó, amelynek kibocsátott - a 3. § (6) bekezdés 2-3. pontja szerinti - értékpapírai tőzsdei kereskedelme engedélyezett vagy az engedélyezést már kérelmezték, nem alkalmazhatja.

(4) Anyavállalatnak nem minősülő konszolidálásba bevont vállalkozás abban az esetben készíthet a (2) bekezdés szerint egyszerűsített éves beszámolót, ha nyilvántartásai alapján biztosítani tudja az összevont (konszolidált) éves beszámoló összeállításához szükséges információkat az anyavállalat részére.

(5) Jogelőd nélkül alapított vállalkozónál - a (2) bekezdés b) pontjában foglaltak alkalmazásakor -, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év egyikének vagy mindkettőnek az éves nettó árbevétel adatai hiányoznak vagy csak részben állnak rendelkezésre, akkor a tárgyévi várható éves nettó árbevételt és - ha van - a megelőző (első) üzleti év éves (éves szintre átszámított) nettó árbevételét kell figyelembe venni. Az előbbieken foglaltak megfelelő alkalmazásával kell eljárni a (2) bekezdés a) és c) pontja tekintetében is.

(6) Egyszerűsített éves beszámolóját - saját választása alapján - a 6. § (5) bekezdés szerinti kormányrendeletben foglaltaknak megfelelően (mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló) is elkészítheti a könyvvizsgálatra nem kötelezett vállalkozó, ha két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:

- a) a mérlegfőösszeg a 100 millió forintot,
- b) az éves nettó árbevétel a 200 millió forintot,
- c) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a 10 főt.

(6a) Nem készíthet mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót

a) a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk 14. pontja szerinti befektetési vállalkozás,

b) a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk 15. pontja szerinti pénzügyi holdingvállalkozás.

(7) Jogelőd nélkül alapított vállalkozónál - a (6) bekezdésben foglaltak alkalmazásakor -, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év egyikének vagy mindkettőnek az adatai hiányoznak vagy csak részben állnak rendelkezésre, akkor a tárgyévi várható adatokat és - ha van - a megelőző (első) üzleti év éves (éves szintre átszámított) adatait kell figyelembe venni.

(8) Ha a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozó a (6) bekezdés szerinti feltételeknek két egymást követő üzleti évben nem felel meg, akkor a második üzleti évet követő évtől éves beszámolót vagy egyszerűsített éves beszámolót köteles készíteni.

(9) A (6) bekezdés szerinti mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló választása esetén a vállalkozó választásától - a (8) bekezdés kivételével - leghamarabb három, mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóval lezárt üzleti év után térhet el.

(10) Ha a vállalkozó a következő üzleti évtől már nem készít mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót, akkor a következő üzleti év nyitó adatai azonosak lesznek az előző üzleti év megfelelő záró adataival.

9/A. § (1) Éves beszámolóját az IFRS-ek szerint állíthatja össze

a) az a vállalkozó, amelynek közvetlen vagy közvetett anyavállalata az összevont (konszolidált) éves beszámolóját az IFRS-ek szerint készíti el,

b) a biztosító,

c) a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank felügyelete alá tartozó pénzügyi vállalkozás, pénzforgalmi intézmény, elektronikuspénz-kibocsátó intézmény, befektetési vállalkozás, a központi értéktár, a központi szerződő fél, a tőzsde, a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató, az IFRS-ek szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokba anyavállalati döntés alapján bevont pénzügyi közvetítő és biztosításközvetítő, valamint a kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló törvény hatálya alá tartozó alap és alapkezelő,

d) a 155. § alapján könyvvizsgálatra kötelezett gazdasági társaság,

e) a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe.

(2) Éves beszámolóját az IFRS-ek szerint állítja össze

a) az a vállalkozó, amelynek értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség bármely államának szabályozott piacán forgalmazzák,

b) a hitelintézet, továbbá a hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás.

(3) Az (1) bekezdésben foglaltakat nem alkalmazhatja

a) az állami vagy önkormányzati vagyonkezelést végző vállalkozó,

b) a nonprofit gazdasági társaság,

c) a biztosítási tevékenységről szóló törvény szerinti kölcsönös biztosító egyesület,

d) a nyugdíjpénztár, az egészségpénztár és az öngépjelző pénztár.

(4) A gazdálkodó az IFRS-ekben nem szabályozott kérdések tekintetében - az IFRS-ekkel összhangban - e törvény előírásait köteles alkalmazni.

(5) Amennyiben jogszabály speciális bemutatási, közzétételi kötelezettséget ír elő a gazdálkodó számára, úgy azt az éves beszámolóját az IFRS-ek szerint összeállító gazdálkodó is megfelelően köteles alkalmazni.

10. § (1) Összevont (konszolidált) éves beszámolót és összevont (konszolidált) üzleti jelentést is köteles készíteni - a 116-117. §-ban foglaltak kivételével - az a vállalkozó, amely egy vagy több vállalkozóhoz fűződő viszonyában a 3. § (2) bekezdésének 1. pontja értelmében anyavállalatnak minősül.

(2) A nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló, 2002. július 19-i 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikke hatálya alá tartozó vállalkozó az (1) bekezdés szerinti kötelezettségének azzal tesz eleget, hogy az IFRS-ek szerint állítja össze az összevont (konszolidált) éves beszámolóját. A vállalkozó az IFRS-ekben nem szabályozott kérdések tekintetében - az IFRS-ekkel összhangban - e törvény előírásait köteles alkalmazni.

(3) A (2) bekezdés hatálya alá nem tartozó vállalkozó az (1) bekezdés szerinti kötelezettségének azzal is eleget tehet, ha az IFRS-ek szerint állítja össze az összevont (konszolidált) éves beszámolóját azzal, hogy az IFRS-ekben nem szabályozott kérdések tekintetében - az IFRS-ekkel összhangban - e törvény előírásait köteles alkalmazni.

(4) Ahol e törvény, illetve más jogszabály összevont (konszolidált) éves beszámoló kifejezést használ, ott azon a (2) és (3) bekezdés szerinti, az Európai Parlament és a Tanács a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló 2002. július 19-i

1606/2002/EK rendelete előírásainak megfelelően összeállított összevont (konszolidált) éves beszámoló is értendő.

(5) Azon gazdálkodó esetében, amely a 9/A. §, valamint a (2) és (3) bekezdés alapján az IFRS-ek szerint állítja össze éves beszámolóját, összevont (konszolidált) éves beszámolóját, - e törvény, valamint a külön jogszabályok könyvvizsgálatra vonatkozóan meghatározott feltételein túlmenően - a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói feladatok ellátására csak akkor adható kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég részére megbízás, ha a kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég rendelkezik IFRS minősítéssel.

(6) Az (5) bekezdés szerinti gazdálkodó a 151. § (1) bekezdésének alkalmazása során köteles gondoskodni arról, hogy a könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányítását, vezetését, az éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló elkészítését olyan személy végezze, aki

a) IFRS regisztrálási szakterületen szerepel a könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásában, vagy

b) a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló törvény szerinti IFRS minősítéssel, IFRS minősítéshez kapcsolódó szakmai minősítő vizsga követelményeinek való megfelelésre vonatkozó igazolással, vagy IFRS mérlegképes könyvelői szakképesítéssel rendelkező kamarai tag könyvvizsgáló.

Üzleti év

11. § (1) Az üzleti év az az időtartam, amelyről a beszámolót kell készíteni. Az üzleti év időtartama megegyezik - a (2)-(13) bekezdésben foglaltak kivételével - a naptári évvel.

(2) Az üzleti év a naptári évtől eltérhet a hitelintézetnek, pénzügyi vállalkozásnak vagy biztosítónak nem minősülő vállalkozónál, a Magyarország területén engedéllyel működő külföldi felsőoktatási intézménynél, amennyiben azt a működés jellemzői (különösen az üzletmenet ciklikussága, illetve konszolidálásba bevont vállalkozás esetén az anyavállalat információs igénye) indokoltá teszik. Annál a vállalkozónál, amely alkalmazza a 9. § (6) bekezdését, az üzleti év nem térhet el a naptári évtől.

(3) Az üzleti év mérlegfordulónapjának megváltoztatására - a (2) bekezdésben rögzítettek mellett is - három, beszámolóval lezárt üzleti év után,

vagy a konszolidálásba történő bevonáskor, vagy az anyavállalat személyében bekövetkezett változás esetén van lehetőség, a létesítő okirat ennek megfelelő módosítása mellett.

(4) Az üzleti év időtartama - az (5)-(15) bekezdésben foglaltak kivételével - 12 naptári hónap.

(5) Üzleti év a jogelőd nélkül alapított vállalkozónál - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - alapítása időpontjától (létesítő okirata ellenjegyzésének, illetve közokiratba foglalásának napjától) létrejöttének (a cégjegyzékbe való bejegyzésének), illetve a cégbejegyzés iránti kérelem jogerős elutasításának, vagy a cégbejegyzési eljárás megszüntetésének napjáig - mint mérlegfordulónapig - terjedő időszak, függetlenül annak időtartamától (előtársasági időszak).

(6) Az üzleti év 12 naptári hónapnál rövidebb időtartamú lehet az előtársasági időszak, valamint az azt követő üzleti év esetében, továbbá a naptári évről a naptári évtől eltérő üzleti évre, illetve az üzleti évről új üzleti évre történő áttéréskor.

(7) Üzleti év az átalakulás, egyesülés, szétválás során megszűnő vállalkozónál az előző üzleti év mérlegfordulónapját követő naptól az átalakulás, egyesülés, szétválás napjáig - mint mérlegfordulónapig - terjedő időszak.

(8) Üzleti év az átalakulással, egyesüléssel, szétválással létrejövő új vállalkozónál az átalakulás, egyesülés, szétválás napját követő naptól a vállalkozó által - az (1)-(3) bekezdés szerinti feltételekkel - az üzleti év végeként megjelölt napig - mint mérlegfordulónapig - terjedő időszak.

(9) A beszámolóban rögzített adatoknál forintról devizára, devizáról forintra, illetve devizáról más devizára való áttéréskor, továbbá a Polgári Törvénykönyv gazdasági társaságokra vonatkozó rendelkezéseiben nem szabályozott átalakulásnál, egyesülésnél, szétválásnál az üzleti év az (5)-(8) bekezdésnek megfelelően határozható meg azzal, hogy - értelemszerűen - a mérlegfordulónap az áttérés, az átalakulás, egyesülés, szétválás napja.

(10) Üzleti év a vállalkozó felszámolása, végelszámolása, illetve kényszertörlési eljárása esetén az előző üzleti év mérlegfordulónapját követő naptól a felszámolás, a végelszámolás, illetve kényszertörlési eljárása kezdő időpontját megelőző napig - mint mérlegfordulónapig - terjedő időszak. Amennyiben a felszámolás, a végelszámolás úgy fejeződik be, hogy a vállalkozó nem szűnik meg, az eljárás befejezését követő üzleti év a felszámolási, a végelszámolási eljárás befejezésének napját követő naptól a vállalkozó által -

az (1)-(3) bekezdés szerinti feltételekkel - az üzleti év végeként megjelölt napig - mint mérlegfordulónapig - terjedő időszak.

(11) A felszámolás, illetve a kényszertörlési eljárás időszaka egy üzleti évnek minősül, függetlenül annak időtartamától.

(11a) Ha a kényszertörlési eljárás lefolytatása során felszámolási eljárás kerül elrendelésre, a felszámolás időszaka üzleti évének kezdő napja a felszámolás elrendelésének a napja.

(12) A végelszámolás időszaka általában egy üzleti év. Amennyiben a végelszámolás 12 naptári hónap alatt nem fejeződik be, a végelszámolás időszaka alatt az üzleti év(ek) időtartama 12 hónap, míg az utolsó üzleti év 12 naptári hónapnál rövidebb is lehet.

(13) Az anyavállalat összevont (konszolidált) éves beszámolóját az anyavállalat éves beszámolójának üzleti évéről kell elkészíteni. Amennyiben az anyavállalat leányvállalatainak üzleti éve eltér az anyavállalat éves beszámolójának üzleti évétől, akkor az összevont (konszolidált) éves beszámoló üzleti éve lehet a leglényegesebb leányvállalat vagy a leányvállalatok többsége beszámolójának üzleti éve is. Ez esetben az eltérés tényét és annak indokait az összevont (konszolidált) éves beszámoló kiegészítő mellékletében be kell mutatni. Ezen túlmenően közölni kell az összevont (konszolidált) éves beszámoló kiegészítő mellékletében az eszközökkel, a forrásokkal, a pénzügyi és jövedelmi helyzet alakulásával kapcsolatos olyan lényeges események hatását, amelyek az anyavállalati éves beszámoló mérlegfordulónapja és az összevont (konszolidált) mérleg fordulónapja közötti időszakban következtek be.

(14) Üzleti év a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény hatálya alá kerülő közkereseti társaságnál, betéti társaságnál, egyéni cégnél és ügyvédi irodánál az előző üzleti év mérlegfordulónapját követő naptól az adóalanyiság létrejöttét megelőző napig terjedő időszak, amennyiben a vállalkozó a nyilvántartásait a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény külön előírásai szerint teljesíti, és az áttérést megelőzően e törvény hatálya alatt volt.

(15) Üzleti év a 2/A. § (3) bekezdésében felsorolt, e törvény hatálya alá átkerülő (visszakerülő) vállalkozónál a visszatérés időpontjától a vállalkozó által - az (1)-(3) bekezdés szerinti feltételekkel - az üzleti év végeként megjelölt napig - mint mérlegfordulónapig - terjedő időszak.

Könyvviteli kötelezettség

12. § (1) A könyvvizetés az a tevékenység, amelynek keretében a gazdálkodó a tevékenysége során előforduló, a vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére kiható gazdasági eseményekről - e törvényben rögzített szabályok szerint - folyamatosan nyilvántartást vezet és azt az üzleti év végével lezárja.

(2) A könyvvizetés a 159-169. §-okban foglaltak és a számviteli alapelvek figyelembevételével az egyszerű és a kettős könyvvitel rendszerében, csak magyar nyelven történhet.

(3) Kettős könyvvitelt köteles vezetni minden vállalkozó, a (4) bekezdésben foglaltak kivételével, a Magyar Nemzeti Bank, továbbá az 5-6. §-ban megjelölt szervezet, ha azt kormányrendelet előírja.

(4) Egyszeres könyvvitelt köteles vezetni a 8. § (4) bekezdése szerint egyszerűsített beszámolót készítő gazdálkodó.

13. § (1) Egyszeres könyvvitelt vezethet a gazdálkodó, ha azt e törvény vagy az 5-6. §-ban hivatkozott kormányrendelet lehetővé teszi.

(2) Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó áttérhet a kettős könyvvitelre - saját elhatározása alapján - bármelyik év január 1-jével, illetve köteles áttérni a kettős könyvvitelre, ha azt e törvény vagy az 5-6. §-ban hivatkozott kormányrendelet előírja.

Számviteli alapelvek

14. § (1) A beszámoló elkészítésekor és a könyvvizetés során a 15-16. §-ban meghatározott alapelveket kell érvényesíteni.

(2) Az alapelvektől csak e törvényben szabályozott módon lehet eltérni.

(3) A törvényben rögzített alapelvek, értékelési előírások alapján ki kell alakítani és írásba kell foglalni a gazdálkodó adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő - a törvény végrehajtásának módszereit, eszközeit meghatározó - számviteli politikát.

(4) A számviteli politika keretében írásban rögzíteni kell - többek között - azokat a gazdálkodóra jellemző szabályokat, előírásokat, módszereket, amelyekkel meghatározza, hogy mit tekint a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából lényegesnek, jelentősnek, nem lényegesnek, nem jelentősnek, kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételnek, költségnek, ráfordításnak továbbá meghatározza azt, hogy a törvényben biztosított választási, minősítési lehetőségek közül melyeket, milyen feltételek fennállása esetén alkalmaz,

az alkalmazott gyakorlatot milyen okok miatt kell megváltoztatni.

(5) A számviteli politika keretében el kell készíteni:

a) az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát;

b) az eszközök és a források értékelési szabályzatát;

c) az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot;

d) a pénzkezelési szabályzatot.

(6) Az (5) bekezdés c) pontjában előírt kötelezettség alól mentesül az egyszerűsített beszámolót készítő gazdálkodó, az egyszerűsített éves beszámolót készítő gazdálkodó, továbbá a (7) bekezdésben meghatározott értékhatárt el nem érő gazdálkodó.

(7) Amennyiben az értékesítésnek az eladott áruk beszerzési értékével, a közvetített szolgáltatások értékével csökkentett nettó árbevétele valamely üzleti évben az egymilliárd forintot vagy a költségnemek szerinti költségek együttes összege az ötszáz millió forintot meghaladja, az ezt követő évtől kezdődően a saját előállítású termékek, a végzett szolgáltatások 51. § szerinti önköltségét az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzat szerinti utókalkuláció módszerével kell megállapítani. Ezen kötelezettsége alól a vállalkozó a későbbiek során - a feltételek ismételt teljesülése esetén - sem mentesül.

(8) A pénzkezelési szabályzatban rendelkezni kell legalább a pénzforgalom (készpénzben, illetve bankszámlán történő) lebonyolításának rendjéről, a pénzkezelés személyi és tárgyi feltételeiről, felelősségi szabályairól, a készpénzben és a bankszámlán tartott pénzeszközök közötti forgalomról, a készpénzállományt érintő pénzmozgások jogcímeiről és eljárási rendjéről, a napi készpénz záró állomány maximális mértékéről, a készpénzállomány ellenőrzésekor követendő eljárásról, az ellenőrzés gyakoriságáról, a pénzszállítás feltételeiről, a pénzkezeléssel kapcsolatos bizonylatok rendjéről és a pénzforgalommal kapcsolatos nyilvántartási szabályokról.

(9) - (10) (Hatályon kívül helyezve.)

(11) Az újonnan alakuló gazdálkodó a (3)-(4) bekezdés szerinti számviteli politikát, az (5) bekezdés szerint elkészítendő szabályzatokat a megalakulás időpontjától számított 90 napon belül köteles elkészíteni. Törvénymódosítás esetén a változásokat annak hatálybalépését követő 90 napon belül kell a számviteli politikán keresztül vezetni.

(12) A számviteli politika elkészítéséért, módosításáért a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy felelős.

15. § (1) A beszámoló elkészítésekor és a könyvvizetés során abból kell kiindulni, hogy a gazdálkodó a belátható jövőben is fenn tudja tartani működését, folytatni tudja tevékenységét, nem várható a működés beszüntetése vagy bármilyen okból történő jelentős csökkenése (a vállalkozás folytatásának elve).

(2) A gazdálkodónak könyvelnie kell mindazon gazdasági eseményeket, amelyeknek az eszközökre és a forrásokra, illetve a tárgyévi eredményre gyakorolt hatását a beszámolóban ki kell mutatni, ideértve azokat a gazdasági eseményeket is, amelyek az adott üzleti évre vonatkoznak, amelyek egyrészt a mérleg fordulónapját követően, de még a mérleg elkészítését megelőzően váltak ismertté, másrészt azokat is, amelyek a mérleg fordulónapjával lezárt üzleti év gazdasági eseményeiből erednek, a mérleg fordulónapja előtt még nem következtek be, de a mérleg elkészítését megelőzően ismertté váltak (a teljesség elve).

(3) A könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatónak, bizonyíthatónak, kívülállók által is megállapíthatónak kell lenniük. Értékelésük meg kell, hogy feleljen az e törvényben előírt értékelési elveknek és az azokhoz kapcsolódó értékelési eljárásoknak (a valódiság elve).

(4) A könyvvizetést és a beszámolót áttekinthető, érthető, e törvénynek megfelelően rendezett formában kell elkészíteni (a világosság elve).

(5) A beszámoló tartalma és formája, valamint az azt alátámasztó könyvvizetés tekintetében az állandóságot és az összehasonlíthatóságot biztosítani kell (a következetesség elve).

(6) Az üzleti év nyitóadatainak meg kell egyezniük az előző üzleti év megfelelő záróadataival. Az egymást követő években az eszközök és a források értékelése, az eredmény számbavétele csak e törvényben meghatározott szabályok szerint változhat (a folytonosság elve).

(7) Az adott időszak eredményének meghatározásakor a tevékenységek adott időszaki teljesítéseinek elismert bevételeit és a bevételeknek megfelelő költségeit (ráfordításait) kell számításba venni, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől. A bevételeknek és a költségeknek ahhoz az időszakhoz kell kapcsolódniuk, amikor azok gazdaságilag felmerültek (az összemérés elve).

(8) Nem lehet eredményt kimutatni akkor, ha az árbevétel, a bevétel pénzügyi realizálása bizonytalan. A tárgyévi eredmény meghatározása során az értékvesztés elszámolásával, a céltartalék képzésével kell figyelembe venni az előrelátható kockázatot és feltételezhető veszteséget akkor is, ha az az üzleti év mérlegének

fordulónapja és a mérlegkészítés időpontja között vált ismertté. Az értékcsökkenéseket, az értékvesztéseket és a céltartalékokat el kell számolni, függetlenül attól, hogy az üzleti év eredménye nyereség vagy veszteség (az óvatosság elve).

(9) A bevételek és a költségek (ráfordítások), illetve a követelések és a kötelezettségek egymással szemben - az e törvényben szabályozott esetek kivételével - nem számolhatók el (a bruttó elszámolás elve).

16. § (1) Az eszközöket és a kötelezettségeket a könyvvizetés és a beszámoló elkészítése során egyedileg kell rögzíteni és értékelni (az egyedi értékelés elve). A beszámoló elkészítése során - a (3)-(5) bekezdésben és a 46. § (3) bekezdésében foglaltak alapján - az egyedi értékelés elve e törvény szerinti esetekben sajátosan érvényesülhet.

(2) Az olyan gazdasági események kihatásait, amelyek két vagy több üzleti évet is érintenek, az adott időszak bevételei és költségei között olyan arányban kell elszámolni, ahogyan az az alapul szolgáló időszak és az elszámolási időszak között megoszlik (az időbeli elhatárolás elve).

(3) A beszámolóban és az azt alátámasztó könyvvizetés során a gazdasági eseményeket, ügyleteket a tényleges gazdasági tartalmuknak megfelelően - e törvény alapelveihez, vonatkozó előírásaihoz igazodóan - kell bemutatni, illetve annak megfelelően kell elszámolni (a tartalom elsődlegessége a formával szemben elve).

(4) Lényegesnek minősül a beszámoló szempontjából minden olyan információ, amelynek elhagyása vagy téves bemutatása - az észszerűség határain belül - befolyásolja a beszámoló adatait felhasználók döntéseit (a lényegesség elve). Egy-egy tétel lényegessé minősítését más hasonló tételekkel összefüggésben kell megítélni.

(5) A beszámolóban (a mérlegben, az eredménykimutatásban, a kiegészítő mellékletben) nyilvánosságra hozott információk hasznosíthatósága (hasznossága) álljon arányban az információk előállításának költségeivel (a költség-haszon összevetésének elve).

(6) Az egyszerűsített beszámolót készítőknél a számviteli alapelvek érvényesülésének sajátosságait a 100. § (1) bekezdése tartalmazza.

III. Fejezet

AZ ÉVES BESZÁMOLÓ

Az éves beszámolóra vonatkozó általános szabályok

17. § (1) A kettős könyvvitelt vezető vállalkozó a 11. § szerinti üzleti évről az üzleti év utolsó napjával, mint mérlegfordulónappal éves beszámolót köteles készíteni, illetve a 9. § (2) bekezdésében előírt feltételek esetén egyszerűsített éves beszámolót készíthet.

(2) Az egyszerűsített éves beszámolónak az éves beszámólótól eltérő előírásait a 96-98/A. §-ok tartalmazzák.

18. § Az éves beszámolónak a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok változásáról megbízható és valós képet kell mutatnia. Tartalmaznia kell minden eszközt, a saját tőkét, a céltartalékot és minden kötelezettséget (figyelembe véve az időbeli elhatárolások tételeit is), továbbá az időszak bevételeit és ráfordításait, az adózott eredményt, valamint azokat az adatokat, szöveges indoklásokat, amelyek a vállalkozó valós vagyoni, pénzügyi helyzetének, működése eredményének bemutatásához szükségesek.

19. § (1) Az éves beszámoló mérlegből, eredménykimutatásból és kiegészítő mellékletből áll. Az éves beszámolóval egyidejűleg üzleti jelentést is kell készíteni.

(2) Az egymást követő üzleti évek éves beszámolóinak összehasonlíthatóságát a mérleg és az eredménykimutatás szerkezeti felépítésének, tagolásának és tartalmának, valamint a mérlegtételek értékelési elveinek és eljárásainak állandóságával kell biztosítani.

(3) A mérlegben és az eredménykimutatásban minden tételnél fel kell tüntetni az előző üzleti év megfelelő adatát. Ha az adatok nem hasonlíthatók össze, akkor ezt a kiegészítő mellékletben be kell mutatni és indokolni kell. Amennyiben az ellenőrzés az előző üzleti év(ek) éves beszámolójában elkövetett jelentős összegű hibá(ka)t állapított meg, akkor az előző év(ek)re vonatkozó - a mérlegkészítés napjáig megismert és nem vitatott, nem fellebbezett, illetve a jogerőssé vált megállapítások miatti - módosításokat a mérleg és az eredménykimutatás minden tételénél az előző év adatai mellett be kell mutatni, azok nem képezik részét az eredménykimutatás tárgyevi adatainak. Ez esetben a mérlegben is, az eredménykimutatásban is külön-külön oszlopban szerepelnek az előző üzleti év adatai, a lezárt üzleti év(ek)re vonatkozó módosítások, valamint a tárgyevi adatok.

(3a) Amennyiben az adóhatósági ellenőrzés megállapítása a (3) bekezdés előírása alapján elszámolásra került, de azt a következő üzleti év(ek)ben, legkésőbb a mérlegkészítés időpontjáig az illetékes hatóság, bíróság jogerősen megváltoztatta, akkor ennek hatását a tárgyévre vonatkozóan kell elszámolni.

(4) Ha egy eszköz vagy kötelezettség a mérleg több tételében is elhelyezhető, illetve ha egy adott eszköz vagy kötelezettség minősítése az egyik üzleti évről a másikra megváltozik, akkor az alkalmazott megoldást a kiegészítő mellékletben számszerűsítve, az összetartozás, az összehasonlíthatóság tételhivatkozásaival meg kell adni.

20. § (1) Az éves beszámolót e törvényben meghatározott szerkezetben és legalább az előírt tagolásban, az 1-3. számú mellékletben előírt tételeket a megadott sorrendben, a tételek továbbtagolásának, illetve összevonásának szabályai figyelembevételével, bizonylatokkal alátámasztott, szabályszerűen vezetett kettős könyvvitel adatai alapján, világos és áttekinthető formában magyar nyelven kell elkészíteni.

(2) Az éves beszámolóban az adatokat - a (3)-(5) bekezdésben foglalt kivétellel - ezer forintban kell megadni. Amennyiben a vállalkozó éves beszámolója mérlegének mérlegfőösszege meghaladja a száz milliárd forintot, akkor az adatokat millió forintban kell megadni.

(3) A devizakülföldi társaságnak (a vámszabadterületi társaságnak, ideértve a devizajogszabály szerint devizakülföldinek minősülő egyéb társaságokat is) az éves beszámolót a létesítő okiratban rögzített devizában kell elkészíteni. A létesítő okiratban rögzített devizában készítheti el éves beszámolóját az európai gazdasági egyesülés, az európai részvénytársaság és az európai szövetkezet is. A devizában elkészített éves beszámolóban az adatokat a Magyar Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyam jegyzése szerinti devizaegységben kell megadni.

(4) A (3) bekezdésben foglaltakon túlmenően, bármely vállalkozó euróban vagy USA dollárban készítheti el éves beszámolóját, ha erre vonatkozó döntését a számviteli politikájában az üzleti év első napját megelőzően rögzítette és a létesítő okirata szerinti devizaként az eurót, illetve az USA dollárt jelölte meg. A vállalkozó - az (5) bekezdésben foglaltak alkalmazását kivéve - e döntését legkorábban a döntést követő harmadik üzleti évre vonatkozóan változtathatja meg, amennyiben a számviteli politikáját és a létesítő okiratát ennek megfelelően módosítja.

(5) A (3) és (4) bekezdésben foglaltakon túlmenően a létesítő okiratban rögzített - eurótól vagy USA dollártól eltérő - devizában készítheti el éves beszámolóját az a vállalkozó is, amelynél a tevékenység elsődleges gazdasági környezetének pénzneme (a funkcionális pénznem) az eurótól vagy USA dollártól eltérő deviza, feltéve, hogy

a) bevételei, költségei és ráfordításai, valamint

b) pénzügyi eszközei és pénzügyi kötelezettségei

az előző és a tárgyévi üzleti évben külön-külön több mint 25%-ban az adott devizában merülnek fel. [A feltételek fennállásának megállapításánál az a), illetve a b) pontban felsorolt tételek együttes összegét kell külön-külön figyelembe venni. A b) pont szerinti tételeknél a mérlegen kívüli tételeket figyelmen kívül kell hagyni.] Devizában felmerült tételként lehet figyelembe venni a devizaalapú tételeket is.

(5a) Amennyiben a vállalkozó az éves beszámolót a (3)-(5) bekezdés szerint a létesítő okiratban rögzített devizában készíti el, az e törvényben egyes rendelkezések alkalmazásának feltételeként forintban meghatározott értékhatárokat a Magyar Nemzeti Bank által az adott időpontra vonatkozóan közzétett, hivatalos devizaárfolyamon történő átszámítással kell figyelembe venni.

(5b) A beszámoló készítés és a könyvvezetés pénznemének a létesítő okiratban rögzített pénznemmel kell megegyeznie.

(6) Az éves beszámoló részét képező mérleget, eredménykimutatást és kiegészítő mellékletet a hely és a kelet feltüntetésével a vállalkozó képviselőjére jogosult személy köteles aláírni.

Közbenső mérleg

21. § (1) Ha jogszabály közbenső mérleg készítését írja elő, akkor a közbenső mérleget - a jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a vállalkozó által meghatározott fordulónapra vonatkozóan kell - a legutolsó beszámolóval lezárt üzleti év mérlegfordulónapját követő nap és a közbenső mérleg fordulónapja közötti időszak gazdasági eseményeinek figyelembevételével - az e törvény szerinti beszámolóra vonatkozó szabályok szerint elkészíteni.

(2) A közbenső mérleget - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a fordulónapra vonatkozó analitikus és főkönyvi nyilvántartások adatai alapján, a mérlegtételek üzleti év végi értékelésére vonatkozó előírásainak figyelembevételével, eredménykimutatással alátámasztottan, utólag is ellenőrizhető módon - leltár alapján - kell összeállítani.

(3) A leltárnak tartalmaznia kell az analitikus, illetve a főkönyvi nyilvántartásokból az eszközöknek és a forrásoknak a közbenső mérleg fordulónapjára vonatkozó adatait, továbbá azoknak az üzleti év végi értékelése során alkalmazandó korrekcióit (terven felüli értékcsökkenés, értékvesztés elszámolás, céltartalékképzés, időbeli elhatárolások), az azokat alátámasztó számításokat.

(4) A közbenső mérleg fordulónapjára vonatkozóan az analitikus és a főkönyvi nyilvántartásokat nem lehet lezárni, azokat folyamatosan vezetni kell. A mérlegtételek értékelésére vonatkozó (3) bekezdés szerinti korrekciókat az analitikus és főkönyvi nyilvántartásokban nem lehet szerepeltetni, azokat csak a közbenső mérleg elkészítésénél lehet figyelembe venni.

(5) Amennyiben a vállalkozónál a könyvvizsgálat a 155. § szerint kötelező, a könyvvizsgálati kötelezettség a jogszabály által előírt közbenső mérlegre is vonatkozik.

(6) Ha jogszabály a vállalkozó saját tőkéjének évközi megállapításáról, vagy figyelembe vételéről rendelkezik, eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában saját tőke alatt a jogszabály előírásainak megfelelő időpontra, mint mérlegfordulónapra elkészített (1)-(5) bekezdés szerinti közbenső mérlegben kimutatott saját tőkét kell érteni.

(7) A legutolsó beszámolót, vagy ha ilyen készült, a (6) bekezdés szerinti közbenső mérleget - eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában - a mérleg fordulónapját követő hat hónapig lehet figyelembe venni a saját tőke alátámasztására.

A mérleg tagolása, tételeinek tartalma

22. § (1) A mérleg tagolását az 1. számú melléklet tartalmazza, "A", illetve "B" változatban. A vállalkozó az "A", illetve "B" változat közül választhat. Amennyiben azonban a vállalkozó az egymást követő üzleti évben nem azonos változat szerint készíti a mérleget, biztosítania kell, hogy a tárgyév adataival az előző üzleti év adatai összehasonlíthatók legyenek. Egyik változatról a másikra való áttérést a kiegészítő mellékletben indokolni kell.

(2) Az 1. számú mellékletben megadott mérleg tételeinek további tagolása megengedett. Új tételek is felvehetők, ha azok jogszabály szerinti tartalmát az előírt séma szerinti tételek egyikének e törvény szerinti elnevezése, tartalma sem fedi le. Ez esetben az új tétel tartalmát, az elkülönítés indokait a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

(3) Az 1. számú mellékletben megadott mérleg arab számmal jelzett tételei egy-egy római számmal jelzett eszköz-, illetve forráscsoporton belül összevonhatók, ha

- a) azok összegükben a megbízható és valós összkép szempontjából nem jelentősek,
- b) azok összevonása elősegíti a világosság elvének érvényesülését,
- c) az összevont tételek részletezését és az összevonás indokát a kiegészítő melléklet tartalmazza.

(4) A (3) bekezdés szerinti összevonás nem érintheti a kapcsolt vállalkozásokkal összefüggő tételeket.

(5) Nem kell a mérlegben feltüntetni azon arab számmal jelzett tételeket, amelyeknél sem az előző üzleti évre, sem a tárgyévra vonatkozóan adat nem szerepel.

23. § (1) A mérlegben eszközként kell kimutatni a vállalkozó rendelkezésére, használatára bocsátott, a vállalkozó működését szolgáló befektetett eszközöket és forgóeszközöket - a bérbe vett eszközök kivételével - , függetlenül attól, hogy azok tulajdonjoga csak törvényben, szerződésben rögzített feltételek teljesítése után kerül át a vállalkozóhoz, továbbá az aktív időbeli elhatárolásokat.

(2) A vagyonkezelőnél a mérlegben eszközként kell kimutatni a - törvényi rendelkezés, illetve felhatalmazás alapján - kezelésbe vett, az állami vagy önkormányzati vagyon részét képező eszközöket is. Ezen eszközöket a kiegészítő mellékletben - legalább mérlegtételek szerinti megbontásban - külön be kell mutatni.

(3) Az eszközök között kell kimutatni a pénzügyi lízing keretében átvett eszközöket, továbbá a bérbe vett (a használatra átvett) eszközökön végzett beruházások, felújítások, valamint a koncessziós szerződés alapján beszerzett, megvalósított eszközök értékét is.

(4) Az eszközöket rendeltetésük, használatuk alapján kell a befektetett eszközök vagy a forgóeszközök közé sorolni.

(5) Amennyiben egy adott eszköz használata, rendeltetése a (4) bekezdés szerinti besorolást követően megváltozik, mert az eszköz a tevékenységet, a működést tartósan már nem szolgálja vagy fordítva, akkor annak besorolását meg kell változtatni; az eszközt - legkésőbb a mérlegkészítés időszakában, a mérlegfordulónapra vonatkozóan - át kell sorolni a befektetett eszközök közül a forgóeszközök közé vagy fordítva, a forgóeszközök közül a befektetett eszközök közé.

24. § (1) Befektetett eszközként olyan eszközt szabad kimutatni, amelynek az a rendeltetése, hogy a

tevékenységet, a működést tartósan, legalább egy éven túl szolgálja.

(2) A befektetett eszközök közé az immateriális javakat, a tárgyi eszközöket, a befektetett pénzügyi eszközöket kell besorolni.

25. § (1) Az immateriális javak között a mérlegben a nem anyagi eszközöket (a vagyoni értékű jogokat az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok kivételével, a szellemi terméket, az üzleti vagy cégértéket), továbbá az immateriális javakra adott előlegeket, valamint az immateriális javak értékhelyesbítését kell kimutatni.

(2) Az immateriális javak között kimutatható az alapítás-átszervezés aktivált értéke és a kísérleti fejlesztés aktivált értéke is.

(3) Alapítás-átszervezés aktivált értékeként a vállalkozási tevékenység indításával, megkezdésével, jelentős bővítésével, átalakításával, átszervezésével kapcsolatos - beruházásnak, felújításnak nem minősülő - a külső vállalkozók által számlázott, valamint a saját tevékenység során felmerült olyan - az 51. § szerinti - közvetlen önköltségbe tartozó költségeket lehet kimutatni, amelyek az alapítás-átszervezés befejezését követően a tevékenység során a bevételekben várhatóan megtérülnek. Ide tartoznak - többek között - a minőségbiztosítási rendszer bevezetésével kapcsolatos tevékenység költségei, valamint az ásványkincs-kutatási tevékenység során felmerült olyan költségek, amelyek a kapcsolódó beruházás, felújítás bekerülési értékében nem vehetők figyelembe, feltéve, hogy e költségek a kutatási tevékenység eredményeképpen kitermelt ásványkincs hasznosításából származó bevételekben várhatóan megtérülnek.

(4) A kísérleti fejlesztés aktivált értékeként a jövőben hasznosítható, a kísérleti fejlesztés eredményének jövőbeni hasznosításakor az árbevételben megtérülő, a kísérleti fejlesztés eredménye érdekében felmerült olyan számlázott összeget és a saját tevékenység során felmerült - az 51. § szerinti - közvetlen önköltségbe tartozó költségeket lehet figyelembe venni, amelyek aktiválható termékekben - szellemi termék, tárgyi eszköz, készlet - nem vehetők számításba, mivel a létrehozott termék piaci - várható piaci - árát meghaladják. A kísérleti fejlesztés állományba vett aktivált értéke nem haladhatja meg azt az összeget, ami várhatóan megtérül a kapcsolódó jövőbeni gazdasági haszonból a további fejlesztési költségek, a várható termelési költségek, illetve a termék értékesítése során közvetlenül felmerülő értékesítési költségek levonása után.

(5) A kísérleti fejlesztés aktivált értékeként lehet kimutatni a megkezdett, de az üzleti év mérlegfordulónapjáig be nem fejezett kísérleti fejlesztés - a jövőben várhatóan megtérülő - közvetlen költségeit is. Ez esetben a kísérleti fejlesztés aktivált értéke nemcsak a kísérleti fejlesztés többletköltségeit foglalja magában, hanem azon termékek közvetlen költségeit is, amelyeket csak később, a kísérleti fejlesztés befejezésekor lehet a készletek, a tárgyi eszközök, a szellemi termékek között állományba venni a kísérleti fejlesztés aktivált értékének csökkentésével. Az alap- és alkalmazott kutatás költségei, valamint a kísérleti fejlesztés közvetett és általános költségei nem aktiválhatók.

(6) Az immateriális javak között vagyoni értékű jogként azokat a megszerzett jogokat kell kimutatni, amelyek nem kapcsolódnak ingatlanhoz. Ilyenek különösen: a bérleti jog, a használati jog, a vagyonkezelői jog, a szellemi termékek felhasználási joga, a licencek, továbbá a koncessziós jog, a játékjog, valamint az ingatlanhoz nem kapcsolódó egyéb jogok.

(7) Szellemi termékek közé sorolandók:

a) az iparjogvédelemben részesülő alkotások (különösen: szabadalom, használati minta, formatervezési minta, védjegy, földrajzi árujelző, kereskedelmi név),

b) a szerzői jogvédelemben részesülő szerzői művek és szomszédos jogok (különösen: szoftvertermékek, műszaki tervek),

c) a jogvédelemben nem részesülő, de titkosságuk révén monopolizált szellemi javak (különösen: know-how),

függetlenül attól, hogy használatba vették-e azokat vagy sem.

(8) Üzleti vagy cégértékként kell kimutatni a jövőbeni gazdasági haszon reményében teljesített - a 3. § (5) bekezdés 1. pontjában meghatározott - többletkifizetés összegét.

(9) Az immateriális javakra adott előlegként kell kimutatni az ilyen címen a szállítóknak átutalt (megfizetett, kiegyenlített) - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeget.

(10) Az immateriális javak értékhelyesbítéseként csak a vagyoni értékű jogok, továbbá a szellemi termékek - könyv szerinti értéket meghaladó - piaci értéke és könyv szerinti értéke (a bekerülési értéknek a terv szerinti értékcsökkenés elszámolt összegével csökkentett értéke) közötti különbség mutatható ki.

26. § (1) A tárgyi eszközök között a mérlegben azokat a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett anyagi eszközöket (földterület, telek, telkesítés, erdő, ültetvény, épület, egyéb építmény, műszaki berendezés, gép, jármű, üzemi és üzleti felszerelés, egyéb berendezés, ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok), tenyészállatokat kell kimutatni, amelyek tartósan - közvetlenül vagy közvetett módon - szolgálják a vállalkozó tevékenységét, továbbá az ezen eszközök beszerzésére (a beruházásokra) adott előlegeket és a beruházásokat, valamint a tárgyi eszközök értékhelyesbítését.

(2) Az ingatlanok között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba vett földterületet és minden olyan anyagi eszközt, amelyet a földdel tartós kapcsolatban létesítettek. Az ingatlanok közé sorolandó: a földterület, a telek, a telkesítés, az épület, az épületrész, az egyéb építmény, az üzemkörön kívüli ingatlan, illetve ezek tulajdoni hányada, továbbá az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok, függetlenül attól, hogy azokat vásárolták vagy a vállalkozó állította elő, illetve azok saját tulajdonú vagy bérelt ingatlanon valósultak meg. Az ingatlanok között kell kimutatni a bérbe vett ingatlanokon végzett és aktivált beruházást, felújítást is.

(3) Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok különösen: a földhasználat, a haszonélvezet és használat, a bérleti jog, a szolgalmi jog, az ingatlanok rendeltetésszerű használatához kapcsolódó - jogszabályban nevesített - hozzájárulások, díjak (víziközmű-fejlesztési hozzájárulás, villamos energia hálózati csatlakozási díj, gázhálózati csatlakozási díj) megfizetése alapján szerzett használati jog, valamint az ingatlanhoz kapcsolódó egyéb jogok.

(4) A műszaki berendezések, gépek, járművek között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett, a vállalkozó tevékenységét közvetlenül szolgáló erőgépeket, erőművi berendezéseket, egyéb gépeket, berendezéseket, műszereket és szerszámokat, szállítóeszközöket, hírközlő berendezéseket, számítástechnikai eszközöket, a tevékenységi profilt meghatározó vasúti, közúti, vízi- és légiközlekedési eszközöket, valamint az itt felsorolt, bérbe vett eszközökön végzett és aktivált beruházást, felújítást.

(5) Az egyéb berendezések, felszerelések, járművek közé tartoznak azok a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett, a műszaki berendezések, gépek, járművek közé nem tartozó gépek, berendezések, felszerelések, járművek, amelyek a vállalkozó

tevékenységét közvetetten szolgálják. Ilyenek különösen: az egyéb üzemi (üzleti) gépek, berendezések, felszerelések, járművek, az irodai, igazgatási berendezések, felszerelések, az üzemkörön kívüli berendezések, felszerelések, járművek, valamint az itt felsorolt, bérbe vett eszközökön végzett és aktivált beruházás, felújítás.

(6) Tenyészállatok között kell kimutatni azokat az állatokat, amelyek a tenyésztés, a tartás során leválasztható terméket (szaporulatot, más leválasztható állati terméket) termelnek, és a tartási költségek ezen termékek értékesítése során megtérülnek, vagy az egyéb (igateljesítmény, őrzési feladat, lovagoltatás) hasznosítás biztosítja a tartási költségek megtérülését, függetlenül attól, hogy azok meddig szolgálják a vállalkozási tevékenységet.

(7) A beruházások, felújítások között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett, a (2)-(6) bekezdésben nevesített eszközök bekerülési értékét, továbbá a már használatba vett tárgyi eszközökön végzett bővítéssel, rendeltetésváltozással, átalakítással, élettartam-növeléssel, felújítással összefüggő munkák - még nem aktivált - bekerülési értékét.

(8) Beruházásokra adott előlegként kell kimutatni a beruházási szállítónak, importbeszerzésnél az importálást végző vállalkozónak, az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog eladójának ilyen címen átutalt (megfizetett, kiegyenlített) - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeget.

(9) A tárgyi eszközök értékhelyesbítéseként csak a (2)-(6) bekezdésben nevesített eszközök - könyv szerinti értéket meghaladó - piaci értéke és könyv szerinti értéke (a bekerülési értéknek a terv szerinti értékcsökkenés elszámolt összegével csökkentett értéke) közötti különbség mutatható ki.

27. § (1) A befektetett pénzügyi eszközök között a mérlegben azokat az eszközöket (részesezés, értékpapír, adott kölcsön) kell kimutatni, amelyeket a vállalkozó azzal a céllal fektetett be más vállalkozónál, adott át más vállalkozónak, hogy ott tartós jövedelemre (osztalékra, illetve kamatra) tegyen szert, vagy befolyásolási, irányítási, ellenőrzési lehetőséget érjen el. A kezelt vagyona szoló tartós követelést, valamint a befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítését szintén a befektetett pénzügyi eszközök között kell a mérlegben kimutatni.

(2) Tartós részesezés kapcsolt vállalkozásban mérlegtételként a 3. § (2) bekezdésének 7. pontja

szerinti vállalkozásban lévő tulajdoni részesezés jelentő, tartósan befolyásolási, irányítási, ellenőrzési lehetőséget biztosító befektetéseket (részvényeket, üzletrészeket, egyéb társasági részesezéseket) kell kimutatni.

(3) Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban mérlegtétel azokat a pénzkölcsönöket (ideértve a pénzügyi lízing miatti, a részletre, a halasztott fizetéssel történt értékesítés miatti követeléseket is), tartós bankbetéteket tartalmazza, amelyeknél - a 3. § (2) bekezdésének 7. pontja szerinti adóssal kötött szerződés szerint - a pénzformában kifejezett fizetési igények teljesítése, a betét megszüntetése a tárgyévet követő üzleti évben még nem esedékes.

(3a) Tartós jelentős tulajdoni részesezés mérlegtétel az olyan, a 3. § (2) bekezdés 9. pontjában meghatározott mértékű tulajdoni részesezés jelentő befektetést tartalmazza, amely nem tartozik a (2) bekezdésben meghatározott részesezésekre közé.

(3b) Tartósan adott kölcsön jelentős tulajdoni részesezési viszonyban álló vállalkozásban mérlegtétel a 3. § (2) bekezdés 9. pontjában meghatározott mértékű részesezési viszonyban lévő adóssal szembeni olyan pénzkölcsönt és tartós bankbetétet tartalmazza, amely nem tartozik a (3) bekezdésben meghatározott pénzkölcsönök és tartós bankbetétek közé.

(4) Egyéb tartós részesezés mérlegtétel minden olyan tartós tulajdoni részesezés jelentő befektetést tartalmaz, amely nem tartozik a (2) és (3a) bekezdésben meghatározott részesezésekre közé.

(5) Tartósan adott kölcsön egyéb részesezési viszonyban álló vállalkozásban mérlegtétel tartalmazza az olyan egyéb részesezési viszonyban lévő adóssal szembeni pénzkölcsönt és tartós bankbetétet, amely nem tartozik a (3) és (3b) bekezdésben meghatározott pénzkölcsönök és tartós bankbetétek közé.

(6) Egyéb tartósan adott kölcsönként kell kimutatni a nem részesezési viszonyban lévő adóssal szembeni pénzkölcsönt és tartós bankbetétet.

(7) Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírként azokat a befektetési céllal szerzett értékpapírokat kell kimutatni, amelyek lejáratá, beváltása a tárgyévet követő üzleti évben még nem esedékes, és a vállalkozó azokat a tárgyévet követő üzleti évben nem szándékozik értékesíteni.

(8) Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítéseként a részesezésekre - bekerülési értéket meghaladó - piaci értéke és bekerülési értéke közötti különbség mutatható ki.

(9) A kezelt vagyronra szóló tartós követelést a vagyronrendelőnél tartósan adott kölcsönként kell kimutatni a mérlegben.

28. § (1) A forgóeszközök csoportjába a mérlegben a készleteket, a vállalkozó tevékenységét nem tartósan szolgáló követeléseket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket, pénzeszközöket kell besorolni.

(2) A készletek a vállalkozó tevékenységét közvetlenül vagy közvetve szolgáló olyan eszközök,

a) amelyeket a rendszeres (szokásos) üzleti tevékenység keretében értékesítési céllal szereztek be, és azok a beszerzés és az értékesítés között változatlan állapotban maradnak (árúk, göngyölegek, közvetített szolgáltatások), bár értékük változhat,

b) amelyek az értékesítést megelőzően a termelés, a feldolgozás valamely fázisában vannak [befejezetlen termelés (ideértve a befejezetlen, még ki nem számlázott szolgáltatást is), félkész termékek] vagy már feldolgozott, elkészült állapotban értékesítésre várnak (késztermékek),

c) amelyeket az értékesítendő termékek előállítása vagy a szolgáltatások nyújtása során fognak felhasználni (anyagok).

(3) A készletek között kell kimutatni továbbá

a) használatba vételükig azokat az anyagi eszközöket (szerszám, műszer, berendezés, felszerelés, munkaruha, egyenruha, védőruha), amelyek a vállalkozó tevékenységét legfeljebb egy évig szolgálják,

b) a növendék-, a hízó- és egyéb állatokat, amelyek a termelés (a tartás) költségei eredményeként növekednek, gyarapszik tömegük (súlyuk), függetlenül attól, hogy a vállalkozási tevékenységet mennyi ideig szolgálják,

c) azokat az eszközöket, amelyeket a befektetett eszközök közül - a 23. § (5) bekezdése szerint - átsoroltak.

d) a használatba vétel időpontjától áruként azokat az értékesítési céllal beszerzett, előállított eszközöket, amelyeket a vállalkozó az értékesítésig (az állományból történő kivonásig) átmenetileg használatba vett.

(3a) A szerződés elszámolási egységéhez kapcsolódóan befejezetlen termelés, befejezetlen szolgáltatás, továbbá félkész vagy késztermék a kapcsolódó árbevétel elszámolásáig mutatható ki készletként.

(4) A készletekre adott előlegként az anyag-, az áruszállítónak, a közvetített szolgáltatást nyújtónak, importbeszerzésnél az importálást végző vállalkozónak ilyen címen átutalt (megfizetett, kiegyenlített) - a

levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeget kell kimutatni.

29. § (1) Követelések azok a különféle szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből jogszerűen eredő, pénzértékben kifejezett fizetési igények, amelyek a vállalkozó által már teljesített, a másik fél által elfogadott, elismert termékértékesítéshez, szolgáltatás teljesítéséhez, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékesítéséhez, kölcsönnyújtáshoz, előlegfizetéshez (beleértve az osztalékélelőleget is) kapcsolódnak, valamint a különféle egyéb követelések, ideértve a vásárolt követeléseket, a térítés nélkül és egyéb címen átvett követeléseket, a bíróság által jogerősen megítélt követeléseket is.

(2) Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők) között kell kimutatni minden olyan, a vállalkozó által teljesített - a vevő által elismert - termékértékesítésből, szolgáltatásnyújtásból származó követelést, amely nem tartozik a (3)-(4) bekezdés szerinti követelések és a 27. § (3), (3b), (5)-(6) bekezdésében nevesített pénzkölcsönök közé.

(3) Követelések kapcsolt vállalkozással szemben mérlegtétel azokat az (1) bekezdés szerinti követeléseket tartalmazza, amelyeknél az adós a 3. § (2) bekezdésének 7. pontja szerinti kapcsolt vállalkozás és a követelés nem tartozik a 27. § (3), (3b), (5)-(6) bekezdése szerinti pénzkölcsönök közé.

(3a) Követelések jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben mérlegtétel azokat az (1) bekezdés szerinti követeléseket tartalmazza, amelyeknél az adós vállalkozóban a 3. § (2) bekezdés 9. pontjában meghatározott mértékű tulajdoni részesedés áll fenn, és a követelés nem tartozik a 27. § (3), (3b), (5)-(6) bekezdése szerinti pénzkölcsönök közé.

(4) Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben mérlegtétel azokat az (1) bekezdés szerinti követeléseket tartalmazza, amelyeknél a követelés egyéb részesedési viszonyban lévő adóssal szemben áll fenn, és a követelés nem tartozik a 27. § (3), (3b), (5)-(6) bekezdése szerinti pénzkölcsönök közé.

(5) Váltókövetelések között csak a nem részesedési viszonyban lévő adóssal szembeni váltóköveteléseket szabad kimutatni.

(6) Egyéb követelésként kell kimutatni a munkavállalói tartozást, a visszatérítendő adót, az igényelt, de még nem teljesített támogatást, továbbá a 77. § (7)

bekezdése szerinti utólag kapott engedmény miatti követelés összegét is.

(7) Egyéb követelésként kell kimutatni - a nem részesedési viszonyban lévő vállalkozások között létrejött - valódi penziós és óvadéki repóügylet esetén a határidős viszonteladási kötelezettség mellett vásárolt eszköz kifizetett vételárát, illetve a határidős visszavásárlási kötelezettség mellett eladott eszköz kifizetett visszavásárlási árát, az értékpapír-kölcsönügylet során a kölcsönbeadott értékpapír kölcsönszerződés szerinti értékében fennálló követelést, továbbá a származékos ügyletek esetén a fizetett letétek, pénzügyi biztosítékok, árkülönbözetek összegét, amíg az ügylet le nem zárul.

(8) A (6) és (7) bekezdésben foglaltakon túlmenően az egyéb követelés mérlegtételként kell kimutatni továbbá a nem részesedési viszonyban lévő adóssal szembeni (1) bekezdés szerinti valamennyi követelést - a (2) és az (5) bekezdésben foglaltak kivételével -, ideértve a tartósan adott kölcsönből a mérlegfordulónapot követő egy éven belül esedékes részleteket, a vásárolt követeléseket, a térítés nélkül és egyéb címen átvett követeléseket, a peresített követelésekből - a 77. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti követelések kivételével - a bíróság által az üzleti év mérlegfordulónapjáig jogerősen megítélt követeléseket is.

(9) A követelések között kell a mérlegben önálló tételként kimutatni származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete címén a pénzügyi instrumentumok 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelése esetén a le nem zárt kereskedési, illetve fedezeti célú származékos ügyletek pozitív valós értékét (jövőben várható - nyereségjellegű - eredményét).

30. § (1) A forgóeszközök között értékpapírként a forgatási célból, átmeneti, nem tartós befektetésként vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, illetve tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket kell kimutatni.

(2) Részesedés kapcsolt vállalkozásban mérlegtételként a 3. § (2) bekezdés 7. pontja szerinti vállalkozásban lévő tulajdoni részesedést jelentő, forgatási célból, általában árfolyamnyereség elérése érdekében vásárolt befektetéseket (részvényeket, üzletrészeket, egyéb társasági részesedéseket) kell kimutatni.

(2a) Jelentős tulajdoni részesedés mérlegtétel az olyan, a 3. § (2) bekezdés 9. pontjában meghatározott mértékű tulajdoni részesedést jelentő, forgatási célból, különösen árfolyamnyereség elérése érdekében vásárolt

befektetést tartalmazza, amely nem tartozik a (2) bekezdésben meghatározott részesedések közé.

(3) Egyéb részesedés minden olyan tulajdoni részesedést jelentő, forgatási célból vásárolt befektetés, amely nem tartozik a (2) és a (2a) bekezdés szerinti részesedések közé.

(4) Saját részvények, saját üzletrészek a vállalkozó által visszavásárolt (megszerzett) tulajdoni részesedést jelentő saját befektetések. A visszavásárolt tulajdoni részesedést jelentő saját befektetések között kell kimutatni a vállalkozó által ellenérték (visszaváltási érték) fejében megszerzett visszaváltható részvényeket is a megszerzéstől az alaptőke kötelező leszállításának cégbírósági bejegyzéséig.

(5) A forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között azokat az értékpapírokat kell kimutatni, amelyeket forgatási célból, kamatbevétel, illetve árfolyamnyereség elérése érdekében szereztek be, továbbá azokat, amelyek a tárgyévet követő üzleti évben lejárnak.

(6) E törvény alkalmazásában a saját részvényekkel, saját üzletrészekkel esik egy tekintet alá a visszavásárolt (megszerzett) szövetkezeti részesedés (ideértve az átalakított befektetői részjegyet is). A visszavásárolt (megszerzett) szövetkezeti részesedésre e törvény saját részvényre, saját üzletrészre vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

31. § A pénzeszközök a készpénzt, az elektronikus pénzt és a csekkeket, továbbá a bankbetéteket foglalják magukban.

32. § (1) Aktív időbeli elhatárolásként - elkülönítetten - kell a mérlegben kimutatni az üzleti év mérlegének fordulónapja előtt felmerült, elszámolt olyan összegeket, amelyek költségként, ráfordításként (ideértve a halasztott ráfordításokat is) csak a mérleg fordulónapját követő időszakra számolhatók el, valamint az olyan járó árbevételt, kamat- és egyéb bevételeket, amelyek csak a mérleg fordulónapja után esedékesek, de a mérleggel lezárt időszakra számolandók el, továbbá a 68. § (1) bekezdése szerinti különbözetből az eredményt csökkentő tételként még el nem számolt összeget.

(2) Aktív időbeli elhatárolásként kell a mérlegben kimutatni a (kamatbevételekkel szemben elszámolt) névérték alatt kibocsátott, a névérték alatt vásárolt diszkont - hitelviszonyt megtestesítő, befektetett vagy forgóeszközként kimutatott - értékpapírok névértéke és kibocsátási értéke (vételára) közötti különbözet adott üzleti évre, időarányosan járó összegét mindaddig, amíg

ezen értékpapírokat nem értékesítik, nem váltják be, a könyvekből nem vezetik ki.

(3) Aktív időbeli elhatárolásként lehet a mérlegben kimutatni - a vállalkozó számviteli politikában rögzített döntése szerint - a befektetett pénzügyi eszközök közé sorolt, névérték alatt beszerezett - hitelviszonyt megtestesítő, a valós értéken történő értékelés alá nem vont - kamatozó értékpapír névértéke és beszerzési értéke közötti - nyereségjellegű - különbözetből a beszerzéstől az üzleti év mérlegfordulónapjáig terjedő időszakra időarányosan jutó (a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben elszámolt) összeget. Az elhatárolást ezen értékpapír értékesítésekor, beváltásakor, továbbá a könyvekből - egyéb jogcímen - történő kivezetése esetén kell megszüntetni, valamint akkor és olyan összegben, ha és amilyen összegben az időbelileg elhatárolt különbözet realizálása bizonytalan.

(4) Amennyiben a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, tulajdoni részesedést jelentő befektetés beszerzéséhez kapcsolódóan fizetett (elszámolt), a beszerzési értékben a 61. § (2) bekezdése szerint figyelembe nem vett bizományi díj, vásárolt vételi opció díja jelentős összegű és az az értékpapír beváltásakor, az értékpapír, a befektetés értékesítésekor várhatóan megtérül, annak összegét időbelileg el lehet határolni.

(5) Aktív időbeli elhatárolásként kell kimutatni:

a) a származékos ügyletek bekerülési (beszerzési) értékét, azaz az ügylet kötése érdekében felmerült költségek (ügynöki díjak, jutalékok, opciós díjak) összegét az ügylet zárásáig;

b) a fedezeti vagy nem fedezeti célú kamat swap ügyletek esetében az utolsó kamatfixálás időpontja és a fordulónap közötti időszakra az ügyletre járó kamatkülönbözetet az adott kamatperiódussal kapcsolatos elszámolásig;

c) a piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletek fordulónapi valós értéke vagy belső értéke alapján az a)-b) és e) pont, valamint a 44. § (5) bekezdés a)-b) és e) pontja szerint kimutatott elhatárolások együttes összegének figyelembevételével fennálló nyereségjellegű összegből a hatékony részt, jellegétől függően az egyéb kapott (járó) kamatokkal és kamatjellegű bevételekkel, vagy a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben. Az így kimutatott aktív időbeli elhatárolást jellegétől függően az egyéb kapott (járó) kamatokkal és kamatjellegű bevételekkel, vagy a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben kell megszüntetni, amennyiben az előző fordulónaphoz képest a nyereségjellegű összeg csökkent, vagy ha egy

adott fordulónapon az ügylettel kapcsolatban a 44. § (5) bekezdés c) pontja szerinti elhatárolás kimutatásának van helye, illetve ha az ügyletet lezárják, vagy ha a fedezeti elszámolást meg kell szüntetni;

d) cash-flow fedezeti ügylet esetén, ha a fedezeti ügylet előbb lezárul, mint a fedezett ügylet, a fedezeti ügylet realizált veszteségéből a hatékony részt a fedezett ügylet bekövetkezéséig. Az így kimutatott aktív időbeli elhatárolást a 47. § (11) bekezdésének figyelembevételével kell megszüntetni;

e) előrejelzett ügylet vagy biztos elkötelezettség cash-flow fedezeti ügylete esetén, ha a fedezeti ügylet lejárat a pénzügyi teljesítéshez igazodik, és ezért a fedezeti ügylet lejárat a későbbi, mint a fedezett ügylet bekövetkezésének időpontja, a fedezeti ügyletnek a fedezett ügylet bekövetkezésének időpontjában fennálló, nem realizált nyereségéből a hatékony részt az ügylet zárásáig, jellegétől függően az egyéb kapott (járó) kamatokkal és kamatjellegű bevételekkel vagy a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben.

(6) Aktív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a kötelezettséggel szemben a 47. § (11) bekezdés alkalmazása esetén a kötelezettség visszafizetendő összege és bekerülési értéke közötti különbözetet, ha a visszafizetendő összeg a nagyobb. Az így kimutatott aktív időbeli elhatárolást a kötelezettség kivezetésekor, a kivezetett könyv szerinti értékkel arányos összegben kell megszüntetni a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben.

(7) Aktív időbeli elhatárolásként lehet kimutatni a hitel, a kölcsön felvételéhez közvetlenül kapcsolódóan felmerült költségeket, beleértve a hitel, a kölcsön feltételeként előírt bankgarancia vagy hitelvizsgálat díját, a hitel igénybevétele miatt fizetett kezelési díjat és folyósítási jutalékot, amennyiben azokat nem a 47. § (4) bekezdés a) pontja szerint számolják el. A hitelfelvételhez kapcsolódó költségek elhatárolt összegét a hitel, a kölcsön futamideje alatt időarányosan, de legkésőbb a hitel, a kölcsön teljes összegének visszafizetésekor kell megszüntetni.

(8) Aktív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a szerződés elszámolási egysége - általános forgalmi adót nem tartalmazó - teljes szerződéses ellenértékének mérlegfordulónapi teljesítési fok arányában számított összege azon részét, amely meghaladja a szerződés elszámolási egységével kapcsolatban az előző üzleti év(ek)ben és a tárgyévben együttesen - a 72. § (2)-(4a) bekezdés és 73. § alapján - elszámolt nettó árbevételt.

(9) Amennyiben a 3. § (4) bekezdés 11. pontja szerinti szerződés(ek) tárgya terméknek azonos

munkafolyamattal, nagy tömegben, sorozatosan történő gyártására irányul, a vállalkozó dönthet úgy, hogy nem alkalmazza a (8) bekezdés előírását. Ez esetben a szerződés elszámolási egységéhez kapcsolódó egyéb előírásokat sem alkalmazza.

33. § (1) Az aktív időbeli elhatárolások között halasztott ráfordításként kell kimutatni az ellentételezés nélküli tartozásátvállalás során - a tartozásátvállalás beszámolási időszakában - a véglegesen átvállalt és pénzügyileg nem rendezett kötelezettség egyéb ráfordításként elszámolt megállapodás szerinti összegét. Az elhatárolást az átvállalt kötelezettségnek a megállapodás szerinti pénzügyi rendezésekor, a teljesítésnek megfelelően kell az egyéb ráfordításokkal szemben megszüntetni.

(2) Az aktív időbeli elhatárolások között halasztott ráfordításként elszámolható a devizaszámlán meglévő devizakészlettel nem fedezett, külföldi pénzürtékre szóló - beruházáshoz (a beruházással megvalósuló tárgyi eszközökhöz), vagyoni értékű joghoz, továbbá a forgóeszközökhöz kapcsolódó - hiteltartozások, devizakötvény-kibocsátásból származó - beruházáshoz (a beruházással megvalósuló tárgyi eszközökhöz), vagyoni értékű joghoz kapcsolódó - tartozások esetén a tárgyévben, a mérlegfordulónapi értékelésből adódóan - a 60. § (2) bekezdésében foglaltakból következően - keletkezett és a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között elszámolt - árfolyamnyereséggel nem ellentételezett - árfolyamveszteség teljes összege a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításainak a csökkentésével (nem realizált árfolyamveszteség). A hiteltartozások, devizakötvény-kibocsátásból származó tartozások törlesztésekor - az előző időszakokban elhatárolt halmozott összegből - a törlesztőrészletre jutó - halasztott ráfordításként kimutatott - nem realizált veszteséget meg kell szüntetni, a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításainak a növelésével (realizált árfolyamveszteség).

(3) A (2) bekezdés szerint halasztott ráfordításként kimutatott árfolyamveszteséget - a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításakénti elszámolással - meg kell szüntetni, ha a külföldi pénzürtékre szóló hiteltartozást, a devizakötvény-kibocsátásból származó tartozást teljes összegében visszafizették, illetve - tárgyi eszköz, vagyoni értékű jog finanszírozása esetén - ha a devizahittel, a devizakötvény-kibocsátással finanszírozott tárgyi eszközt, vagyoni értékű jogot értékesítették, vagy más jogcímen az állományból kivezették. Nem minősül a tartozás visszafizetésének, ha a még fennálló tartozás pénznemét (devizanemét) szerződésmódosítás keretében megváltoztatják.

(4) A (2) bekezdés szerinti halasztott ráfordításként kimutatott árfolyamveszteséget - a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításakénti elszámolással - csökkenteni kell az érintett devizakötelezettség után az egyes üzleti évekre elszámolt árfolyamnyereségnek megfelelő összeggel is.

(5) Aktív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a kölcsönbeadott értékpapír könyv szerinti értékének a - felhalmozott kamattal csökkentett - kölcsönszerződés szerinti értékét meghaladó összegét (veszteségét). Az időbeli elhatárolást akkor kell megszüntetni, amikor a kölcsönbevevő által visszaszolgáltatott értékpapír eladásra, beváltásra, illetve egyéb ügylet keretében az állományból véglegesen kivezetésre kerül, vagy a kölcsönbevevő megtéríti annak piaci értékét, mert az értékpapír nem kerül visszaszolgáltatásra.

(6) Az aktív időbeli elhatárolások között halasztott ráfordításként ki lehet mutatni a jogszabályi rendelkezés alapján az üzemeltetőnek térítés nélkül, véglegesen átadott eszköz (beruházás) nyilvántartás szerinti értékét. A térítés nélkül átadott eszköz (beruházás) időbelileg elhatárolt nyilvántartás szerinti értékét - az átadáskor meghatározott módon és időtartamon belül - kell az egyéb ráfordításokkal szemben megszüntetni.

(7) Aktív időbeli elhatárolásként lehet kimutatni - a 77. § (2) bekezdés d) pontja és (3) bekezdés b) pontja, valamint a rendeltetésszerűen használatba vett immateriális javakhoz, tárgyi eszközökhöz kapcsolódó 77. § (4) bekezdés b) pontja szerinti - jogszabályi előíráson, szerződésen, megállapodáson alapuló támogatások - a már felmerült költségekkel (ráfordításokkal) arányos - várható, még el nem számolt összegét az egyéb bevételekkel szemben, amennyiben a vállalkozó bizonyítani tudja, hogy teljesíteni fogja a támogatáshoz kapcsolódó feltételeket és valószínű, hogy a támogatást meg fogja kapni. Az aktív időbeli elhatárolást a kapott támogatás 77. § (2) bekezdés d) pontja, (3) bekezdés b) pontja és (4) bekezdés b) pontja szerinti elszámolásakor, illetve a támogatás meghíúsulásakor kell megszüntetni.

34. § A mérlegben forrásként a saját tőkét, a céltartalékokat, a kötelezettségeket és a passzív időbeli elhatárolásokat kell szerepeltetni.

35. § (1) Saját tőkeként a mérlegben csak olyan tőkerészt szabad kimutatni, amelyet a tulajdonos (a tag) bocsátott a vállalkozó rendelkezésére, vagy amelyet a tulajdonos (a tag) a 36. §-ban foglaltakon túlmenően az adózott eredményből hagyott a vállalkozónál. A saját tőke részeként kell kimutatni az értékhelyesbítés

értékelési tartalékát és a valós értékelés értékelési tartalékát is.

(2) A saját tőke a - jegyzett, de még be nem fizetett tőkével csökkentett - jegyzett tőkéből, a tőketartalékból, az eredménytartalékból, a lekötött tartalékból, az értékelési tartalékból és a tárgyév adózott eredményéből tevődik össze.

(3) Jegyzett tőke részvénytársaságnál, korlátolt felelősségű társaságnál, egyéb vállalkozónál (ha e tekintetben cégbírósi bejegyzési kötelezettség terheli) a cégbíróson bejegyzett tőke a létesítő okiratban meghatározott összegben.

(4) A (3) bekezdés szerinti vállalkozónál az alaptőke, a törzstőke, az alapítói vagyon, az egyéb társasági részesedés felemelése, illetve leszállítása miatti jegyzett tőke-változást a cégjegyzékbe való bejegyzés alapján, a bejegyzés időpontjával, illetve ha a változás időpontja eltér a bejegyzés időpontjától, akkor a változás időpontjával kell a könyvviteli nyilvántartásokban rögzíteni.

(5) A (3) bekezdés hatálya alá nem tartozó vállalkozónál jegyzett tőke a létesítő okiratban meghatározott, a tulajdonosok (a tagok) által tartósan rendelkezésre bocsátott - ténylegesen átadott - tőke.

(6) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepénél jegyzett tőkeként kell kimutatni - nem pénzbeli (vagyon) hozzájárulás esetén az 50. § (7) bekezdése szerinti értékben - a működéshez, a tartozások kiegyenlítéséhez szükséges, a külföldi székhelyű vállalkozás által biztosított - tartósan és ilyen címen a fióktelep szabad rendelkezésére bocsátott - vagyont (ideértve törvényben meghatározott dotációs tőkét is).

(7) Jegyzett tőkén (alaptőkén, törzstőkén) felüli vagyoni fedezet alatt - eltérő rendelkezés hiányában - a jegyzett tőkével, a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összegét kell érteni.

(8) Jegyzett, de még be nem fizetett tőkeként kell kimutatni alapításkor, illetve a jegyzett tőke emelésekor a (3) bekezdés szerint a cégbíróson bejegyzett tőkének a tulajdonosok (a tagok) által még be nem fizetett, nem pénzbeli hozzájárulás esetén a társaság rendelkezésére még nem bocsátott összegét, ha a bejegyzés utáni befizetést, rendelkezésre bocsátást jogszabályi felhatalmazás alapján a létesítő okirat, illetve annak módosítása megengedi.

(9) Amennyiben jogszabály a jegyzett tőke feltételes leszállítását lehetővé teszi a jegyzett tőke egyidejű felemelésével, a tőkeleszállítás, illetve a tőkeemelés

cégjegyzékbe való bejegyzése időpontjával könyvelni kell - a létesítő okirat módosításának megfelelően - mind a jegyzett tőke leszállítását, mind a jegyzett tőke felemelését.

(10) A visszavásárolt saját részvény, saját üzletrész, a visszaváltható részvény bevonása esetén, azok névértékének megfelelő összeggel a jegyzett tőkét kell csökkenteni, a névérték és a visszavásárlási (nyilvántartás szerinti) érték közötti különbözettel - előjelének megfelelően - az eredménytartalékot kell módosítani a jegyzett tőke módosításának a cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontjával.

36. § (1) A tőketartalék növekedéseként kell kimutatni:

a) részvénytársaságnál a részvények kibocsátáskori, ideértve a tőkeemelési (jegyzési) ellenértéke és névértéke közötti különbözetet,

b) az a) ponton kívüli egyéb vállalkozónál a tulajdonosok (a tagok) által az alapításkor az alapítás részeként, illetve a tőkeemeléskor a tőkeemelés részeként tőketartalékba (a jegyzési érték és a névérték különbözeteként) véglegesen átadott eszközök, pénzeszközök értékét,

c) a jegyzett tőke leszállítását a tőketartalékkal szemben,

d) a szövetkezeti üzletrész-bevonás miatt képzett fel nem osztható vagyon összegét,

e) a tőketartalékból lekötött tartalék visszavezetett összegét a lekötés feloldása alapján,

f) a pénzügyi mozgással, illetve az eszközmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján tőketartalékba helyezett pénzeszközöket, átvett eszközök értékét.

(2) A tőketartalék csökkenéseként kell kimutatni:

a) a jegyzett tőke emelését a szabad tőketartalékból,

b) a veszteség miatti negatív eredménytartalék ellentételezésére felhasznált összeget,

c) a tőkekivonással megvalósított jegyzett tőke leszállításához kapcsolódó - a jegyzett tőke leszállításával arányos - tőketartalék-kivonás összegét,

d) a tőketartalék lekötött tartalékba átvett összegét,

e) a pénzügyi mozgással, illetve az eszközmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján tőketartalékkal szemben átadott pénzeszközök, eszközök értékét.

(3) A 35. § (3) bekezdése szerinti vállalkozónál a tőketartalék (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti növekedésének, a (2) bekezdés a) és c) pontja szerinti csökkenésének bizonylata a létesítő okirat, annak módosítása, illetve a közgyűlési, az alapítói, a

taggyűlési határozat, könyvviteli elszámolása a tőkeemelésről, a tőkeleszállításról szóló létesítő okiratnak, illetve módosításának a cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontjával, illetve ha a változás időpontja eltér a bejegyzés időpontjától, akkor a változás időpontjával történik,

a) az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti tőketartalék-növelésnél, ha az eszköz átvétele a cégbejegyzésig, illetve a változás időpontjáig megtörtént,

b) az (1) bekezdés c) pontja szerinti tőketartalék-növelésnél,

c) a (2) bekezdés a) és c) pontja szerinti tőketartalék-csökkenésnél, illetve

a cégbejegyzést, illetve a változás időpontját követően, az eszköz átvételekor az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti tőketartalék-növelésnél, ha az eszközök átvétele a cégbejegyzés, illetve a változás időpontjáig nem történt meg.

(4) A 35. § (5) bekezdése szerinti vállalkozónál a tőketartalék (1) bekezdés b)-c) pontja szerinti növekedésének, a (2) bekezdés a) és c) pontja szerinti csökkenésének bizonylata a létesítő okirat, annak módosítása, illetve a taggyűlési határozat, könyvviteli elszámolása az (1) bekezdés b) pontja esetén az eszközök átvételével egyidejűleg, az (1) bekezdés c) pontja, továbbá a (2) bekezdés a) és c) pontja esetén az erről szóló taggyűlési határozatban megjelölt időponttal (legkorábban a határozat keltének időpontjával) történik.

(5) A (2) bekezdés szerinti összegekkel a tőketartalék csak akkor csökkenthető, ha emiatt a tőketartalék nem lesz negatív.

37. § (1) Az eredménytartalék növekedéseként kell kimutatni:

a) az előző üzleti év adózott eredményét (nyereségét), ideértve az ellenőrzés előző üzleti év(ek) adózott eredményét növelő módosítását (nyereségét) is,

b) a jegyzett tőke leszállítását az eredménytartalékkal szemben,

c) a veszteség miatti negatív eredménytartalék ellentételezésére felhasznált tőketartalékot, lekötött tartalékot,

d) a vállalkozó tulajdonosánál (tagjánál) a veszteség pótlásához nem szükséges - korábban ilyen címen adott - pótbefizetés visszakapott összegét a pénzmozgással, az eszkozmozgással egyidejűleg,

e) az eredménytartalékból lekötött tartalék visszavezetett összegét a lekötés feloldása alapján,

f) a pénzmozgással, illetve az eszkozmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján eredménytartalékba helyezett pénzeszközöket, átvett eszközök értékét.

g) a pótbefizetés összegét a lekötött tartalékkal szemben, ha a pótbefizetésből származó követeléséről a gazdasági társaság tulajdonosa (tagja) lemond, a lemondás időpontjával.

(2) Az eredménytartalék csökkenéseként kell kimutatni:

a) az előző üzleti év adózott eredményét (veszteségét), ideértve az ellenőrzés előző év(ek) adózott eredményét csökkentő módosítását (veszteségét) is,

b) a jegyzett tőke emelését a rendelkezésre álló szabad eredménytartalékból,

c) az eredménytartalék lekötött tartalékba átvezetett összegét,

d) az osztalékra, részesedésre, a kamatozó részvény kamatára (ide értve az azt terhelő adót is) felhasznált összeget,

e) a vállalkozó tulajdonosánál (tagjánál) a vállalkozó veszteségének fedezetére teljesített - törvényi előíráson alapuló - pótbefizetés összegét a pénzmozgással, az eszkozmozgással egyidejűleg,

f) a tőke kivonással megvalósított jegyzett tőke leszállításához kapcsolódó - a jegyzett tőke leszállításával arányos - eredménytartalék-kivonás összegét,

g) a pénzmozgással, illetve az eszkozmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján eredménytartalékkal szemben átadott pénzeszközök, eszközök értékét, ide értve a gazdasági társaság, szövetkezet tagsági jogviszony megszűnésének időpontjában fennálló vagyonának a megszűnt tagsági jogviszonyra jutó része a jegyzett tőke, a tőketartalék és az eredménytartalék arányos részét meghaladó összegét is.

h) a még be nem fizetett pénzbeli vagyoni hozzájárulás teljesítéseként (a jegyzett, de még be nem fizetett tőke feltöltésére) a külön jogszabályban meghatározottak szerint átvezetett összeget.

(3) A 35. § (3) bekezdése szerinti vállalkozónál az eredménytartalék (1) bekezdés b) pontja szerinti növekedésének, a (2) bekezdés b) és f) pontja szerinti csökkenésének bizonylata a létesítő okirat, annak módosítása, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozat, könyvviteli elszámolását a tőkeemelésről, a tőkeleszállításról szóló létesítő okiratnak, illetve módosításának a cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontjával kell végrehajtani.

(4) A 35. § (5) bekezdése szerinti vállalkozónál az eredménytartalék (1) bekezdés b) pontja szerinti

növekedésének, a (2) bekezdés b) és f) pontja szerinti csökkenésének bizonylata a létesítő okirat, annak módosítása, illetve a taggyűlési határozat, könyvviteli elszámolása a taggyűlési határozatban megjelölt időponttal (legkorábban a határozat keltének időpontjával) történik.

(5) Az ellenőrzés során a mérlegkészítés időpontjáig megállapított - az előző üzleti év(ek)re vonatkozó - jelentős összegű hibák elkülönítetten kimutatott eredményre gyakorolt hatásának összegét (adózott eredményét) az eredménytartalékot növelő-csökkentő tételként a hiba megállapításának üzleti évében kell elszámolni.

(6) (Hatályon kívül helyezve.)

(7) Amennyiben a vállalkozó veszteségének fedezetére szolgáló - törvényi előíráson alapuló - pótbefizetés teljesítése nem pénzeszközzel történik, akkor a teljesítésként átadott eszközt - az eszkozmozgással egyidejűleg - az értékesítés szabályai szerint kell elszámolni, azzal, hogy az így keletkezett követeléssel szemben kell az eredménytartalékot csökkenteni.

38. § (1) A lekötött tartalék a tőketartalékból, illetve az eredménytartalékból lekötött összegeket és a kapott pótbefizetés összegét foglalja magában.

(2) A tőketartalékból kell lekötni és a lekötött tartalékba átvezetni:

a) (Hatályon kívül helyezve.)

b) szövetkezetnél a fel nem osztható vagyron értékét,

c) a más jogszabály szerint vagy a vállalkozó saját elhatározása alapján lekötött - kötelezettségek fedezetét jelentő - tartalékot.

d) a 36. § (1) bekezdésének f) pontja alapján tőketartalékba helyezett összeg azon részét, amelyet a jogszabályban, szerződésben, megállapodásban rögzített feltételek nem teljesítése esetén részben vagy egészen vissza kell fizetni.

(3) Az eredménytartalékból kell lekötni és a lekötött tartalékba átvezetni:

a) a visszavásárolt saját részvények, saját üzletrészek, továbbá a visszaváltható részvények könyv szerinti értékét,

b) (Hatályon kívül helyezve.)

c) az alapítás-átszervezés aktivált értékéből, továbbá a kísérleti fejlesztés aktivált értékéből még le nem írt összeget,

d) a 33. § (2) bekezdése szerinti nem realizált árfolyamveszteség és a 41. § (4) bekezdése szerinti céltartalék különbözetének összegét,

e) a (2) bekezdés szerinti lekötendő tőketartalékot, ha arra a tőketartalék nem nyújt fedezetet,

f) a vállalkozó tulajdonosánál (tagjánál) a veszteség fedezetére - az arra illetékes testület által megszavazott, de még nem teljesített - fizetendő pótbefizetés összegét,

g) más jogszabály szerint vagy a vállalkozó saját elhatározása alapján lekötött - kötelezettségek fedezetét jelentő vagy saját céljait szolgáló - tartalékot.

(4) Lekötött tartalékként kell kimutatni a gazdasági társaságnál a veszteségek fedezetére kapott pótbefizetés összegét, a pótbefizetés visszafizetéséig, elszámolása a pénzmozgással, az eszkozmozgással egyidejűleg történik.

(5) A (3) bekezdés szerinti lekötést az eredménytartalékkal szemben el kell számolni akkor is, ha a lekötött tartalék növekedése miatt az eredménytartaléknak negatív egyenlege lesz, vagy negatív egyenlege nő.

(6) A lekötött tartalék feloldását - a (4) bekezdés szerinti pótbefizetés kivételével - a tőketartalékkal, illetve az eredménytartalékkal szemben kell elszámolni, annak függvényében, hogy a feloldott tartalék a tőketartalékból, illetve az eredménytartalékból került lekötésre.

(7) Amennyiben jogszabály rendelkezése alapján a gazdasági társaság jegyzett tőkéjét a lekötött tartalék javára - az alaptőke terhére képzett tartalékként - szállították le, akkor a tőkeleszállítás cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontjával a tőkeleszállítás összegét a lekötött tartalékba kell átvezetni. Az így átvezetett összeget a lekötött tartalékon belül elkülönítetten kell kimutatni.

(8) A (7) bekezdés szerint elkülönített lekötött tartalékot csak a jogszabályban meghatározott módon lehet megszüntetni: veszteségrendezésre - az erről szóló döntés időpontjával - az eredménytartalék negatív összegét csökkentő tételként, illetve tőkeemelésre - a tőkeemelés cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontjával - a jegyzett tőkét növelő tételként.

(9) A lekötött tartalék növekedéseként, illetve csökkenéseként kell kimutatni a pénzmozgással, illetve az eszkozmozgással egyidejűleg a külön jogszabály alapján a lekötött tartalékkal szemben átvett, illetve átadott pénzeszközök, egyéb eszközök értékét. A külön jogszabály alapján átvett lekötött tartalék feloldását - a külön jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - az eredménytartalékkal szemben kell elszámolni.

(10) Amennyiben a vállalkozó veszteségének fedezetére szolgáló - törvényi előíráson alapuló - korábban

teljesített pótbefizetés visszafizetésének a teljesítése nem pénzeszközzel történik, akkor a teljesítésként átadott eszközt - az eszkozmozgással egyidejűleg - az értékesítés szabályai szerint kell elszámolni, azzal, hogy az így keletkezett követeléssel szemben kell a lekötött tartalékot csökkenteni.

(II) A vállalkozónál a lekötött tartalékban kimutatott pótbefizetés összegét az eredménytartalék javára kell átvezetni, amennyiben a gazdasági társaság tulajdonosa (tagja) a pótbefizetésből származó követeléséről lemond, a lemondás időpontjával.

39. § (1) Értékelési tartalékként, és azon belül elkülönítetten kell kimutatni

a) az 58. § szerinti piaci értékelés alapján meghatározott értékhelyesbítés összegét az értékhelyesbítés értékelési tartalékaként, továbbá

b) az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alapján a saját tőkével szemben elszámolt értékelési különbözetet a valós értékelés értékelési tartalékaként.

Az értékhelyesbítés értékelési tartaléka és az értékhelyesbítés, valamint a valós értékelés értékelési tartaléka és az értékelési különbözet kizárólag egymással szemben és azonos összegben változhat. Az értékelési tartalék terhére a saját tőke más elemeit nem lehet kiegészíteni, annak terhére kötelezettség nem teljesíthető.

(2) (Hatályon kívül helyezve.)

(2a) Ha a jóváhagyott osztalék, részesedés, kamatozó részvények kamata kötelezettségként kimutatott összegének teljesítése nem pénzeszközzel történik, akkor a juttatás teljesítéseként átadott eszközt az értékesítés szabályai szerint kell elszámolni.

(3) Az előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék akkor fizethető ki osztalékként, részesedésként, a kamatozó részvény tulajdonosának kamatként, ha a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összege az osztalék, a részesedés, a kamatozó részvény kamatának figyelembevétele (kifizetése) után sem csökken a jegyzett tőke összege alá.

(3a) A (3) bekezdés szerinti szabad eredménytartalék és saját tőke összegének meghatározásánál növelő tételként figyelembe lehet venni az előző üzleti évi beszámolóban még nem szereplő, de a tárgyévben a mérlegkészítés időpontjáig elszámolt, a 84. § (1) bekezdés szerinti kapott (járó) osztalék, részesedés összegét.

(4) Osztalékelőlegként - a más jogszabályban előírt egyéb feltételek mellett - csak akkor fizethető ki a 21. § szerinti közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében) kimutatott adózott eredménnyel kiegészített eredménytartalék, ha a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett - a közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében) kimutatott - saját tőke összege az osztalékelőleg megállapított összegének figyelembevételével sem csökken a jegyzett tőke összege alá.

(5) A saját részvény, a saját üzletrész, továbbá a visszaváltható részvény visszavásárlásának (megszerzésének) - a más jogszabályban előírtakon túlmenően - az is feltétele, hogy azok visszavásárlására (megszerzésére)

a) a legutolsó beszámolóval lezárt üzleti év mérlegében kimutatott adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék osztalékként, részesedésként, kamatozó részvény kamataként figyelembe nem vett összege, vagy

b) a 21. § szerinti közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében) kimutatott - osztalékelőlegként figyelembe nem vett - adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék összege

fedezetet nyújtson úgy, hogy a lekötött tartalékkal, a pozitív értékelési tartalékkal, továbbá a visszavásárlás (a megszerzés) értékével csökkentett saját tőke összege nem csökken a jegyzett tőke összege alá.

40. § (1) A jegyzett tőkének a jegyzett tőkén felüli saját tőke terhére történő emelésére akkor és oly mértékben kerülhet sor, ha

a) a legutolsó beszámolóval lezárt üzleti év mérlegében, vagy

b) a 21. § szerinti közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében)

kimutatott tőketartalék, valamint az - osztalékként, részesedésként, kamatozó részvény kamataként, illetve osztalékelőlegként figyelembe nem vett - adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék arra fedezetet nyújt és a tőkeemelést követően a jegyzett tőke összege nem haladja meg a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összegét.

(2) A jegyzett tőkén felüli saját tőke terhére történik a jegyzett tőke emelése - az (1) bekezdésben rögzített feltételek mellett - akkor is, ha ingyenes vagy

kedvezményes dolgozói részvényt, illetve dolgozói üzletrészt bocsátanak ki.

(3) Ha a legutolsó beszámolóval lezárt üzleti év mérlege, illetve a - 21. § szerinti - közbenső mérleg a külön jogszabályban meghatározott időtartamon belül több kifizetés, ügylet alátámasztására is szolgál, a feltételek vizsgálata során azokat együttesen (egybe számítva) kell figyelembe venni.

(4) Átváltoztatható és átváltozó kötvény részvénné történő átalakítása során a jegyzett tőke (alaptőke) emelését a kötvénykibocsátás miatti kötelezettség terhére kell végrehajtani az alapító okirat, az alapszabály előírásainak (módosításának) megfelelően, a cégjegyzékbe történt bejegyzés időpontjával.

40/A. § (1) Kezelt vagyonnal a saját tőke az induló tőkéből, a tartalékból, a lekötött tartalékból, az értékelési tartalékból és a tárgyév adózott eredményéből tevődik össze.

(2) Az induló tőke a bizalmi vagyonkezelés során a vagyonrendelő által a bizalmi vagyonkezelő rendelkezésére bocsátott eszközök 50. § (9) bekezdése szerinti értéke, csökkentve azt a bizalmi vagyonkezelés során kiadott vagyon összegével.

(3) A tartalék növekedéseként kell kimutatni:

a) a kezelt vagyon előző üzleti évi adózott eredményét (nyereségét), ide értve az ellenőrzés előző üzleti év(ek) adózott eredményét növelő módosítását (nyereségét) is;

b) a tartalékba a lekötött tartalékból visszavezetett összeget a lekötés feloldása alapján.

(4) A tartalék csökkenéseként kell kimutatni:

a) a kezelt vagyon előző üzleti évi adózott eredményét (veszteségét), ide értve az ellenőrzés előző üzleti év(ek) adózott eredményét csökkentő módosítását (veszteségét) is;

b) a tartalék lekötött tartalékba átvezetett összegét;

c) a bizalmi vagyonkezelés során a hozamkifizetésre igénybe vett összeget.

(5) A tartalékból kell lekötni, és a lekötött tartalékba átvezetni a 38. § (3) bekezdés c), d), g) pontja szerinti összegeket. A lekötött tartalék feloldását a tartalékkal szemben kell elszámolni.

(6) Értékelési tartalékként a 39. § (1) bekezdése szerinti összegeket lehet kimutatni.

(7) Bizalmi vagyonkezelés során az előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített tartalékból akkor teljesíthető hozamkifizetés, ha a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett saját

tőke összege a hozamkifizetés után sem csökken az induló tőke összege alá.

(8) Bizalmi vagyonkezelés során vagyonkiadásra csak az induló tőke (negatív tartalék, illetve tárgyévi veszteség esetén a tartalékkal, illetve a tárgyévi veszteséggel csökkentett induló tőke) összegéig kerülhet sor. Évközi vagyonkiadásnál a kiadható vagyon megállapításánál a közbenső mérlegben kimutatott negatív adózott eredményt is figyelembe kell venni.

41. § (1) Az adózás előtti eredmény terhére céltartalékot kell képezni - a szükséges mértékben - azokra a múltbeli, illetve a folyamatban lévő ügyletekből, szerződésekből származó, harmadik felekkel szembeni fizetési kötelezettségekre [ideértve különösen a jogszabályban meghatározott garanciális kötelezettséget, a függő kötelezettséget, a biztos (jövőbeni) kötelezettséget, a korhatár előtti ellátás, a végkielégítés miatti fizetési kötelezettséget, a környezetvédelmi kötelezettséget, valamint a megkötött szerződésből vagy annak elszámolási egységéből várható veszteséget], amelyek a mérlegfordulónapon valószínű vagy bizonyos, hogy fennállnak, de összegük vagy esedékességük időpontja még bizonytalan, és azokra a vállalkozó a szükséges fedezetet más módon nem biztosította.

(2) Az adózás előtti eredmény terhére - a valós eredmény megállapítása érdekében a szükséges mértékben - céltartalék képezhető az olyan várható, jelentős és időszakonként ismétlődő jövőbeni költségekre (különösen a fenntartási, az átszervezési költségekre, a környezetvédelemmel kapcsolatos költségekre), amelyekről a mérlegfordulónapon feltételezhető vagy bizonyos, hogy a jövőben felmerülnek, de összegük vagy felmerülésük időpontja még bizonytalan és nem sorolhatók a passzív időbeli elhatárolások közé.

(3) A (2) bekezdés szerinti céltartalék a szokásos üzleti tevékenység rendszeresen és folyamatosan felmerülő költségeire nem képezhető.

(4) Ha a vállalkozó a devizaszámlán meglévő devizakészlettel nem fedezett, külföldi pénzürtékre szóló - beruházáshoz (beruházással megvalósuló tárgyi eszközökhöz), vagyoni értékű joghoz, továbbá a forgóeszközökhöz kapcsolódó - hiteltartozások, továbbá devizakötvény kibocsátásából származó - beruházáshoz (beruházással megvalósuló tárgyi eszközökhöz), vagyoni értékű joghoz kapcsolódó - tartozások nem realizált árfolyamveszteségét a 33. § (2) bekezdése szerint halasztott ráfordításként mutatta ki, az üzleti év végén

az így elhatárolt halmozott összegnek a beruházás, vagyoni értékű jog aktiválásától, egyéb esetben a hitel folyósításától eltelt időtartam és a hitel figyelembe vehető futamideje arányában számított hányadának megfelelő összegű céltartalékot kell kimutatnia. Amennyiben az előző üzleti év végéig ilyen címen képzett céltartalék ennél kevesebb, illetve több, a különbözettel a tárgyévben kell a céltartalékot növelni az egyéb ráfordításokkal szemben, illetve csökkenteni az egyéb bevételekkel szemben. A számításnál figyelembe vett futamidő nem lehet hosszabb, mint a hitel futamideje, illetve - tárgyi eszköz, vagyoni értékű jog finanszírozása esetén - mint a hitellel finanszírozott tárgyi eszköz, vagyoni értékű jog várható - amortizációnál figyelembe vett - élettartama, ha a hitel futamideje hosszabb.

(5) Ha a halasztott ráfordításként kimutatott árfolyamvesztéseget a 33. § (3) bekezdése szerint meg kell szüntetni, akkor a (4) bekezdés szerint képzett céltartalék is megszüntetendő.

(6) Az 5-6. § szerint kormányrendelettel szabályozott gazdálkodói körben a kormányrendelet - a sajátosságok figyelembevételével - az (1)-(3) bekezdésben foglaltaktól eltérően is szabályozhatja a céltartalék képzését és annak felhasználását, illetve további céltartalék, egyéb tartalék képzését írhatja elő.

(7) Külön törvény, illetve kormányrendelet további egyéb céltartalék-képzési kötelezettséget, illetve lehetőséget is előírhat. Ez esetben a céltartalék képzésének és felhasználásának elszámolása során a külön törvényben, illetve kormányrendeletben meghatározottak szerint kell eljárni.

(8) A képzett céltartalék, illetve annak felhasználása összegét a kiegészítő mellékletben jogcímek szerinti részletezésben be kell mutatni. Ha az egyes jogcímek szerint képzett céltartalék összege az előző évi összegtől lényegesen eltér, akkor azt a kiegészítő mellékletben indokolni kell.

(9) Az (1), illetve (2) bekezdés szerinti céltartalék képzése során a mérlegfordulónapon fennálló kötelezettségeket, illetve várható költségeket akkor is figyelembe kell, illetve lehet venni, ha azok csak a mérlegfordulónap és a mérlegkészítés időpontja között válnak ismertté.

42. § (1) Kötelezettségek azok a szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből eredő, pénzügyi kifejezett elismert tartozások, amelyek a szállító, a vállalkozó, a szolgáltató, a hitelező, a kölcsönt nyújtó által már teljesített, a vállalkozó által elfogadott, elismert szállításhoz,

szolgáltatáshoz, pénznyújtáshoz, valamint az állami vagy önkormányzati vagyon részét képező eszközök - törvényi rendelkezés, illetve felhatalmazás alapján történő - kezelésbevételéhez kapcsolódnak. A kötelezettségek lehetnek hátrasoroltak, hosszú és rövid lejáratúak.

(2) Hosszú lejáratú kötelezettség - a hitelezővel kötött szerződés szerint - az egy üzleti évnél hosszabb lejáratra kapott kölcsön (ideértve a kötvénykibocsátást is) és hitel, a mérleg fordulónapját követő egy üzleti éven belül esedékes törlesztések levonásával, továbbá az egyéb hosszú lejáratú kötelezettség.

(3) Rövid lejáratú kötelezettség az egy üzleti évet meg nem haladó lejáratra kapott kölcsön, hitel, ideértve a hosszú lejáratú kötelezettségekből a mérleg fordulónapját követő egy üzleti éven belül esedékes törlesztéseket is (ez utóbbiak összegét a kiegészítő mellékletben részletezni kell). A rövid lejáratú kötelezettségek közé tartozik általában a vevőtől kapott előleg, az áruszállításból és szolgáltatás teljesítésből származó kötelezettség, a váltótartozás, a fizetendő osztalék, részesedés, kamatozó részvény utáni kamat, valamint az egyéb rövid lejáratú kötelezettség.

(4) Hátrasorolt kötelezettségként kell kimutatni minden olyan kapott kölcsönt, amelyet ténylegesen a vállalkozó rendelkezésére bocsátottak, és a vonatkozó szerződés tartalmazza a kölcsönt nyújtó fél egyetértését arra vonatkozóan, hogy az általa nyújtott kölcsön bevonható a vállalkozó adóssága rendezésébe, valamint a kölcsönt nyújtó követelése a törlesztések sorrendjében a tulajdonosok előtti legutolsó helyen áll, azt a vállalkozó felszámolása vagy csődje esetén csak a többi hitelező kielégítése után kell kiegyenlíteni, a kölcsön visszafizetési határideje vagy meghatározatlan, vagy a jövőbeni eseményektől függ, de eredeti futamideje öt évet meghaladó lejáratú, a kölcsön törlesztése az eredeti lejárat vagy a szerződésben kikötött felmondási idő előtt nem lehetséges.

(5) Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségként kell kimutatni a lízingbe vevő pénzügyi lízingbe vett, beruházásként elszámolt eszköz lízingbe adó (helyette az eladó) által számlázott ellenértékének megfelelő kötelezettséget (a mérleg fordulónapját követő egy üzleti éven belül esedékes törlesztések levonásával), valamint az állami vagy önkormányzati vagyon részét képező eszközök - törvényi rendelkezés, illetve felhatalmazás alapján történő - kezelésbe vételéhez kapcsolódó kötelezettséget.

(6) A hosszú lejáratra kapott kölcsönöktől elkülönítetten kell kimutatni a részvényé

átváltoztatható és átváltozó kötvények miatti, továbbá a vállalkozó által kibocsátott egyéb kötvények miatti kötelezettségeket, ha azok nem tartoznak a (7)-(8) bekezdésben foglaltak közé.

(7) Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben mérlegtétel azokat az (1) bekezdés szerinti kötelezettségeket tartalmazza, amelyeknél - a 3. § (2) bekezdése 7. pontja szerinti hitelezővel kötött szerződés szerint - a pénzügyi értékekben kifejezett fizetési kötelezettségek lejáratára az egy évet meghaladja, ideértve az átváltoztatható és átváltozó kötvények miatti, továbbá az egyéb kötvénykibocsátásból származó kötelezettségeket is, ha azok pénzügyi rendezése a tárgyévet követő évben még nem esedékes.

(7a) Tartós kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szemben mérlegtétel azokat az (1) bekezdés szerinti kötelezettségeket tartalmazza, amelyeknél - a 3. § (2) bekezdés 9. pontjában meghatározott mértékű részesedéssel rendelkező hitelezővel kötött szerződés szerint - a pénzügyi értékekben kifejezett fizetési kötelezettségek lejáratára az egy évet meghaladja, ideértve az átváltoztatható és átváltozó kötvények miatti, továbbá az egyéb kötvénykibocsátásból származó kötelezettségeket is, ha azok pénzügyi rendezése a tárgyévet követő évben még nem esedékes.

(8) Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben mérlegtétel tartalmaz minden olyan egyéb részesedési viszonyban lévő hitelezővel szembeni, egy évnél hosszabb lejáratú kötelezettséget, amely nem tartozik a (7) és (7a) bekezdés hatálya alá, ha pénzügyi rendezése a tárgyévet követő évben még nem esedékes.

43. § (1) Egyéb rövid lejáratú kötelezettségként kell kimutatni különösen a munkavállalókkal, a költségvetéssel, az önkormányzatokkal kapcsolatos elszámolásokat, a jogerős határozattal előírt kötelezettségeket, valamint a 81. § (5) bekezdése szerinti utólag adott engedmény miatti kötelezettség összegét is.

(2) A rövid lejáratú kötelezettségek között kell kimutatni valódi penziós és óvadéki repóügylet esetén a határidős visszavásárlási kötelezettség mellett eladott eszköz befolyt eladási árát, illetve a határidős viszonteladási kötelezettség mellett vásárolt eszköz befolyt viszonteladási árát, az értékpapír kölcsönügylet során kölcsönbevett értékpapír kölcsönszerződés szerinti értékében fennálló kötelezettséget, továbbá a származékos ügyletek esetén a kapott letétek, árkülönbözetek összegét, amíg az ügylet le nem zárul.

(3) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe az egyéb rövid lejáratú követelések, illetve az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között köteles kimutatni a külföldi székhelyű vállalkozással vagy annak más fióktelepével szembeni követeléseit, illetve kötelezettségeit, ideértve azokat a tételeket is, amikor a fióktelep vevői, megrendelői az ellenértéket közvetlenül a külföldi székhelyű vállalkozásnak, vagy más fióktelepének fizetik meg, illetve a fióktelep olyan kötelezettségét, amelyet a külföldi székhelyű vállalkozás, vagy annak más fióktelepe közvetlenül egyenlít ki. A pénzügyileg nem rendezendő követeléseket és kötelezettségeket év végén egymással szemben össze kell vezetni és a forintban mutatkozó különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb bevételeként, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaként kell elszámolni.

(4) A kötelezettségek között kell a mérlegben önálló tételként kimutatni származékos ügyletek negatív értékelési különbözete címén a pénzügyi instrumentumok 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelése esetén a le nem zárt kereskedési, illetve fedezeti célú származékos ügyletek negatív valós értékét (jövőben várható - veszteségjellegű - eredményét).

44. § (1) Passzív időbeli elhatárolásként kell elkülönítetten kimutatni

a) a mérleg fordulónapja előtt befolyt, elszámolt bevételt, amely a mérleg fordulónapja utáni időszak árbevételét, bevételét képezi,

b) a mérleg fordulónapja előtti időszakot terhelő költséget, ráfordítást, amely csak a mérleg fordulónapja utáni időszakban merül fel, kerül számlázásra,

c) mérleg fordulónapja és elkészítésének időpontja között a vállalkozóval szemben érvényesített, benyújtott, ismertté vált, a mérleggel lezárt üzleti évhez kapcsolódó kártérítési igényt, kártérítést, bírósági költséget,

d) a mérleggel lezárt üzleti évhez kapcsolódó, a jóváhagyásra jogosult testület által megállapított, kötelezettségként ki nem mutatott prémiumot, jutalmat, azok járulékát.

(2) Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett, egyéb bevételként elszámolt támogatás összegéből az üzleti évben költséggel, ráfordítással nem ellentételezett összeget. Az elhatárolást a költségek, ráfordítások tényleges felmerülésekor, illetve a

támogatási szerződésben, megállapodásban foglaltak teljesülésekor kell megszüntetni.

(3) Passzív időbeli elhatárolásként lehet a mérlegben kimutatni - a vállalkozó számviteli politikában rögzített döntése szerint - a befektetett pénzügyi eszközök közé sorolt, névérték felett beszerzett - hitelviszonyt megtestesítő, a valós értéken történő értékelés alá nem vont - kamatozó értékpapír névértéke és beszerzési értéke közötti - veszteségjellegű - különbözetből a beszerzéstől az üzleti év mérlegfordulónapjáig terjedő időszakra időarányosan jutó - elszámolt értékvesztéssel csökkentett - (a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben elszámolt) összeget. Az elhatárolást ezen értékpapír értékesítésekor, beváltásakor, továbbá a könyvekből - egyéb jogcímen - történő kivezetése esetén, valamint akkor kell megszüntetni, ha az 54. § (4)-(7) bekezdése szerint olyan összegű értékvesztést kell elszámolni, amelynek hatására az értékpapír könyv szerinti értéke a névérték alá csökken.

(4) A (3) bekezdés és a 32. § (3) bekezdése szerinti választási lehetőség tekintetében a vállalkozónak azonosan kell eljárnia.

(5) Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni:

a) a származékos ügyletek esetén az ügylet kiírásából eredő bevételek összegét az ügylet zárásáig;

b) a fedezeti vagy nem fedezeti célú kamat swap ügyletek esetén az utolsó kamatfixálás időpontja és a fordulónap közötti időszakra eső, fizetendő kamatkülönbözetet az adott kamatperiódussal kapcsolatos elszámolásig;

c) a származékos ügyletek fordulónapi valós értéke vagy belső értéke alapján az a)-b) és e) pont, valamint a 32. § (5) bekezdés a)-b) és e) pontja szerint kimutatott elhatárolások együttes összegének figyelembevételével fennálló veszteségjellegű összeget, azon cash-flow fedezeti ügyletek hatékony része kivételével, amelyekre a fedezeti elszámolást alkalmazzák vagy amelyekre a fedezeti elszámolást meg kellett szüntetni, mert a fedezeti ügylet már nem felel meg a fedezeti elszámolás 3. § (8) bekezdés 10. vagy 10/b. pontjában foglalt feltételeinek, de amelyek esetében a fedezett ügylet várhatóan bekövetkezik. Az elhatárolt összeget jellegétől függően a fizetendő (fizetett) kamatokkal és kamatjellegű ráfordításokkal, vagy a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben kell elszámolni. Az így kimutatott passzív időbeli elhatárolást jellegétől függően a fizetendő (fizetett) kamatokkal és kamatjellegű ráfordításokkal, vagy a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben kell

megszüntetni, amennyiben az előző fordulónaphoz képest a veszteségjellegű összeg csökkent, vagy ha egy adott fordulónapon az ügylettel kapcsolatban a 32. § (5) bekezdés c) pontja szerinti elhatárolás kimutatásának van helye, illetve - a d) pontban foglaltak kivételével -, ha az ügyletet lezárják;

d) cash-flow fedezeti ügylet esetén, ha a fedezeti ügylet előbb lezárul, mint a fedezett ügylet, a fedezeti ügylet realizált nyereségéből a hatékony részt a fedezett ügylet bekövetkezéséig. Az így kimutatott passzív időbeli elhatárolást a 47. § (11) bekezdésének figyelembevételével kell megszüntetni;

e) előrejelzett ügylet vagy biztos elkötelezettség cash-flow fedezeti ügylete esetén, ha a fedezeti ügylet lejárat a pénzügyi teljesítéshez igazodik, és ezért a fedezeti ügylet lejárat a későbbi, mint a fedezett ügylet bekövetkezésének időpontja, a fedezeti ügyletnek a fedezett ügylet bekövetkezésének időpontjában fennálló, nem realizált veszteségéből a hatékony részt az ügylet zárásáig, jellegétől függően a fizetendő (fizetett) kamatokkal és kamatjellegű ráfordításokkal vagy a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben.

(6) Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a kötelezettséggel szemben a 47. § (11) bekezdés alkalmazása esetén a kötelezettség visszafizetendő összege és bekerülési értéke közötti különbözetet, ha a visszafizetendő összeg a kisebb. Az így kimutatott passzív időbeli elhatárolást a kötelezettség kivezetésekor, a kivezetett könyv szerinti értékkel arányos összegben kell megszüntetni a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben.

(7) Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a szerződés elszámolási egységével kapcsolatban az előző üzleti év(ek)ben és a tárgyévben együttesen - a 72. § (2)-(4a) bekezdés és a 73. § alapján - elszámolt nettó árbevételnek azt a részét, amely meghaladja a szerződés elszámolási egysége - általános forgalmi adót nem tartalmazó - teljes szerződéses ellenértékének mérlegfordulónapi teljesítési fok arányában számított összegét.

(8) Amennyiben a 3. § (4) bekezdés 11. pontja szerinti szerződés(ek) tárgya terméknek azonos munkafolyamattal, nagy tömegben, sorozatosan történő gyártására irányul, a vállalkozó dönthet úgy, hogy nem alkalmazza a (7) bekezdés előírását. Ebben az esetben a szerződés elszámolási egységéhez kapcsolódó egyéb előírásokat sem alkalmazza.

45. § (1) A passzív időbeli elhatárolások között halasztott bevételként kell kimutatni az egyéb bevételként vagy a pénzügyi műveletek bevételeként elszámolt

a) fejlesztési célra - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett támogatás véglegesen átvett pénzeszköz összegét,

b) elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettség összegét, amennyiben az a kötelezettség terhére beszerzett eszközökhöz kapcsolódik (legfeljebb a kapcsolódó eszközök nyilvántartás szerinti értékében),

c) térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök, továbbá az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközök piaci - illetve jogszabály eltérő rendelkezése esetén a jogszabály szerinti - értékét.

(2) A támogatásonként, a véglegesen átvett pénzeszközönként, a térítés nélkül átvett eszközönként kimutatott halasztott bevételt a fejlesztés során megvalósított eszköz, az elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettséghez kapcsolódó eszköz, illetve a térítés nélkül átvett eszköz (ideértve az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközöket is) 47-51. § szerint meghatározott bekerülési értékének, illetve bekerülési értéke arányos részének költségkénti, illetve ráfordításkénti elszámolásakor kell megszüntetni. Meg kell szüntetni a fejlesztési támogatás miatt kimutatott halasztott bevételt a visszafizetendő támogatás ráfordításkénti elszámolásakor is.

(2a) Amennyiben az eszköz bekerülési értéke a használatba vételt követően megnő a használatbavételkorai bekerülési értékhez képest, akkor a halasztott bevétel (2) bekezdés szerinti megszüntetésekor a bekerülési érték növekményét figyelmen kívül kell hagyni. Amennyiben e mellett az eszköz hasznos élettartama is növekszik, akkor a halasztott bevétel (2) bekezdés szerinti megszüntetésekor a hasznos élettartam növekedését is figyelmen kívül kell hagyni.

(3) Halasztott bevételként kell kimutatni a 3. § (5) bekezdésének 2. pontja szerint különbözetként meghatározott negatív üzleti vagy cégértéket.

(4) A negatív üzleti vagy cégértékként kimutatott halasztott bevételt legalább 5 év, de legfeljebb 10 év alatt lehet az egyéb bevételekkel szemben megszüntetni. Amennyiben a vállalkozó a negatív üzleti vagy cégértéket 5 évnél hosszabb idő alatt írja le, azt a kiegészítő mellékletben indokolnia kell. A negatív

üzleti vagy cégértékként kimutatott halasztott bevételt az egyéb bevételekkel szemben meg kell szüntetni az alapul szolgáló részesedés bármilyen jogcímen történő könyvekből való kivezetése esetén, illetve átalakuláskor, egyesüléskor, szétváláskor abban az esetben, ha a negatív üzleti vagy cégérték keletkezésére ható körülményekben, feltételekben olyan változások következnek be, amelyek a negatív üzleti vagy cégérték további kimutatását nem indokolják.

(5) A passzív időbeli elhatárolások között halasztott bevételként kell kimutatni a vállalkozó valamely befektetett eszköze tartós használati, üzemeltetési, kezelési jogának átengedéseért kapott bevételt. A halasztott bevételt az alapul szolgáló szerződésben, megállapodásban meghatározott időtartam alatt, határozatlan idejű szerződés esetén öt év vagy ennél hosszabb idő alatt lehet megszüntetni. Amennyiben a vállalkozó öt évnél hosszabb idő alatt szünteti meg a halasztott bevételt, azt a kiegészítő mellékletben indokolni kell.

(6) Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a kölcsönbeadott értékpapír - felhalmozott kamattal csökkentett - kölcsönszerződés szerinti értékének a könyv szerinti értékét meghaladó összegét (nyereségét). Az időbeli elhatárolást akkor kell megszüntetni, amikor a kölcsönbevevő által visszaszolgáltatott értékpapír eladásra, beváltásra, illetve egyéb ügylet keretében az állományból véglegesen kivezetésre kerül, vagy a kölcsönbevevő megtéríti annak piaci értékét, mert az értékpapír nem kerül visszaszolgáltatásra.

A mérlegkételemek értékelésének általános szabályai

46. § (1) Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

(2) Az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell.

(3) Az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni és - a törvényben szabályozott esetek kivételével - egyedenként értékelni kell. A különböző időpontokban beszerzett, előállított, általában csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközöknél az átlagos beszerzési (előállítási) áron,

továbbá a FIFO módszerrel történő értékelés is alkalmazható.

(4) A mérlegben kimutatott eredmény meghatározásakor, a mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni - az 52-56. §-ban foglaltak alapján - minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, és amely a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált. Az 53-56. §-ok alkalmazásában tartósnak minősül a könyv szerinti érték és a piaci érték különbözete, ha az múltbeli tények vagy jövőbeni várakozások alapján legalább egy évig fennáll. A különbözet tartósnak minősül - fennállásának időtartamától függetlenül - akkor is, ha az az értékeléskor a rendelkezésre álló információk alapján véglegesenek tekinthető.

Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke

47. § (1) Az eszköz bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhoz egyedileg hozzákapcsolható tételek együttes összege. A bekerülési (beszerzési) érték az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételárat, továbbá az eszköz beszerzésével, üzembe helyezésével, raktárba történt beszállításával kapcsolatban felmerült szállítási és rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, közvetítői tevékenység ellenértékét, díjait (ezen tevékenységeknek saját vállalkozásban történt végzése esetén az 51. § szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét), a bizományi díjat, a beszerzéshez kapcsolódó adókat és adójellegű tételeket, a vámterheket foglalja magában.

(2) A bekerülési (beszerzési) érték részét képezi - az (1) bekezdésben felsoroltakon túlmenően - az eszköz beszerzéséhez szorosan kapcsolódó

a) illeték [vagyonyszerzés (ajándék, öröklés, adásvétel, csere után járó) illetéke],

b) az előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó,

c) a jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díj,

d) az egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díj (környezetvédelmi termékdíj, szakértői díj),

e) a vásárolt vételi opció díja [a 47. § (12) bekezdésében, valamint a 61. § (2) bekezdésében foglaltak kivételével].

(3) A bekerülési (beszerzési) értéknek nem része a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi

adó, továbbá az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint megosztott előzetesen felszámított általános forgalmi adó le nem vonható hányada. A beruházáshoz kapcsolódó, véglegesen kapott támogatás összege nem csökkenti az eszköz bekerülési (beszerzési) értékét.

(4) Az (1) bekezdés szerinti bekerülési (beszerzési) érték részét képezi

a) az eszköz beszerzéséhez, előállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybe vett hitel, kölcsön

aa) felvétele előtt fizetett - a hitel, a kölcsön feltételként előírt - bankgarancia díja,

ab) szerződésben meghatározott, a hitel igénybevétele miatt fizetett kezelési díj, folyósítási jutalék, a hitel igénybevételeig felszámított rendelkezésre tartási jutalék,

ac) szerződés közjegyzői hitelesítésének díja,

ad) felvétele után az eszköz üzembe helyezéséig, raktárba történő beszállításáig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) kamat;

b) a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó - az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) - biztosítási díj; továbbá

c) a beruházáshoz, a vagyoni értékű joghoz közvetlenül kapcsolódó - devizaszámlán meglévő devizakészlettel nem fedezett - devizakötelezettségnek az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt árfolyamkülönbözete, függetlenül attól, hogy az árfolyamnyereség vagy árfolyamveszteség; valamint

d) a beruházás tervezés, a beruházás előkészítés, a beruházás lebonyolítás, az új technológia elsajátítás (a betanítás) díjai, közvetlen költségei.

e) földgáz, villamos energia, ivóvíz beszerzése esetén a földgáz egyetemes szolgáltató, a földgázkereskedő, a villamosenergia egyetemes szolgáltató, a villamosenergia-kereskedő, az ivóvíz-szolgáltató által a földgáz, a villamos energia, az ivóvíz végfelhasználónak (fogyasztónak) történő értékesítésről kiállított számlában szereplő, külön jogszabály szerint kötelezően felszámított díjak, tételek.

(5) Építési telek (földterület) és rajta lévő épület, építmény egyidejű beszerzése esetén, amennyiben az épületet, az építményt rendeltetésszerűen nem veszik használatba (az épület, építmény rendeltetésszerűen nem hasznosítható), akkor az épület, építmény beszerzési, bontási költségeit, továbbá a vásárolt teleknek építkezésre alkalmassá tétele érdekében végzett munkák költségeit, ráfordításait a telek (a földterület) értékét növelő beszerzési költségként kell elszámolni a telek (a földterület) bontás utáni (az üres

telek) piaci értékének megfelelő összegig, az ezt meghaladó költségeket, ráfordításokat a megvalósuló beruházás (az épület, az építmény) bekerülési (beszerzési) értékeként kell figyelembe venni.

(6) Egy adott beruházás miatt lebontott és újraépített épület, építmény bontásának költségeit az adott beruházás bekerülési (beszerzési) értékébe be kell számítani. Az újraépítés költsége az újraépített eszköz bekerülési (beszerzési) értékének minősül.

(7) A tárgyi eszköz biztonságos üzemeltetéséhez, rendeltetésszerű használatához szükséges - és a tárgyi eszköz beszerzésével egy időben vagy annak üzembe helyezéséig beszerzett - tartozékok, tartalékkalkatrészek beszerzési értéke - függetlenül attól, hogy az a tárgyi eszköz számlázott értékében vagy külön számlában jelenik meg - a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értéke részének tekintendő.

(8) A bekerülési (beszerzési) értéket csökkenti a próbaüzemeltetés során előállított, raktárra vett, értékesített termék, teljesített szolgáltatás előállítási költsége, ennek hiányában az állománybavételkor piaci értéke, illetve a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett eladási ára, várható eladási ára, legfeljebb a próbaüzemeltetés - bekerülési (beszerzési) értéként figyelembe vett - költségéig, valamint a bekerülési (beszerzési) értékben elszámolt kamat összegét csökkenti a beruházásra adott előleg után, annak elszámolásáig, a beruházásra elkülönített pénzeszköz után, annak felhasználásáig kapott kamat összege.

(9) A bekerülési (beszerzési) érték részét képező - az (1)-(2) és a (4)-(8) bekezdésben felsorolt - tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténte (legkésőbb az üzembe helyezés)kor kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben. Amennyiben a felmerülésig, a gazdasági esemény megtörténte (üzembe helyezésig, készletre vételig) a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz értékét jelentősen módosítja. Amennyiben a különbözet összege jelentősen nem módosítja az adott eszköz bekerülési (beszerzési) értékét, annak összegét a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában egyéb

ráfordításként, illetve egyéb bevételként kell elszámolni.

(10) Az eszköz bekerülési (beszerzési, előállítási) értékét módosítja az a felek között utólag elszámolt, a szokásos piaci ár és az alkalmazott ellenérték alapján számított különbözet, amellyel a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao. törvény) 18. §-a alapján a beszerzőnek a beszerzésre tekintettel a társasági adó alapját módosítani kellene, amennyiben a különbözetet a könyvviteli elszámolásában a bekerülési érték módosításaként nem szerepeltetné.

(11) Ha a cash-flow fedezeti ügylet eszköz vagy kötelezettség jövőbeni bekerülésével vagy keletkezésével járó ügylet(ke)t fedez, akkor a fedezeti ügylet zárásakor realizált eredmény hatékony részét (ideértve a 32. § (5) bekezdés d) pontja, illetve 44. § (5) bekezdés d) pontja szerinti összeget is), valamint a 32. § (5) bekezdés e) pontja, illetve a 44. § (5) bekezdés e) pontja szerinti összeget az eszköz vagy kötelezettség bekerülésekor, azok bekerülési értékét módosító tételként kell elszámolni.

(12) A származékos leszállítási ügyletek zárásakor az ügyletet az azonnali adásvétel szabályai szerint kell elszámolni. A származékos leszállítási ügylet keretében beszerzett eszközöket a bekerülés (beszerzés) napján valós értékre kell átértékelni az eszköz besorolásától függetlenül, minden esetben a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben.

48. § (1) A tárgyi eszköznél értéket növelő bekerülési (beszerzési) értéként kell figyelembe venni a meglevő tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának növelésével összefüggő munka, továbbá az elhasználandó tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló felújítási munka ellenértékét (saját vállalkozásban történt megvalósítása esetén az 51. § szerinti közvetlen önköltség aktivált értékét is).

(2) A tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási munka, továbbá az erdőnevelési, az erdőfenntartási, az erdőfelújítási munka ellenértékét, illetve saját vállalkozásban végzett megvalósítása esetén a felmerült és a tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó költségek értékét nem lehet a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értékében figyelembe venni.

(3) Az eszköz értékét növelő bekerülési (beszerzési) értéként kell figyelembe venni az eszköz használati

értékét növelő munkafolyamatok, illetve megmunkálás ellenértékét jelentő bér munkadíjat.

(4) Az eszköz értékét növelő bekerülési (beszerzési) értéknek kell figyelembe venni ingatlan beszerzése esetén az ingatlan értékebe - szerződés alapján - beszámított, korábban a bérleti jog megvásárlása címén fizetett, bérleti jogként kimutatott (még le nem írt) összeget.

(5) Importbeszerzésként kell elszámolni a terméknek (az eszköznek) a külkereskedelmi termékforgalomban külföldtől történő beszerzését (termékimport), továbbá a belföldön, illetve külföldön igénybe vett, külföldiek által nyújtott szolgáltatást (szolgáltatásimport), függetlenül attól, hogy az ellenértéket devizában, valutában, exportáruval, exportszolgáltatással vagy forintban egyenlíti ki. A köz- és magánvámraktárból történő beszerzés a vámjogszabályokban rögzített feltételek szerint minősül importbeszerzésnek.

(6) Nem minősül importbeszerzésnek az exportértékesítéshez kapcsolódóan a magyar határállomás és a külföldi rendeltetési hely közötti útszakaszra jutó - egyébként szolgáltatásimportnak tekintendő - devizában, valutában vagy forintban számlázott, fizetett szállítási és rakodási-raktározási díj. Ha a vámjogszabályok eltérően nem rendelkeznek, nem minősül importbeszerzésnek a vámszabad és a tranzitterületen levő vállalkozótól történő közvetlen beszerzés, továbbá a vámszabad és tranzitterületen lévő vállalkozóknak az egymástól történő beszerzése sem.

(7) Ha a beszerzés ellenértékének kiegyenlítése számla alapján devizában, valutában történik, akkor a számla szerinti - levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó - devizaösszegnek, valutaösszegnek a beszerzéskor, a szolgáltatás igénybevételekor (teljesítéskor) érvényes, a 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti árfolyamon átszámított forintértéke a termék, illetve a szolgáltatás értéke.

(8) Ha a beszerzés ellenértékének kiegyenlítése valutában történik, akkor - a (7) bekezdéstől eltérően - a termék, illetve a szolgáltatás értéke az ellenértékként fizetett valuta könyv szerinti árfolyamán is meghatározható.

(9) Ha a beszerzés devizában meghatározott ellenértékének kiegyenlítése szerződés alapján azonos devizaértékű áruval, szolgáltatással történik, a beszerzés forintértékét a 75. § (6) bekezdése szerint kell meghatározni.

49. § (1) Gazdasági társaságnál alapításkor, tőkeemeléskor a jegyzett tőke fedezeteként, továbbá a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték

különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként nem pénzbeli (vagyon) hozzájárulásként, a pótbefizetésként átvett (kapott) eszköz, létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban meghatározott értéke bekerülési (beszerzési) értéknek minősül. Átalakulás, egyesülés, szétválás esetén a létesítő okiratban meghatározott értéknek az átalakulással, egyesüléssel, szétválással létrejövő gazdasági társaság végleges vagyonmérlegében szereplő értéket kell tekinteni.

(2) Üzleti vagy cégérték bekerülési (beszerzési) értéke a 3. § (5) bekezdésének 1. pontja szerint meghatározott különbözet.

(3) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke a vásárláskor a részvényért, üzletrészért, egyéb társasági részesedésért fizetett ellenérték (vételár).

(4) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke alapításkor, tőkeemeléskor a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként, valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyon hozzájárulás együttes értéke a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben.

(5) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés névértéke fejében a jegyzett tőke leszállításakor (ideértve a tőkeleszállítással egyidejűleg végrehajtott, a leszállított jegyzett tőkével arányos jegyzett tőkén felüli saját tőke kivonást is) átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke a gazdasági társaság által közölt, illetve számlázott érték, a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a vagyonfelosztási javaslat szerinti érték.

(6) Gazdasági társaság átalakulása, egyesülése, szétválása esetén a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó - a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti - saját tőke összege (kiválás esetén a kiválással létrejött gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti saját tőke összege).

(7) Gazdasági társaság beolvadása esetén a külső tulajdonosnál a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt

részesedésre jutó - a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonomérlege szerinti - saját tőke összege.

50. § (1) Követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

(2) Csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

(3) A hitelviszonyt megtestesítő, kamatozó értékpapír bekerülési (beszerzési) értéke nem tartalmazhatja a [vételár részét képező, továbbá a kibocsátási okiratban, a csereszerződésben, a vagyonfelosztási javaslatban meghatározott piaci, forgalmi, beszámítási érték részét képező] (felhalmozott) kamat összegét.

(4) A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet-) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

(5) A saját kiskereskedelmi egységbe kiszállított, illetve felhasznált saját előállítású termék forgalmi értéke után fizetendő adó, járulék, termékdíj összege is a termék bekerülési (beszerzési) értékének (előállítási költségének) részét képezi.

(6) A pénzügyi lízing keretében átadott, a részletfizetéssel, a halasztott fizetéssel értékesített és a szerződés szerinti feltételek teljesülésének meghiúsulása miatt később visszavett, a két időpont között a vevő által használt eszköz visszavételkori beszerzési értékeként az eszköz - a lízingbeadó, illetve az eladó által kiállított helyesbítő számviteli bizonylatban rögzített - piaci értékét, legfeljebb az eredeti eladási árát kell figyelembe venni.

(7) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepénél a működéséhez, a tartozások kiegyenlítéséhez részére biztosított - tartósan rendelkezésre bocsátott -, a 35. § (6) bekezdése szerint vagyonként kapott nem pénzbeli hozzájárulás szerződés, megállapodás szerinti értéke (legfeljebb a vámérték és az e törvény szerinti egyéb beszerzési érték együttes összege) minősül bekerülési (beszerzési) értéknek.

(8) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe működése során, a (7) bekezdésben foglaltakon túlmenően, beszerzésként - a 48. § (5) bekezdésében előírtak esetén importbeszerzésként - köteles elszámolni a külföldi székhelyű vállalkozástól,

vagy annak más fióktelepétől kapott eszköz számla szerinti értékét. Az így állományba vett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke - ez esetben is - magában foglalja mindazon 47-51. § szerinti tételeket, amelyek az eszközökhöz egyedileg hozzákapcsolhatók.

(9) A kezelt vagyonra szóló tartós követelés bekerülési értéke a bizalmi vagyonkezelésbe adott eszközök bizalmi vagyonkezelési szerződés szerinti, együttes értéke.

(10) Pótbefizetésként, illetve a pótbefizetés visszafizetéseként kapott eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz pótbefizetésről, illetve a pótbefizetés visszafizetésről hozott közgyűlési, alapítói, taggyűlési határozatban meghatározott értéke.

51. § (1) Az eszköz bekerülési (előállítási) értékének részét képezik azok a költségek, amelyek

a) az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek,

b) az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak, továbbá

c) az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók
(együttesen: közvetlen önköltség).

(2) Az elvégzett, a nyújtott, a teljesített szolgáltatás bekerülési (előállítási) értékének részét azok a költségek képezik, amelyek

a) a szolgáltatás végzése, nyújtása, teljesítése során közvetlenül felmerültek,

b) a szolgáltatás végzésével, nyújtásával, teljesítésével szoros kapcsolatban voltak, továbbá

c) a szolgáltatásra megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók
(együttesen: közvetlen önköltség).

(3) Az előállítási költségek között kell elszámolni [és így a bekerülési (előállítási) érték részét képezi] az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét, továbbá a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, a saját előállítású termék tényleges beépítéskor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.

(4) Értékesítési költségeket és az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatási és egyéb általános költségeket - az eszközértékelés alapjául szolgáló - közvetlen önköltség nem tartalmazhat.

Az eszközök értékcsökkenése

52. § (1) Az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési (beszerzési, illetve előállítási) értékét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják (az értékcsökkenés elszámolása).

(2) Az évenként elszámolandó értékcsökkenésnek a bekerülési értékhez (bruttó értékhez) - maradványérték megállapítása esetén a maradványértékkel csökkentett bekerülési értékhez (bruttó értékhez) - vagy a nettó értékhez (a terv szerint elszámolt értékcsökkenéssel csökkentett bruttó értékhez) viszonyított arányát, vagy a bekerülési értéknek a teljesítménnyel arányos összegét, illetve az értékcsökkenés évenkénti abszolút összegét az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, az adott vállalkozási tevékenységre jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni, és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően a rendeltetésszerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell alkalmazni. Az üzembe helyezés időpontja az eszköz szokásos vállalkozási tevékenység keretében történő rendeltetésszerű hasznosításának a kezdő időpontja. Az üzembe helyezést hitelt érdemlő módon dokumentálni kell.

(3) Az évenként elszámolandó értékcsökkenés összegének évek közötti - (2) bekezdés szerinti - felosztásánál figyelembe lehet venni az adott eszköz használatával elért bevételt terhelő egyéb, az eszköz beszerzésével összefüggő, de bekerülési értéknek nem minősülő ráfordításokat (az üzembe helyezés utáni kamatot, a devizahitelek árfolyamvesztését), az eszköz folyamatos használatával kapcsolatos karbantartási költségeket az egyedi eszköznek - az adott vállalkozási tevékenységre jellemző körülmények alapján számított - várható hasznos élettartamán belül, amennyiben az összemérés elvének érvényesülése azt indokolja.

(4) A befejezett kísérleti fejlesztés, a befejezett alapítás-át szervezés aktivált értékét 5 év vagy ennél rövidebb idő alatt, az üzleti vagy cégértéket legalább 5 év, de legfeljebb 10 év alatt kell leírni, amennyiben ezek hasznos élettartamát nem lehet megbecsülni.

(5) Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés a földterület, a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő, a képzőművészeti alkotás, a

régészeti lelet bekerülési (beszerzési) értéke után, és az üzembe nem helyezett beruházásnál.

(6) Nem szabad terv szerinti értékcsökkenést elszámolni az olyan eszköznél, amely értékéből a használat során sem veszít, vagy amelynek értéke - különleges helyzetéből, egyedi mivoltából adódóan - évről évre nő.

(7) Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják.

53. § (1) Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszköznél elszámolni akkor, ha

a) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ide értve a beruházást is) könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke;

b) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;

c) a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető;

d) a befejezett kísérleti fejlesztés révén megvalósuló tevékenységet korlátozzák vagy megszüntetik, illetve az eredménytelen lesz.

e) az üzleti vagy cégérték vagy az alapítás-át szervezés aktivált értékének könyv szerinti értéke - a jövőbeni gazdasági hasznokra vonatkozó várakozásokat befolyásoló körülmények változása következtében - tartósan és jelentősen meghaladja annak piaci értékét (a várható megtérülésként meghatározott összeget).

(2) Az (1) bekezdés szerint az érték csökkentését olyan mértékig kell végrehajtani, hogy az immateriális jószág, a tárgyi eszköz, a beruházás használhatóságának megfelelő, a mérlegkészítéskor érvényes (ismert) piaci értéken szerepeljen a mérlegben. Amennyiben az immateriális jószág, a tárgyi eszköz, a beruházás rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan, megsemmisült vagy hiányzik, azt az immateriális javak, a tárgyi eszközök, a beruházások közül - a terven felüli értékcsökkenés elszámolása után - ki kell vezetni. A piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenést a mérleg fordulónapjával,

az eszközök állományból történő kivezetése esetén meghatározott terven felüli értékcsökkenést a kivezetés időpontjával kell elszámolni.

(3) Ha az immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenés elszámolásának okai már nem vagy csak részben állnak fenn, az elszámolt terven felüli értékcsökkenést meg kell szüntetni, az immateriális jószágot, a tárgyi eszközt piaci értékére - legfeljebb a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére - vissza kell értékelní. Az üzleti vagy cégérték esetében ez az előírás nem alkalmazható.

(4) Az immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terven felüli értékcsökkenés elszámolása, illetve visszaírása az évenként elszámolandó terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását eredményezheti. A terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását a kiegészítő mellékletben indokolni kell és annak az eszközökre, illetve az eredményre gyakorolt hatását külön be kell mutatni.

(5) Ha az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításakor (megtervezésekor) figyelembe vett körülményekben (az adott eszköz használatának időtartamában, az adott eszköz értékében és a várható maradványértékben) lényeges változás következett be, akkor a terv szerint elszámolásra kerülő értékcsökkenés megváltoztatható, de a változás eredményre gyakorolt számszerűsített hatását a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

(6) Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, továbbá terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elért immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél.

Az eszközök értékvesztése

54. § (1) A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti - veszteségjellegű - különbség összegében, ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

(2) Az (1) bekezdés szerinti befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

a) a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott)

osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját,

b) a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,

c) a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt, külföldi pénzürtékre szóló befektetés esetén a 60. § szerinti, az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéken.

(3) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti befektetésnek a (2) bekezdés figyelembevételével meghatározott, mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 62. § (1) bekezdés szerinti beszerzési értéket.

(4) A hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírnál - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - értékvesztést kell elszámolni, ha a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír könyv szerinti értéke és - (felhalmozott) kamatot nem tartalmazó - piaci értéke közötti különbség veszteségjellegű, tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

(5) A (4) bekezdés szerinti értékpapír piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

a) az értékpapír (felhalmozott) kamattal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, piaci értékét, annak tartós tendenciáját,

b) az értékpapír kibocsátójának piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, azt, hogy a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor a névértéket (és a felhalmozott kamatot) várhatóan megfizeti-e, illetve milyen arányban fizeti majd meg.

(6) Amennyiben a (4) bekezdés szerinti értékpapír mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával az értékpapír könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 62. § (1) bekezdése szerinti beszerzési értéket, illetve ha a beszerzési érték magasabb a névértéknél (névérték felett vásárolt értékpapírnál), az értékvesztés visszaírásával az értékpapír könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az adott értékpapír névértékét.

(7) A külföldi pénzürtékre szóló, tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél, illetve a hitelviszonyt

megtestesítő (4) bekezdés szerinti értékpapírnál az (1), illetve a (4) bekezdés szerinti értékvesztés összegét, a (3), illetve a (6) bekezdés szerinti értékvesztés visszaírását devizában kell megállapítani, majd a nyilvántartási devizaárfolyamon kell azt forintra átszámítva a pénzügyi műveletek ráfordításai között, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként elszámolni. Ezt követően kell a 60. § szerinti árfolyamváltozás hatását megállapítani.

(8) A hitelkockázati szempontból - a (9) bekezdésben foglaltak figyelembevételével, a számviteli politikában meghatározottak szerint - kockázatmentesnek minősített, valamely ország központi kormánya vagy központi (jegy) bankja által kibocsátott, illetve tőkére és hozamra vonatkozóan garantált befektetési célú, lejáratig tartott, kamatozó, illetve diszkont értékpapírok esetében a (4) bekezdés szerinti értékvesztés-elszámolást nem kell alkalmazni a bekerülési érték azon része után, amely a lejáratkor megtérül.

(9) A (8) bekezdés alkalmazása szempontjából bármely vállalkozónál kockázatmentesnek minősíthető a külön törvény(ek) felhatalmazása alapján kiadott jogszabály(ok) szerint nulla százalékos kockázati súlyozású tételnek tekinthető valamely ország központi kormánya vagy központi (jegy) bankja által kibocsátott, illetve tőkére és hozamra vonatkozóan garantált értékpapír, feltéve, hogy az értékpapírral kapcsolatban tőke- és kamattörlesztési késedelem nem merült fel.

(10) A kezelt vagyonra szóló tartós követelésre értékvesztést kell elszámolni annak könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti veszteségjellegű különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

(11) A (10) bekezdés szerinti értékvesztés, illetve annak visszaírása során a piaci érték meghatározásakor a kezelt vagyon üzleti év mérlegfordulónapjára kimutatott saját tőkéjének összegét kell figyelembe venni.

(12) A 27. § (4a) bekezdés szerinti tulajdoni részesedés - ha külön jogszabály eltérően nem rendelkezik - a mérlegben a tulajdonolt egészségügyi, szociális, kulturális és oktatási intézmény legutolsó beszámolójának mérlegében szereplő saját tőke értékén is kimutatható.

55. § (1) A vevő, az adós minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is)

értékvesztést kell elszámolni - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

(2) A vevőként, az adósonként kisösszegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára - a vevők, az adósok együttes minősítése alapján - az értékvesztés összege ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában is meghatározható, egy összegben elszámolható, elkülönítetten kimutatható. Ez esetben a következő évi mérlegfordulónapi értékeléskor a vevőként, adósonként kisösszegű követelések - hasonló módon megállapított - értékvesztésének összegét össze kell vetni az előző évi, ilyen jogcímen elszámolt értékvesztés összegével és a csoport szintjén mutatkozó különbözetet - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztést növelő értékvesztésként, illetve a korábban elszámolt értékvesztés visszaírásaként kell elszámolni.

(3) Amennyiben a vevő, az adós minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a követelés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 65. § (1)-(3) bekezdése szerinti nyilvántartásba vételi (devizakövetelés esetén a 60. § szerinti árfolyamon számított) értékét.

(4) A követelések eredeti, a 65. § (1)-(3) bekezdése szerinti nyilvántartásba vételi (devizakövetelés esetén a 60. § szerinti árfolyamon számított) értékét, az üzleti évben elszámolt, illetve visszaírt, a halmozottan elszámolt értékvesztés összegét - legalább a mérlegtételek szerinti megbontásban - a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

56. § (1) Ha a vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a

készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

(2) A vásárolt készlet bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét - az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően - csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségesse vált, ha feleslegessé vált. A készlet értékének csökkentését - a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával - ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

(3) Az (1)-(2) bekezdés szerinti értékvesztés összege a - fajlagosan kis értékű - készleteknél a vállalkozó által kialakított készletcsoportok könyv szerinti értékének arányában is meghatározható.

(4) Amennyiben a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a készlet könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 62. § (2)-(3) bekezdése szerinti bekerülési értéket.

A mérlegben szereplő eszközök és források értékelése

57. § (1) A befektetett eszközöket, a forgóeszközöket - a 60-62. §-ban foglaltak figyelembevételével - a 47-51. § szerinti bekerülési értéken kell értékelni, csökkentve azt az 52-56. § szerint alkalmazott leírásokkal, növelve azt a (2) bekezdés szerinti visszaírás összegével.

(2) Amennyiben az 53-56. § szerint alkalmazott leírások miatt az (1) bekezdés szerinti eszközök könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszközök eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az értékvesztés elszámolás) okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, az 53-56. § szerinti leírásokat meg kell szüntetni (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével), - a megbízható és valós összkép érdekében - az eszközt

piaci értékére, legfeljebb a nyilvántartásba vételkor megállapított, a 47-51. § szerinti bekerülési értékére, immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére az egyéb bevételekkel szemben, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként vissza kell értékelni (visszaírás). A terven felüli értékcsökkenés, az értékvesztés visszaírását az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

(3) Amennyiben az 58. § (5) bekezdése szerinti befektetett eszköz piaci értéke jelentősen meghaladja a (2) bekezdés szerinti visszaírás utáni könyv szerinti értéket (a nyilvántartásba vételkor megállapított, a 47-51. § szerinti bekerülési értéket, illetve immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értéket), ezen eszköz - az 58-59. § előírásai szerint - piaci értéken is felvehető. Ez esetben a bekerülési érték, illetve immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó érték és a piaci érték különbözetét az eszközök között értékhelyesbítésként, a források között - az értékhelyesbítés összegével azonos összegben - értékelési tartalékként lehet kimutatni.

58. § (1) Amennyiben a vállalkozó él az 57. § (3) bekezdése szerinti lehetőséggel, illetve kötelező az 57. § (2) bekezdése szerinti visszaírás, akkor a piaci értékelésbe bevont, illetve a visszaírással érintett eszközök esetében a leltárnak - többek között - tartalmaznia kell:

- a) az egyedi eszköz mérlegkészítéskori piaci értékét;
- b) az egyedi eszköznek e törvény szerint elszámolt értékcsökkenéssel, értékvesztéssel csökkentett, a (2) bekezdés szerinti visszaírással növelt bekerülési értékét (könyv szerinti nettó értékét);
- c) az a)-b) pontok szerinti értékek különbözetét.

(2) Amennyiben az egyedi eszköz mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen meghaladja a könyv szerinti értékét, immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékét, akkor a különbözet összegével - a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - csökkenteni kell az elszámolt terven felüli értékcsökkenés, az elszámolt értékvesztés összegét és az egyéb bevételekkel szemben, a részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztésénél a pénzügyi műveletek ráfordításainak csökkentésével növelni kell az adott eszköz könyv szerinti értékét.

(3) A (2) bekezdés szerinti különbözettel a könyv szerinti értéket az adott eszköz nyilvántartásba vételekor számításba vett értékéig - a 47-51. § szerinti bekerülési értéke összegéig, immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékig - kell növelni (visszaírás összege). A visszaírás összege nem lehet több, mint a korábban terven felüli értékcsökkenésként, értékvesztésként elszámolt összeg.

(4) Amennyiben az egyedi eszköz mérlegkészítéskori piaci értéke alacsonyabb a könyv szerinti értékénél, akkor az így mutatózó különbözetet az 53. §-ban, illetve az 54. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell rendezni.

(5) Amennyiben a vállalkozó tevékenységét tartósan szolgáló vagyoni értékű jog, szellemi termék, tárgyi eszköz (kivéve a beruházásokat, a beruházásra adott előlegeket), tulajdoni részesedést jelentő befektetés piaci értéke jelentősen meghaladja az adott eszköznek a (2) bekezdés szerinti visszaírás utáni könyv szerinti (bekerülési) értékét, a piaci érték és a visszaírás utáni könyv szerinti (bekerülési) érték közötti különbözet a mérlegben az eszközök között "Értékhelyesbítés"-ként, a saját tőkén belül "Értékelési tartalék"-ként kimutatható.

(6) A könyvekben az értékhelyesbítés összegét és annak változásait egyedi eszközönként elkülönítetten kell nyilvántartani.

(7) Amennyiben az (5) bekezdés szerint egyedi eszközönként meghatározott értékhelyesbítés összege jelentősen eltér az előző üzleti év mérlegfordulónapján kimutatott értékhelyesbítés összegétől, a leltárral alátámasztott különbözet

a) növeli az értékhelyesbítés összegét az értékelési tartalékkal szemben, ha a tárgyévi értékhelyesbítés értéke meghaladja az előző évit,

b) csökkenti az értékhelyesbítés összegét az értékelési tartalékkal szemben, ha a tárgyévi értékhelyesbítés értéke alacsonyabb az előző évinél, legfeljebb az előző üzleti év mérlegfordulónapján kimutatott értékhelyesbítés összegéig.

(8) Amennyiben az (5) bekezdés szerinti eszköz mérlegkészítéskori piaci értéke alacsonyabb könyv szerinti (bekerülési) értékénél, immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékénél, az adott eszköz (7) bekezdés b) pontja szerint elszámolt értékhelyesbítést meghaladó különbözettel - az 53. §-ban, illetve az 54. § (1) bekezdésében foglaltak szerint - a könyv szerinti (bekerülési) értéket kell terven felüli

értékcsökkenés, értékvesztés elszámolásával csökkenteni.

(9) Az (5) bekezdés szerinti eszközök könyvekből történő kivezetésekor az egyedi eszközhöz kapcsolódó, elkülönítetten nyilvántartott értékhelyesbítést is ki kell vezetni az értékelési tartalékkal szemben.

59. § (1) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az értékhelyesbítések nyitó értékét, növekedését, csökkenését, záró értékét legalább vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, ingatlanok, ideértve az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogokat is, műszaki berendezések, gépek, járművek, továbbá egyéb berendezések, felszerelések, járművek, tenyészállatok, tartós tulajdoni részesedést jelentő befektetések részletezésben. A kiegészítő mellékletben ismertetni kell a piaci értéken történő értékelés alkalmazott elveit és módszereit.

(2) Az értékhelyesbítések megállapításának, elszámolásának szabályszerűségét a könyvvizsgálónak a kötelező könyvvizsgálat keretében ellenőriznie kell. Amennyiben a könyvvizsgálat a 155. § (3) bekezdése alapján nem kötelező, az értékelés felülvizsgálatával független könyvvizsgálót kell megbízni.

Valós értéken történő értékelés

59/A. § (1) A kettős könyvvitelt vezető vállalkozó - a számviteli politikájában rögzített döntése szerint - a pénzügyi instrumentumok (6)-(7) bekezdésben foglaltak figyelembevételével meghatározott körére alkalmazhatja az e §-ban, valamint az 59/B-59/F. §-okban előírt valós értéken történő értékelés szabályait.

(2) A valós értéken történő értékelés szabályainak alkalmazása esetén a 32. § (1)-(2) bekezdésének, 50. § (3) bekezdésének, 54. § (1), (4) bekezdésének, 55. § (1) bekezdésének, 58. § (5) bekezdésének, 60. § (3) bekezdésének, 64. §-ának, 65. §-ának, 84. § (5) bekezdése a)-c), f) pontjának, (6) bekezdésének, (7) bekezdése b), d), j)-k) pontjának, 85. § (2) bekezdése e) pontjának, (3) bekezdése b), d), j)-k) pontjának előírásait az e §, valamint az 59/B-59/F. §-ok rendelkezéseinek megfelelő figyelembevételével kell alkalmazni.

(3) A vállalkozó a valós értéken történő értékelés során az e §-ban és az 59/B-59/F. §-okban nem szabályozott kérdésekben a törvény felhatalmazása alapján kiadott, a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló kormányrendelet valós értéken történő értékelésre vonatkozó előírásait értelemszerűen alkalmazhatja.

(4) A valós értéken történő értékelés alkalmazása szempontjából a fedezeti célú ügylet részét nem képező pénzügyi eszközöket - a törvény egyéb előírásai szerinti befektetett pénzügyi eszközzé vagy forgóeszközzé történő minősítés érintése nélkül - a következők szerint kell besorolni:

- a) kereskedési célú pénzügyi eszközök,
- b) értékesíthető pénzügyi eszközök,
- c) lejáratig tartott pénzügyi eszközök,
- d) a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelések.

(5) A valós értéken történő értékelés alkalmazása szempontjából a fedezeti célú ügylet részét nem képező pénzügyi kötelezettségeket - a törvény egyéb előírásai szerinti minősítés érintése nélkül - a következők szerint kell besorolni:

- a) kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek,
- b) egyéb pénzügyi kötelezettségek.

(6) A pénzügyi instrumentumok bekerülésekor - a könyvekbe bekerülési (beszerzési) értéken történő felvételt követően -, valamint a mérleg fordulónapjára vonatkozó értékelésekor a (7) bekezdésben foglaltak figyelembevételével a bekerülés időpontjában érvényes, illetve mérlegfordulónapi értékelés esetén a mérleg fordulónapján érvényes

a) valós értéken vagy belső értéken kell értékelni a kereskedési célú és a fedezeti célú származékos ügyleteket,

b) valós értéken kell értékelni a származékos ügyletnek nem minősülő kereskedési célú pénzügyi instrumentumokat,

c) valós értéken lehet értékelni az értékesíthető pénzügyi eszközöket.

A pénzügyi instrumentumok valós értékükön csak akkor értékelhetők, ha azok valós értéke megbízható módon meghatározható.

(7) Nem alkalmazható a valós értéken történő értékelés:

- a) a lejáratig tartott pénzügyi eszközre,
- b) a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelésre,
- c) a leányvállalatban, közös vezetésű vállalkozásban, társult vállalkozásban lévő, a befektetett pénzügyi eszközök közé tartozó tulajdoni részesedést jelentő befektetésre,
- d) a visszavásárolt saját kibocsátású hitelviszonyt megtestesítő értékpapírra és tulajdoni részesedést jelentő befektetésre,

e) az egyedi jellemzőkkel rendelkező pénzügyi instrumentumra,

f) a nem pénzügyi eszközre vonatkozó leszállítási határidős és opciós ügyletre, ha az nem minősül származékos ügyletnek,

g) a klimatikus, geológiai vagy egyéb fizikai változókhoz kapcsolódó határidős és opciós ügyletre,

h) az egyéb pénzügyi kötelezettségre,

i) az olyan pénzügyi instrumentumra, amelynek valós értékét megbízható módon nem lehet megállapítani.

(8) A (7) bekezdésben meghatározott pénzügyi instrumentumokat a törlesztésekkel és az értékvesztéssel csökkentett, visszaírással növelt bekerülési (beszerzési) értéken, illetve a szerződés szerinti értéken kell kimutatni, a törvény általános (bekerülési érték szerinti) értékelési előírásainak figyelembevételével.

(9) Nem minősíthető kereskedési célúvá vagy értékesíthetővé a gazdálkodó által keletkeztetett kölcsön- és más követelésekből a pénzügyi lízinggel kapcsolatos követelés, a biztosítási szerződésekből eredő követelés, valamint a munkavállalókkal és a költségvetéssel szembeni követelés.

(10) A pénzügyi instrumentumok (4)-(5) bekezdés szerinti besorolását és (6) bekezdés szerinti értékelését következetesen kell alkalmazni. Ha a lejáratig tartott pénzügyi eszközöket a vállalkozó - a körülményeiben vagy a tartás szándékában bekövetkezett változás miatt - kereskedési célúvá vagy értékesíthetővé sorolja át, akkor azt az átsorolás időpontjában valós értékre kell (kereskedési célú minősítés esetén) vagy lehet (értékesíthetővé történő minősítés esetén) átértékelni.

(11) Ha valamely lejáratig tartott pénzügyi eszközről jelentős mértékű értékesítésre vagy átsorolásra került sor - és ez jelentős mértékben befolyásolta az eszköz piaci értékét, valamint a vállalkozás fizetőképességét -, akkor az adott pénzügyi eszközzel azonos jogokat megtestesítő, állományban maradó pénzügyi eszközöket értékesíthetővé vagy kereskedési célúvá kell átsorolni - kivéve, ha kivételes körülmények indokolták az értékesítést vagy az átsorolást - és alkalmazni kell a (10) bekezdésben foglalt átértékelési előírásokat. Az ilyen pénzügyi eszköz meglévő állományát és a későbbi beszerzéseit az átsorolást követő két évig nem lehet lejáratig tartottnak minősíteni.

(12) A kereskedési célú pénzügyi eszközöket nem lehet átsorolni más kategóriába, kivéve ha a kivételes körülmények miatt azok tartásának szándéka megváltozott. Valamely meglévő pénzügyi eszközt - a

(11) bekezdésben foglaltakon túlmenően - csak akkor lehet kereskedési célú kategóriába átsorolni, ha a rövid távú nyereség elérése érdekében folytatott tevékenység (kereskedési tevékenység) azt indokolja.

(13) Valamely pénzügyi eszköz átsorolásakor - ha e törvény másképp nem rendelkezik - a bekerülés (beszerzés) időpontjában meglévő állapotra kell visszarendezni az eszközhez kapcsolódó elszámolásokat (az értékelési különbözeteket, az értékvesztéseket, az időbeli elhatárolásokat, az eredményt, a valós értékelés értékelési tartalékát érintő összegeket). Ezzel egyidejűleg el kell számolni az átsorolás utáni besorolásnak megfelelő pénzügyi eszközre vonatkozó indokolt értékelési különbözetet, értékvesztést, időbeli elhatárolást.

(14) Ha a (13) bekezdés szerinti átsorolásra nem a bekerülés évében kerül sor, akkor az eredményt érintő értékelési különbözetek, értékvesztések, időbeli elhatárolások átsorolás időpontjában történő megszüntetését a jellegétől függő bevétel vagy ráfordítás növekedéseként kell elszámolni. Ha az átsorolásra a bekerülés évében kerül sor, akkor az előbbi tételek megszüntetését a jellegétől függő bevétel vagy ráfordítás csökkenéseként (stornó tételként) kell elszámolni.

(15) A valós értéken történő értékelés és az azzal kapcsolatos elszámolások szabályszerűségét a könyvvizsgálónak a kötelező könyvvizsgálat keretében ellenőriznie kell. Amennyiben a könyvvizsgálat a 155. § (3) bekezdése alapján nem kötelező, az értékelés és az azzal kapcsolatos elszámolások felülvizsgálatával független könyvvizsgálót kell megbízni.

(16) Az értékesíthető pénzügyi eszközök közé sorolt, a valós értéken történő értékelés alá vont kamatozó értékpapírokra nem alkalmazható a 32. § (3) bekezdése és a 44. § (3) bekezdése szerinti időbeli elhatárolás.

59/B. § (1) A valós értéken történő értékeléshez kapcsolódó mérlegben szereplő pénzügyi eszközöket a 47. § és a 49-50. §-ok szerinti bekerülési (beszerzési) értéken, illetve a pénzügyi kötelezettségeket a szerződés szerinti értéken kell a könyvekbe felvenni.

(2) A beszerzés időpontjára és a mérleg fordulónapjára vonatkozóan a pénzügyi instrumentumokat az 59/A. § (4) bekezdés a) pontja és (5) bekezdés a) pontja, illetve az 59/A. § (4) bekezdés b) pontja szerint meghatározott körben valós értékre kell, illetve lehet átértékelni.

(3) Az átértékelési különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb bevételeként, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaként kell elszámolni:

a) a mérlegben szereplő kereskedési célú pénzügyi eszköz, illetve pénzügyi kötelezettség esetében, az eszkozhöz, illetve a kötelezettséghez rendelt értékelési különbözettel szemben, az aktuális értékeléskori valós érték, valamint a megelőző utolsó értékelés során kialakult értékelési különbözettel módosított bekerülési (beszerzési) érték különbözetének összegében;

b) a kereskedési célú származékos ügylet és a piaci érték (valós érték) fedezeti ügylet esetében, jellegétől függően az ügylethez rendelt, a követelések, illetve a kötelezettségek között kimutatott pozitív, illetve negatív értékelési különbözettel szemben, az ügylet tárgyát képező pénzügyi instrumentum aktuális értékelés napján érvényes piaci értéke (valós értéke) és kötési (határidős) árfolyama közötti különbözetnek a megelőző utolsó értékelés napján érvényes piaci értéke (valós értéke) és kötési (határidős) árfolyama közötti különbözethez képest fennálló eltérése összegében (előjelének megfelelően).

(4) Az átértékelési különbözetet az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek, illetve a fizetendő kamatok és a kamatjellegű ráfordítások között kell elszámolni a kamatfedezeti célra kötött piaci érték (valós érték) fedezeti ügylet esetében, jellegétől függően az ügylethez rendelt, a követelések, illetve a kötelezettségek között kimutatott pozitív, illetve negatív értékelési különbözettel szemben az ügylet tárgyát képező pénzügyi instrumentum aktuális értékelés napján érvényes piaci értéke (valós értéke) és kötési (határidős) árfolyama közötti különbözetnek a megelőző utolsó értékelés napján érvényes piaci értéke (valós értéke) és kötési (határidős) árfolyama közötti különbözethez képest fennálló eltérése összegében (előjelének megfelelően).

(5) Az átértékelési különbözetet a saját tőkén belül, az értékelési tartalék részét képező, valós értékelés értékelési tartalékában kell kimutatni:

a) a mérlegben szereplő értékesíthető pénzügyi eszköz esetén, az eszkozhöz rendelt értékelési különbözettel szemben, az aktuális értékeléskori valós érték, valamint a megelőző utolsó értékelés során kialakult értékelési különbözettel módosított bekerülési (beszerzési) érték különbözetének összegében mindaddig, amíg az eszkozhöz rendelt értékelési különbözet pozitív;

b) a cash-flow fedezeti ügylet, valamint a külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezetére kötött ügylet esetén, jellegétől függően, az ügylethez rendelt követelések, illetve kötelezettségek között kimutatott pozitív, illetve negatív értékelési különbözettel szemben, az ügylet tárgyát képező

pénzügyi instrumentum aktuális értékelés napján érvényes piaci értéke (valós értéke) és kötési (határidős) árfolyama közötti különbözetnek a megelőző utolsó értékelés napján érvényes piaci értéke (valós értéke) és kötési (határidős) árfolyama közötti különbözethez képest fennálló eltérése összegében (előjelének megfelelően).

(6) A cash-flow fedezeti célú kamat swap ügylet esetén az (5) bekezdés b) pontja szerinti értékelési különbözetet a változó kamatláb és a fix kamatláb névleges tőkeösszegre vetített hátralévő lejáratú időre jutó különbözeteinek értékelés időpontjára diszkontált értékében kell meghatározni.

(7) A mérlegben szereplő pénzügyi eszközökhöz rendelt értékelési különbözet az eszköz utolsó értékelésekor érvényes valós értéke és a bekerülési (beszerzési) érték közötti különbözet összegével egyezik meg. A valós érték változásakor az értékelési különbözetet kell - a változás jellegétől függően - növelni vagy csökkenteni a (3) bekezdés szerint a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival, vagy az (5) bekezdés szerint a valós értékelés értékelési tartalékával szemben.

(8) A kereskedési célú pénzügyi eszközöknél az értékelési különbözet mutatja az eszköz valós értékének a bekerülési (beszerzési) érték fölé növekedését vagy a bekerülési (beszerzési) érték alá csökkenését. A pozitív vagy negatív jellegű értékelési különbözet az eszköz bekerülési (beszerzési) értékével együtt alkotja annak könyv szerinti értékét, amely megegyezik a valós értékkel (függetlenül attól, hogy az értékelési különbözet elkülönítetten kerül nyilvántartásra). Kereskedési célú pénzügyi eszközöknél az eszköz értékében bekövetkezett csökkenés nem számolható el értékvesztés címén.

(9) Az értékesíthető pénzügyi eszközöknél az értékelési különbözet a bekerülési (beszerzési) értéket meghaladó valós értéket mutatja, csak pozitív jellegű lehet, nem része az eszköz könyv szerinti értékének. Ha az eszköz valós értéke az értékelés időpontjában a bekerülési (beszerzési) érték alá csökken, akkor az értékelési különbözetet meg kell szüntetni a valós értékelés értékelési tartalékával szemben, és ha ez a csökkenés tartósan és jelentős összegben fennáll, akkor értékvesztést kell elszámolni. Az egyéb részesedési viszonyt megtestesítő, tulajdoni részesedést jelentő befektetéseknél értékhelyesbítés és értékelési különbözet egyidejűleg nem állhat fenn.

(10) A mérlegben lévő kamatozó, illetve diszkont értékpapírok valós értéken történő értékelésekor a (3)

bekezdés a) pontja és az (5) bekezdés a) pontja, valamint a (8)-(9) bekezdés szerinti értékelési különbözet meghatározása során a valós (piaci) értéket a felhalmozott kamattal, illetve diszkont értékpapírok esetében a névérték és a vételár közötti különbözet időarányos összegével csökkentett értéken kell figyelembe venni.

(11) A kereskedési célú pénzügyi eszközök, illetve pénzügyi kötelezettségek (3) bekezdés a) pontja szerinti átértékelési különbözetét a tárgyévben korábban már elszámolt értékelési különbözet módosításának összegéig jellegétől függően a pénzügyi műveletek egyéb bevételeit vagy a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításait csökkentő tételként (stornó tételként), az azt meghaladó részt a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításainak vagy a pénzügyi műveletek egyéb bevételeinek növeléseként kell elszámolni.

(12) A devizaeszközök és a devizakötelezettségek - ideértve a mérlegben szereplő, külföldi pénznemre szóló pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket is - mérleg fordulónapjára vonatkozó, a 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti, választott devizaárfolyamon történő értékelése nem minősül valós értéken történő értékelésnek [ideértve a 60. § (8) bekezdése szerinti átértékelést is, függetlenül attól, hogy azt kizárólag a valós értékelés szabályainak alkalmazása esetén kell alkalmazni és az árfolyamkülönbözet a valós értékelés értékelési tartalékában kerül kimutatásra], azokra a 60. § általános előírásait kell alkalmazni.

(13) A 60. § (8) bekezdésének alkalmazása esetén biztosítani kell, hogy a mérlegben lévő pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek értékelési különbözetében, illetve értékvesztésében megjelenő deviza-árfolyamkülönbözet a valós értékváltozás hatásától elkülönítetten kimutatható legyen.

59/C. § (1) A mérlegben lévő valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek könyvekből történő kivezetésekor:

a) a kereskedési célú pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket azok könyv szerinti értékén [a bekerülési (beszerzési) érték, illetve a törlesztésekkel csökkentett bekerülési (beszerzési) érték értékelési különbözettel módosított értékén] kell kivezetni a könyvekből;

b) az értékesíthető pénzügyi eszközöket azok könyv szerinti értékén [a bekerülési (beszerzési) érték törlesztésekkel és értékvesztéssel csökkentett, visszaírással növelt értékén] kell kivezetni a könyvekből és egyidejűleg ki kell vezetni az eszközökhöz

rendelt értékelési különbözetet is a valós értékelés értékelési tartalékával szemben.

(2) A valós értéken történő értékelés alkalmazása esetén be kell mutatni a kiegészítő mellékletben a 90. § (9) bekezdésében és az üzleti jelentésben a 95. § (6) bekezdésében foglalt adatokat.

59/D. § (1) A származékos ügyletek az ügylet zárásáig mérlegen kívüli tételként kerülnek nyilvántartásra a szerződés szerinti kötelezettség összegében, a kötési (határidős) árfolyamon.

(2) A származékos ügyletnek nem minősülő határidős ügyletek és opciós ügyletek esetében nem alkalmazható a valós értéken történő értékelés, az ügylet zárását az azonnali adásvétel szabályai szerint kell elszámolni.

(3) A valós értéken történő értékelés alkalmazása esetén a nem fedezeti céllal kötött származékos ügyletek kizárólag kereskedési célúnak minősíthetők.

(4) A kereskedési célú és a fedezeti célú származékos ügyleteket valós értéken kell értékelni.

(5) A (4) bekezdés szerinti ügyletek bekerülési (beszerzési) értéke az ügylet kötése kapcsán - annak érdekében - felmerült költségek (ügynöki díjak, jutalékok, opciós díjak) összege. Az ügylet bekerülési (beszerzési) értékét az ügyletnek rendelt, a követeléseken belül szereplő pozitív értékelési különbözetben kell nyilvántartásba venni a pénzeszközök csökkenésével egyidejűleg.

(6) A (4) bekezdés szerinti ügyletek kötés (bekerülés) napján, valamint - a mérleg fordulónapjáig le nem zárt ügyletek esetén - a mérleg fordulónapjára vonatkozó valós értéken történő értékelése során megállapított értékelési különbözet az ügylet valós értéke, várható eredménye, amely az ügylet tárgyát képező áru, pénzügyi instrumentum kötési (határidős) ára összegében az ügylet kapcsán mérlegen kívüli tételként nyilvántartásba vett pénzügyi követelés vagy kötelezettség, illetve az ügylet tárgyát képező áru, pénzügyi instrumentum értékelés napjára vonatkozó piaci ára (valós értéke) összegében, mint mérlegen kívüli tételként fennálló pénzügyi kötelezettség vagy követelés különbözete (nettó valós értéke).

(7) A (4) bekezdés szerinti ügyletek valós értéke a (6) bekezdés, valamint az 59/B. § (3) bekezdés b) pontja, (4) bekezdése, (5) bekezdés b) pontja, (6) bekezdése szerint meghatározott módszertől eltérő általános értékelési eljárásokkal is megállapítható.

(8) A kereskedési célú származékos elszámolási ügyletek zárásakor, az ügylet tárgyát képező áru, pénzügyi instrumentum záraskori piaci ára (árfolyama)

és a kötési (határidős) árfolyama közötti különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb bevételei, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között kell elszámolni a pénzeszközök növekedésével, illetve csökkenésével szemben, ténylegesen realizált eredményként. A kereskedési célú származékos leszállítási ügyletek zárását a **47. § (12) bekezdése** szerint kell elszámolni.

(9) A (4) bekezdés szerinti származékos ügylet zárásakor az értékelési különbözet összegét meg kell szüntetni jellegétől függően:

a) kereskedési célú ügyleteknél a pozitív értékelési különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb bevételeit csökkentő, a negatív értékelési különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításait csökkentő tételként,

b) piaci érték (valós érték) fedezeti ügyleteknél a pozitív értékelési különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaként, illetve fizetendő kamatként és kamatjellegű ráfordításként, a negatív értékelési különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb bevételeként, illetve egyéb kapott (járó) kamatként és kamatjellegű bevételként,

c) a cash-flow fedezeti ügyleteknél, valamint a külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezeti ügyleténél a valós értékelés értékelési tartalékával szemben

elszámolva.

(10) A valós értéken történő értékelés esetén a 32. § (5) bekezdés és a 44. § (5) bekezdés szerinti időbeli elhatárolás nem mutatható ki.

(11) A valós értéken történő értékelés esetén a mérlegben a követelések, illetve a kötelezettségek között, valamint a befektetett pénzügyi eszközök és az értékpapírok között külön soron kell bemutatni a követelések, a kötelezettségek, a származékos ügyletek, valamint a befektetett pénzügyi eszközök és az értékpapírok értékelési különbözetét, továbbá a saját tőkén belül az értékelési tartalék részletezéseként az értékhelyesbítés értékelési tartalékát és a valós értékelés értékelési tartalékát.

(12) A valós értéken történő értékelés esetén az eredménykimutatásban a pénzügyi műveletek egyéb bevételeinek, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításainak tájékoztató adataként be kell mutatni az eredményben elszámolt értékelési különbözetet [ide nem értve a fedezeti ügyletek 59/E. § (5) bekezdése szerint elszámolt értékelési különbözetét].

59/E. § (1) A fedezeti ügyletet a fedezeti kapcsolat megjelölésekor fedezeti megjelöléssel kell ellátni és ahhoz a fedezett ügyletet vagy ügyleteket (tételt vagy

tételeket), illetve annak konkrét kockázatát egyértelműen hozzá kell rendelni.

(1a) A valós értéken történő értékelés alkalmazásakor a mérlegben meg nem jelenített biztos elkötelezettséghez kapcsolódó kockázat fedezetére szolgáló ügylet cash-flow fedezeti ügyletként csak a devizaárfolyam-változásból bekövetkező változás miatt fennálló kockázat tekintetében jelölhető meg. A valós értéken történő értékelés alkalmazásakor a mérlegben meg nem jelenített biztos elkötelezettséghez kapcsolódó kockázat fedezetére szolgáló ügylet minden egyéb esetben csak valós érték fedezeti ügyletként jelölhető meg.

(2) A fedezeti ügyletről és a hozzárendelt fedezett ügyletről (tételről) az analitikus nyilvántartást alátámasztó fedezeti dokumentációt kell vezetni, amelyben rögzíteni kell a fedezett kockázat típusát, a fedezeti kapcsolat lejáratí idejét, az ügyletek értékelésére alkalmazott általános értékelési eljárást, annak feltételeit és az időérték figyelembevételének tényét, továbbá a fedezeti hatékonyság mérésének (vizsgálatának) módszerét, időpontjait és eredményét.

(3) A fedezeti ügylet megkötésekor és annak teljes lejáratí ideje alatt folyamatosan biztosítani kell a fedezeti hatékonyság fennállását. A fedezeti hatékonyságot a fedezeti ügylet lejáratí ideje alatt folyamatosan - a vállalkozó által megjelölt időpontokban - és a mérleg fordulónapján kell mérni.

(4) A fedezeti célú ügyletek zárásakor - a 47. § (11) bekezdésben meghatározott kivétellel - az ügylet tárgyát képező áru, pénzügyi instrumentum záraskori piaci ára (árfolyama) és a kötési (határidős) árfolyama közötti különbség összegében realizált

a) árfolyamnyereségét a fedezett ügylet, ügyletek [alapügylet(ek), tétel(ek)] veszteségét tartalmazó pénzügyi műveletek egyéb ráfordításait, vagy a fizetendő kamatokat és kamatjellegű ráfordításokat csökkentő tételként kell elszámolni, legfeljebb a fedezett ügylet, ügyletek [tétel(ek)] eredményének összegéig, az azt meghaladó részt a pénzügyi műveletek egyéb bevételei között kell elszámolni,

b) árfolyamveszteségét a fedezett ügylet, ügyletek [alapügylet(ek), tétel(ek)] nyereségét tartalmazó pénzügyi műveletek egyéb bevételeit vagy az egyéb kapott (járó) kamatokat és kamatjellegű bevételeket csökkentő tételként kell elszámolni, legfeljebb a fedezett ügylet, ügyletek [tétel(ek)] eredményének összegéig, az azt meghaladó részt a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között kell elszámolni.

(5) A fedezeti célú ügyletek mérlegfordulónapi valós értéken történő értékelésével meghatározott értékelési

különbségét az 59/B. § (3) bekezdésének b) pontja és (4) bekezdése, (5) bekezdésének b) pontja és (6) bekezdése szerinti elszámoláskor

a) pozitív értékelési különbség (nyereségjellegű különbség) esetén, piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletnél a (4) bekezdés a) pontja szerint, a cash-flow fedezeti ügyletnél és a külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezeti ügylete esetén a valós értékelés értékelési tartalékát növelő tételként kell elszámolni,

b) negatív értékelési különbség (veszteségjellegű különbség) esetén a piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletnél a (4) bekezdés b) pontja szerint, a cash-flow fedezeti ügyletnél és a külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezeti ügylete esetén a valós értékelés értékelési tartalékát csökkentő tételként kell elszámolni.

(6) (Hatályon kívül helyezve.)

(7) A cash-flow fedezeti ügyletek esetében a valós értéken történő értékeléskor a fedezeti ügylet (5) bekezdés szerinti értékelési különbségként a fedezeti ügylet valós értéke (értékelési különbsége) és a fedezett ügylet, ügyletek jövőbeni pénzáramlás változásainak valós értéke (összesített diszkontált értéke) közül a kisebbiknek megfelelő részt kell a valós értékelés értékelési tartalékával szemben elszámolni.

(8) A külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezeti ügyletének lejártakor a fedezett tételek 60. § (8) bekezdés szerint elszámolt árfolyam-különbségét az értékelési különbségből ki kell vezetni a valós értékelés értékelési tartalékával szemben.

(9) Ha a piaci érték (valós érték) fedezeti ügylettel fedezett ügylet (ügyletek), tétel (tételek) nem tartozik a valós értéken történő értékelés alá vagy a valós értéken értékelt értékesíthető pénzügyi eszköz kategóriába tartozik, akkor a mérlegfordulónapi értékelés során a fedezett ügylet (ügyletek), tétel (tételek) elszámolását a fedezeti ügyletnek kell igazítani. Legfeljebb a fedezeti ügylet eredménye összegének erejéig, ellentétes előjellel a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel, illetve egyéb ráfordításaival szemben el kell számolni a fedezett ügylet (ügyletek), tétel (tételek) eredményét.

(10) Ha a fedezeti ügylet lejáratí ideje - a 3. § (9) bekezdésének 14. pontja szerint - rövidebb, mint a fedezett alapügylet lejáratí ideje, akkor a fedezeti ügylet zárásakor jelentkező eredményének (nyereségének vagy veszteségének) a fedezett alapügylet tárgyában elszámolt eredményét (veszteségét vagy nyereségét) meghaladó összegét időbeli elhatárolásként lehet

kimutatni. Az időbeli elhatárolást akkor kell megszüntetni, amikor a fedezett alapügylet lezárul.

(11) A fedezeti elszámolást a jövőre nézve meg kell szüntetni a piaci érték (valós érték) fedezeti ügylet esetén, ha

a) a fedezeti ügylet lezárul (kivéve, ha a lecserélés vagy másik instrumentumba történő átforgatás része a gazdálkodó dokumentált fedezeti stratégiájának),

b) a fedezeti ügylet már nem felel meg a fedezeti elszámolás 3. § (8) bekezdésének 10. vagy 10/b. pontjában foglalt feltételeinek. Ebben az esetben az ügyletet a továbbiakban kereskedési célú ügyletként kell elszámolni.

(12) A fedezeti elszámolást a jövőre nézve meg kell szüntetni az előrejelzett ügylet fedezetére kötött cash-flow fedezeti ügylet esetén, ha:

a) a fedezeti ügylet lezárul (kivéve, ha a lecserélés vagy másik instrumentumba történő átforgatás része a gazdálkodó dokumentált fedezeti stratégiájának). Ebben az esetben el kell számolni a cash-flow fedezeti ügylet zárását a (4) bekezdésben és az 59/D. § (9) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, a (10) bekezdésben és a 47. § (11) bekezdésében foglaltak figyelembevételével;

b) a fedezeti ügylet már nem felel meg a fedezeti elszámolás 3. § (8) bekezdésének 10. vagy 10/b. pontjában foglalt feltételeinek. Ebben az esetben a jövőre nézve az ügyletet kereskedési célú ügyletként kell elszámolni, azonban az ügylet zárását az a) pontnak megfelelően kell elszámolni;

c) az előrejelzett ügylet bekövetkezése már nem várható. Ebben az esetben a kapcsolódó értékelési különbözetet az 59/D. § (9) bekezdés c) pontjának megfelelően meg kell szüntetni, majd az ügyletet kereskedési célú ügyletként át kell értékelni az 59/A. § (6) bekezdés szerinti értékre, és a továbbiakban kereskedési célú ügyletként kell elszámolni.

59/F. § (1) A valós értéken történő értékelés alkalmazására áttérni az üzleti év elején, annak első napjára vonatkozóan lehet, az átsoroláshoz kapcsolódó szabályoknak megfelelően, a (2) bekezdés szerinti tételek nyitó rendező tételkénti elszámolásával.

(2) A valós értéken történő értékelés szabályaira történő áttéréskor, az áttérés napjára (az áttérés üzleti évének első napjára) vonatkozóan nyitó rendező tételként kell elszámolni:

a) a valós értéken történő értékelés alá tartozó kereskedési célú - mérlegben szereplő - pénzügyi eszközök értékvesztésének megszüntetését a pénzügyi

műveletek egyéb ráfordításainak csökkentéseként, a könyv szerinti érték áttérés napi piaci értékre történő átértékelését az eszközhoz rendelt értékelési különbözetben a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben;

b) a valós értékelés alá vont értékesíthető, a befektetett eszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozásban fennálló tulajdoni részesedést jelentő befektetések, valamint követelések piaci értékre történő átértékelését, amely ha meghaladja a bekerülési (beszerzési) értéket, akkor az értékvesztés bekerülési (beszerzési) értékig - illetve követelésnél a törlesztéssel csökkentett bekerülési (beszerzési) értékig - történő visszaírását a pénzügyi műveletek ráfordításainak, valamint az egyéb ráfordításoknak a csökkentéseként és azt meghaladóan az eszközhoz rendelt értékelési különbözet elszámolását a valós értékelés értékelési tartalékával szemben;

c) a mérleg fordulónapjáig le nem zárt, a d) pontba nem tartozó származékos ügyletekhez kapcsolódóan a várható eredmény összegében elszámolt aktív és passzív időbeli elhatárolások, céltartalékok megszüntetését a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel és a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival, valamint az egyéb kapott (járó) kamatokkal és kamatjellegű bevételekkel, illetve a fizetendő kamatokkal és kamatjellegű ráfordításokkal, az egyéb bevételekkel szemben, illetve az ügyletek átértékelését - a várható nyereségének vagy veszteségének elszámolását függetlenül attól, hogy fedezeti vagy nem fedezeti célú, a követelések vagy a kötelezettségek között megnyitott - származékos ügyletekhez kapcsolódó pozitív vagy negatív értékelési különbözetben a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel és a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival, valamint az egyéb kapott (járó) kamatokkal és kamatjellegű bevételekkel, illetve a fizetendő kamatokkal és kamatjellegű ráfordításokkal szemben;

d) a mérleg fordulónapjáig le nem zárt cash-flow fedezeti célú, valamint külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezete céljából kötött származékos ügyletekhez kapcsolódóan a várható eredmény összegében elszámolt aktív és passzív időbeli elhatárolások megszüntetését a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel és a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben, illetve az ügyletek átértékelését - a várható nyereségének vagy veszteségének elszámolását - a származékos

ügyletekhez kapcsolódó pozitív vagy negatív értékelési különbözetben a valós értékelés értékelési tartalékával szemben.

(3) A valós értéken történő értékelés szabályainak alkalmazásáról a bekerülési (beszerzési) értéken történő értékelésre vonatkozó általános értékelési szabályokra áttérni a mérleg fordulónapjával lehet az átsorolás általános szabályai szerint, a már elszámolt értékelési különbözetek - jellegétől és a kapcsolódó pénzügyi instrumentumtól függően, az eredményt vagy a valós értékelés értékelési tartalékát érintő elszámolással történő - megszüntetésével, az indokolt értékvesztések, aktív és passzív időbeli elhatárolások, céltartalékok bekerülési (beszerzési) értéken történő értékeléshez kapcsolódó általános szabályok szerinti elszámolásával.

60. § (1) A valutapénztárba bekerülő valutakészletet, a devizaszámlára kerülő devizát, a külföldi pénzügyi eszközre szóló követelést, befektetett pénzügyi eszközt, értékpapírt, illetve kötelezettséget a bekerülés napjára, illetve a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó - a (4)-(6) bekezdés szerinti - devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell a könyvviteli nyilvántartásba felvenni, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelyet a fizetett összegben kell felvenni, és amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni.

(2) A mérlegben a valutapénztárban lévő valutakészletet, a devizaszámlán lévő devizát, továbbá a külföldi pénzügyi eszközre szóló - az 54-55. § szerint minősített - minden követelést, ideértve a követelés jellegű aktív időbeli elhatárolásokat is, befektetett pénzügyi eszközt, értékpapírt, illetve kötelezettséget, ideértve a kötelezettség jellegű passzív időbeli elhatárolásokat is, az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó - a (4)-(6) bekezdés szerinti - devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell kimutatni.

(3) A valutapénztárban lévő valutakészletnek, a devizaszámlán lévő devizának, továbbá a külföldi pénzügyi eszközre szóló követelésnek, befektetett pénzügyi eszköznek, értékpapírnak, illetve kötelezettségnek az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó (2) bekezdés szerinti értékelése előtti könyv szerinti értéke és az értékeléskori forintértéke közötti különbözetet [a (8) bekezdés, valamint a 47. § (4) bekezdésének c) pontja szerint figyelembe veendő árfolyamkülönbözet kivételével]:

a) amennyiben az összevontan veszteség, egyenlegében a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között árfolyamveszteségként,

b) amennyiben az összevontan nyereség, egyenlegében a pénzügyi műveletek egyéb bevételei között árfolyamnyereségként

kell elszámolni.

(4) A valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, a külföldi pénzügyi eszközre szóló követelés, befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír (a továbbiakban együtt: külföldi pénzügyi eszköz), illetve kötelezettség (1)-(2) bekezdés szerinti forintértékének meghatározásakor a valutát, a devizát - a választott - hitelintézet által meghirdetett devizavételi és devizaeladási árfolyamának átlagán, vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

(5) A (4) bekezdésben előírt devizaárfolyam használatától el kell térni, ha a hitelintézet, a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által nem jegyzett valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket kell forintra átszámítani. Ez esetben a valuta szabadpiaci árfolyamán - ennek hiányában országos napilapban a világ valutáinak árfolyamáról közzétett tájékoztató adatai alapján -, a választott hitelintézet vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által jegyzett devizára átszámított értéket kell a hitelintézet által jegyzett deviza devizavételi és devizaeladási árfolyamának átlagán vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon forintra átszámítani.

(5a) Azon gazdasági események esetén, amelyeknél az ellenérték külföldi pénzügyi eszközben kerül meghatározásra, a külföldi pénzügyi eszközre szóló követelés, illetve kötelezettség forintértékének meghatározása során - a vállalkozó számviteli politikában rögzített döntése alapján - alkalmazható az általános forgalmi adóról szóló törvénynek az adóalap forintban történő megállapítására vonatkozó előírásai szerinti árfolyam is.

(6) A külföldi pénzügyi eszközre szóló eszközök és kötelezettségek forintra történő átszámításánál a devizavételi és devizaeladási árfolyam átlaga helyett valamennyi külföldi pénzügyi eszközre szóló eszköz és kötelezettség egységesen értékelhető devizavételi vagy csak devizaeladási árfolyamon is, ha a (4) bekezdés szerinti értékeléstől történő eltérésnek az eszközökre-forrásokra, illetve az eredményre gyakorolt hatása

jelentős és emiatt a megbízható és valós összkép követelménye a (4) bekezdés szerint történő értékelés mellett nem teljesülne.

(7) Amennyiben jogszabály lehetővé teszi, hogy devizabelföldi ügyfelek szerződéses kapcsolataikban az ellenértéket, illetve annak törlesztő összegeit devizaalapon állapítsák meg, akkor ezen szerződések alapján a devizaalapú követelések, illetve kötelezettségek forintértékben történő könyvviteli nyilvántartásba vételénél, továbbá mérlegfordulónapi értékelésénél az (1)-(6) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni.

(8) Az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelést alkalmazó vállalkozónak a kapcsolt vállalkozásnak minősülő külföldi gazdálkodó szervezetben lévő, tulajdoni részesedést jelentő, nem kereskedési célra tartott befektetés, valamint az ezen gazdálkodó szervezettel szemben fennálló hosszú lejáratú követelés vagy kötelezettség (együttesen: a külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés) devizában kifejezett könyv szerinti értékére (a törlesztésekkel és az értékvesztéssel csökkentett, visszaírással növelt bekerülési devizaértékre) vonatkozóan a (4)-(6) bekezdés szerinti átszámítás során keletkezett árfolyam-különbözetet a valós értékelés értékelési tartalékában kell elszámolni a részesedéshez, a követeléshez és a kötelezettséghez rendelt nyilvántartott értékelési különbözettel szemben, amennyiben az fedezeti ügylettel fedezett, a fedezett összeg erejéig. A külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezeti ügylettel nem fedezett részének árfolyam-különbözetét a (3) bekezdés szerint kell elszámolni.

(9) Amennyiben a vállalkozó él az 57. § (3) bekezdése szerinti lehetőséggel, a fedezeti ügylettel nem fedezett, kapcsolt vállalkozásnak minősülő külföldi gazdálkodó szervezetben lévő, külföldi pénzürtékre szóló tulajdoni részesedést jelentő, nem kereskedési célra tartott befektetése értékelésekor az értékvesztés, illetve az értékhelyesbítés összegének meghatározásánál a befektetés (4)-(6) bekezdés szerinti átszámítása során keletkezett árfolyamkülönbözetet és a devizában kifejezett értékvesztés, illetve értékhelyesbítés (4)-(6) bekezdés szerinti forintértékét - eltérően az 54. és az 57-58. §-ban foglaltaktól - egybe kell számítani, és az értékvesztés, illetve az értékhelyesbítés forintösszegének meghatározásánál összevontan kell figyelembe venni.

(10) Amennyiben a választott hitelintézet adott napon belül többször is jegyez árfolyamot, úgy az (1)-(9)

bekezdések alkalmazása során az adott napi jegyzett árfolyamok közül a számviteli politikában meghatározott árfolyamot kell figyelembe venni.

(11) Devizában történő könyvvezetés esetén a könyvvezetés pénznemétől eltérő pénznemben felmerült ügyletek elszámolására, értékelésére az (1)-(10) bekezdés előírásait kell értelemszerűen alkalmazni.

61. § (1) A hitelviszonyt megtestesítő, rövid lejáratú (éven belüli, illetve egyéves lejáratú) értékpapír beszerzési értéken (a vételár részét képező kamattal csökkentett vételáron) értékelhető mindaddig, amíg a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor várhatóan a névértéket (és a felhalmozott kamatot) megfizeti.

(2) A forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési értéke a beszerzéshez kapcsolódóan fizetett (elszámolt) bizományi díj, a vásárolt vételi opció díja nélkül is meghatározható.

62. § (1) Tulajdoni részesedést jelentő befektetéseknél, továbbá hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknál bekerülési érték a 47-50. § szerinti tételek, vagy csoportos nyilvántartás esetén a beszerzési értékek alapján számított átlagos (súlyozott) beszerzési ár, vagy a FIFO módszer szerint meghatározott beszerzési ár.

(2) Vásárolt készleteknél (anyag, áru) bekerülési érték a 47-50. § szerinti tételek, vagy a beszerzési értékek alapján számított átlagos (súlyozott) beszerzési ár, vagy a FIFO módszer szerint meghatározott bekerülési érték; saját termelésű készleteknél (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állatok) előállítási érték az 51. § szerinti közvetlen önköltség, vagy az átlagos (súlyozott) közvetlen önköltség, vagy a FIFO módszer szerint meghatározott közvetlen önköltség. A közvetlen önköltség utókalkulációval meghatározott vagy norma szerinti közvetlen önköltség lehet. A befejezetlen termelés norma szerinti közvetlen önköltsége a félkész termék, a késztermék norma szerinti közvetlen önköltségéből a készülségi fok alapján arányosítással is meghatározható.

(3)

(4) Valutakészleteknél, devizakészleteknél bekerülési érték a beszerzési árfolyamon számított forintérték, vagy az átlagos (súlyozott) beszerzési árfolyamon, vagy a FIFO módszer szerinti árfolyamon számított forintérték.

(5) Az (1)-(4) bekezdés szerinti eszközöknél könyv szerinti érték az (1)-(4) bekezdés szerinti bekerülési érték, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

63. § (1) A mérlegben a 25. § (2)-(8) bekezdése szerint meghatározott immateriális jószágot a 47-51. § szerinti bekerülési értéken, illetve ezen bekerülési értéknek az 52-53. § szerint elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel csökkentett, a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén, az immateriális javakra adott előleget az átutalt (megfizetett, kiegyenlített) - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén kell kimutatni.

(2) A vagyoni értékű jog és a szellemi termék könyv szerinti értékét meghaladó - az 58. § alapján meghatározott - piaci értékét az immateriális javak értékhelyesbítéseként külön kell kimutatni a saját tőke részét képező értékelési tartalékkal azonos összegben.

(3) A mérlegben a 26. § (2)-(7) bekezdése szerint meghatározott tárgyi eszközt, tenyészállatot és beruházást a 47-51. § szerinti bekerülési értéknek az 52-53. § szerint elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel csökkentett, a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén, a beruházásokra adott előleget az átutalt (megfizetett, kiegyenlített) - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén kell kimutatni.

(4) A 26. § (2)-(6) bekezdése szerint meghatározott tárgyi eszköz, tenyészállat terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével megállapított nettó értékét meghaladó - az 58. § szerint meghatározott - piaci értékét a tárgyi eszközök értékhelyesbítéseként külön kell kimutatni a saját tőke részét képező értékelési tartalékkal azonos összegben.

64. § (1) A mérlegben a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetést - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - a 62. § (1) bekezdése szerinti bekerülési értéken, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(2) A mérlegben a hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírt - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - a 62. § (1) bekezdése szerinti bekerülési értéken, illetve a már elszámolt

értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(3) A gazdasági társaságban lévő - 27. § (2), (4) bekezdése szerinti - tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési értékét meghaladó piaci értékét a befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítéseként külön kell kimutatni a saját tőke részét képező értékelési tartalékkal azonos összegben.

(4) Az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, illetve tulajdoni részesedést jelentő befektetés

a) bekerülési értéke és az azt meghaladó valós értéke közötti különbözetet az értékpapírhoz hozzárendelt pozitív értékelési különbözetként kell kimutatni, kereskedési célú értékpapír esetén a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben, az értékesíthető hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, valamint tulajdoni részesedést jelentő befektetés esetén a valós értékelés értékelési tartalékával szemben;

b) valós értéke és az azt meghaladó bekerülési értéke közötti különbözetet kereskedési célú értékpapír esetén az értékpapírhoz hozzárendelt negatív értékelési különbözetként a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben, az értékesíthető hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, valamint tulajdoni részesedést jelentő befektetés esetében az (1)-(2) bekezdés szerinti bekerülési értéket csökkentő értékvesztésként kell kimutatni.

(5) Az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken értékelt kereskedési célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, illetve tulajdoni részesedést jelentő befektetés könyv szerinti értéke - az (1)-(2) bekezdéstől eltérően - a bekerülési érték értékelési különbözettel módosított összege.

65. § (1) A mérlegben a követelést (ideértve a hitelintézetekkel, a pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a pénzeszközöket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket is) - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - az elfogadott, az elismert összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(2) A mérlegben a külföldi pénzértékre szóló követelést az elfogadott, az elismert devizaösszegnek a szerződés szerinti teljesítéskori (illetve mérlegfordulónapi), a 60. § szerinti árfolyamán, illetve a már elszámolt, devizában meghatározott értékvesztés nyilvántartási árfolyamán csökkentett, az értékvesztés devizában visszaírt összegének a nyilvántartási árfolyamon

számított értékével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(3) A pénzügyi lízinggel kapcsolatos - a 27. § (3), (5), (6) bekezdése szerint kimutatott - követelés összege nem foglalja magában a pénzügyi lízinggel kapcsolatosan járó kamat összegét. Az ilyen címen felvett követelés összegét a megfizetett lízingdíjnak a lízingszerződésben meghatározott törlesztés összegével csökkentetten kell a mérlegbe beállítani.

(4) A mérlegben a követelés fedezetére kapott váltót a leszámítolásig, az átruházásig, a pénzügyi rendezésig a követelés (1)-(2) bekezdése szerinti elfogadott, elismert értékén, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett és az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(5) A mérlegben a 29. § (6)-(8) bekezdése szerinti egyéb követelést a járó, az igényelt, a fizetett összegben, az átvett értéken, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(6) A mérlegben a követelést az (1)-(5) bekezdés szerinti könyv szerinti értéken addig kell kimutatni, amíg azt pénzügyileg vagy egyéb módon (a Polgári Törvénykönyv szerinti beszámítással, eszközátadással) nem rendezték, váltóval ki nem egyenlítették, illetve amíg azt el nem engedték vagy behajthatatlan követelésként le nem írták.

(7) A mérlegben behajthatatlan követelést nem lehet kimutatni. A részben vagy egészében behajthatatlan követelést legkésőbb a mérlegkészítéskor - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - az üzleti év hitelezési veszteségeként le kell írni.

(8) Az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken értékelt követelés

a) befolyt törlesztésekkel csökkentett bekerülési értéke és az azt meghaladó valós értéke közötti különbözetet a követeléshez hozzárendelt pozitív értékelési különbözetként kell kimutatni, kereskedési célú követelés esetén a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel, az értékesíthető követelés esetén a valós értékelés értékelési tartalékával szemben;

b) valós értéke és az azt meghaladó, a befolyt törlesztésekkel csökkentett bekerülési értéke közötti különbözetet kereskedési célú követelés esetén negatív értékelési különbözetként a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben, az értékesíthető követelés esetében az (1)-(6) bekezdés szerinti bekerülési értéket csökkentő értékvesztésként kell kimutatni.

(9) Az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken értékelt kereskedési célú követelés könyv szerinti értéke - az (1)-(6) bekezdéstől eltérően - a befolyt törlesztésekkel csökkentett bekerülési érték értékelési különbözettel módosított összege.

66. § (1) A mérlegben a 28. § (2)-(3) bekezdése szerinti készletet a 62. § (2) és (3) bekezdése szerinti bekerülési értéken, illetve az 56. § szerint elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken, a készletekre adott előleget az átutalt (megfizetett, kiegyenlített) - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(2) A mérlegben a pénztár, csekkek értékeként az üzleti év mérlegfordulónapján a pénztárban lévő forintpénzkészlet értékét, a valutakészlet 60. § (2) bekezdése szerint átszámított forintértékét, az elektronikus pénzeszközök értékét, a kapott csekkek értékét kell kimutatni.

(3) A mérlegben a bankbetétek értékeként az üzleti év mérlegfordulónapján a hitelintézetnél elhelyezett forintbetét bankkivonattal egyező értékét, továbbá a devizaszámlán lévő deviza bankkivonattal egyező értékének a 60. § (2) bekezdése szerint átszámított forintértékét kell kimutatni, függetlenül attól, hogy azokat belföldi vagy külföldi hitelintézetben helyezték el.

67. § (1) A saját tőkét, a céltartalékot, a kötelezettségeket a mérlegben - a 60. §-ban foglaltak figyelembevételével - könyv szerinti értéken kell kimutatni.

(2) A mérlegben - a saját tőke elemei között - külön tételben negatív előjellel kell szerepeltetni a jegyzett, de még be nem fizetett tőke értékét, ideértve a kedvezményes áron kibocsátott dolgozói részvények, dolgozói üzletrészek értékének a dolgozókat terhelő, általuk még nem rendezett hányadának megfelelő értékét is.

68. § (1) Ha a kötelezettség visszafizetendő összege nagyobb a kapott összegnél, a visszafizetendő összeget a mérlegben - jogcímének megfelelően - a kötvénykibocsátás miatti tartozások, az egyéb kötelezettségek vagy a váltótartozások között kell kimutatni a kötelezettség visszafizetésének időpontjáig, és a kiegészítő mellékletben be kell mutatni. A fizetendő kamatként elszámolt különbözethöz a tárgyévet követő üzleti év(ek)et terhelő összeget az

aktív időbeli elhatárolások között kell állományba venni, és időarányosan kell elszámolni.

(2) A pénzügyi lízinggel kapcsolatos - a 42. § (5) bekezdése szerinti - kötelezettség összegét a megfizetett lízingdíjnak a lízingszerződésben meghatározott törlesztés összegével csökkentetten kell a mérlegbe beállítani. Az ilyen címen felvett kötelezettség összege nem foglalja magában a pénzügyi lízinggel kapcsolatosan fizetendő kamat összegét.

(3) A vevőtől forintban kapott előleget a ténylegesen befolyt összegben, a devizában kapott előleget a 60. § szerint forintra átszámított összegben kell a mérlegben kimutatni a szerződés szerinti teljesítést követő elszámolásig, az előleg visszautalásáig, illetve más módon történő elszámolásáig.

(4) A forintban felvett hitelt, kölcsönt a ténylegesen folyósított, illetve a törlesztésekkel csökkentett összegben, a devizában felvett hitelt, kölcsönt a ténylegesen folyósított deviza, illetve a törlesztésekkel csökkentett deviza 60. § szerint forintra átszámított összegében kell a mérlegben kimutatni.

(5) Az áruszállításból, a szolgáltatás teljesítéséből származó, általános forgalmi adót is tartalmazó

a) forintban teljesítendő kötelezettséget az elismert, számlázott összegben,

b) devizában teljesítendő kötelezettséget - kivéve, ha az ellenérték kiegyenlítése a 48. § (7) bekezdésének c) pontja alapján exportáruval történik - az elismert, számlázott devizaösszegnek a 60. § szerint forintra átszámított összegében

kell a mérlegben kimutatni mindaddig, amíg azt pénzeszközzel, váltóval, eszközátadással, a Polgári Törvénykönyv szerinti beszámítással ki nem egyenlítették, egyéb, illetve halasztott bevételként el nem számolták.

(6) A forintban fennálló váltótartozásokat a fizetendő forintösszegben, a devizában fennálló váltótartozásokat a devizaösszegnek a 60. § szerint forintra átszámított összegében kell a mérlegben - az (1) bekezdés figyelembevételével - kimutatni.

A mérlegtételek alátámasztása leltárral

69. § (1) A könyvek üzleti év végi zárásához, a beszámoló elkészítéséhez, a mérleg tételeinek alátámasztásához olyan leltárt kell összeállítani és e törvény előírásai szerint megőrizni, amely tételesen, ellenőrizhető módon tartalmazza - az (5) bekezdés figyelembevételével - a vállalkozónak a mérleg fordulónapján meglévő eszközeit és forrásait mennyiségben és értékben.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kötelezettség teljesítése keretében a vállalkozónak a főkönyvi könyvelés és az analitikus nyilvántartások adatai közötti egyeztetést az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozóan el kell végeznie.

(3) Ha a vállalkozó a számviteli alapelveknek megfelelő folyamatos mennyiségi nyilvántartást vezet, a leltárba bekerülő adatok valódiságáról - a leltár összeállítását megelőzően - leltározással köteles meggyőződni, és azt az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatában meghatározott időszakonként, de legalább háromévente mennyiségi felvétellel, illetve minden üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozóan a csak értékben kimutatott eszközöknél és kötelezettségeknél, valamint az idegen helyen tárolt - letétbe helyezett, portfolió-kezelésben, vagyonkezelésben lévő értékpapíroknál és egyéb, a pénzeszközök közé nem tartozó - eszközöknél, továbbá a dematerializált értékpapíroknál egyeztetéssel kell elvégeznie.

(4) Ha a vállalkozó a számviteli alapelveknek megfelelő mennyiségi nyilvántartást nem vezet, vagy e nyilvántartást nem folyamatosan vezeti, akkor a leltárba bekerülő adatok valódiságáról - a leltár összeállítását megelőzően - leltározással köteles meggyőződni, és az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó leltározást mennyiségi felvétellel, illetve a csak értékben kimutatott eszközöknél és kötelezettségeknél, valamint az idegen helyen tárolt - letétbe helyezett, portfolió-kezelésben, vagyonkezelésben lévő értékpapíroknál és egyéb, a pénzeszközök közé nem tartozó - eszközöknél, továbbá a dematerializált értékpapíroknál egyeztetéssel kell elvégeznie.

(5) A vállalkozó - a (3)-(4) bekezdéstől eltérően - az üzleti év mérlegfordulónapját megelőző negyedévben vagy az azt követő negyedévben is ellenőrizheti mennyiségi felvétellel árukészletei nyilvántartásának a mérleg fordulónapjára vonatkozó adatai helyességét. A mennyiségi felvétel alapján szükségessé váló módosításokat az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozóan kell elszámolni.

(6) A vállalkozó nem alkalmazhatja az (5) bekezdésben foglaltakat, ha árukészleteiről sem mennyiségi, sem értékbeni nyilvántartást nem vezet.

Az eredménykimutatás tartalma, tagolása

70. § (1) Az eredménykimutatás a vállalkozó adózott eredményének a levezetését - az ellenőrzés megállapításai alapján az előző üzleti év(ek) adózott eredményét módosító jelentős összegű hibák eredményre gyakorolt hatását elkülönítetten -

tartalmazza, az eredmény keletkezésére, módosítására ható főbb tényezőket, az adózott eredmény összetevőit, kialakulását mutatja be.

(2) Az üzleti év adózott eredményét az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye és a pénzügyi műveletek eredménye (a továbbiakban együtt: adózás előtti eredmény) adófizetési kötelezettség levonásával csökkentett összegében kell meghatározni.

71. § (1) Az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye - a vállalkozó döntésétől függően - kétféle módon állapítható meg:

a) az üzleti évben elszámolt értékesítés nettó árbevételének, az eszközök között állományba vett saját teljesítmények értékének, az egyéb bevételeknek, valamint az üzleti évben elszámolt anyagjellegű ráfordítások, személyi jellegű ráfordítások, értékcsökkenési leírás és egyéb ráfordítások együttes összegének különbözeteként (összköltség eljárással);

b) az üzleti évben elszámolt értékesítés nettó árbevételének és az értékesítés közvetlen költségei, az értékesítés közvetett költségei különbözetének, valamint az egyéb bevételek és az egyéb ráfordítások különbözetének összevont értékeként (forgalmi költség eljárással).

(2) Az üzemi (üzleti) tevékenységre vonatkozó eredménymegállapítás (1) bekezdés szerinti két módjának tagolását a 2. és 3. számú melléklet tartalmazza. A vállalkozó a 2., illetve a 3. számú melléklet közül választhat. Amennyiben azonban a vállalkozó az egyik üzleti évben összköltség eljárással, a másik évben forgalmi költség eljárással, illetve fordítva készíti az eredménykimutatást, biztosítani kell, hogy a tárgyév adataival az előző üzleti év adatai összehasonlíthatók legyenek. Egyik eljárásról (változatról) a másikra való áttérésről a kiegészítő mellékletben tájékoztatást kell adni és az áttérést indokolni kell.

(3) Az ellenőrzés által megállapított nem jelentős összegű hibák eredményre gyakorolt hatását az eredménykimutatás megfelelő tárgyévi adatai tartalmazzák.

(4) Az eredménykimutatás 2. és 3. számú mellékletben megadott tételeinek további tagolása megengedett, amennyiben az egyes tételek további részletezése az eredmény valós értéke kialakulásának megismeréséhez, alátámasztásához ez szükséges. Új tételek is felvehetők, ha azok jogszabály szerinti tartalmát az előírt séma szerinti tételek egyikének e törvény szerinti elnevezése, tartalma sem fedí le.

(5) A 2. és a 3. számú mellékletben megadott eredménykimutatás arab számmal jelzett tételei egy-egy római számmal jelzett bevétel-, illetve ráfordításcsoporton belül összevonhatók, ha

a) azok összegükben a megbízható és valós összkép szempontjából nem jelentősek,

b) azok összevonása elősegíti a világosság elvének érvényesülését,

c) az összevont tételek és az összevonás indoka a kiegészítő mellékletben bemutatásra kerül.

(6) Az (5) bekezdés szerinti összevonás nem érintheti a kapcsolt vállalkozásokkal összefüggő tételeket.

(7) Nem kell az eredménykimutatásban feltüntetni azon arab számmal jelzett tételeket, amelyeknél sem az előző üzleti évre, sem a tárgyévre vonatkozóan adat nem szerepel.

Az eredménykimutatás tételeinek tartalma

72. § (1) Az értékesítés nettó árbevételeként kell kimutatni a szerződés szerinti teljesítés időszakában az üzleti évben értékesített vásárolt és saját termelésű készletek, valamint a teljesített szolgáltatások ártámogatással és felárral növelt, engedményekkel csökkentett - általános forgalmi adót nem tartalmazó - ellenértékét.

(2) A teljesítés időszakában (üzleti évében) elszámolt értékesítés nettó árbevétele magában foglalja

a) a vevőnek a szerződésben meghatározott feltételek szerinti teljesítés alapján kiállított, elküldött, a vevő által elismert, elfogadott számlában, nyugtában, illetve - ha az eladó számla, nyugta kiállítására nem kötelezett - egyéb számviteli bizonylatban rögzített, vagy a pénzeszközben kapott - általános forgalmi adót nem tartalmazó - ellenértékkel egyező árbevételt,

b) a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe által a külföldi székhelyű vállalkozásnak, a külföldi székhelyű vállalkozás más fióktelepének teljesített termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás számlázott ellenértékét az egymás közötti megállapodásban, szerződésben meghatározott feltételek teljesítésekor a külföldi székhelyű vállalkozás, illetve annak más fióktelepe által elismert - általános forgalmi adót nem tartalmazó - összegben,

c) az árbevételbe beszámító ártámogatást az adóhatósággal történő elszámolás alapján.

(3) Az értékesítés nettó árbevétele magában foglalja a pénzügyi lízing keretében a lízingbevevőnek átadott termék, továbbá a részletfizetéssel, a halasztott fizetéssel történő eladáskor az eladott termék számlázott

- általános forgalmi adót nem tartalmazó - ellenértékét, eladási árát, a termék átadásakor, függetlenül a részletek megfizetésétől, a tulajdonjog megszerzésétől, illetve annak időpontjától.

(4) Az értékesítés nettó árbevételeként kell elszámolni:

a) a kötelezettségek teljesítésére, a csereszerződés keretében átadott vásárolt és saját termelésű készletek, nyújtott szolgáltatások - általános forgalmi adót nem tartalmazó - számlázott, megállapodás, csereszerződés szerinti értékét a készlet átadás-átvétel, a szolgáltatásnyújtás időpontjában;

b) az értékesített göngyöleg betétdíjas árának számla, nyugta szerinti - általános forgalmi adót nem tartalmazó - értékét;

c) a gazdasági társaságnál a jegyzett tőkének tőke kivonással történő leszállításakor a bevont részvények, üzletrészek, egyéb társasági részesedések ellenében átadott vásárolt és saját termelésű készletek - általános forgalmi adót nem tartalmazó - számlázott, a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve az arra jogosult testület határozatában rögzített értékének összegét.

d) a befektetett eszközök használati, üzemeltetési, kezelési jogának átengedéseért kapott - általános forgalmi adót nem tartalmazó - számlázott ellenértéket.

(4a) Az értékesítés nettó árbevételét:

a) növeli az az összeg, amellyel a szerződés elszámolási egysége - általános forgalmi adót nem tartalmazó - teljes szerződéses ellenértékének teljesítési fok arányában számított összege meghaladja a szerződés elszámolási egységével kapcsolatban - az e bekezdés, a (2)-(4) bekezdés és a 73. § alapján - elszámolt árbevételt,

b) csökkenti az az összeg, amellyel a szerződés elszámolási egységével kapcsolatban - az e bekezdés, a (2)-(4) bekezdés és a 73. § alapján - elszámolt árbevétel meghaladja a szerződés elszámolási egysége - általános forgalmi adót nem tartalmazó - teljes szerződéses ellenértékének teljesítési fok arányában számított összegét.

(5) Az értékesítés nettó árbevételét módosító (növelő vagy csökkentő) tételként kell elszámolni a nem pénzügyi eszköz eladásával teljesülő származékos ügyletek esetében az ügyletnek a zárás napján érvényes valós értékét a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival, illetve a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben.

73. § (1) Az értékesítés nettó árbevétele nem tartalmazhatja az értékesítésről kiállított számviteli

bizonylatban - a konkrét vásárolt és saját termelésű készlethez, szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan - adott engedmény összegét.

(2) Az értékesítés nettó árbevételét csökkentő tételként kell elszámolni:

a) a vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan utólag adott engedmény helyesbítő számviteli bizonylatban rögzített - általános forgalmi adót nem tartalmazó - értékét (a helyesbítés a teljesítés időpontjára vonatkozik);

b) a vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan - a teljesítés időpontjában már fennálló, megismerhető, a szerződés szerinti feltételektől való eltérések vagy a teljesítést követően végrehajtott szerződésmódosítások miatt - utólag adott engedmény helyesbítő számviteli bizonylatban rögzített - általános forgalmi adót nem tartalmazó - értékét (a helyesbítés a teljesítés időpontjára vonatkozik);

c) a - teljesítés időpontjában a vevő által szerződés szerinti teljesítésként elfogadott - vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan - a szavatossági jogok (igények) érvényesítése során - utólag adott engedmény helyesbítő számviteli bizonylatban rögzített - általános forgalmi adót nem tartalmazó - értékét (a helyesbítés a szavatossági igény megismerésének időpontjára vonatkozik);

d) az értékesített és később visszavett, a két időpont között használt - a 72. § (3) bekezdése szerinti - termék visszavételkori piaci értékét, legfeljebb eredeti eladási árát, a helyesbítő számviteli bizonylatban rögzített, a szerződés szerinti feltételek teljesülésének későbbi meghíúsulása miatt az eredeti ellenértéknek részben vagy teljesen visszatérített - általános forgalmi adót nem tartalmazó - értékét (a helyesbítés a visszavétel időpontjára vonatkozik);

e) a vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez kapcsolódó visszáru, valamint az értékesített és később visszavett betétdíjas göngyöleg helyesbítő számviteli bizonylatban rögzített - általános forgalmi adót nem tartalmazó - értékét (a helyesbítés a visszaszállítás, a visszavétel időpontjára vonatkozik).

(3) Az értékesítés nettó árbevételét növelő tételként kell elszámolni a vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan utólag felszámított felár, az eladási árat növelő korrekciók helyesbítő számviteli bizonylatban rögzített - általános forgalmi adót nem tartalmazó - értékét (a helyesbítés a teljesítés időpontjára vonatkozik).

(4) Az értékesítés nettó árbevételét módosítja az a felek között utólag elszámolt, a szokásos piaci ár és az alkalmazott ellenérték alapján számított különbözet, amellyel a Tao. törvény 18. §-a alapján az értékesítőnek az értékesítésre tekintettel a társasági adó alapját módosítani kellene, amennyiben a különbözetet a könyvviteli elszámolásában az értékesítés nettó árbevétele módosításaként nem szerepeltetné.

74. § (1) Belföldi értékesítés árbevételeként kell elszámolni a belföldi vevőnek értékesített vásárolt és saját termelésű készlet, valamint a belföldi igénybe vevő részére teljesített szolgáltatás 75. § szerint meghatározott értékét, függetlenül attól, hogy azt forintban, devizában, valutában, termék- vagy szolgáltatásimporttal egyenlítik ki. Belföldi értékesítés árbevételeként kell elszámolni a vámszabad és a tranzitterületen lévő vállalkozónak történő közvetlen értékesítés értékét, továbbá a vámszabad és a tranzitterületen lévő vállalkozónál a belföldi vállalkozónak, illetve a más vámszabad és tranzitterületen lévő vállalkozónak történő közvetlen értékesítés értékét.

(2) Exportértékesítés árbevételeként kell elszámolni a vásárolt és saját termelésű készlet külkereskedelmi termékforgalomban külföldi vevőnek történő értékesítésének, továbbá a külföldi igénybe vevő részére végzett szolgáltatásnyújtásnak a 75. § szerint meghatározott értékét, függetlenül attól, hogy azt devizában, valutában, forintban, termék- vagy szolgáltatásimporttal egyenlítik ki.

75. § (1) Az értékesítés 72. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti árbevételének ellenértéke kiegyenlíthető számlajóváírással forintban vagy devizában, készpénzben forintban vagy jogszabályi előírás alapján valutában, az értékesítés devizában meghatározott ellenértékével azonos értékű importáruval, importszolgáltatással.

(2) Ha az ellenérték kiegyenlítése a 72. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti számla alapján forintban történik, akkor a számla szerinti - általános forgalmi adót nem tartalmazó - forintértéket kell árbevételeként elszámolni.

(3) Az ellenértéknek forintban (készpénzben) történő kiegyenlítésekor a kapott forintértéknek az általános forgalmi adóval csökkentett összegét kell árbevételeként figyelembe venni.

(4) Ha az ellenérték kiegyenlítése a 72. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti számla alapján devizában történik, akkor a számla szerinti - általános forgalmi adót nem tartalmazó - deviza (7) bekezdés

szerint átszámított forintértékét kell árbevételeként elszámolni.

(5) Az ellenértéknek valutában (készpénzben) történő kiegyenlítésekor a kapott valuta (7) bekezdés szerint átszámított - általános forgalmi adót nem tartalmazó - forintértékét kell árbevételeként figyelembe venni.

(6) Ha az exportértékesítés devizában meghatározott ellenértékét azonos devizaértékű importáruval, illetve importszolgáltatással egyenlítik ki, az importbeszerzés, illetve az exportárbevétel forintértékét az importbeszerzés, illetve az exportértékesítés, az exportszolgáltatás szerződés szerinti devizaértékének az első teljesítés napjára vonatkozó - a 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti - devizaárfolyamon átszámított forintértékén kell meghatározni. Így az importbeszerzés értéke és az exportértékesítés árbevétele forintértékben is azonos lesz.

(7) A 72. § (2) bekezdése a) pontjának megfelelő számla szerinti devizát, az ellenértékként kapott valutát a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó - a 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti - devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

76. § (1) Aktivált saját teljesítmények értékeként a saját előállítású eszközöknek az üzleti évben aktivált (az eszközök között állományba vett) értéke és a saját termelésű készletek állományváltozása együttes (összevont) összegét kell kimutatni.

(2) Saját előállítású eszközök aktivált értékeként kell kimutatni a saját vállalkozásban végzett és az eszközök között állományba vett saját teljesítmények [tárgyi eszközök, immateriális javak, a 48. § (1), (3) bekezdése szerinti, az eszközök értékét növelő munkák], továbbá a tenyészállattá átminősített növendékállatok, valamint a törvény előírásai szerint az egyéb ráfordítások között elszámolandó saját előállítású eszközök és saját teljesítmények - 51. § szerint meghatározott - közvetlen önköltségen számított értékét (ideértve a saját termelésű készletek értékvesztését is).

(3) A saját termelésű készletek - 66. § (1) bekezdése szerint meghatározott értéke - üzleti év végi záróállományának és az üzleti év eleji nyitóállományának különbözetét kell állományváltozásként figyelembe venni.

77. § (1) Egyéb bevételek az olyan, az értékesítés nettó árbevételének részét nem képező bevételek, amelyek a rendszeres tevékenység (üzletmenet) során keletkeznek, és nem minősülnek pénzügyi műveletek bevételeinek.

(2) Az egyéb bevételek között kell elszámolni:

a) a káreseményekkel kapcsolatosan kapott bevételeket,

b) a kapott bírságok, kötbérek, fekbérek, késedelmi kamatok, behajtási költségátalányok, kártérítések, sérelemdíjak összegét,

c) a behajthatatlannak minősített - és az előző üzleti év(ek)ben hitelezési veszteségként leírt - követelésekre kapott összeget,

d) a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - belföldi vagy külföldi gazdálkodótól, illetve természetes személytől, valamint államközi szerződés vagy egyéb szerződés alapján külföldi szervezettől kapott támogatás, juttatás összegét,

e) a termékpálya-szabályozáshoz kapcsolódó, terméktanácsok által fizetett termékpálya-szabályozás összegét,

ha az a tárgyévhez vagy a tárgyévet megelőző üzleti év(ek)hez kapcsolódik és azt a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg rendezték. Az egyéb bevételkénti elszámolásnak nem feltétele a mérlegkészítés időpontjáig történő pénzügyi rendezés, ha külön jogszabály eltérően rendelkezik, illetve a d) pontban foglalt támogatás esetén, ha a támogatási szerződés alapján a mérlegkészítés időpontjáig a támogatással való elszámolás megtörtént.

(3) Az egyéb bevételek között kell kimutatni:

a) a 41. § (1)-(2) és (4) bekezdése szerint képzett céltartalék összegének felhasználását (csökkenését, megszűnését);

b) a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - az adóhatóságtól, jogszabály által meghatározott szervezettől megkapott, illetve az üzleti évhez kapcsolódóan a mérlegkészítés időpontjáig - a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően - igényelt (járó) támogatás, juttatás összegét;

c) (Hatályon kívül helyezve.)

d) az eredeti követelést engedményezőnél (eladónál) az átruházott (engedményezett) - forgóeszközök között kimutatott - követelés engedményes által elismert értékének és könyv szerinti értékének a különbözetét, amennyiben az elismert érték meghaladja a könyv szerinti értéket, a követelés átruházásakor;

e) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz értékesítése esetén (ideértve azt is, ha az immateriális jószág, a tárgyi eszköz a mérlegben, a könyvekben nincs kimutatva), továbbá az immateriális jószág, a tárgyi eszköz 72. § (4) bekezdés a) és c) pontja szerinti

jogcímen történő átadása esetén az értékesítésből, az átadásból származó bevétel és a könyv szerinti érték különbözetét, amennyiben a bevétel meghaladja a könyv szerinti értéket, az értékesítéskor, az átadáskor;

f) a biztosító által fizetett, illetve a mérlegkészítés időpontjáig elfogadott, visszaigazolt - tárgyévi, illetve a tárgyévet megelőző üzleti évi káreseményhez kapcsolódó - összeget.

g) a követelés eredeti jogosultjánál - ha a követelésre korábban értékvesztést számolt el - a követelés könyv szerinti értékét meghaladóan realizált összeget.

h) a nyereség jellegű kerekítési különbözetet.

i) a vagyonrendelőnél a bizalmi vagyonkezelésbe adott eszközök bizalmi vagyonkezelési szerződés szerinti értékét;

j) a vagyonrendelőnél a kezelt vagyon részbeni vagy teljes kiadásakor az átvett vagyon vagyonrendelőnek járó összegét.

k) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaságba bevitt, értékpapírnak vagy részesedésnek nem minősülő vagyontárgyak, vagyoni értékű jogok nyilvántartás szerinti értékének és a létesítő okiratban meghatározott értékének a különbözetét, amennyiben a létesítő okiratban meghatározott érték a több;

l) a tartozásátvállalás során harmadik személy által - ellentételezés nélkül - átvállalt kötelezettség szerződés (megállapodás) szerinti összegét, továbbá a hitelező által - osztaléktartozásnak nem minősülő - elengedett, valamint az elévült kötelezettség összegét, ha ahhoz beszerzett eszköz nem kapcsolódik;

m) a visszafizetési kötelezettség nélkül kapott, a (2) bekezdés d) pontja alá nem tartozó, illetve nem fejlesztési célra kapott támogatás, véglegesen átvett pénzeszközök összegét;

n) térítés nélkül kapott (igénybe vett) szolgáltatások piaci - illetve jogszabály eltérő rendelkezése esetén a jogszabály szerinti - értékét;

o) 45. § (3) bekezdése szerint halasztott bevételként elhatárolt negatív üzleti vagy cégértékből az üzleti évben a 45. § (4) bekezdése szerint leírt összeget.

p) az üzletág értékesítésének nyereségét [a kivezetett eszközök és az átvállalt kötelezettségek (ideértve a céltartalékokat és az időbeli elhatárolásokat is) könyv szerinti értéke közötti különbözetnek, valamint a kapott (járó) vagy fizetett (fizetendő) összegnek a nyereségjellegű különbözetét].

(4) Egyéb bevételként kell elszámolni, de halasztott bevételként időbelileg el kell határolni:

a) az elengedett kötelezettség összegét akkor, ha az részesedésnek vagy értékpapírnak nem minősülő beszerzett eszközhez kapcsolódik, legfeljebb az elengedett kötelezettséghez kapcsolódóan beszerzett eszköz könyv szerinti értékének összegéig;

b) fejlesztési célra - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett támogatás, véglegesen átvett pénzeszközök összegét;

c) a térítés nélkül - visszaadási kötelezettség nélkül - átvett, az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt, részesedésnek vagy értékpapírnak nem minősülő eszközök piaci - illetve jogszabály eltérő rendelkezése esetén a jogszabály szerinti - értékét;

d) a tartozásátvállalás során harmadik személy által - ellentételezés nélkül - átvállalt kötelezettség szerződés (megállapodás) szerinti összegét, ha az részesedésnek vagy értékpapírnak nem minősülő beszerzett eszközhez kapcsolódik, legfeljebb az átvállalt kötelezettséghez kapcsolódóan beszerzett eszköz könyv szerinti értékének összegéig.

(4a) Egyéb bevételként kell kimutatni a (4) bekezdés szerint halasztott bevételként elszámolt, időbelileg elhatárolt összegből a 45. § (2) bekezdése szerint a kapcsolódó költségek, ráfordítások ellentételezésére megszüntetett összeget.

(5) Egyéb bevételként kell elkülönítetten kimutatni az értékvesztések visszaírt összegeit [ideértve az immateriális javak, a tárgyi eszközök 53. § szerint elszámolt terven felüli értékcsökkenésének visszaírt összegét, továbbá a követelések 55. § (3) bekezdése, a készletek 56. § (4) bekezdése szerint visszaírt értékvesztésének összegét], valamint a kereskedelmi áruk nyereségjellegű leltárértékelési különbözetének összegét.

(6) Egyéb bevételt csökkentő tételként kell elszámolni a (3) bekezdés e) pontja szerint értékesített és a szerződés szerinti feltételek teljesítésének későbbi megghiúsulása miatt visszavett, a két időpont között használt eszköz - 73. § (2) bekezdés d) pontja szabályai szerinti - visszavételkori értékét.

(7) Egyéb bevételként kell kimutatni az üzleti évhez kapcsolódó, szerződésen alapuló - konkrét termékhez, anyaghoz, áruhoz, szolgáltatásnyújtáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott - utólag kapott (járó) engedmény szerződés szerinti összegét, ideértve az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti közvetett pénz-visszatérítési akció keretében kapott (járó) engedmény - általános forgalmi adóval csökkentett - összegét is.

78. § (1) Az anyagjellegű ráfordítások között kell kimutatni a vásárolt és felhasznált anyagok értékét, az igénybe vett (vásárolt) szolgáltatások - le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló - értékét, az egyéb szolgáltatások értékét, az eladott áruk beszerzési értékét és az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét.

(2) Anyagköltségként az üzleti évben felhasznált vásárolt anyagok bekerülési (értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt bekerülési) értékét, továbbá a vásárolt növendék-, hízó- és egyéb állatok bekerülési értékét kell kimutatni. A termelés, a tevékenység, a szolgáltatás során keletkezett hulladékok, haszonanyagok értékével, az anyagok bekerülési értékében figyelembe vett vámteher, jövedéki adó, termékdíj visszatérített összegével az anyagköltséget csökkenteni kell.

(3) Az igénybe vett szolgáltatások értékeként az üzleti évben igénybe vett anyagjellegű és nem anyagjellegű szolgáltatások bekerülési értékét a - le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló - számlázott, fizetett, szerződésben meghatározott összegben kell elszámolni.

(4) Az egyéb szolgáltatások értékeként az üzleti évben felmerült, az eszközök bekerülési értékében el nem számolt (figyelembe nem vehető) illetéket, jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díjat, egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díjat, bankköltséget (a fizetett, fizetendő kamat kivételével) és a negatív hozamként felszámított összeget (negatív kamatot), biztosítási díjat, továbbá a saját előállítású termékeknek a saját kiskereskedelmi egységbe történő kiszállításakor, illetve (saját) üzemben történő felhasználásakor megfizetett adót, járulékot, termékdíjat a számlázott, a fizetett, a szerződésben meghatározott (számított), a bevallott összegben kell kimutatni.

(5) Az eladott áruk beszerzési értéke az üzleti évben - általában - változatlan formában eladott anyagok, áruk bekerülési (értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt bekerülési) értékét foglalja magában. Az eladott áruk beszerzési értékét növelő tételként kell kimutatni az értékesített betétdíjas göngyölegek bekerülési értékét, majd az eladott áruk beszerzési értékét csökkenteni kell a visszavett betétdíjas göngyölegek bekerülési értékével.

(6) Az eladott (közvetített) szolgáltatások értékeként a vásárolt és változatlan formában értékesített szolgáltatások bekerülési értékét kell elszámolni az értékesítéskor.

(7) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe a külföldi székhelyű vállalkozástól, vagy annak más fióktelepétől igénybe vett szolgáltatásokat (ideértve az irányítás ártterhelt költségeit, ráfordításait is) a számlázott értéken - jellegének megfelelően - a (3)-(4), illetve a (6) bekezdés szerinti szolgáltatásként köteles az anyagjellegű ráfordítások között kimutatni.

(8) A (3)-(4), illetve a (6) bekezdés szerint - jellegének megfelelően - elszámolt költség, ráfordítás értékét módosítja az a felek között utólag elszámolt, a szokásos piaci ár és az alkalmazott ellenérték alapján számított különbözet, amellyel a Tao. törvény 18. §-a alapján a szolgáltatást igénybe vevőnek az igénybe vett szolgáltatásra tekintettel a társasági adó alapját módosítani kellene, amennyiben a különbözetet a könyvviteli elszámolásában a szolgáltatás igénybe vétele miatti költség, ráfordítás értékének módosításaként nem szerepeltetné.

79. § (1) Személyi jellegű ráfordítások az alkalmazottaknak munkabérként, a szövetkezet tagjainak munkadíjként elszámolt összeg, a természetes személy tulajdonos (tag) személyes közreműködése ellenértékeként kivett összeg, továbbá a személyi jellegű egyéb kifizetések, valamint a bérjárulékok.

(2) Bérköltség minden olyan - az üzleti évhez kapcsolódó - kifizetés, amely a munkavállalókat, az alkalmazottakat, a tagokat megillető, az érvényes rendelkezések szerint bérként vagy munkadíjként elszámolandó járandóság, ideértve a természetes személy tulajdonos (tag) személyes közreműködése ellenértékeként kivett összeget is, az alkalmazásban állók és a munkavégzésre irányuló további jogviszonyban állók részére az üzleti évre bérként számfejtett, elszámolt összeg (ideértve az üzleti év után elszámolt, jóváhagyott prémiumokat, jutalmakat, valamint a 13. és a további havi fizetést is), amely elemeiben megfelel a statisztikai elszámolások szerinti keresetnek, függetlenül attól, hogy az ilyen címen kifizetett összegek után kell-e személyi jövedelemadót fizetni vagy sem, illetve alapját képezi-e vagy sem a bérjárulékoknak.

(3) A személyi jellegű egyéb kifizetések közé tartoznak a természetes személyek részére nem bérköltségként és nem vállalkozási díjként kifizetett, elszámolt összegek, beleértve ezen összegek le nem vonható általános forgalmi adóját, továbbá az ezen összegek után a vállalkozó által fizetendő (fizetett) személyi jövedelemadó összegét is.

(4) Bérjárulékok a szociális hozzájárulási adó, a szakképzési hozzájárulás, továbbá minden olyan adók

módjára fizetendő összeg, amelyet a személyi jellegű ráfordítások vagy a foglalkoztatottak száma alapján állapítanak meg, függetlenül azok elnevezésétől.

80. § (1) Értékcsökkenési leírásként kell kimutatni:

a) az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek az 52. § (1)-(4) bekezdése szerint tervezett (meghatározott), az 53. § (3) bekezdése szerint módosított értékcsökkenése összegét,

b) a (2) bekezdés szerint a használatbavételkor elszámolt összeget.

(2) A 200 ezer forint egyedi beszerzési, előállítási érték alatti vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök bekerülési értéke - a vállalkozó döntésétől függően - a használatbavételkor értékcsökkenési leírásként egy összegben elszámolható.

81. § (1) Egyéb ráfordítások az olyan, az értékesítés nettó árbevételéhez közvetlenül vagy közvetetten nem kapcsolódó kifizetések és más veszteség jellegű tételek, amelyek a rendszeres tevékenység (üzletmenet) során merülnek fel, és nem minősülnek pénzügyi műveletek ráfordításainak.

(2) Az egyéb ráfordítások között kell elszámolni:

a) az üzleti év mérlegfordulónapja előtt bekövetkezett, a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált káreseményekkel kapcsolatos - a le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló - kifizetéseket, elszámolt, fizetendő összegeket;

b) a fizetett, illetve a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált, elszámolt, fizetendő, a mérlegfordulónap előtti időszakhoz kapcsolódó bírságok, kötbérek, fekbérek, késedelmi kamatok, behajtási költségátalányok, kártérítések, sérelemdíjak összegét;

c) a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - belföldi vagy külföldi gazdálkodónak - az üzleti évhez kapcsolódóan - adott támogatás, juttatás összegét;

d) a termékpálya-szabályozáshoz kapcsolódó, terméktanácsok javára teljesített - az üzleti évhez kapcsolódó - befizetések összegét;

e) az államháztartás egyes alrendszerivel (a központi kormányzat, az elkülönített állami pénzalapok, a helyi önkormányzatok, a társadalombiztosítás költségvetéseivel), az Európai Unió különböző pénzügyi alapjaival (pénzügyi forrásaival) elszámolt - a bekerülési érték részét nem képező, illetve a költségek között el nem számolható - adók, díjak, illetékek, hozzájárulások tárgyévbe bevallott, fizetett, illetve fizetendő összegét;

f) - g) (Hatályon kívül helyezve.)

h) a veszteség jellegű kerekítési különbözetet.

i) a vagyonrendelőnél a bizalmi vagyonkezelésbe adott eszközök könyv szerinti értékét;

j) a vagyonrendelőnél a kezelt vagyon részbeni vagy teljes kiadásakor a kezelt vagyonra szóló tartós követelés kezelt vagyon csökkenésével arányos, kivezetett összegét.

k) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaságba bevitt, értékpapírnak vagy részesedésnek nem minősülő vagyontárgyak, vagyoni értékű jogok nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és a létesítő okiratban meghatározott értékének a különbözetét, amennyiben a nyilvántartás szerinti érték a több;

l) behajthatatlannak nem minősülő, a forgóeszközök között kimutatott - vásárolt követelésnek nem minősülő - elengedett követelés könyv szerinti értékét;

m) a tartozásátvállalás során - ellentételezés nélkül - átvállalt kötelezettség szerződés (megállapodás) szerinti összegét - a 33. § (1) bekezdésének figyelembevételével - a tartozást átvállalónál;

n) a visszafizetési kötelezettség nélkül átadott, pénzügyileg rendezett, a c) pont alá nem tartozó támogatás, véglegesen átadott pénzeszközök összegét;

o) a 77. § (2) bekezdés d) pontja és (4) bekezdés b) pontja alapján az előző üzleti év(ek)ben kapott, bevételként elszámolt támogatás, juttatás visszafizetendő összegét;

p) a térítés nélkül átadott eszközök - a részesedések, az értékpapírok, a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott kölcsönök és a vásárolt követelések kivételével - nyilvántartás szerinti értékét, valamint a térítés nélkül nyújtott szolgáltatások bekerülési értékét a felszámított, az átvevő által meg nem térített általános forgalmi adóval növelt összegben.

q) az üzletág értékesítésének veszteségét [a kivezetett eszközök és az átvállalt kötelezettségek (ideértve a céltartalékokat és az időbeli elhatárolásokat is) könyv szerinti értéke közötti különbözetnek, valamint a kapott (járó) vagy fizetett (fizetendő) összegnek a veszteségjellegű különbözetét].

(3) Az egyéb ráfordítások között kell kimutatni:

a) a 41. § (1)-(2) és (4) bekezdése szerint az üzleti évben képzett céltartalék összegét, a képzett céltartalékot növelő összeget;

b) a forgóeszközök között kimutatott - vásárolt követelésnek nem minősülő - követelésnek behajthatatlan követelésként az üzleti évben leírt összegét;

c) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz értékesítése esetén (ideértve azt is, ha az immateriális jószág, a tárgyi eszköz a mérlegben, a könyvekben nincs kimutatva), továbbá az immateriális jószág, a tárgyi eszköz 72. § (4) bekezdés a) és c) pontja szerinti jogcímen történő átadása esetén az értékesítésből, az átadásból származó bevétel és a könyv szerinti érték különbözetét, amennyiben a könyv szerinti érték meghaladja a bevételt, az értékesítéskor, az átadáskor;

d) (Hatályon kívül helyezve.)

e) a hiányzó, illetve a tárgyévben megsemmisült, az állományból kivezetett vásárolt és saját termelésű készlet könyv szerinti értékét;

f) az eredeti követelést engedményezőnél (eladónál) az átruházott (engedményezett) - forgóeszközök között kimutatott - követelés engedményes által elismert értékének és könyv szerinti értékének a különbözetét, amennyiben a könyv szerinti érték meghaladja az elismert értéket, a követelés átruházásakor.

(4) Az egyéb ráfordítások között elkülönítetten kell kimutatni:

a) az értékvesztés összegét, ideértve az immateriális javak, a tárgyi eszközök 53. § (1)-(2) bekezdése szerint elszámolt terven felüli értékcsökkenésének összegét, a követelések 55. § (1)-(2) bekezdése, a készletek 56. § (1)-(3) bekezdés szerint elszámolt értékvesztésének összegét;

b) a kereskedelmi áruk veszteségjellegű leltárértékelési különbözetének összegét;

(5) Egyéb ráfordításként kell kimutatni az üzleti évhez kapcsolódó, szerződésen alapuló - konkrét termékhez, anyaghoz, áruhoz, szolgáltatásnyújtáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott - utólag adott (fizetendő) engedmény szerződés szerinti összegét, ideértve az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti közvetett pénz-visszatérítési akció keretében adott (fizetendő) engedmény - általános forgalmi adóval csökkentett - összegét is.

(6) Az egyéb ráfordítások között kell elszámolni, de halasztott ráfordításként időbelileg el lehet határolni - az összemérés számviteli alapelv érvényesülése érdekében - a vállalkozó által megvalósított (megszerzett) és jogszabályi rendelkezés alapján az üzemeltetőnek térítés nélkül, véglegesen átadott olyan eszköz (beruházás) nyilvántartás szerinti értékét, amelyet a jövőbeni vállalkozási tevékenysége érdekében valósított (szerzett) meg.

82. § (1) Az értékesítés közvetlen költségei között kell kimutatni az értékesített saját termelésű készletek és

teljesített szolgáltatások közvetlen önköltségét, az eladott áruk beszerzési értékét, az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét.

(2) Az értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége magában foglalja az értékesített saját termelésű készletek, a teljesített saját szolgáltatások - 51. § szerint meghatározott - közvetlen önköltségét a 66. § (1) bekezdésében foglaltak szerint meghatározott értéken.

(3) Az értékesítés közvetett költségei között az értékesítés és forgalmazás költségét, az igazgatási költségeket és az egyéb általános költségeket kell szerepeltetni.

(4) Az értékesítési, forgalmazási költségek között az értékesítéssel kapcsolatos külön költségeket (csomagolási, szállítási költségek, bizományi díjak), a késztermékek, az értékesítésre váró áruk raktározási költségeit, az értékesítő részlegek és irodák költségeit, a reklám, a propaganda és a piackutatás költségeit kell kimutatni, függetlenül attól, hogy az az értékesítéshez közvetlenül hozzárendelhető-e vagy sem. Az értékesítéshez közvetlenül hozzákapcsolható költségeket, továbbá a kereskedelmi tevékenység közvetlenül elszámolható költségeit indokolt elkülönítetten kimutatni.

(5) Az igazgatási költségek között kell kimutatni az igazgatás személyi és anyagjellegű, valamint egyéb költségeit.

(6) Az egyéb általános költségek között kell kimutatni a működés egyéb közvetett költségeit.

83. § (1) A pénzügyi műveletek eredménye a pénzügyi műveletek bevételeinek és ráfordításainak különbözete.

(2) A pénzügyi műveletek bevételei közé tartoznak: a kapott (járó) osztalék és részesedés, a részesedésekből származó bevételek, árfolyamnyereségek, a befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó bevételek, árfolyamnyereségek, az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek, a pénzügyi műveletek egyéb bevételei.

(3) A pénzügyi műveletek ráfordításai közé tartoznak: részesedésekből származó ráfordítások, árfolyamvesztések, a befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó ráfordítások árfolyamvesztések, a fizetendő (fizetett) kamatok és kamatjellegű ráfordítások, a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai, a részesedések, az értékpapírok, a tartósan adott kölcsönök, a bankbetétek értékvesztése.

84. § (1) Kapott (járó) osztalék és részesedés a tulajdoni részesedést jelentő befektetés után kapott, az

adózott eredmény felhasználásáról (az osztalék jóváhagyásáról) szóló határozat alapján járó összeg (ideértve a kamatozó részvények után kapott, illetve járó kamatot, valamint a bizalmi vagyonkezelés során a vagyonrendelőnek kifizetett, illetve járó hozamot is), amennyiben az a mérlegfordulónapig ismertté vált.

(2) Részesedésekből származó bevételként, árfolyamnyereségeként kell elszámolni:

a) a befektetett pénzügyi eszközök között lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékesítésekor az értékesített befektetés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti - nyereségjellegű - különbözetet;

b) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaságba bevitt, befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott részesedés nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és a létesítő okiratban meghatározott értékének a különbözetét, amennyiben a létesítő okiratban meghatározott érték a több;

c) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén (a felszámolás, a végelszámolás, a kényszertörlési eljárás befejezésekor) az erről szóló határozat jogerőre emelkedésekor a megszűnt tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és a megszűnt tartós részesedés ellenében kapott eszközök vagyonfelosztási javaslat szerinti (átvett kötelezettségek megállapodás szerinti értékével csökkentett) értékének a különbözetét, amennyiben a kapott eszközök értéke a több;

d) az átalakuló, egyesülő, szétváló gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a jogelőd gazdasági társaságban lévő megszűnt tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és az átalakulással, egyesüléssel, szétválással létrejött gazdasági társaságban szerzett részesedés - a megszűnt részesedésre jutó, a jogelőd gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti saját tőke összegével azonos összegű - bekerülési értékének a különbözetét az átalakulás napját követő nappal, amennyiben a szerzett részesedés értéke a több (kiválás esetén a kiválással létrejött gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti saját tőke összegét kell figyelembe venni a különbözet számításánál);

e) az átvevő gazdasági társaságon kívüli tulajdonosnál (tagnál) - a gazdasági társaság beolvadása esetén - a jogelőd gazdasági társaságban lévő megszűnt tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti)

értékének és a megszűnt részesedésre jutó - a jogelőd gazdasági társaság végleges vagyonszármazéka szerinti - saját tőke értékének (mint a jogutód gazdasági társaságban szerzett részesedés bekerülési értékének) a különbözetét az átalakulás napját követő nappal, amennyiben a saját tőke értéke a több;

f) a tulajdonosnál (a tagnál) a gazdasági társaság jegyzett tőkéjének lezárolásakor, ha a tőkelezárolás tőke kivonás útján valósul meg, a bevont tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és névértéke fejében átvett eszközök értékének a különbözetét, amennyiben az átvett eszközök értéke a több.

(2a) Részesedésekből származó bevételként kell elszámolni, de halasztott bevételként időbelileg el kell határolni a 77. § (4) bekezdés szerinti tételt, amennyiben azok a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott részesedéshez kapcsolódnak. A halasztott bevételt a kapcsolódó ráfordítás felmerülésekor - azzal arányosan - kell elszámolni részesedésekből származó bevételként.

(3) Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó bevételként, árfolyamnyereségként kell kimutatni:

a) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott adott kölcsön (ideértve a bankbetétet is), hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír után kapott (esedékes, járó) kamat összegét, továbbá a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír értékesítésekor az eladási árban lévő kamat összegét;

b) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott befektetési jegyek nettó eszközértéke és névértéke közötti különbözet összegében kapott hozam összegét, függetlenül attól, hogy az kamatból, osztalékból vagy árfolyamnyereségből származik, továbbá eladáskor, beváltáskor a nettó eszközérték és a könyv szerinti érték különbözetében realizált hozamot, valamint a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott kockázattitőkealap-jegyek után kapott hozam összegét, - forgatási célú befektetés esetén a hozamokat az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek között kell figyelembe venni -;

c) a pénzügyi lízing esetén a lízingdíjban lévő kapott (járó) kamat összegét;

d) a tartós befektetést jelentő diszkont értékpapír vételára és névértéke közötti különbözetből a tárgyévre időarányosan jutó összeget;

e) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott és eladott, beváltott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír - kamatozó értékpapírnál az eladási árban lévő kamattal, diszkont értékpapírnál a d) pont szerint elszámolt kamattal csökkentett - eladási ára, illetve névértéke és könyv szerinti értéke közötti - nyereségjellegű - különbözetet az értékesítéskor, illetve a beváltáskor;

f) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaságba bevitt, befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott értékpapír vagy kölcsön nyilvántartás szerinti értékének és a létesítő okiratban meghatározott értékének a különbözetét, amennyiben a létesítő okiratban meghatározott érték a több.

g) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott átruházott (engedményezett) követelés eladási ára (az engedményes által elismert értéke) és a könyv szerinti értéke közötti - nyereségjellegű - különbözetet a követelés átruházásakor.

(3a) Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírok, kölcsönök) származó bevételként kell elszámolni, de halasztott bevételként időbelileg el kell határolni a 77. § (4) bekezdés szerinti tételt, amennyiben azok a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott értékpapírhoz, kölcsönhöz kapcsolódnak. A halasztott bevételt a kapcsolódó ráfordítás felmerülésekor vagy kölcsön esetén annak megszűnésekor (visszafizetésekör vagy kivezetésekor) - azzal arányosan - kell elszámolni befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírok, kölcsönök) származó bevételként.

(4) A befektetett pénzügyi eszközök bevételeit csökkentő tételként kell kimutatni a (3) bekezdés a) pontja szerinti kamatozó értékpapír vételárában lévő kamat (beszerzéskor elszámolt) összegét.

(5) Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek között kell kimutatni:

a) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír után kapott (esedékes, járó) kamat összegét, továbbá ezen értékpapír értékesítésekor az eladási árban lévő kamat összegét;

b) a forgóeszközök között kimutatott kölcsön, váltókövetelés, pénzeszközök után kapott (esedékes, járó) kamat összegét, valamint a forgóeszközök között kimutatott befektetési jegyek hozamát;

c) a forgóeszközök között kimutatott diszkont értékpapírok vételára és névértéke közötti különbözetből a tárgyévra időarányosan jutó összeget;

d) a pénzügyi intézménnyel kötött valódi penziós ügylet esetén az azonnali eladási ár és a határidős visszavásárlási ár (kötési ár) különbözetét;

e) a valódi penziós ügyletek és az óvadéki repóügyletek esetén a határidős viszonteladási kötelezettség mellett vásárolt eszköz követelésként kimutatott vételára és kötelezettségként kimutatott viszonteladási ára közötti különbözet összegében, valamint a kölcsönbe adott értékpapír után járó kölcsönzési díj összegében elszámolt kamatbevételt;

f) kamat swap ügyletek esetén, ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést:

fa) amennyiben az elszámolás az üzleti év mérlegfordulónapjáig lezárult, az ügylet realizált nyereségét, valamint az ügylethez kapcsolódóan a 32. § (5) bekezdés a) és e) pontja vagy a 44. § (5) bekezdés a) és e) pontja szerint kimutatott elhatárolás megszüntetését;

fb) amennyiben az elszámolás a mérleg fordulónapjáig nem zárult le, az utolsó kamatfixálás időpontja és a fordulónap közötti időszakra az ügylet alapján járó kamatkülönbözet 32. § (5) bekezdés b) pontja szerinti elhatárolásának összegét, és az előző időszakokban így kimutatott elhatárolás megszüntetését;

fc) piaci érték (valós érték) fedezeti célú kamat swap ügyletek esetén azok fordulónapi valós értéke vagy belső értéke alapján a 32. § (5) bekezdés c) pontja szerinti elhatárolás összegét, és az előző időszakokban így kimutatott elhatárolás megszüntetését;

fd) cash-flow fedezeti célú kamat swap ügyletek esetén a 32. § (5) bekezdés e) pontja szerinti elhatárolás összegét;

g) az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alkalmazása esetén, kamatjellegű bevételt csökkentő tételként a kamatfedezeti ügyletek veszteségét, ha az ügylet az üzleti év mérlegfordulónapjáig lezárult, legfeljebb a fedezett alapügylet nyereségének összegéig, továbbá a mérleg fordulónapjáig még le nem zárt ügyletek várható veszteségét a kamatfedezeti célú piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletek esetében az 59/E. § (5) bekezdése szerint meghatározott összegben, illetve a kamatfedezeti célú cash-flow fedezeti ügyletnek minősülő kamat swap ügyletek esetében a változó kamatláb és a fix kamatláb névleges tökeösszegre vetített, az adott elszámolási időszakra jutó, a mérleg fordulónapjáig időarányosan számított összegének különbözetében,

függetlenül attól, hogy azt hitelintézet, más gazdálkodó vagy magánszemély fizeti.

(6) Az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek csökkentő tételeként kell kimutatni az (5) bekezdés a) pontja szerinti kamatozó értékpapír vételárában lévő kamat (beszerzéskor elszámolt) összegét.

(7) A pénzügyi műveletek egyéb bevételei között kell kimutatni:

a) a forgóeszközök között kimutatott tulajdoni részesedést jelentő befektetések (ideértve a saját részvényt, a saját üzletrészt is) értékesítéskor az értékesített befektetés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti - nyereségjellegű - különbözetet (árfolyamnyereséget);

b) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír - a kamatozó értékpapírnál az eladási árában lévő kamattal, diszkont értékpapírnál az (5) bekezdés c) pontja szerint elszámolt kamattal csökkentett - eladási ára és könyv szerinti értéke közötti - nyereségjellegű - különbözetet (árfolyamnyereséget) az értékesítéskor;

c) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír beváltásakor a névérték és a könyv szerinti érték közötti - nyereségjellegű - különbözetet (árfolyamnyereséget);

d) a diszkont értékpapír beváltásakor a (3) bekezdés d), illetve az (5) bekezdés c) pontja szerint kamatbevételként elszámolt összeggel csökkentett névérték és a vételár közötti - nyereségjellegű - különbözetet;

e) a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír évente történő tőketörlesztése esetén a törlesztő rész, valamint a könyv szerinti értéknek a törlesztő rész és a törlesztő részt is magában foglaló hátralévő törlesztő részek arányában meghatározott összege közötti - nyereségjellegű - különbözetet;

f) a deviza- és valutakészletek forintra átváltásával kapcsolatos árfolyamnyereséget, valamint a külföldi pénzürtékre szóló követeléshez, kötelezettséghez kapcsolódó, az üzleti évben pénzügyileg realizált árfolyamnyereséget;

g) a valutakészlet, a deviza, a külföldi pénzürtékre szóló követelés, befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír és kötelezettség mérlegfordulónapi értékelésekor - a 60. § (3) bekezdése szerint - összevontan elszámolt árfolyamnyereséget;

h) a névérték alatt vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír bekerülési értéke és névértéke

közötti - nyereségjellegű - különbözetből az időbelileg elhatárolt összeget;

i) a névérték alatt vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír bekerülési értéke és névértéke közötti - nyereségjellegű - különbözet korábban időbelileg elhatárolt összegének megszüntetését;

j) ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést és az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, a kamat swap ügyletek kivételével a származékos ügyletek zárása időpontjában érvényes piaci árfolyam és kötési (határidős) árfolyam közötti - nyereségjellegű - különbözet teljes összegét, beleértve a származékos leszállítási ügylet keretében beszerzett eszközök bekerülés (beszerzés) napján valós értékre történő - 47. § (12) bekezdése szerinti - ártértékelése miatt keletkező nyereségjellegű - különbözet összegét is, valamint az ügyletnek kapcsolódóan a 32. § (5) bekezdés a) pontja vagy a 44. § (5) bekezdés a) pontja szerint kimutatott elhatárolás megszüntetését;

k) ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést, a nem kamatfedezeti célú, egyéb piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletek fordulónapi valós értéke vagy belső értéke alapján a 32. § (5) bekezdés c) pontja szerinti elhatárolás összegét, és az előző időszakokban így kimutatott elhatárolás megszüntetését, valamint a nem kamatfedezeti célú, egyéb cash-flow fedezeti célú ügyletek esetén a 32. § (5) bekezdés e) pontja szerinti elhatárolás összegét és annak megszüntetését;

l) a kiírt opcióért kapott opciós díjat;

m) a forgóeszközök között kimutatott vásárolt követelés könyv szerinti értékét meghaladó összegben befolyt pénzbevétel összegét;

n) a **forgóeszközök között kimutatott** vásárolt követelés értékesítésekor az eladási ár és a könyv szerinti érték közötti - nyereségjellegű - különbözetet;

o) a szerződésben meghatározott fizetési határidőn (esedékességen) belül történt pénzügyi rendezés esetén kapott - a szerződésben meghatározott, a pénzügyileg rendezendő ellenérték 3%-át meg nem haladó, nem számlázott - engedmény összegét;

p) közös tevékenység, közös üzemeltetés esetén a közös költségeknek (ráfordításoknak) a közös tevékenységben, a közös üzemeltetésben részt vevőkre - a tárgyévvel kapcsolatosan - átkülthet összegét, illetve a közös tevékenységből, közös üzemeltetésből származó nyereség - tárgyévvel kapcsolatosan - átvett (járó) összegét;

r) egyesülésnél a működés költségeinek - tárgyévvel kapcsolatosan - az egyesülés tagjaira átkülthet összegét.

s) az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alkalmazása során, a kereskedési célú származékos ügyletek esetén, az ügylet zárása időpontjában érvényes piaci árfolyam és kötési (határidős) árfolyam közötti - nyereségjellegű - különbözet teljes összegét, ha az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, valamint a mérleg fordulónapján érvényes piaci árfolyam és a kötési (határidős) árfolyam közötti - nyereségjellegű - különbözet összegét, ha az ügylet a mérleg fordulónapjáig nem zárult le, ideértve a 85. § (2) bekezdésének f) pontja és (3) bekezdésének t) pontja szerinti fedezeti ügyletnek az alapügylet veszteségét meghaladó összegét is;

t) az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alkalmazása során bevételt csökkentő tételként a nem kamatfedezeti célú fedezeti ügyletek veszteségének összegét, ha az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, illetve a nem kamatfedezeti célú piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletek várható veszteségének összegét, a mérlegfordulónapi piaci ár, árfolyam és a kötési (határidős) árfolyam közötti - veszteségjellegű - különbözet összegében, ha az ügylet a mérleg fordulónapjáig nem zárult le, legfeljebb a fedezett alapügylet tárgyévben elszámolt nyereségének összegében;

u) az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken értékelt kereskedési célú, mérlegben szereplő pénzügyi eszközök pozitív értékelési különbözetét.

v) a 84. § (2), (2a), (3) és (3a) bekezdésében meghatározott gazdasági események nyereségjellegű eredményeit, ha azok forgóeszközök között kimutatott részesedésekhez, értékpapírokhoz kapcsolódnak.

w) ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést, a nem pénzügyi eszköz eladásával teljesülő származékos ügyletek esetében a 72. § (5) bekezdése szerint elszámolt, a nem pénzügyi eszköz kötési ára (árfolyama) és az ügylet zárása időpontjában érvényes piaci ára közötti különbözetet (az ügylet zárás napján érvényes valós értékét), amennyiben a piaci ár a kisebb.

(8) Pénzügyi műveletek egyéb bevételeként kell elszámolni, de halasztott bevételként időbelileg el kell határolni a 77. § (4) bekezdés szerinti tételeket, amennyiben azok forgóeszközök között kimutatott részesedéshez, értékpapírhoz kapcsolódnak. A halasztott bevételt a kapcsolódó ráfordítás

felmerülésekor - azzal arányosan - kell elszámolni a pénzügyi műveletek egyéb bevételeként.

85. § (1) Részesedésekből származó ráfordításként, árfolyamvesztésként kell kimutatni:

a) a befektetett pénzügyi eszközök között lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékesítésekor az értékesített befektetés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti - veszteségjellegű - különbözetet;

b) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaságba bevitt, befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott részesedés nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és a létesítő okiratban meghatározott értékének a különbözetét, amennyiben a létesítő okiratban meghatározott érték a kevesebb;

c) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén (a felszámolás, a végelszámolás, a kényszerőrlési eljárás befejezésekor) az erről szóló határozat jogerőre emelkedésekor a megszűnt tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és a megszűnt tartós részesedés ellenében kapott eszközök vagyonfelosztási javaslat szerinti (átvett kötelezettségek megállapodás szerinti értékével csökkentett) értékének a különbözetét, amennyiben a kapott eszközök értéke a kevesebb;

d) az átalakuló, egyesülő, szétváló gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a jogelőd gazdasági társaságban lévő megszűnt tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és az átalakulással, egyesüléssel, szétválással létrejött gazdasági társaságban szerzett részesedés - a megszűnt részesedésre jutó, a jogelőd gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti saját tőke összegével azonos összegű - bekerülési értékének a különbözetét **az átalakulás napját követő nappal**, amennyiben a szerzett részesedés értéke a kevesebb (kiválás esetén a kiválással létrejött gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti saját tőke összegét kell figyelembe venni a különbözet számításánál);

e) az átvevő gazdasági társaságon kívüli tulajdonosnál (tagnál) - a gazdasági társaság beolvadása esetén - a jogelőd gazdasági társaságban lévő megszűnt tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és a megszűnt részesedésre jutó - a jogelőd gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti - saját tőke értékének (mint a jogutód gazdasági társaságban szerzett részesedés bekerülési értékének) a

különbözetét az átalakulás napját követő nappal, amennyiben a saját tőke értéke a kevesebb;

f) a tulajdonosnál (a tagnál) a gazdasági társaság jegyzett tőkéjének leszállításakor, ha a tőkeleszállítás tőkekivonás útján valósul meg, a bevont tartós részesedés (részvény, üzletrész, egyéb társasági részesedés) nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és névértéke fejében átvett eszközök értékének a különbözetét, amennyiben az átvett eszközök értéke a kevesebb;

g) a térítés nélkül átadott befektetett eszközök között kimutatott részesedések nyilvántartás szerinti értékét.

(1a) Befektetett pénzügyi eszközök (értékpapírok, kölcsönök) ráfordításaként, árfolyamvesztéseként kell kimutatni:

a) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott és eladott, beváltott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír - kamatozó értékpapírnál az eladási árában lévő kamattal, diszkont értékpapírnál a 84. § (3) bekezdés d) pontja szerint elszámolt kamattal csökkentett - eladási ára, illetve névértéke és könyv szerinti értéke közötti - veszteségjellegű - különbözetet az értékesítéskor, illetve a beváltáskor;

b) a térítés nélkül átadott, hiányzó, megsemmisült, a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott értékpapírok, valamint a térítés nélkül átadott, elengedett, behajthatatlannak minősített, a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott kölcsönök könyv szerinti értékét;

c) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott befektetési jegyek eladásakor, beváltáskor a nettó eszközérték és a könyv szerinti érték különbözetében realizált veszteséget;

d) a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaságba bevitt, befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott értékpapír vagy kölcsön nyilvántartás szerinti értékének és a létesítő okiratban meghatározott értékének a különbözetét, amennyiben a nyilvántartás szerinti érték a több.

e) a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott átruházott (engedményezett) követelés eladási ára (az engedményes által elismert értéke) és a könyv szerinti értéke közötti - veszteségjellegű - különbözetet a követelés átruházásakor.

(2) Fizetendő (fizetett) kamatok és kamatjellegű ráfordítások között kell kimutatni, függetlenül attól, hogy azt hitelintézet, más gazdálkodó vagy magánszemély részére kell fizetni:

a) a hosszú, illetve a rövid lejáratú kötelezettségek között nyilvántartott kölcsönök, hitelek, kötvénykibocsátásból és más hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátásból fennálló tartozások, váltótartozások után fizetett, fizetendő (esedékes) kamat összegét az eszközök bekerülési értékében elszámolt, figyelembe vett kamat kivételével;

b) a hátrasorolt kötelezettségek (az alárendelt kölcsöntőke) után fizetett, fizetendő (esedékes) kamat összegét;

c) a forgóeszközök között kimutatott befektetési jegyeknél eladáskor, beváltáskor a nettó eszközérték és a könyv szerinti érték különbözetében realizált veszteséget;

d) a valódi penziós ügyletek és az óvadéki repóügyletek esetén a határidős visszavásárlási kötelezettség mellett eladott eszköz kötelezettségként kimutatott eladási ára és követelésként kimutatott visszavásárlási ára közötti különbözet összegében, valamint a kölcsönbe vett értékpapír után fizetendő kölcsönzési díj összegében elszámolt kamatráfordítást;

e) kamat swap ügyletek esetén, ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést:

ea) amennyiben az elszámolás az üzleti év mérlegfordulónapjáig lezárult, a kamat swap ügyletek realizált veszteségét, valamint az ügylethez kapcsolódóan a 32. § (5) bekezdés a) és e) pontja vagy a 44. § (5) bekezdés a) és e) pontja szerint kimutatott elhatárolás megszüntetését;

eb) amennyiben az elszámolás a mérleg fordulónapjáig nem zárult le, az utolsó kamatfixálás időpontja és a fordulónap közötti időszakra az ügylet alapján fizetendő kamatkülönbözet 44. § (5) bekezdés b) pontja szerinti elhatárolásának összegét, és az előző időszakokban így kimutatott elhatárolás megszüntetését;

ec) kamat swap ügyletek esetén azok fordulónapi valós értéke vagy belső értéke alapján a 44. § (5) bekezdés c) pontja szerinti elhatárolás összegét, és az előző időszakokban így kimutatott elhatárolás megszüntetését;

ed) cash-flow fedezeti célú kamat swap ügyletek esetén a 44. § (5) bekezdés e) pontja szerinti elhatárolás összegét;

f) az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alkalmazása esetén, kamatjellegű ráfordítást csökkentő tételként a kamatfedezeti ügyletek nyereségét, ha az ügylet az üzleti év mérleg fordulónapjáig lezárult, legfeljebb a fedezett alapügylet veszteségének összegéig, továbbá a mérleg

fordulónapjáig még le nem zárt ügyletek nyereségét a kamatfedezeti célú piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletek esetében az 59/E. § (5) bekezdése szerint meghatározott összegben, illetve a kamatfedezeti célú cash-flow fedezeti ügyletnek minősülő kamat swap ügyletek esetében a változó kamatláb és a fix kamatláb névleges tőkeösszegre vetített, az adott elszámolási időszakra jutó, a mérleg fordulónapjáig időarányosan számított összegének különbözetében.

(3) A pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között kell kimutatni:

a) a forgóeszközök között kimutatott tulajdoni részesedést jelentő befektetések (ideértve a saját részvényt, a saját üzletrészt is) értékesítéskor az értékesített befektetés eladási ára és könyv szerinti értéke közötti - veszteségjellegű - különbözetet (árfolyamveszteséget);

b) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír - kamatozó értékpapírnál az eladási áraban lévő kamattal, diszkont értékpapírnál a 84. § (5) bekezdésének c) pontja szerint elszámolt kamattal csökkentett - eladási ára és könyv szerinti értéke közötti - veszteségjellegű - különbözetet (árfolyamveszteséget) az értékesítéskor;

c) a forgóeszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír beváltáskor a névérték és a könyv szerinti érték közötti - veszteségjellegű - különbözetet (árfolyamveszteséget);

d) a diszkont értékpapír beváltáskor a 84. § (3) bekezdésének d), illetve a 84. § (5) bekezdésének c) pontja szerint kamatbevételeként elszámolt összeggel csökkentett névérték és a vételár közötti - veszteségjellegű - különbözetet;

e) a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír évente történő tőketörlesztése esetén a törlesztő rész, valamint a könyv szerinti értéknek a törlesztő rész és a törlesztő részt is magában foglaló hátralévő törlesztő részek arányában meghatározott összege közötti - veszteségjellegű - különbözetet;

f) a deviza- és valutakészletek forintra átváltásával kapcsolatos árfolyamveszteséget, valamint a külföldi pénzürtékre szóló követeléshez, kötelezettséghez kapcsolódó, az üzleti évben pénzügyileg realizált árfolyamveszteséget;

g) a valutakészlet, a deviza, a külföldi pénzürtékre szóló követelés, a befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír és kötelezettség mérlegfordulónapi értékelésekor - a 60. § (3) bekezdése szerint - összevontan elszámolt árfolyamveszteséget;

h) a névérték felett vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír bekerülési értéke és névértéke közötti - veszteségjellegű - különbözetből az időbelileg elhatárolt összeget;

i) a névérték felett vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír bekerülési értéke és névértéke közötti - veszteségjellegű - különbözet időbelileg elhatárolt összegének megszüntetését;

j) ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést és az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, a kamat swap ügyletek kivételével a származékos ügyletek zárása időpontjában érvényes piaci árfolyam és kötési (határidős) árfolyam közötti - veszteségjellegű - különbözet teljes összegét, beleértve a származékos leszállítási ügylet keretében beszerzett eszközök bekerülés (beszerzés) napján valós értékre történő - 47. § (12) bekezdése szerinti - átértékelése miatt keletkező veszteségjellegű - különbözet összegét is, valamint az ügyletnek kapcsolódóan a 32. § (5) bekezdés a) pontja vagy a 44. § (5) bekezdés a) pontja szerint kimutatott elhatárolás megszüntetését;

k) ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést, a kamat swap ügyletek kivételével a származékos ügyletek fordulónapi valós értéke vagy belső értéke alapján a 44. § (5) bekezdés c) pontja szerinti elhatárolás összegét, és az előző időszakokban így kimutatott elhatárolás megszüntetését, valamint a nem kamatfedezeti célú, egyéb cash-flow fedezeti célú ügyletek esetén a 44. § (5) bekezdés e) pontja szerinti elhatárolás összegét és annak megszüntetését;

l) a vásárolt eladási opcióért fizetett opciós díjat, a lejáratkor le nem hívott vételi opcióért fizetett opciós díjat, és a forgatási célú értékpapír beszerzéséhez kapcsolódóan felmerült, lehívott vételi opció opciós díját, ha ez utóbbit a vállalkozó a 61. § (2) bekezdése szerint a beszerzési értékben nem veszi figyelembe;

m) a térítés nélkül átadott, elengedett, behajthatatlannak minősített, a forgóeszközök között kimutatott vásárolt követelés, valamint a hiányzó, megsemmisült, a forgóeszközök között kimutatott értékpapír könyv szerinti értékét, továbbá a forgóeszközök között kimutatott vásárolt követelés könyv szerinti értékének azon részét, amelyre a befolyt összeg nem nyújt fedezetet;

n) a forgóeszközök között kimutatott vásárolt követelés értékesítésekor az eladási ár és a könyv szerinti érték közötti - veszteségjellegű - különbözetet;

o) a szerződésben meghatározott fizetési határidőn (esedékességen) belül történt pénzügyi rendezés esetén adott - a szerződésben meghatározott, a pénzügyileg rendezendő ellenérték 3%-át meg nem haladó, nem számlázott - engedmény összegét;

p) közös tevékenység, közös üzemeltetés esetén a közös költségeknek (ráfordításoknak) a közös tevékenységben, a közös üzemeltetésben részt vevők által - a tárgyévvel kapcsolatosan - megtérített, megtérítendő összegét, illetve a közös tevékenységből, közös üzemeltetésből származó nyereség - tárgyévvel kapcsolatosan - átadott (fizetendő) összegét;

r) egyesülés tagjainál az egyesülés működési költségeinek - a tárgyévvel kapcsolatosan - megtérített összegét.

s) az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alkalmazása során, a kereskedési célú származékos ügyletek esetén, az ügylet zárása időpontjában érvényes piaci árfolyam és kötési (határidős) árfolyam közötti - veszteségjellegű - különbözet teljes összegét, ha az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, valamint a mérleg fordulónapján érvényes piaci árfolyam és a kötési (határidős) árfolyam közötti veszteségjellegű különbözet pénzügyileg nem realizált várható összegét, ha az ügylet a mérleg fordulónapjáig nem zárult le, ideértve a 84. § (5) bekezdés g) pontja és a (7) bekezdés t) pontja szerinti fedezeti ügyletnek az alapügylet nyereségét meghaladó összegét is;

t) az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alkalmazása során ráfordítást csökkentő tételként a nem kamatfedezeti célú fedezeti ügyletek nyereségének összegét, ha az ügylet zárása a mérleg fordulónapjáig megtörtént, illetve a nem kamatfedezeti célú piaci érték (valós érték) fedezeti ügyletek várható nyereségének összegét a mérlegfordulónapi piaci ár, árfolyam és a kötési (határidős) árfolyam közötti - nyereségjellegű - különbözet összegében, ha az ügylet a mérleg fordulónapjáig nem zárult le, legfeljebb a fedezett alapügylet tárgyévben elszámolt veszteségének összegében;

u) az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken értékelt kereskedési célú, mérlegben szereplő pénzügyi eszközök negatív értékelési különbözetét.

v) a 85. § (1) és (1a) bekezdésében meghatározott gazdasági események veszteségjellegű eredményeit, amennyiben azok a forgóeszközök között kimutatott részesedésekhez, értékpapírokhoz és vásárolt követelésekhez kapcsolódnak, kivéve a befektetési jegyek eladásakor, beváltásakor a nettó eszközérték és a

könyv szerinti érték különbözetében realizált veszteséget, amelyet a fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások között kell elszámolni.

w) ha a vállalkozó nem alkalmazza az 59/A-59/F. § szerinti valós értéken történő értékelést, a nem pénzügyi eszköz eladásával teljesülő származékos ügyletek esetében a 72. § (5) bekezdése szerint elszámolt, a nem pénzügyi eszköznek az ügylet zárása időpontjában érvényes piaci ára és a kötési ára (árfolyama) közötti különbözetet (az ügylet zárás napján érvényes valós értékét), amennyiben a piaci ár a nagyobb.

(4) (Hatályon kívül helyezve.)

(5) A pénzügyi műveletek egyéb bevételeinek a 84. § (7) bekezdése szerinti tételei a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai (3) bekezdés szerinti tételeivel nem vonhatók össze, azokat bruttó módon kell kimutatni, kivéve a mérlegfordulónapi értékeléskor elszámolt árfolyamkülönbözetet, amelyet összevontan kell kimutatni.

(6) Részesedések, értékpapírok, bankbetétek, tartósan adott kölcsönök értékvesztéseként kell kimutatni a tulajdoni részesedést jelentő befektetések, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, a tartós bankbetétek, adott kölcsönök elszámolt értékvesztését, csökkentve azt a korábban leírt értékvesztések visszaírt összegével.

86. § (Hatályon kívül helyezve.)

87. § (1) Az adózás előtti eredmény az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye és a pénzügyi műveletek eredményének együttes összege.

(2) Adófizetési kötelezettségként kell kimutatni az üzleti év adózás előtti eredményét terhelő adó (ideértve különösen a társasági adót, az abba beszámítható külföldi adót, valamint az olyan külföldi adót, amelynek alapjául szolgáló jövedelem nemzetközi szerződés rendelkezése alapján mentes a társasági adó alól), a kisvállalati adó megállapított (bevallott, kivetett) összegét.

(3) Az adózott eredmény az adózás előtti eredmény és az adófizetési kötelezettség különbözetével egyezik meg.

Kiegészítő melléklet

88. § (1) A kiegészítő mellékletbe azokat a számszerű adatokat és szöveges magyarázatokat kell felvenni, amelyeket e törvény előír, továbbá mindazokat, amelyek a vállalkozó vagyoni, pénzügyi helyzetének, működése eredményének megbízható és valós bemutatásához a tulajdonosok, a befektetők, a hitelezők számára - a mérlegben, az eredménykimutatásban

szereplőkön túlmenően - szükségesek. A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a sajátos tevékenységgel kapcsolatos - más jogszabályban előírt - információkat is.

(2) A kiegészítő mellékletben értékelni kell a vállalkozó valós vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, az eszközök és a források összetételét, a saját tőke és a kötelezettségek tételeinek alakulását, a likviditás és a fizetőképesség, valamint a jövedelmezőség alakulását.

(3) A számviteli politika meghatározó elemeit és azok változását, a változás eredményre gyakorolt hatását a kiegészítő mellékletben külön be kell mutatni.

(4) A kiegészítő mellékletben ismertetni kell a beszámoló összeállításánál alkalmazott szabályrendszert, annak főbb jellemzőit, az alkalmazott értékelési eljárásokat és az értékcsökkenés elszámolásának számviteli politikában meghatározott módszerét, elszámolásának gyakoriságát, az egyes mérlegtételeknél alkalmazott - az előző üzleti évtől eltérő - eljárásokból eredő, az eredményt befolyásoló eltérések indokolását, valamint a vagyoni, pénzügyi helyzetre, az eredményre gyakorolt hatásukat.

(4a) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a számviteli politikában meghatározott kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételek, költségek és ráfordítások összegét, azok jellegét.

(5) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az ellenőrzés során feltárt jelentős összegű hibák eredményre, az eszközök és a források állományára gyakorolt - a mérlegben, az eredménykimutatásban a megfelelő tételeknél összevontan szereplő - hatását, évenkénti megbontásban.

(6) A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell legalább a 7. számú melléklet szerinti tartalmú cash flow-kimutatást is.

(7) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az adózott eredmény felhasználására (az osztalék jóváhagyására) vonatkozó javaslatot.

(8) Ha e törvény, illetve más jogszabály előírása szerint a vállalkozónál a könyvvizsgálat kötelező, akkor

a) erre a kötelezettségre a beszámoló kiegészítő mellékletében kiemelten és egyértelműen utalni kell, továbbá

b) a kiegészítő mellékletben be kell mutatni a tárgyévi üzleti évre vonatkozó beszámoló könyvvizsgálatáért a könyvvizsgáló által felszámított díjat, valamint a könyvvizsgáló által a tárgyévi üzleti évben az egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokért, az adótanácsadói szolgáltatásokért és az egyéb, nem

könyvvizsgálói szolgáltatásokért felszámított díjakat külön-külön összesítve.

(9) Ha a vállalkozóra vonatkozik a 151. § (1) bekezdés szerinti kötelezettség, a kiegészítő mellékletben fel kell tüntetni a könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy - a 151. § (3) bekezdése szerinti nyilvántartásban szereplő - nyilvános adatait.

(10) A kiegészítő mellékletben szereplő, a mérleghez és az eredménykimutatáshoz kapcsolódó adatokat, magyarázatokat abban a sorrendben kell bemutatni, ahogyan a tételek a mérlegben és az eredménykimutatásban szerepelnek.

89. § (1) A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell:

a) minden olyan gazdasági társaság nevét és székhelyét, amely a mellékletet készítő vállalkozónak leányvállalata,

b) minden olyan gazdasági társaság nevét és székhelyét, amelyet a mellékletet készítő vállalkozó más vállalkozóval közösen vezet,

c) minden olyan gazdasági társaság nevét és székhelyét, amely a mellékletet készítő vállalkozónak társult vállalkozása,

bemutatva külön-külön azok saját tőkéjét, jegyzett tőkéjét, tartalékait, a birtokolt részesedés arányát, a legutolsó üzleti év adózott eredményét; továbbá

d) minden olyan gazdasági társaság nevét és székhelyét, amely a mellékletet készítő vállalkozónak egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozása.

(2) A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság kiegészítő mellékletének tartalmaznia kell a Polgári Törvénykönyv gazdasági társaságokra vonatkozó rendelkezései szerint

a) többségi befolyással,

b) minősített többséget biztosító befolyással rendelkező tag (részvényes) nevét, székhelyét, szavazatainak arányát.

(3) A kiegészítő mellékletnek tételesen tartalmaznia kell minden olyan gazdasági társaság nevét, székhelyét, jegyzett tőkéjének összegét, a szavazatok arányát, ahol a vállalkozó a Polgári Törvénykönyv gazdasági társaságokra vonatkozó rendelkezései szerint

a) a többségi befolyással,

b) a minősített többséget biztosító befolyással rendelkezik.

(4) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni:

a) gazdasági társaságnál a vezető tisztségviselők, az igazgatóság, a felügyelő bizottság tagjainak tevékenységükért az üzleti év után járó járandóság összegét, csoportonként összevontan;

b) gazdasági társaságnál a vezető tisztségviselők, az igazgatóság, a felügyelő bizottság tagjainak folyósított előlegek és kölcsönök összegét, a nevükben vállalt garanciákat, csoportonként összevontan, a kamat, a lényeges egyéb feltételek, a visszafizetett összegek és a visszafizetés feltételei egyidejű közlésével;

c) a gazdasági társaság korábbi vezető tisztségviselőivel, igazgatósági, felügyelő bizottsági tagjaival szembeni nyugdíjfizetési kötelezettség teljes összegét, csoportonként összevontan;

d) minden olyan, a vállalkozó képviselőjére jogosult személynek a nevét és lakóhelyét, aki az éves beszámolót köteles aláírni.

(5) A kiegészítő mellékletben meg kell adni a vállalkozó székhelyének és - ha beszámolóját és a kapcsolódó üzleti jelentést interneten is közzéteszi - internetes honlapjának pontos címét, elérhetőségét.

(6) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni azon kapcsolt felekkel lebonyolított ügyleteket, amelyek bemutatásáról e törvény külön nem rendelkezik, ha ezen ügyletek lényegesek és nem a szokásos piaci feltételek között valósultak meg. Ennek során be kell mutatni az ügyletek értékét, a kapcsolt féllel fennálló kapcsolat jellegét és az ügyletekkel kapcsolatos egyéb, a vállalkozó pénzügyi helyzetének megítéléséhez szükséges információkat. Az egyedi ügyletekre vonatkozó információk összesíthetők az ügyletek jellege szerint, ha az összesítés nem akadályozza az érintett ügyleteknek a vállalkozó pénzügyi helyzetére gyakorolt hatásának a megítélését.

89/A. § A kiegészítő mellékletben be kell mutatni:

a) annak a vállalkozónak a nevét és székhelyét, amely összeállítja a vállalkozáscsoport azon legnagyobb egységének összevont (konszolidált) éves beszámolóját, amelybe a vállalkozót mint leányvállalatot bevonták,

b) annak a vállalkozónak a nevét és székhelyét, amely összeállítja a vállalkozáscsoport azon legkisebb egységének összevont (konszolidált) éves beszámolóját, amelybe a vállalkozót mint leányvállalatot bevonták, és amely tagja az a) pontban megnevezett vállalkozáscsoportnak,

c) azt a helyet, ahol az a) és b) pontokban jelzett összevont (konszolidált) éves beszámolókat megtekinthetők, feltéve, hogy azok nyilvánosak.

90. § (1) A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell:

- a) a bevételek aktív időbeli elhatárolásának,
- b) a halasztott ráfordításoknak,
- c) a költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolásának,
- d) a halasztott bevételeknek

a jelentősebb összegeit, azok időbeli alakulását.

(2) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni, hogy a Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban, a Követelések kapcsolt vállalkozással szemben, a Hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben, a Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben, a Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben mérleg sorokból külön-külön mennyi az anya-, illetve a leányvállalattal (leányvállalatokkal) szembeni követelés, illetve kötelezettség. (Főlérendelt anyavállalat esetén az anya-, leányvállalati minősítést a főlérendelt anyavállalat szempontjából kell elvégezni.)

(3) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni:

a) a mérlegben kimutatott kötelezettségekből azoknak a kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyeknek a hátralévő futamideje több, mint öt év; azoknak a kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyek zálogjoggal vagy hasonló jogokkal biztosítottak, feltüntetve a biztosítékok fajtáját és formáját;

b) azoknak a pénzügyi kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyek a pénzügyi helyzet értékelése szempontjából jelentőséggel bírnak, de amelyek a mérlegben nem jelennek meg, különös tekintettel a jövőbeni nyugdíjfizetési, végkielégítési kötelezettségek, valamint a kapcsolt vállalkozásokkal szembeni kötelezettségek összegére;

c) azon mérlegen kívüli tételek és mérlegben nem szereplő megállapodások jellegét, üzleti célját és pénzügyi kihatásait, amelyek bemutatásáról e törvény külön nem rendelkezik, ha e tételekből és megállapodásokból származó kockázatok vagy előnyök lényegesek, és bemutatásuk szükséges a vállalkozó pénzügyi helyzetének megítéléséhez;

d) a lekötött tartalékot jogcímek szerint megbontva.

(4) A kiegészítő mellékletben kell bemutatni:

a) mérlegen kívüli tételként a függő és a biztos (jövőbeni) kötelezettségvállalások összegét fajtánkénti részletezésben. Ezeken belül külön kell bemutatni ügyletfajtánként (az ügylet tárgya szerint) a mérleg fordulónapjáig le nem zárt származékos ügyletek lejáratú idejét, szerződés szerinti értékét (kötési árát, árfolyamát), az eredményre gyakorolt várható hatását (valós értékét, ha az megállapítható), a cash-flowra

gyakorolt várható hatását, külön feltüntetve az üzleti év eredményében már figyelembe vett hatásukat, fedezeti és nem fedezeti célú, tőzsdén, illetve tőzsdén kívül kötött ügylet részletezésben;

b) a bekerülési értéken értékelt befektetett pénzügyi eszközök könyv szerinti értékének a valós értéket jelentősen meghaladó összege esetén azok könyv szerinti értékét és valós értékét, valamint annak indoklását, hogy miért nem számolták el az értékvesztést, ideértve a bizonyítékot annak a feltételezésnek az igazolására, hogy legalább a könyv szerinti érték meg fog térülni;

c) a tárgyévben lezárt származékos ügyletek eredményét és cash-flowra gyakorolt hatását ügyletfajtánként, fedezeti és nem fedezeti ügylet, tőzsdén, illetve tőzsdén kívül kötött ügylet részletezésben.

(5) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a hátrasorolt eszközök értékét jogcímek szerinti részletezésben.

(6) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a saját tőke elemeinek üzleti éven belüli változását, annak okait, különös tekintettel a jegyzett tőke változásaira. Ismertetni kell azt is, hogy a jegyzett tőkéből milyen értéket képvisel és hogyan változott az anyavállalat, a leányvállalat(ok), közös vezetésű vállalkozás(ok), társult vállalkozás(ok) által jegyzett összeg.

(7) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a visszavásárolt saját részvények, saját üzletrészek megszerzésére vonatkozó adatokat. Ismertetni kell a saját részvények, saját üzletrészek megszerzésének indokát, a saját részvények, saját üzletrészek számát és névértékét, azoknak a jegyzett tőkéhez viszonyított arányát, a saját részvények, saját üzletrészek visszerthes megszerzése vagy elidegenítése esetén a kifizetett vagy kapott ellenérték összegét, továbbá az üzleti év során közvetlenül vagy közvetve a társaság rendelkezése alá került részvények, üzletrészek együttes számát és névértékét. A kiegészítő mellékletben külön be kell mutatni a visszaváltható részvények megszerzésével kapcsolatos - előzőekben részletezett - adatokat.

(8) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a kapcsolt vállalkozásokkal szemben fennálló kötelezettségekre képzett céltartalék, illetve annak felhasználása összegét jogcímek szerinti részletezésben, különös tekintettel a kapcsolt vállalkozásokkal szemben fennálló garanciális kötelezettségekre képzett céltartalék összegére.

(9) A kiegészítő mellékletben kell bemutatni az 59/A-59/F. §-ok szerinti valós értéken történő értékelés alkalmazása esetén a (4) bekezdésben foglaltakon túl:

a) az általános értékelési eljárásokkal számított piaci érték (jelenérték) esetén alkalmazott feltételeket (így különösen: a diszkonttényezőt, a várható osztaléknövekedési rátát, a belső megtérülési rátát, az effektív hozamot, az alternatív befektetés hozamát),

b) a számított piaci érték meghatározásánál figyelembe vett tényezőket,

c) a valós értékelés értékelési különbözetének nagyságát, tárgyévi változását, valamint azt, hogy az eredményben, illetve a saját tőkében mekkora összeg került elszámolásra,

d) a pénzügyi instrumentumok csoportjait és valós értékét,

e) a származékos ügyletek csoportjait, nagyságát (szerződés szerinti értéken), lejáratát, idejét, valamint a cash-flow-ra és az eredményre gyakorolt várható hatását (valós értékét),

f) a fedezeti ügyletek hatékonyságát, bemutattva azt, hogy a tárgyévi eredményben, illetve a saját tőkében mekkora veszteséget (illetve nyereséget) ellentételeztek, amelyek ezáltal nem jelentek meg a mérlegben és az eredménykimutatásban,

g) a valós értékelés értékelési tartalékának tárgyévi változását,

h) a bekerülési (beszerzési) értéken történő értékelésről a valós értéken történő értékelésre való áttérés, illetve a valós értéken történő értékelésről a bekerülési (beszerzési) értéken történő értékelésre való áttérés hatását a tárgyévi eredményre, valamint ehhez kapcsolódóan az áttérést megelőző üzleti évi beszámoló adatainak az áttérés szerinti átrendezését az összehasonlíthatóság érdekében.

91. § A kiegészítő mellékletben meg kell adni:

a) a tárgyévben foglalkoztatott munkavállalók átlagos statisztikai állomány létszámát, bérköltségét és személyi jellegű egyéb kifizetéseit állománycsoportonként, valamint a bérjárulékokat jogcímenként megbontva;

b) részvénytársaságnál a kibocsátott részvények számát és névértékét részvény-típusonként (fajtánként) csoportosítva (ezen belül külön feltüntetve a tárgyévben kibocsátottakat), a kibocsátott átváltoztatható és átváltozó kötvények számát és névértékét, továbbá az opciós utalvány, opció, illetve hasonló értékpapír vagy jog meglétét, jelezve azok számát és a hozzájuk kapcsolódó jogokat;

c) azokat az összegeket, amelyek az értékelés következtében a társasági adó megállapításánál

módosító tételt jelentenek; ha a tétel átmeneti jellegű, a jövőbeni hatást is be kell mutatni;

d) azon egyéb bevételek és egyéb ráfordítások, illetve pénzügyi műveletek bevételei és ráfordításai tételeinek társasági adóra gyakorolt számszerűsített hatását, amelyek jelentős összegűek;

e) összeghatártól függetlenül azokat a tételeket, amelyek tőkeműveletekhez, illetve átalakuláshoz, egyesüléshez, szétváláshoz kapcsolódnak.

92. § (1) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az immateriális javak, a tárgyi eszközök nyitó bruttó értékét, annak növekedését, csökkenését, záró bruttó értékét, külön az átsorolásokat, továbbá a halmozott értékcsökkenés nyitó értékét, tárgyévi növekedését, csökkenését, záró értékét, külön az átsorolásokat, a tárgyévi értékcsökkenési leírás összegét legalább a mérlegtételek szerinti bontásban.

(2) Az (1) bekezdés szerinti részletezésben be kell mutatni az elszámolt értékcsökkenési leírást a következő bontásban: terv szerinti leírás lineárisan, degresszíven, teljesítményarányosan, egyéb módszerrel, továbbá a terven felüli értékcsökkenés, a visszaírt terven felüli értékcsökkenés összege. A jelentősebb összegű terven felüli értékcsökkenés, illetve annak visszaírása elszámolásának indokait ismertetni kell.

(3) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni:

a) a befektetett pénzügyi eszközök,

b) a készletek,

c) a forgóeszközök között kimutatott értékpapírok

értékelése kapcsán elszámolt értékvesztés nyitó értékét, tárgyévi növekedését, tárgyévi csökkenését, a visszaírt értékvesztés összegét, az értékvesztés záró értékét legalább mérlegtételek szerinti bontásban, illetve értékpapírtípusonként azok értékesítése, beváltása, törlesztése kapcsán az egymással szemben (nettó módon) elszámolt ráfordítások, illetve bevételek bruttó összegeit.

(4) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni üzletág értékesítés esetén az értékesítés miatt kivezetett eszközök és az átvállalt kötelezettségek (ideértve a céltartalékokat és az időbeli elhatárolásokat is) könyv szerinti értékét mérlegtételek szerinti megbontásban.

93. § (1) A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell:

a) az exportértékesítés árbevételét termékexport és szolgáltatásexport szerinti, az importbeszerzés értékét termékimport és szolgáltatásimport szerinti tagolásban, továbbá az Európai Unió, valamint más, az Európai Unió kívüli országok szerinti, illetve ezen belül földrajzilag elhatárolt piacok szerinti bontásban (a

földrajzi elkülönítést a vállalkozó gazdálkodása sajátosságainak figyelembevételével alakítja ki);

b) az értékesítés nettó árbevételét főbb tevékenységenkénti megbontásban, amennyiben az egyes tevékenységek, szolgáltatások jelentősen különböznek egymástól.

(2) Exporttámogatás esetén a kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell a támogatott exportárbevételhez kapcsolódó közvetlen költségek (közvetlenül elszámolt költségek, az eladott áruk beszerzési értéke) összegét.

(3) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a támogatási program keretében végleges jelleggel kapott, folyósított, illetve elszámolt összegeket támogatásonként, a kapott összeg, annak felhasználása (jogcímenként és évenként), a rendelkezésre álló összeg megbontásban. Támogatási program alatt a központi, az önkormányzati és/vagy nemzetközi forrásból, illetve más gazdálkodótól kapott, a tevékenység fenntartását, fejlesztését célzó támogatást, juttatást kell érteni. Külön kell megadni a kiegészítő mellékletben a támogatási program keretében kapott visszatérítendő (kötelezettségként kimutatott) támogatásra vonatkozó, előbbiekben részletezett adatokat. Ha jogszabály erről külön rendelkezik, további információkat kell a kiegészítő mellékletben megadni annak érdekében, hogy a támogatások felhasználásának és az államháztartás alrendszeréhez tartozó vagyon használatának nyilvánossága biztosított és ellenőrizhető legyen.

(4) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a kutatás és a kísérleti fejlesztés tárgyévi költségeit.

(5) A forgalmi költség eljárás [a 71. § (1) bekezdés b) pont] szerinti eredménykimutatást készítő vállalkozónak a kiegészítő mellékletben be kell mutatnia az aktivált saját teljesítmények értékének részletezését, a költségek költségnemenkénti megbontását legalább a 2. számú melléklet 03-04, 05-07, 10-12 és VI. sorainak megfelelő részletezettséggel, és a kettős könyvvitel zárt rendszerében kimutatott értékadatokkal.

(5a) A kiegészítő mellékletben jogcímenként részletezni kell az igénybe vett szolgáltatások költségeinek jelentős tételeit.

(6) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az eredménykimutatás Értékesítés nettó árbevétele, Egyéb bevételek tételeiből - a felsorolt részletezésben -, továbbá az Egyéb bevételek és a Pénzügyi műveletek bevételei között kimutatott halasztott bevételekből a kapcsolt vállalkozásokkal, ezen belül az anya- és leányvállalattal elszámolt összegeket.

94. § (1) A környezet védelmét közvetlenül szolgáló tárgyi eszközök - 92. § (1) bekezdése szerint - részletezett adatait a kiegészítő mellékletben külön be kell mutatni.

(2) A kiegészítő mellékletben a veszélyes hulladékok, környezetre káros anyagok nyitó és záró készletének mennyiségi és értékadatait, a veszélyes hulladékok, környezetre káros anyagok mennyiségének és értékének tárgyévi növekedését és csökkenését a vonatkozó jogszabály szerinti veszélyességi osztályok alapján kell bemutatni.

(3) A kiegészítő mellékletben - jogcímenként elkülönítetten - be kell mutatni a környezetvédelmi kötelezettségek, a környezet védelmét szolgáló jövőbeni költségek fedezetére a tárgyévben, illetve az előző üzleti évben képzett céltartalék összegét, továbbá a tárgyévben, illetve az előző üzleti évben környezetvédelemmel kapcsolatosan elszámolt költségek összegét, valamint a kötelezettségek között ki nem mutatott környezetvédelmi, helyreállítási kötelezettségek várható összegét.

94/A. § A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a külföldi telephelyek főbb adatait telephelyenként külön-külön, így különösen azok megnevezését, címét, befogadó országát, a működéshez tartósan rendelkezésre bocsátott eszközök értékét, a külföldi gazdálkodásból származó követelések és kötelezettségek, a külföldi gazdálkodásból származó adózott eredmény és a külföldön befizetett főbb adók összegét.

Üzleti jelentés

95. § (1) Az üzleti jelentés célja, hogy az éves beszámoló adatainak értékelésével úgy mutassa be a vállalkozó vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetét, az üzletmenetet, a vállalkozó tevékenysége során felmerülő főbb kockázatokkal és bizonytalanságokkal együtt, hogy ezekről - a múltbeli tény- és a várható jövőbeni adatok alapján - a tényleges körülményeknek megfelelő, megbízható és valós képet adjon.

(2) Az üzleti jelentésnek a vállalkozó üzletmenetének fejlődéséről, teljesítményéről, illetve helyzetéről átfogó, a vállalkozó méretével és összetettségével összhangban álló elemzést kell tartalmaznia.

(3) A (2) bekezdés szerinti elemzésnek tartalmaznia kell - a vállalkozó fejlődésének, teljesítményének vagy helyzetének megértéséhez szükséges mértékben - minden olyan pénzügyi és ahol szükséges, minden olyan kulcsfontosságú, nem pénzügyi jellegű

teljesítménymutatót, amely lényeges az adott üzleti vállalkozás szempontjából.

(4) Az üzleti jelentésben ki kell térni:

a) a mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges eseményekre, különösen jelentős folyamatokra;

b) a várható fejlődésre (a gazdasági környezet ismert és várható fejlődése, a belső döntések várható hatása függvényében);

c) a kutatás és a kísérleti fejlesztés területére;

d) a telephelyek, fióktelepek bemutatására;

e) a vállalkozó által folytatott foglalkoztatáspolitikára.

(5) Az üzleti jelentésben külön be kell mutatni:

a) a környezetvédelemnek a vállalkozó pénzügyi helyzetét meghatározó, befolyásoló szerepét, a vállalkozó környezetvédelemmel kapcsolatos felelősségét;

b) a környezetvédelem területén történt és várható fejlesztéseket, az ezzel összefüggő támogatásokat;

c) a környezetvédelem eszközei tekintetében a vállalkozó által alkalmazott politikát;

d) a környezetvédelmi intézkedéseket, azok végrehajtásának alakulását.

(6) Az üzleti jelentésben kell bemutatni:

a) a pénzügyi instrumentumok hasznosítását (befektetési vagy forgatási célú minősítését, a valós értéken történő értékelés esetén az értékelés szempontjából történő besorolását, a származékos ügyletek fedezeti vagy nem fedezeti jellegét), ha az jelentős hatással van a vagyoni helyzetre,

b) a kockázatkezelési politikát és a fedezeti ügylet politikát,

c) az ár-, hitel-, kamat-, likviditás- és cash-flow kockázatot (számszerűsítve is).

(7) Az üzleti jelentésnek, ahol szükséges, hivatkoznia kell és további magyarázatokat kell adnia az éves beszámolóban szereplő adatokra.

(8) Az üzleti jelentést magyarul kell elkészíteni és azt a hely és a kelet feltüntetésével a vállalkozó képviselőjére jogosult személy köteles aláírni.

95/A. § Annak a vállalkozónak, amelynek kibocsátott - a 3. § (6) bekezdésének 3. pontja szerinti, szavazati jogot megtestesítő - értékpapírai (a továbbiakban: kibocsátott részesedések) tőzsdei kereskedelme engedélyezett az Európai Unió valamely tagállamának elismert (szabályozott) piacán (tőzsdéjén), az üzleti jelentésben részletesen be kell mutatnia:

a) a jegyzett tőke összetételét, ideértve azokat a kibocsátott részesedéseket is, amelyek tőzsdei kereskedelme nem engedélyezett az Európai Unió valamely tagállamának elismert (szabályozott) piacán (tőzsdéjén), részvénytársaságnál részvényfajták szerinti bontásban, jelezve e fajtáknak a jegyzett tőkén belüli arányát, valamint az azokhoz kapcsolódó jogokat és kötelezettségeket,

b) a jegyzett tőkét megtestesítő kibocsátott részesedések átruházásának bármilyen korlátozását (ideértve a részesedésszerzéshez kapcsolódó korlátozásokat, vagy a társaság, illetve a kibocsátott részesedések más birtokosai beleegyezésének szükségességét is),

c) azon befektetőket, amelyek jelentős közvetlen vagy közvetett részesedéssel rendelkeznek a vállalkozó saját tőkéjében (ideértve a piramisszerkezeteken alapuló és a keresztrészesedéseket is), akkor is, ha a befektetők a részesedéssel részvényeket megtestesítő igazolások útján rendelkeznek,

d) a különleges irányítási jogokat megtestesítő kibocsátott részesedések birtokosait és e jogokat,

e) bármely munkavállalói részvényesi rendszer által előírt irányítási mechanizmust, amelyben az irányítási jogokat nem közvetlenül a munkavállalók gyakorolják,

f) a szavazati jogok bármely korlátozását (különösen a meghatározott részesedéshez vagy szavazatszámhoz kapcsolódó szavazati jog korlátozást, szavazati jogok gyakorlására vonatkozó határidőket, valamint azon rendszereket, amelyek által a részesedésekhez fűződő pénzügyi előnyök - a vállalkozó együttműködésével - elkülönülnek a kibocsátott részesedések birtoklásától),

g) a tulajdonosok közötti bármely megállapodást, amelyről a vállalkozónak tudomása van, és amely a kibocsátott részesedések, illetve a szavazati jogok átruházásának korlátozását eredményezheti,

h) a vezető tisztségviselők kinevezésére és elmozdítására, valamint az alapszabály módosítására vonatkozó szabályokat,

i) a vezető tisztségviselők hatáskörét, különösen a részvénykibocsátásra és -visszavásárlásra vonatkozó jogkörüket,

j) a vállalkozó részvételével kötött bármely lényeges megállapodást, amely egy nyilvános vételi ajánlatot követően a vállalkozó irányításában bekövetkezett változás miatt lép hatályba, módosul vagy szűnik meg, valamint ezen események hatásait, kivéve, ha ezen információk nyilvánosságra hozatala súlyosan sértené a vállalkozó méltányos üzleti érdekeit, feltéve, hogy más

jogszabály alapján sem kell nyilvánosságra hoznia azokat,

k) bármely, a vállalkozó és vezető tisztségviselője, illetve munkavállalója között létrejött megállapodást, amely kártalanítást ír elő arra az esetre, ha a vezető tisztségviselő lemond, vagy a munkavállaló felmond, ha a vezető tisztségviselő vagy a munkavállaló jogviszonyát jogellenesen megszüntetik, vagy a jogviszony nyilvános vételi ajánlat miatt szűnik meg.

95/B. § (1) Az a vállalkozó, amelynek átruházható értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség valamely államának szabályozott piacán kereskedésre befogadták, üzleti jelentésében vállalatirányítási nyilatkozatot tesz közzé.

(2) A vállalatirányítási nyilatkozatnak legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

a) hivatkozás a vállalkozó által - jogszabály rendelkezése alapján - kötelezően alkalmazandó és/vagy önkéntesen alkalmazott vállalatirányítási szabályokra, annak megjelölésével, hogy ezen szabályok milyen módon hozzáférhetők a nyilvánosság számára,

b) hivatkozás a jogszabályi követelményeken túlmenően alkalmazott vállalatirányítási gyakorlattal összefüggő információkra,

c) annak bemutatása, hogy a vállalkozó - a jogszabályokkal összhangban - az a) pont szerinti szabályok mely részeitől, milyen mértékben és milyen okból tért el,

d) annak indoklása, ha a vállalkozó az a) pont szerinti szabályok valamely rendelkezését nem alkalmazta,

e) a vállalkozó belső ellenőrzési és kockázatkezelési rendszere(i) főbb jellemzőinek bemutatása a beszámolóképzés összefüggésében,

f) a 95/A. § c), d), f), h) és i) pontja szerinti információk, ha a vállalkozó a 95/A. § hatálya alá tartozik,

g) a legfőbb irányító (vezető) szerv, az ügyvezető szerv és a felügyelő testület, valamint ezek bizottságainak összetétele és működése.

h) a vállalkozás ügyviteli, ügyvezető és felügyelő testületei esetében alkalmazott, sokszínűséggel kapcsolatos politika leírása, különös tekintettel az életkori, a nemi, a tanulmányi és a szakmai háttérrel kapcsolatos szempontokra, e sokszínűséggel kapcsolatos politika céljainak, megvalósítási módjának és a beszámolási időszakban elért eredményeknek a leírása. Ha nem alkalmaznak ilyen politikát, a nyilatkozatnak tartalmaznia kell ennek magyarázatát.

(3) A vállalkozónak hozzáférhetővé kell tennie a (2) bekezdés b) pontja szerinti gyakorlatának leírását a nyilvánosság számára. E gyakorlat - a vállalkozó döntése szerint - bemutatatható az üzleti jelentésben, vagy a vállalkozó honlapján egy dokumentumban, amelyre az üzleti jelentés hivatkozást tartalmaz.

Nem pénzügyi kimutatás

95/C. § (1) Az a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónak minősülő vállalkozás, amelynél

a) az üzleti évet megelőző két - egymást követő - üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő három mutatóérték közül bármelyik kettő meghaladta az alábbi határértéket:

aa) a mérlegfőösszeg a 6 000 millió forintot,

ab) az éves nettó árbevétel a 12 000 millió forintot,

ac) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma a 250 főt, és

b) az adott üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma meghaladja az 500 főt,

üzleti jelentésében - a vállalkozás fejlődésének, teljesítményének, helyzetének és tevékenységei hatásának megértéséhez szükséges mértékben - a környezetvédelmi, a szociális és foglalkoztatási kérdésekre, az emberi jogok tiszteletben tartására, a korrupció elleni küzdelemre és a megvesztegetésre vonatkozó információkat tartalmazó nem pénzügyi kimutatást tesz közzé.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nem pénzügyi kimutatásnak legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

a) a vállalkozás üzleti modelljének rövid leírása;

b) a vállalkozásnak a környezetvédelemmel, a szociális és foglalkoztatási kérdésekkel, az emberi jogok tiszteletben tartásával, a korrupció elleni küzdelemmel és a megvesztegetéssel kapcsolatban követett politikáinak leírása, utalva az alkalmazott átvilágítási eljárásokra;

c) a b) pont szerinti politikák eredményei;

d) a vállalkozás tevékenységével, különösen üzleti kapcsolataival, termékeivel vagy szolgáltatásaival összefüggésben a környezetvédelemmel, a szociális és foglalkoztatási kérdésekkel, az emberi jogok tiszteletben tartásával, a korrupció elleni küzdelemmel és a megvesztegetéssel kapcsolatos azon lényeges kockázatoknak az ismertetése, amelyek hátrányos hatásokkal járhatnak e területeken, továbbá annak leírása, hogy a vállalkozás ezeket a kockázatokat hogyan kezeli;

e) azon kulcsfontosságú, nem pénzügyi jellegű teljesítménymutatók, amelyek lényegesek az adott üzleti tevékenység szempontjából.

(3) Ha a vállalkozás nem rendelkezik a (2) bekezdés b) pont szerinti politikák valamelyikével, akkor indokolnia kell annak hiányát.

(4) A nem pénzügyi kimutatásból kihagyhatók azon aktuális fejleményekre vagy tárgyalás alatt álló kérdésekre vonatkozó információk, amelyek közzététele a vállalkozás legfőbb irányító (vezető), ügyvezető szerve és a felügyelő testület tagjai megfelelő indokolást tartalmazó véleménye szerint súlyosan sértené a vállalkozás üzleti érdekét, feltéve, hogy e kihagyás nem befolyásolja a vállalkozás fejlődésének, teljesítményének, helyzetének és tevékenységei hatásának helyes és elfogulatlan megértését.

(5) Mentésül az (1) bekezdés szerinti kötelezettség alól az a leányvállalatnak minősülő vállalkozás, amelyre vonatkozóan a (2) bekezdés szerinti információkat a 134. § (5) bekezdéssel összhangban készített összevont (konszolidált) üzleti jelentés nem pénzügyi kimutatása tartalmazza.

IV. Fejezet

EGYSZERŰSÍTETT ÉVES BESZÁMOLÓ

96. § (1) Az egyszerűsített éves beszámoló a (2)-(5) bekezdés szerinti mérlegből, eredménykimutatásból és kiegészítő mellékletből áll. Üzleti jelentést - az egyszerűsített éves beszámolóhoz kapcsolódóan - nem kell készíteni. Az egyszerűsített éves beszámoló készítésénél az éves beszámoló készítésére vonatkozó szabályok irányadók az e fejezetben foglalt eltérésekkel.

(2) Az egyszerűsített éves beszámoló mérlege az 1. számú melléklet "A", illetve "B" változata közül a vállalkozó által választott mérleg nagybetűvel és római számmal jelölt tételeit tartalmazza.

(3) Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása a 2. vagy a 3. számú melléklet közül a vállalkozó által választott eredménykimutatás nagybetűvel és római számmal jelölt tételeit tartalmazza.

(3a) A (2) és (3) bekezdés alkalmazása során összevont, arab számmal jelölt tételek összegét, azok tartalmát külön-külön be kell mutatni a kiegészítő mellékletben, amennyiben azok jelentősnek minősülnek.

(4) Az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő mellékletének a 88. § (4), (4a) és (5) bekezdése, a 89. § (4) bekezdés b) pontja, 89. § (6) bekezdése, a 90. § (2)

bekezdése, a 90. § (3) bekezdés a)-c) pontja, a 90. § (7) bekezdése és a 90. § (9) bekezdés a)-e), és g) pontja szerinti adatokat kell tartalmaznia. A 91. § a) pont szerinti adatokból csak a tárgyévben foglalkoztatott munkavállalók átlagos statisztikai állomány létszámát kell bemutatni.

(4a) Ha az egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozó él az 57. § (3) bekezdése szerinti lehetőséggel, akkor a kiegészítő mellékletben be kell mutatnia az 58. § (1) bekezdése és az 59. § (1) bekezdése szerinti adatokat.

(4b) Ha az egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozó él a 4. § (4) bekezdés szerinti lehetőséggel, akkor a kiegészítő mellékletében be kell mutatnia a 4. § (4) bekezdésben meghatározott kiegészítő mellékletre előírtakat is.

(5) Az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő mellékletében a könyvvizsgáló által a 88. § (8) bekezdésének b) pontjában foglalt jogcímenen felszámított díjakat nem kell összegszerűen bemutatni, ha az tartalmazza a díjak jogcímenkénti megoszlását, és a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatóság részére, annak kérésére, a vállalkozó a díjakról részletes tájékoztatást ad.

97. § (1) Ha az egyszerűsített éves beszámolót készítő vállalkozó a 9. § (2) bekezdése szerinti három mutatóérték közül bármelyik kettőnek a határértékét túllépi két egymást követő üzleti évben, akkor a második üzleti évet követő évtől éves beszámolót köteles készíteni.

(2) Ha az éves beszámolót készítő vállalkozónál a 9. § (2) bekezdése szerinti három mutatóérték közül bármelyik kettő a határérték alá kerül két egymást követő üzleti évben, akkor a második üzleti évet követő évtől a vállalkozó egyszerűsített éves beszámolót készíthet.

98. § Az egyszerűsített éves beszámoló készítése során:

a) az 57. § (2) bekezdése szerinti visszaírás alkalmazása nem kötelező;

b) a saját termelésű készlet - a 66. § (1) bekezdésben rögzítettektől eltérően - a még várhatóan felmerülő költségekkel és a kalkulált haszonnal csökkentett eladási áron is értékelhető, a még várhatóan felmerülő költségek a készültségi fok alapján arányosítással is meghatározhatók;

c) (Hatályon kívül helyezve.)

d) a 25. § (8) bekezdése, illetve a 45. § (3) bekezdése előírásait nem kötelező alkalmazni.

V. Fejezet

EGYSZERŰSÍTETT BESZÁMOLÓ

Általános szabályok

99. § (1) Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó az üzleti évről december 31-i fordulónappal egyszerűsített beszámolót köteles készíteni. Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó a 11. § (2)-(3) bekezdésében foglaltakat nem alkalmazhatja.

(2) Az egyszerűsített beszámoló a 4. számú melléklet szerinti egyszerűsített mérlegből és az 5. számú melléklet szerinti eredménylevezetésből áll. Az egyszerűsített mérleg és az eredménylevezetés tételei továbbtagolhatók.

(3) Az egyszerűsített mérleget és az eredménylevezetést a tételek e törvény szerinti sorrendjében, bizonylatokkal alátámasztott, szabályszerűen vezetett egyszeres könyvvitel (a pénzforgalmi könyvvitel, illetve az eszközökről és a forrásokról vezetett részletező nyilvántartások, a leltárak) adatai alapján, világos és áttekinthető formában kell összeállítani.

(4) Az egyszerűsített mérleget és az eredménylevezetést magyar nyelven kell elkészíteni, az adatokat ezer forintban kell megadni.

(5) Az egyszerűsített mérleget és az eredménylevezetést a hely és a kelet feltüntetésével a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy köteles aláírni.

(6) Az egyszerűsített mérlegben, az eredménylevezetésben - minden tételnél - fel kell tüntetni az előző üzleti év megfelelő adatát. Amennyiben az ellenőrzés az előző üzleti év(ek) egyszerűsített mérlegében, eredménylevezetésében - a 3. § (3) bekezdésének 3. pontja és a 14. § (4) bekezdése alapján a gazdálkodó számviteli politikájában rögzített feltételek szerint - jelentős összegűnek minősülő hibá(ka)t állapított meg, akkor az előző üzleti év(ek)re vonatkozó módosításokat az egyszerűsített mérleg és az eredménylevezetés minden tételénél az előző üzleti év adatai mellett be kell mutatni. Ilyen esetben az egyszerűsített mérlegben is, az eredménylevezetésben is külön-külön oszlopban szerepelnek az előző évi adatok, a lezárt üzleti év(ek)re vonatkozó módosítások, illetve a tárgyévi adatok.

(7) Az egymást követő üzleti évek egyszerűsített mérlegeiben, eredménylevezetéseiben az összehasonlíthatóságot a szerkezeti felépítés, a tagolás és a tartalom, a mérlegtételek értékelési elveinek és eljárásainak állandóságával kell biztosítani.

100. § (1) Az egyszerűsített beszámolót készítő gazdálkodó a 15. § (2) és (7) bekezdésében foglaltaktól eltérően az árbevételt, az egyéb bevételeket, valamint a költségeket, a ráfordításokat - az értékcsökkenési leírás és az értékvesztés kivételével - és az egyéb kiadásokat a pénz tényleges beérkezése és kifizetése időszakában, illetve a (2) bekezdés szerint a nem pénzben történt kiegyenlítés időszakában köteles a könyvekben elszámolni.

(2) A teljesítés időszakában el kell számolni azt is, ha az ügylet ellenértékét más eszköz (ideértve a váltóval történő kiegyenlítést is) átadás-átvételével rendezik. Az ilyen ügyleteket azok valós tartalma szerint, bruttó módon kell elszámolni.

(3) Az egyszerűsített mérleg a gazdálkodó december 31-én meglévő, a leltárba értékkel felvett valamennyi eszközét és azok forrásait; az eredménylevezetés az üzleti évben folytatott tevékenység valamennyi végleges (vissza nem fizetendő) bevételét és végleges (vissza nem követelhető) kiadását, valamint az eszközök, a kötelezettségek mérlegfordulónapi értékeléséből származó értékmódosításokat bruttó módon tartalmazza, függetlenül attól, hogy az ügyletek teljesítésekor tényleges pénzkiadásra vagy pénzbevételre sor került-e vagy sem.

Az egyszerűsített mérleg tagolása, tételeinek tartalma

101. § (1) Az egyszerűsített mérleg egyes tételeinek tartalma a (2) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve megegyezik az 1. számú melléklet "A" változata szerinti tagolás tartalmával.

(2) Az egyes tételeknél figyelembe veendő értelemszerűen a 23-31. §-ok, a 35-43. §-ok előírásai azzal az eltéréssel, hogy az alapítás-át szervezés költségeinek aktiválására, a befektetett eszközök értékhelyesbítésére és ezzel összefüggésben az értékelési tartalék kimutatására, a 41. § (4)-(6) bekezdése szerinti sajátos céltartalékképzésre, az eredménytartalék 37. § (2) bekezdés d) pontja, illetve (6) bekezdése szerinti igénybevételére, valamint a hivatkozott §-oknál a kiegészítő mellékletre vonatkozó előírások az egyszerűsített mérleg készítésekor nem alkalmazhatók.

(3) Az egyszerűsített mérlegben a pénzmozgáshoz nem kapcsolódó, a jövőben kiegyenlítésre kerülő követelések és kötelezettségek, valamint a pénzkiadásból származó követelések és a pénzbevételből származó kötelezettségek mérlegfordulónapi állományát elkülönítetten kell szerepeltetni.

(4) Pénzkiadásból származó követelésként kell az egyszerűsített mérlegbe felvenni a gazdálkodó által nyújtott kölcsön, a nem beszerzési céllal adott előleg és az adótúlfizetés más adónemben fennálló kötelezettség teljesítésére be nem tudott összegét.

(5) A pénzmozgáshoz nem kapcsolódó követelések között kell az egyszerűsített mérlegben kimutatni az áruszállításból, szolgáltatás teljesítéséből származó követeléseket (vevők), valamint a jogszerűen igényelt, de a mérlegfordulónapig pénzügyileg még nem teljesített támogatásokat.

(6) A pénzeszközök közé kell felvenni a pénzforgalmi nyilvántartásban a követelések között elkülönítetten könyvelt valuta- és devizakészletek forintra átszámított értékét.

102. § (1) A 35. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően a saját tőke jegyzett tőkéből, tőketartalékból, eredménytartalékból, lekötött tartalékból és adózott eredményből áll. A saját tőkének nem része a pénzügyileg később realizálódó, az (5)-(6) bekezdés szerinti tartalék. A 38. § szerinti lekötött tartalékot a megfelelő jogcímek alapján a tőketartalékból történő átvezetéssel, illetve a saját tőkében kimutatásra kerülő eredménytartalék összegét csökkentve kell az egyszerűsített mérlegbe beállítani.

(2) Jegyzett tőkeként a tulajdonosok, a tagok által ilyen címen ténylegesen rendelkezésre bocsátott pénzeszközök és a nem pénzbeli hozzájárulásként ténylegesen átadott eszközök létesítő okirat, annak módosítása, illetve a legfőbb szerv erről szóló határozata szerint elfogadott együttes értékét kell kimutatni, cégbírósági bejegyzés esetén a cégjegyzékbe való bejegyzés időpontjával.

(3) Az eredménytartalék az egyszerűsített mérleg szerinti eszközértéknek a céltartalékokkal, a kötelezettségekkel, valamint a jegyzett tőkével, a tőketartalékkal, a lekötött tartalékkal, az adózott eredménnyel és az (5)-(6) bekezdés szerinti tartalékkal csökkentett összegeként állapítható meg.

(4) Az egyszerűsített beszámoló adózott eredménye az üzleti év adóköteles pénzügyi eredménye és az ezen időszakban bekövetkezett egyéb, tényleges pénzbevétel vagy pénzkiadást nem jelentő végleges vagyonszármazás együttes összegéből, az értékcorrekciók (értékcsökkenési leírás, értékvesztés, készletváltozás), és az adókötelezettség levonását követően a gazdálkodónál maradó összeg, illetve saját tőke csökkenés, egyezően az eredménylevezetésbe beállított összeggel.

(5) Az egyszerűsített mérlegben kimutatott tartalék azt az adózás előtti jövőbeni vagyonszármazást mutatja, amelyet az egyszerűsített mérlegbe beállított, a jövőbeni pénzügyi rendezéskor adóköteles bevétel vagy költséget, ráfordítást eredményező eszközök és források különbözete jelent.

(6) Tartaléknak minősül

a) az egyszerűsített mérleg eszközoldalára beállított saját termelésű készletek, a fizetendő általános forgalmi adót nem tartalmazó vevőkkel szembeni követelések, a jogszerűen igényelt, de a mérlegfordulónapig pénzügyileg még nem teljesített támogatások, a 106. § (3) bekezdésének alkalmazása esetén a pénzkiadásból származó követelések, a pénzbevételből származó kötelezettségek bevételként még el nem számolható árfolyamnyeresége együttes összegének, és

b) az egyszerűsített mérleg forrásoldalára beállított, a vásárolt készletek záró állományához, az immateriális javak, a tárgyi eszközök beszerzéséhez nem kapcsolódó szállítókkal szembeni kötelezettségek levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó összege, továbbá a 103. § (1) bekezdése szerinti céltartalék, valamint a 103. § (2) bekezdése szerinti rövid lejáratú kötelezettségek közül a jövőbeni kiegyenlítésükkor költséget, ráfordítást jelentő kötelezettségek együttes összegének

különbözete (negatív előjelű is lehet).

103. § (1) A 41. § (1)-(2) bekezdése szerinti céltartalékot csak az egyszerűsített mérlegbe kell beállítani, azt könyvelni nem szabad.

(2) A pénzmozgáshoz nem kapcsolódó rövid lejáratú kötelezettségek között kell az egyszerűsített mérlegben kimutatni a pénzforgalmi nyilvántartásban nem könyvelt, elismert kötelezettségeket, így

a) a szállítóval szembeni kötelezettségeket,

b) a tulajdonosok részére jóváhagyott osztalék (részesedés) összegét,

c) a nem áruvásárlásból, a nem szolgáltatás igénybevételéből, a nem hitel- és kölcsönfelvételtől származó, a tárgyidőszakot terhelő kötelezettségek (decemberi munkabér, szociális hozzájárulási adó, egyéb) összegét, továbbá

d) a költségvetéssel, a helyi önkormányzatokkal az üzleti évre elszámolt (bevallott), de pénzügyileg a mérlegfordulónapig még nem rendezett adókötelezettségek összegét is.

(3) A fizetendő és az előzetesen felszámított általános forgalmi adó költségvetéssel még nem rendezett egyenlegét a pénzmozgáshoz nem kapcsolódó

kötelezettségek, illetve követelések között kell kimutatni, függetlenül attól, hogy azt a vonatkozó törvény előírása alapján még nem kellett bevallani, vagy bevallották ugyan, de pénzügyileg a mérlegfordulónapig még nem teljesítették.

(4) Ha a gazdálkodó jogszabály vagy államközi megállapodás alapján a tevékenységéhez vissza nem térítendő támogatást kap, akkor a kapott pénzösszeget kötelezettségként kell a pénzforgalmi nyilvántartásába felvennie. Az ebből származó kötelezettséget akkor és olyan összegben kell az adóköteles egyéb bevételek közé átvezetni, amikor és amekkora összegben a kapott (befolyt) pénz elköltéséhez költség (termelési és kezelési költség vagy értékcsökkenés) elszámolása kapcsolódik. Ha a támogatási cél - a támogatási okiratban foglalt határidőig - nem valósult meg, de a kapott pénzt nem kell visszafizetni, a határidő lejáratakor annak a kötelezettségek között nyilvántartott összegét adóköteles egyéb bevételként elszámolva kell a kötelezettségek közül kivezetni. Az adóköteles egyéb bevételként elszámolt összeget az eredménylevezetés pénzügyileg rendezett adóköteles egyéb bevételek tételébe kell beállítani.

Az egyszerűsített mérleg tételeinek értékelése

104. § Az egyszerűsített mérleg tételei értékelésénél általános szabályként a 46-68. §-ban foglaltakat - a kiegészítő mellékletre vonatkozó előírások kivételével - és a 105-106. §-ban foglalt sajátosságok figyelembevételével kell alkalmazni.

105. § (1) Az egyszerűsített beszámoló készítésekor az immateriális javak és a tárgyi eszközök értékcsökkenését, valamint a befektetett pénzügyi eszközök, az értékpapírok és a pénzkiadásból származó követelések értékvesztéseit figyelembe kell venni, függetlenül attól, hogy az eredmény nyereség vagy veszteség.

(2) Az áruszállításból és szolgáltatásnyújtásból származó követelések (vevők) és kötelezettségek (szállítók) egyszerűsített mérlegbe beállítandó értékét a rendelkezésre álló információk szerint várhatóan kiegyenlítésre kerülő összegre módosított (legfeljebb az elfogadott, számlázott) összegben kell meghatározni. A vevőkövetelés értékvesztését, leírását ráfordításként, a szállítóval szembeni kötelezettség elengedését, harmadik fél általi átvállalását bevételként elszámolni nem szabad.

(3) Az 57. § (2) bekezdése szerinti visszaértékelést (visszaírást) az egyszerűsített mérlegbe beállítandó eszközöknél nem kell alkalmazni.

(4) Az egyszerűsített mérlegben a saját termelésű készletet (befejezetlen termelést, félkész és készterméket, növendék-, hízó- és egyéb állatot) a még várhatóan felmerülő költségekkel és a kalkulált haszonnal csökkentett eladási áron is ki lehet mutatni.

(5) A 48. § (1) bekezdése szerinti, a tárgyi eszközök felújítási munkái számlázott értékének, illetve közvetlen költségeinek aktiválására vonatkozó előírásokat, továbbá a 47. § (4), (6) bekezdésében foglaltakat, a 47. § (8) bekezdésének a kapott kamatokra vonatkozó előírásait, az 52. § (1) bekezdésének maradványértékre vonatkozó előírásait az egyszerűsített mérleg készítésénél nem kötelező alkalmazni. Az 50. § (4) bekezdése szerinti eszközök, valamint a negatív üzleti vagy cégérték az egyszerűsített mérlegben nem mutathatók ki.

(6) A tárgyi eszköz, az immateriális jószág beszerzési értékét a beruházási szállítóval, a szállítóval szemben fennálló kötelezettségből elengedett, mások által átvállalt összeggel csökkenteni kell. Ilyen esetben az évenként elszámolandó értékcsökkenés összegét az 53. § (3) bekezdése alapján módosítani kell.

(7) A 68. § (1) bekezdésében foglalt előírást nem kell alkalmazni.

(8) Amennyiben a tárgyi eszköz hasznosításában olyan lényeges és tartós változás következik be, amely annak a 23. § (5) bekezdése szerint a készletek közé való átsorolását indokoltá teszi, akkor a beruházási szállítóval, a szállítóval szemben még nem rendezett kötelezettség összegéig a már elszámolt értékcsökkenést vissza kell írni. Ezt a korrekciót az eredménylevezetés értékcsökkenés sorába beállított adat számításakor negatív előjellel kell figyelembe venni. Ha a 23. § (5) bekezdése szerinti átsorolás kifizetett vásárolt vagy saját termelésű készletből történik, az ilyen tárgyi eszköz bekerülési (legfeljebb piaci) értékében a 111. § (6) bekezdésében foglaltak szerinti költségkorrekciót el kell számolni.

106. § (1) Az egyszerűsített mérlegben, a devizában fennálló követeléseket és kötelezettségeket - függetlenül attól, hogy azok állományba vétele pénzbevétellel vagy pénzkiadással együttjárt-e - pénzügyi rendezésükig a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó, a 60. § (4)-(6) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintértéken lehet kimutatni.

(2) Az egyszerűsített mérlegben a valutakészletet, a devizaszámlán lévő devizát a pénz tényleges befolyásakor (jóváírásakor) érvényes, a 60. § (4)-(6)

bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintértéken lehet kimutatni.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti eszközöket és kötelezettségeket a mérlegfordulónapon csak abban az esetben kell - az esetleges árfolyamváltozás miatt - átértékelni, ha az árfolyamváltozás a gazdálkodó számviteli politikájában meghatározottak szerint jelentősnek minősül.

Az egyszerűsített mérleg tételeinek alátámasztása leltárral

107. § Az egyszerűsített mérleg tételeit leltárral kell alátámasztani. A leltár készítésével kapcsolatban a 69. § előírásait kell alkalmazni.

Az eredménylevezetés tartalma, tagolása

108. § (1) Az eredménylevezetés az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó adózott eredményének, valamint pénzügyi eredménye tárgyévi változásának levezetését tartalmazza, az eredmény keletkezésére, módosítására ható főbb tényezőknek, összetevőknek a bemutatásával.

(2) Az eredménylevezetésben a végleges (vissza nem fizetendő, illetve vissza nem követelhető) pénzmozgások egyenlegeként a pénzügyi eredmény adóköteles és jövedelemadózás alá nem vont tárgyévi változását, valamint az adózott eredményben a valódiság, az óvatosság elvét érvényesítve - a 100. § (2) és a 105. § (1) bekezdése alapján tényleges pénzmozgás hiányában is - számításba veendő bevételeket, ráfordításokat és értékmódosításokat elkülönítetten kell szerepeltetni.

(3) Az eredménylevezetésben a bevételeket, a költségeket, ráfordításokat meg kell bontani aszerint, hogy azokat a tényleges pénzügyi teljesítés alapján vagy pénzmozgás nélküli ügylet kapcsán számolták el.

Az eredménylevezetés tételeinek tartalma

109. § (1) Pénzügyileg rendezett nettó árbevételeként kell kimutatni a 72-75. § szerinti, a mérlegfordulónapig pénzügyileg rendezett összegeket.

(2) Nem pénzben kiegyenlített értékesítés nettó árbevételeként kell kimutatni az értékesítés 72-75. § szerinti - általános forgalmi adó nélküli - ellenértékét, ha azt a gazdálkodó részben vagy egészen nem pénzben kapja meg, a vevő - a Polgári Törvénykönyv előírásai figyelembevételével - az ellenértéket egyéb eszköz átadásával vagy a vele szemben fennálló kötelezettség beszámításával rendezi.

(3) Árbevételeként kell figyelembe venni a korábban ráfordításként el nem számolható behajthatatlannak

vagy bizonytalanul minősített vevőkövetelésre utólag befolyt [pénzbevételt jelentő vagy a (2) bekezdés szerint beszámított] összeget is.

(4) Pénzügyileg rendezett adóköteles egyéb bevételek a 77. § szerinti egyéb bevételek, a 84. § szerinti pénzügyi műveletek bevételei mérlegfordulónapig pénzügyileg rendezett összegei. Az elengedésről, az átvállalásról szóló megállapodás szerint az üzleti évben elengedett vagy harmadik személy által átvállalt hitel- és kölcsöntartozások összegét is itt kell szerepeltetni (a pénzbevétel már korábban megtörtént, de végleges bevétellé a visszafizetési kötelezettség megszűnésével vált).

(5) Pénzbevételt nem jelentő adóköteles bevételként kell kimutatni különösen:

a) az elengedésről, az átvállalásról szóló megállapodás szerint az üzleti évben elengedett vagy harmadik személy által átvállalt beruházási szállítóval, szállítóval szembeni kötelezettség összegéből a beszerzett eszköz üzembe helyezése óta elszámolt (halmozott) értékcsökkenést részben vagy teljes egészében ellentételező összeget,

b) a tulajdoni részesedést jelentő befektetés könyv szerinti értékét meghaladóan, nem pénzben kapott értéket a gazdasági társaság átalakulásakor, egyesülésekor, szétválásakor, megszűnésekor.

(6) A pénzbevételt nem jelentő, jövedelemadózás alá vont bevételek között kell kimutatni a tényleges pénzmozgás nélkül, a változás végleges jellegére tekintettel elszámolt bevételeket, ideértve a kölcsönkövetelés, az értékpapír ráfordításként elszámolt értékvesztésének, behajthatatlanként leírt összegének utólagosan, nem pénzben történő kiegyenlítését is.

(7) A jövedelemadózás alá nem vont bevételek azok a pénzbevételek vagy pénzmozgás nélküli végleges bevételek, amelyekkel szemben ráfordítás nem számolható el (többletként befizetett adó visszatérítése, más adónemnél történő figyelembevétele, jogszabály alapján adómentesen kapott pénzbevétel). Itt kell szerepeltetni az üzleti évben a tagoktól vagyoni hozzájárulásként kapott eszközök létesítő okirat, annak módosítása, illetve a legfőbb szerv erről szóló határozata szerinti értékét is.

(8) A 37. § (1) bekezdésének f) pontja szerint jogszabály alapján az eredménytartalékba helyezett pénzeszközöket a jövedelemadózás alá nem vont pénzbevételek, illetve a 37. § (2) bekezdésének g) pontja szerint jogszabály alapján az eredménytartalékból átadott pénzeszközöket a jövedelemadózásban ráfordításként nem érvényesíthető

egyéb kiadások között kell az eredménylevezetésben kimutatni.

110. § (1) A ráfordításként érvényesíthető kiadások közé csak az üzleti évben kifizetett összegeket lehet beállítani.

(2) A ráfordítást jelentő eszközváltozások tétel az üzleti évben, nem pénzben teljesített kötelezettségkiegyenlítéseket tartalmazza.

(3) A ráfordítást jelentő elszámolások között kell kimutatni az értékcsökkenési leírást, az értékvesztésként elszámolt összeget, valamint az egyszerűsített mérlegben kimutatott kifizetett vásárolt készletek állományváltozását.

111. § (1) Az anyag- és árubeszerzés költségei tétel a 78. §-ban részletezett kifizetett anyagjellegű ráfordításokat tartalmazza (ideértve a kölcsönkövetelés fejében kapott, a korábbi pénzkiadás révén megfizetett eszközértéket is) azzal, hogy a szállítókkal szembeni, a mérlegfordulónapon fennálló tartozásokat itt nem szabad figyelembe venni.

(2) Az anyag- és árubeszerzéssel, szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos tartozás nem pénzben történő kiegyenlítését a kötelezettség nyilvántartás szerinti értékében elkülönítetten, a nem pénzben kiegyenlített, nem beruházási célú beszerzések között kell kimutatni, függetlenül attól, hogy az átadott eszköz beszerzésével, előállításával kapcsolatos kötelezettséget már kiegyenlítették-e.

(3) A személyi jellegű ráfordítások tétel a 79. § szerinti jogcímeken a tárgyévben kifizetett, továbbá a természetes személy illetményéből levont, kötelezettségként előírt összegeket (személyi jövedelemadó, egyéb levonás) bruttó módon tartalmazza, ide nem értve a 103. § (2) bekezdése szerint a rövid lejáratú kötelezettségek között kimutatott összegeket. A munkavállalóknak, tagoknak természetben adott juttatás értékét elkülönítetten kell az eredménylevezetésben szerepeltetni.

(4) Egyéb termelési és kezelési költségek, ráfordítások a 81. § szerinti egyéb ráfordítások, a 85. § szerinti pénzügyi műveletek ráfordításai közül az üzleti évben megfizetettek együttes összege. Az eredménylevezetés összeállítása során a társasági adókötelezettségre fizetett előleget, illetve a megfizetett vagy kötelezettségként előírt adót itt nem szabad figyelembe venni.

(5) A nem pénzben kiegyenlített ráfordítások között kell szerepeltetni

a) az immateriális javak, a tárgyi eszközök könyv szerinti értékének a mennyiségi csökkenéssel együtt járó kivezetését az állományból az eszköz értékesítésekor (ideértve a kötelezettség teljesítésére történő átadást is), vagyoni hozzájárulásként vagy térítés nélküli átadásakor, megsemmisülésekor, hiányakor, csökkentve azt a készletre vett hulladékanyagok, haszonanyagok értékével,

b) az egyéb eszközök átadásával teljesített, ráfordítást eredményező kötelezettségek értékét,

c) az átalakulás, egyesülés, szétválás kapcsán a részesedés értékében bekövetkezett csökkenést.

(6) Az egyéb termelési és kezelési költségeket, ráfordításokat - az egyéb kiadások közé átvétele - csökkenti a számlával igazolható, elsődlegesen anyagbeszerzési, illetve elsődlegesen személyi jellegű ráfordításként az üzleti évben elszámolt minden olyan pénzkiadás vagy a beszerzés ellentételéül adott eszközkiadás, amely tárgyi eszköz, szellemi termék saját előállítását szolgálta.

112. § (1) Amennyiben a gazdálkodó a devizaköveteléseit és devizakötelezettségeit, valamint valuta- és devizakészletét a 106. § (3) bekezdése szerint a mérlegfordulónapon átértékeli, az árfolyamkülönbségeket a következők szerint kell számításba vennie:

a) árfolyamnyereséget bevételként elszámolni nem szabad,

b) a pénzkiadásból származó követelések és pénzbevételből származó kötelezettségek, továbbá a valuta- és devizakészletek árfolyamvesztését értékvesztésként el kell számolni.

(2) A devizában fennálló követelések és kötelezettségek nyilvántartás szerinti értéke és a forintba átszámított értéke közötti, a kiegyenlítéskor realizált árfolyamkülönbséget

a) vevőkövetelés esetén előjelétől függetlenül az árbevételben,

b) minden egyéb követelés esetében az árfolyamnyereséget adóköteles bevételként, az árfolyamvesztéset az egyéb termelési és kezelési költségek, ráfordítások között,

c) a szállítóval szembeni kötelezettség teljesítésekor, előjelétől függetlenül az anyag- és árubeszerzés költségei között, illetve a beruházás üzembe helyezéséig, a vagyoni értékű jog használatbavételéig egyéb kiadásként, ezt követően árfolyamnyereség esetén egyéb adóköteles bevételként, árfolyamvesztés esetén egyéb termelési és kezelési költségként,

d) minden egyéb kötelezettség esetében az árfolyamnyereséget adóköteles bevételként, az árfolyamvesztéseget egyéb termelési és kezelési költségként, ráfordításként

kell elszámolni, és annak megfelelően kell az eredménylevezetés tételeiben szerepeltetni, hogy a követelés, a kötelezettség kiegyenlítése pénzben vagy más eszköz átadásával-átvételével történt meg.

113. § (1) Értékcsökkenési leírás az immateriális javak, a tárgyi eszközök üzleti évben az 52-53. § alapján elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenése, ideértve a 80. § (2) bekezdése szerinti értékcsökkenési leírást is.

(2) Értékvesztésként kell kimutatni a befektetett pénzügyi eszközök, az értékpapírok, a pénzkidásból származó követelések, a pénzbevételből származó kötelezettségek mérlegfordulónapi értékeléséből származó ráfordításokat, továbbá a 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, pénzügyileg nem realizált, ráfordításként elszámolt árfolyamvesztéseget.

(3) A kifizetett vásárolt készletek állományváltozásaként kell kimutatni az üzleti évben vagy korábban költségként elszámolt (a szállítóknak kifizetett), továbbá a 111. § (5) bekezdésének a) pontja szerint készletre vett vásárolt készletek mérlegfordulónapra vonatkozó, leltározással megállapított állományának az előző üzleti évihez képest bekövetkezett változását. A kifizetett vásárolt készletek készletváltozása értékének megállapításakor abból kell kiindulni, hogy készleten elsősorban a még ki nem fizetett beszerzések vannak (a készletfelhasználás a már kifizetett, költségként elszámolt tételekből történt).

(4) Beruházási kiadások a tárgyi eszközök (és az immateriális javak) létesítése (beszerzése, előállítása) érdekében teljesített, a 47. §, a 48. § szerinti pénzkidások és a 105. § (5) bekezdése, a 111. § (6) bekezdése figyelembevételével meghatározott összegek.

(5) Egyéb kiadások az adózott jövedelemből teljesített, beruházási kiadásnak nem minősülő végleges (nem felvett hitelhez vagy kölcsöntartozáshoz kapcsolódó) pénzkidások, ideértve a befizetett vagy kötelezettségként előírt társasági adót (adóelőleget) is.

114. § (1) Az osztalék a gazdálkodó tagjai részére az adózott eredmény felhasználásáról (az osztalék jóváhagyásáról) szóló döntés alapján kifizetni elrendelt, az előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék csökkenéseként elszámolt összeg. Az év közben fizetett osztalékelőleget a pénzkidásból származó követelések között kell az egyszerűsített mérlegben szerepeltetni.

(2) Az előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék akkor fizethető ki osztalékként (részesedésként), ha a lekötött tartalékkal - ideértve a 103. § (4) bekezdése szerint elkülönítetten nyilvántartott támogatás még fel nem használt összegét is - csökkentett saját tőke összege az osztalék (a részesedés) kifizetése után sem csökken a jegyzett tőke összege alá.

V/A. Fejezet

AZ IFRS-EK SZERINT ÉVES BESZÁMOLÓT KÉSZÍTŐ GAZDÁLKODÓKRA VONATKOZÓ ELTÉRŐ SZABÁLYOK

VI. Fejezet

ÖSSZEVONT (KONSZOLIDÁLT) ÉVES BESZÁMOLÓ

VII/A. Fejezet

A KORMÁNYOK RÉSZÉRE FIZETETT ÖSSZEGEKRŐL SZÓLÓ JELENTÉS

VII. Fejezet

SAJÁTOS BESZÁMOLÁSI KÖTELEZETTSÉGEK

VIII. Fejezet

SZÁMVITELI SZOLGÁLTATÁS

IX. Fejezet

NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL ÉS KÖZZÉTÉTEL

Letétbe helyezés

153. § (1) A kettős könyvvitelt vezető, cégjegyzékbe bejegyzett vállalkozó köteles a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott éves beszámolót, egyszerűsített éves beszámolót, kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt, valamint az adózott eredmény felhasználására (az osztalék jóváhagyására) vonatkozó határozatot az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig letétbe helyezni ugyanolyan formában és tartalommal (szövegezésben), mint amelynek alapján a könyvvizsgáló az éves beszámolót vagy az egyszerűsített éves beszámolót felülvizsgálta.

(2) Az anyavállalat a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott összevont (konszolidált) éves beszámolót a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlegfordulónapját követő hatodik hónap utolsó napjáig köteles letétbe helyezni ugyanolyan formában és tartalommal (szövegezésben), mint amelynek alapján a könyvvizsgáló az összevont (konszolidált) éves beszámolót felülvizsgálta.

(3) (Hatályon kívül helyezve.)

(4) A letétbe helyezett éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, egyszerűsített beszámoló, összevont (konszolidált) éves beszámoló adatai, kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt nyilvánosak, azokról bárki tájékoztatást kaphat, és másolatot készíthet.

(5) A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe köteles a külföldi székhelyű vállalkozás által elfogadott éves beszámolót, egyszerűsített éves beszámolót a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt, valamint az adózott eredmény felhasználására (az osztalék jóváhagyására) vonatkozó határozatot az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig letétbe helyezni.

Közzététel

154. § (1) Minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozó (ideértve a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepét is) köteles az éves

beszámolót, illetve az egyszerűsített éves beszámolót, kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt közzétenni.

(1a) A bizalmi vagyonkezelő mentesül az (1) bekezdés szerinti kötelezettség, valamint a 155. § szerinti könyvvizsgálati kötelezettség alól a kezelt vagyon éves beszámolójának, illetve egyszerűsített éves beszámolójának könyvvizsgálata és közzététele tekintetében.

(2) A vállalkozó köteles biztosítani, hogy munkavállalói, alkalmazottai, tagjai az éves beszámolót, az egyszerűsített éves beszámolót, az összevont (konszolidált) éves beszámolót, kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést a vállalkozó (az anyavállalat) székhelyén megtekinthessék és azokról teljes vagy részleges másolatot készíthessenek.

(3) Ha a vállalkozó közzétett éves beszámolóját, illetve egyszerűsített éves beszámolóját könyvvizsgáló nem ellenőrizte, vagy kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgáló a záradék megadását elutasította, akkor a vállalkozó az általa elkészített éves beszámoló, illetve egyszerűsített éves beszámoló mérlegén, eredménykimutatásán, kiegészítő mellékletén (ezek minden egyes példányán) köteles feltüntetni a következő szöveget: "A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva."

(4) Az anyavállalat köteles az összevont (konszolidált) éves beszámolót a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt közzétenni.

(5) - (6) (Hatályon kívül helyezve.)

(7) Közzétételi kötelezettségének azzal tesz eleget a vállalkozó, a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, ha az éves beszámolót, az egyszerűsített éves beszámolót, az anyavállalat az összevont (konszolidált) éves beszámolót, kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvényben meghatározott módon a céginformációs szolgáltatnak elektronikusan megküldi.

(8) Az a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodónak minősülő vállalkozó, amely éves beszámolóját, összevont (konszolidált) éves beszámolóját az IFRS-ek

szerint állítja össze a (7) bekezdésben szereplő dokumentumokat az üzleti jelentéssel, az összevont (konszolidált) üzleti jelentéssel együtt - az ott megjelölt időpontban - internetes honlapján is köteles közzétenni, és a közzétett adatok folyamatos megtekinthetőségét legalább a következő második üzleti évre vonatkozó adatok közzétételéig biztosítani.

(9) Amennyiben a vállalkozó e törvény vagy más jogszabály, illetve saját döntés alapján az internetes honlapján vagy egyéb más módon is közzéteszi a beszámolót és a kapcsolódó üzleti jelentést, a könyvvizsgálatra való hivatkozás tekintetében a (3) bekezdés szerint köteles eljárni.

(10) A cégjegyzékbe be nem jegyzett vállalkozó - ha jogszabály a közzétételről, annak módjáról külön rendelkezik - a közzétételről az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig köteles gondoskodni.

(11) Ha a vállalkozó nem tett eleget letétbe helyezési, valamint közzétételi kötelezettségének és a letétbe helyezés, a közzététel elmaradása harmadik fél jogos érdekeit érinti, a harmadik fél kezdeményezheti a cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárását.

(12) Az éves beszámoló részét nem képező üzleti jelentés, az összevont (konszolidált) üzleti jelentés megtekintését a vállalkozó, illetve az anyavállalat székhelyén minden érdekelt részére biztosítani kell, továbbá lehetővé kell tenni azt, hogy arról minden érdekelt teljes vagy részleges másolatot készíthessen.

154/A. § (1) Azon külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, amely vállalkozás székhelye az Európai Unió valamely tagállamában található, mentesül a 153. § (5) bekezdésében előírt letétbe helyezési, a 154. §-ban előírt közzétételi, valamint a 155. §-ban előírt könyvvizsgálati kötelezettség alól.

(2) Az (1) bekezdésben említett kötelezettségek alól mentesül továbbá azon külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe is, amely vállalkozás székhelye nem az Európai Unió valamely tagállamában található, azonban az adott állam jogszabályai által előírt éves beszámoló készítési, könyvvizsgálati, letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségek összhangban vannak az Európai Unió vonatkozó előírásaival. Ezen államok listáját a miniszter az Egységes Kormányzati Portálon teszi közzé.

(3) Az (1)-(2) bekezdésben említett kötelezettségek teljesítése alól mentesülő fióktelepet kizárólag a külföldi székhelyű vállalkozás által a székhely szerinti állam jogszabályai alapján összeállított éves beszámoló, illetve összevont (konszolidált) éves beszámoló

tekintetében terheli közzétételi és letétbe helyezési kötelezettség, azzal a feltétellel, hogy ezen beszámolóknak az összeállítása, ellenőrzése, közzététele és letétbe helyezése az Európai Unió vonatkozó irányelveivel összhangban történt.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott közzétételi és letétbe helyezési kötelezettségének a fióktelep magyar nyelven köteles eleget tenni.

(5) A közzétételi, letétbe helyezési és könyvvizsgálati kötelezettség alól az (1)-(2) bekezdés alapján mentesülő fióktelep köteles a fióktelep működéséről készített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló és adózási célú kimutatások megtekintését, valamint azokról másolat készítését a fióktelep székhelyén az érintett felek részére lehetővé tenni.

(6) A külföldi hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások magyarországi fióktelepei éves beszámolója közzétételi, letétbe helyezési és könyvvizsgálati kötelezettségéről az ezen vállalkozásokra vonatkozó, sajátos számviteli szabályokat tartalmazó kormányrendelet rendelkezik.

154/B. § (1) A vállalkozó (ideértve az anyavállalatot és a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepét is) a 153-154/A. §-okban foglalt letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének - a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény vonatkozó előírásainak figyelembevételével - elektronikus úton tesz eleget.

(2) A vállalkozó az éves beszámolónak, az egyszerűsített éves beszámolónak, az összevont (konszolidált) éves beszámolónak a céginformációs szolgálat részére történő megküldésével egyidejűleg teljesíti mind a letétbe helyezési, mind a közzétételi kötelezettségét.

(3) Amennyiben jogszabály lehetővé vagy kötelezővé teszi az éves beszámolóra, az egyszerűsített éves beszámolóra, az összevont (konszolidált) éves beszámolóra vonatkozó független könyvvizsgálói jelentés visszavonását és új független könyvvizsgálói jelentés kibocsátását a vállalkozó a visszavont, illetve az új független könyvvizsgálói jelentésre az e törvényben meghatározott közzétételi és letétbe helyezési előírásokat köteles alkalmazni.

X. Fejezet

KÖNYVVIZSGÁLAT

A könyvvizsgálat célja, a könyvvizsgálói kötelezettség

155. § (1) A könyvvizsgálat célja annak megállapítása, hogy a vállalkozó által az üzleti évről készített éves

beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, továbbá az összevont (konszolidált) éves beszámoló e törvény előírásai szerint készült, és ennek megfelelően megbízható és valós képet ad a vállalkozó (a konszolidálásba bevont vállalkozások együttes) vagyoni és pénzügyi helyzetéről, a működés eredményéről. A könyvvizsgálat során ellenőrizni kell az éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló és a kapcsolódó üzleti jelentés adatainak összhangját, kapcsolatát is.

(2) Kötelező a könyvvizsgálat - a (3) bekezdésben foglaltak kivételével - minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozónál. Minden olyan esetben, amikor a könyvvizsgálat e törvény vagy más jogszabály előírásai szerint nem kötelező, a vállalkozó dönthet arról, hogy a beszámoló felülvizsgálatával könyvvizsgálót bíz meg.

(3) Nem kötelező a könyvvizsgálat, ha az alábbi két feltétel együttesen teljesül:

a) az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó éves (éves szintre átszámított) nettó árbevétele nem haladta meg a 300 millió forintot, és

b) az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó által átlagosan foglalkoztatottak száma nem haladta meg az 50 főt.

(4) Jogelőd nélkül alapított vállalkozónál - a (3) bekezdésben foglaltak alkalmazásakor -, ha az üzleti évet megelőző két üzleti év egyikének vagy mindkettőnek az adatai hiányoznak vagy csak részben állnak rendelkezésre, akkor a tárgyévi várható adatokat és - ha van - a megelőző (első) üzleti évi (éves szintre átszámított) adatait kell figyelembe venni.

(5) A (3) bekezdésben foglaltakat nem alkalmazhatja:

a) az a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, ahol a könyvvizsgálatot jogszabály írja elő,

b) a takarékszövetkezet,

c) a konszolidálásba bevont vállalkozás,

d) a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe,

e) az a vállalkozó, amelyik a 4. § (4) bekezdése szerint - a megbízható és valós kép érdekében - a kivételes esetben eltér a törvény előírásaitól.

f) a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó.

(5a) A (3) bekezdésben foglaltakat nem alkalmazhatja a tárgyévi üzleti évet követő üzleti évben a vállalkozó, ha a tárgyévi üzleti év mérlegfordulónapján 10 millió forintot meghaladó, 60 napnál régebben lejárt - az adózás rendjéről szóló törvény szerinti - köztartozása van.

(6) Ha kötelező a könyvvizsgálat, akkor a vállalkozó legfőbb szerve az üzleti évről készített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló felülvizsgálatára, az abban foglaltak valóságának és jogszabályszerűségének ellenőrzésére köteles a (7) bekezdésnek megfelelően bejegyzett könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget - az előző üzleti év éves beszámolójának, egyszerűsített éves beszámolójának elfogadásakor, jogelőd nélkül alapított vállalkozónál az üzleti év mérlegfordulónapja előtt - választani.

(7) A (6) bekezdés szerinti könyvvizsgálatra a Magyar Könyvvizsgálói Kamara tagja vagy a Magyar Könyvvizsgálói Kamaránál nyilvántartásba bejegyzett könyvvizsgáló cég választható.

(7a) Semmis a vállalkozóra vonatkozó olyan szerződéses rendelkezés vagy egyéb jognyilatkozat, amely a könyvvizsgálati kötelezettség körébe eső tevékenységre történő kijelölés tekintetében a legfőbb szervet meghatározott könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég vagy könyvvizsgáló cégcsoport választására kötelezi.

(8) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló kötelező felülvizsgálatára, a (7) bekezdésnek megfelelően bejegyzett könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget az anyavállalat tulajdonosai választják. A könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget a konszolidálásra kerülő üzleti év mérlegfordulónapja előtt a (6) bekezdésben foglaltak szerinti időpontban kell megválasztani.

(9) Ha az összevont (konszolidált) éves beszámoló felülvizsgálatára a (8) bekezdés szerint nem választottak könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget, akkor az anyavállalat könyvvizsgálójának, könyvvizsgáló cégének a feladata az összevont (konszolidált) éves beszámoló felülvizsgálata is. Erről az anyavállalat könyvvizsgálójával, könyvvizsgáló cégével írásban, a (8) bekezdés szerinti időpontig kell megállapodni.

(10) A bejegyzett könyvvizsgálóra, a könyvvizsgáló cégre egyebekben a Polgári Törvénykönyv gazdasági társaságokra vonatkozó rendelkezései, a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény, valamint a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló törvény előírásai az irányadóak.

155/A. § (1) A 155. § (6) bekezdése szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég megbízása csak megfelelő indok alapján mondható fel. A számviteli vagy a könyvvizsgálati eljárások tekintetében fennálló véleményeltérés nem minősül megfelelő indoknak.

(2) A vállalkozó az ok megjelölésével közli a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatósággal, ha a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég a megbízásának időtartama alatt lemondott, vagy ha a megbízást a vállalkozó felmondta.

155/B. § (1) Ha a megbízó legfőbb szerve könyvvizsgáló céget választ a könyvvizsgálói tevékenység ellátására, a személyében felelős kamarai tag könyvvizsgáló helyettesítésére - annak tartós távolléte esetére - helyettes könyvvizsgáló is kijelölhető.

(2) Helyettes könyvvizsgáló csak kamarai tag könyvvizsgáló lehet, aki megfelel mindazon követelményeknek, amelyeknek a helyettesített könyvvizsgálónak is meg kellett felelnie a feladat ellátásához.

(3) A helyettes és a helyettesített könyvvizsgáló köteles együttműködni annak érdekében, hogy a megbízás tárgyát képező könyvvizsgálói tevékenység megfelelően kerüljön ellátásra.

(4) Helyettesítés esetén a könyvvizsgálói tevékenység ellátása során a helyettes könyvvizsgálót ugyanazon jogok illetik meg, és ugyanazon kötelezettségek terhelik, mint a helyettesített könyvvizsgálót.

155/C. § Amennyiben jogszabály lehetővé vagy kötelezővé teszi az éves beszámolóra, az egyszerűsített éves beszámolóra, az összevont (konszolidált) éves beszámolóra vonatkozó független könyvvizsgálói jelentés visszavonását, a vállalkozó - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a visszavonást követő 90 napon belül köteles az ismételt könyvvizsgálat elvégzéséről gondoskodni.

Könyvvizsgálói jelentés és a könyvvizsgálói záradék

156. § (1) A vállalkozótól független könyvvizsgáló feladata az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló valódiságának és szabályszerűségének (a mérleg, az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet) felülvizsgálata, e törvény és a létesítő okirat előírásai betartásának ellenőrzése, és ennek alapján az éves beszámolóról, az egyszerűsített éves beszámolóról a könyvvizsgáló állásfoglalását tükröző vélemény kialakítása, a független könyvvizsgálói jelentés elkészítése.

(1a) A könyvvizsgálat hatóköre nem terjedhet ki a vállalkozó jövőbeli életképességére és a legfőbb irányító (vezető) szerv, ügyvezető szerv tevékenységének hatékonyságára és eredményességére vonatkozó bizonyosság nyújtására.

(2) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló könyvvizsgálója köteles együttműködni a konszolidálásba bevont vállalkozás könyvvizsgálójával annak érdekében, hogy az összevont (konszolidált) éves beszámolóba összefoglalt beszámolók adatai megfeleljenek az összevont (konszolidált) éves beszámoló elkészítés követelményeinek, és a konszolidálásba bevont vállalkozások figyelembe vegyék az összevont (konszolidált) éves beszámoló elkészítésének a rájuk vonatkozó előírásait. Az összevont (konszolidált) éves beszámoló könyvvizsgálója viseli a felelősséget az összevont (konszolidált) éves beszámolóról kibocsátott könyvvizsgálói jelentésért, továbbá az 537/2014/EU Rendelet 11. cikk szerinti audit bizottsághoz címzett kiegészítő jelentésért.

(3) A konszolidálásba bevont vállalkozás könyvvizsgálója köteles az összevont (konszolidált) éves beszámoló felülvizsgálatát végző könyvvizsgálóval együttműködni annak érdekében, hogy az összevont (konszolidált) éves beszámoló megbízható és valós képet adjon a konszolidálásba bevont vállalkozások együttes vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről.

(4) A könyvvizsgáló az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló felülvizsgálatáról - a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó - írásbeli könyvvizsgálói jelentést köteles készíteni és azt megbízójának átadni.

(5) A független könyvvizsgálói jelentésnek tartalmaznia kell:

a) a független könyvvizsgálói jelentés címét, címzettjét;

b) a könyvvizsgálat tárgyát képező éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, összevont (konszolidált) éves beszámoló azonosítóit (különösen azt, hogy melyik vállalkozó, melyik üzleti évre vonatkozó, milyen mérlegfordulónappal készült, milyen főbb jellemző adatokat tartalmazó beszámolója), a beszámoló összeállításánál alkalmazott beszámolási szabályrendszer megjelölésével együtt;

c) a könyvvizsgálat hatókörének leírását, a könyvvizsgálat során alkalmazott könyvvizsgálati standardrendszer megjelölését;

d) az elvégzett, a könyvvizsgálói véleményt (a záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását) megfelelően alátámasztó vizsgálatok jellegét, összefoglaló bemutatását;

e) a könyvvizsgáló éves beszámolóhoz, egyszerűsített éves beszámolóhoz, összevont (konszolidált) éves

beszámolóhoz adott, a könyvvizsgálói záradékban vagy a záradék megadásának elutasításában kifejezett véleményét, határozott álláspontját arról, hogy a vállalkozó beszámolója megbízható és valós képet ad-e a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az alkalmazott beszámolási szabályrendszerben foglaltaknak megfelelően, továbbá hogy adott esetben, a vállalkozó beszámolója megfelel-e az egyéb jogszabályoknak;

f) a (hitelesítő, korlátozott, elutasító) könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását;

g) hivatkozást bármely olyan kérdésre, amelyre a könyvvizsgáló hangsúlyosan fel kívánja hívni a figyelmet anélkül, hogy az a könyvvizsgáló véleményét minősítette volna (figyelemfelhívó megjegyzés);

h) a könyvvizsgáló véleményét arról, hogy az üzleti jelentés összhangban van-e a beszámolóval, illetve az e törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival;

i) a könyvvizsgáló nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy tudomására jutott-e bármilyen lényeges hibás állítás az üzleti jelentésben és az összevont (konszolidált) üzleti jelentésben, és ha igen, akkor a szóban forgó hibás állítás milyen jellegű;

j) a könyvvizsgáló véleményét a 95/B. § (2) bekezdés e) és f) pontja alapján összeállított információkról, valamint a könyvvizsgáló nyilatkozatát arról, hogy rendelkezésre bocsátották-e a 95/B. § (2) bekezdés a)-d), g) és h) pontjában említett információkat;

k) a könyvvizsgálói jelentés keltezését;

l) a könyvvizsgálatért személyében felelős könyvvizsgáló nevét, aláírását, kamarai bejegyzési (nyilvántartási) számát;

m) könyvvizsgáló cég esetén - az l) pontban foglaltak mellett - a társaság képviseletére jogosult személy nevét, aláírását, a társaság megnevezését, székhelyét, kamarai nyilvántartási számát is.

n) a könyvvizsgáló nyilatkozatát arról, hogy az üzleti jelentés tartalmazza-e a 95/C. §, illetve a 134. § (5) bekezdés szerinti nem pénzügyi kimutatást.

o) a könyvvizsgáló véleményét arról, hogy azon vállalkozó pénzügyi kimutatásai, amelynek értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség bármely államának szabályozott piacán forgalmazzák, megfelelnek a 2004/109/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az egységes elektronikus beszámolási formátumot meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2018. december 17-i 2019/815

bizottsági felhatalmazáson alapuló rendeletében foglalt előírásoknak;

p) a könyvvizsgáló nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a könyvvizsgálat tárgyát képező beszámoló üzleti évében, a megelőző üzleti évre vonatkozóan a vállalkozás köteles volt-e társaságiadó-információkat tartalmazó jelentést készíteni és nyilvánosságra hozni, és ha igen, akkor a társaságiadó-információkat tartalmazó jelentést a 134/G. §-sal összhangban tették-e közzé és hozzáférhetővé.

(5a) A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók éves beszámolójára, egyszerűsített éves beszámolójára, továbbá összevont (konszolidált) éves beszámolójára vonatkozó független könyvvizsgálói jelentés tekintetében az (5) bekezdésen túl az 537/2014/EU Rendelet 10. cikkében foglaltakat kell alkalmazni.

(6) Ha a kiegészítő mellékletben a vállalkozó [az összevont (konszolidált) éves beszámoló kiegészítő mellékletében az anyavállalat] nem, vagy nem a valóságnak megfelelően értékeli, akkor a könyvvizsgáló az írásbeli könyvvizsgálói jelentésben köteles bemutatni az általa feltárt tényeket és megállapításokat, kitérve az előző üzleti évre, továbbá az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló mérlegfordulónapja után bekövetkezett jelentősebb eseményekre és főleg hátrányos változásokra, az éves eredményt befolyásoló kedvezőtlen tényezők bemutatására.

157. § (1) A könyvvizsgáló jogosult a vállalkozótól, annak alkalmazottaitól az ellenőrzés során adatokat és felvilágosítást kérni.

(2) Ha a könyvvizsgáló az ellenőrzés során a jogszabályi rendelkezések, a létesítő okirat megsértéséről, vagy olyan tényről szerez tudomást, amely a vállalkozó helyzetét, jövőbeni kilátásait hátrányosan befolyásolja, erről haladéktalanul köteles megbízóját értesíteni, s indokolt esetben jogosult, illetve köteles az igazgatóság, a felügyelő bizottság vagy a legfőbb szerv összehívását kezdeményezni.

(2a) A könyvvizsgálónak a független könyvvizsgálói jelentésben nyilatkoznia kell az olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatos lényeges bizonytalanságokról, amelyek jelentős kétséget támasztanak a vállalkozónak a vállalkozás folytatására vonatkozó képességével kapcsolatosan.

(3) A könyvvizsgálót a tevékenysége során tudomására jutott tények, adatok, üzleti információk tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

(4) Az összevont (konszolidált) éves beszámolót felülvizsgáló könyvvizsgálónak - ha a gondos vizsgálat

szükségessé teszi - az anya- és leányvállalatokkal, illetve ezek könyvvizsgálóival szemben is megvannak az (1) és (2) bekezdésben előírt jogai, valamint a (3) bekezdésben meghatározott kötelezettsége.

158. § (1) - (4) (Hatályon kívül helyezve.)

(5) Amennyiben az éves beszámolót, az összevont (konszolidált) éves beszámolót - a 9/A. §, valamint a 10. § (2) és (3) bekezdése alapján - az IFRS-ek szerint állították össze, úgy erre a könyvvizsgálói záradékban is megfelelően utalni kell.

(6) Kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgáló által ellenőrzött éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, összevont (konszolidált) éves beszámoló a független könyvvizsgálói jelentéssel együtt terjeszthető a legfőbb szerv (a részvénytársaság közgyűlése, a korlátolt felelősségű társaság taggyűlése) elé.

(7) Amennyiben a közgyűlés, a taggyűlés az eléterjesztett éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, összevont (konszolidált) éves beszámoló adatait megváltoztatja, vagy olyan információ jutott a könyvvizsgáló tudomására, amely mellett a közgyűlést, a taggyűlést megelőzően adott könyvvizsgálói záradék már nem tükrözi a valós helyzetet, a könyvvizsgálónak a letétbe helyezésre, a közzétételre kerülő éves beszámolóhoz, egyszerűsített éves beszámolóhoz, összevont (konszolidált) éves beszámolóhoz a valóságnak megfelelő könyvvizsgálói záradékot is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést kell - még a letétbe helyezést, a közzétételt megelőzően - készítenie.

(8) A könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatóság az éves beszámolóra, az egyszerűsített éves beszámolóra, az összevont (konszolidált) éves beszámolóra vonatkozó független könyvvizsgálói jelentés visszavonására kötelezheti a könyvvizsgálói jelentés kibocsátóját, ha az a független könyvvizsgálói jelentés kibocsátására nem volt jogosult, illetve ha a független könyvvizsgálói jelentést nem jogszerűen bocsátotta ki.

XI. Fejezet

KÖNYVVEZETÉS, BIZONYLATOLÁS

Kettős könyvvitel

159. § A kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó a kezelésében, a használatában, illetve a tulajdonában lévő eszközökről és azok forrásairól, továbbá a gazdasági műveletekről olyan könyvviteli nyilvántartást köteles vezetni, amely az eszközökben (aktívákban) és a

forrásokban (passzívákban) bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben, áttekinthetően mutatja.

Az egységes számlakeret

160. § (1) Az egységes számlakeret célja, hogy a gazdálkodó eszközeinek és forrásainak, a gazdasági műveletek eredményre gyakorolt hatásának egységes rendszerbe foglalásával segítséget adjon a gazdálkodó számvitelének megszervezéséhez, biztosítsa az e törvény szerinti, illetve e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet szerinti beszámoló elkészítéséhez szükséges alapinformációkat.

(2) Az 1-4. számlaosztály tartalmazza a mérlegszámlákat, ezen belül az 1-3. számlaosztály az eszközszámlákat, a 4. számlaosztály pedig a forrásszámlákat. E számlaosztályok számlái biztosítják a mérleg elkészítéséhez szükséges adatokat.

a) Az 1. számlaosztály az immateriális javak, a tárgyi eszközök (ideértve a rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett beruházásokat is), valamint a befektetett pénzügyi eszközök nyilvántartására szolgáló számlákat foglalja magában.

b) A 2. számlaosztály a vásárolt és a saját előállítású készleteket foglalja magában.

c) A 3. számlaosztály tartalmazza a készletek kivételével a forgóeszközök (a pénzeszközök, az értékpapírok, a vevőkkel, az adósokkal, a munkavállalókkal és a tagokkal, az állami költségvetéssel és az egyéb szervezetekkel szembeni követelések), továbbá az aktív időbeli elhatárolások számláit.

d) A 4. számlaosztályban kell kimutatni az eszközök forrásait. Idetartoznak a saját tőke, a céltartalékok, a hosszú és rövid lejáratú kötelezettségek, valamint a passzív időbeli elhatárolások számlái.

(3) Az eredménykimutatás elkészítéséhez, az adózott eredmény megállapításához szükséges adatokat az 5. és a 8-9. számlaosztály számlái tartalmazzák.

(3a) Az 5. számlaosztály a költségeket költségnekem szerint csoportosítva tartalmazza. Az 5. számlaosztályon belül a költségnekem: anyagköltség, igénybe vett szolgáltatások költségei, egyéb szolgáltatások költségei, bérköltség, személyi jellegű egyéb kifizetések, bérjárulékok, értékcsökkenési leírás. A számlaosztályon belül - az eredménykimutatást összköltség eljárással készítő vállalkozónak - elkülönítetten kell kimutatni az - egyébként költségnekemnek, költségmegtérülésnek nem minősülő - aktivált saját teljesítmények tárgyévi értékének

változását, mint a vele azonos nagyságú közvetlen költségek fedezetét, és az értékesítésre nem került teljesítmények közvetlen önköltséggel azonos értékét.

(3b) A 8. számlaosztály

a) az összköltség eljárással készülő eredménykimutatáshoz tartalmazza az anyagjellegű ráfordításokat - ezen belül az anyagköltséget, az igénybe vett szolgáltatások értékét, az egyéb szolgáltatások értékét, az eladott áruk beszerzési értékét, az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét -, a személyi jellegű ráfordításokat (ezen belül a bérköltséget, a személyi jellegű egyéb kifizetéseket, a bérjárulékokat) és az értékcsökkenési leírást, valamint az egyéb ráfordításokat, a pénzügyi műveletek ráfordításait, az eredményt terhelő adót;

b) a forgalmi költség eljárással készülő eredménykimutatáshoz tartalmazza az értékesítés elszámolt közvetlen önköltségét, az eladott áruk beszerzési értékét, az eladott (közvetített) szolgáltatások értékét, az értékesítés közvetett költségeit (ezen belül az értékesítési, forgalmazási, az igazgatási, az egyéb általános költségeket), valamint az egyéb ráfordításokat, a pénzügyi műveletek ráfordításait, az eredményt terhelő adót.

(3c) A 9. számlaosztályban kell kimutatni az értékesítés árbevételeit, az egyéb bevételeket, a pénzügyi műveletek bevételeit.

(4) A 6-7. számlaosztály - a gazdálkodó döntésének megfelelően - használható a vezetői információk biztosítására. E számlaosztályok szabad használata lehetővé teszi a vállalkozáson belüli egységek elszámoltatását, a költséggazdálkodás, az önköltségszámítás sajátos rendszerének kialakítását.

(5) A 0. számlaosztály azokat a nyilvántartási számlákat tartalmazza, amelyeken kimutatott tételek az adott üzleti év adózott eredményét, a mérlegfordulónapi saját tőke összegét közvetlenül nem befolyásolják. A 0. számlaosztályban a mérlegen kívüli tételeket is ki kell mutatni. Ilyenek a függő kötelezettségek, a biztos (jövőbeni) kötelezettségek, külön kiemelve a határidős, az opciós ügyletek és swap ügyletek határidős részének szerződés szerinti értékét mindaddig, amíg a kötelezettség, az ügylet teljesítése (lezárása) meg nem történt, szerződés szerint le nem járt, továbbá a határidős, az opciós ügyletek és swap ügyletek határidős ügyletrésze miatt fennálló követelések.

Számlarend

161. § (1) A kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó az egységes számlakeret előírásainak figyelembevételével

olyan számlarendet köteles készíteni, amely szerinti könyvvizetés az e törvényben előírt beszámoló készítését maradéktalanul biztosítja.

(2) A számlarend a következőket tartalmazza:

a) minden alkalmazásra kijelölt számla számjelét és megnevezését,

b) a számla tartalmát, ha az a számla megnevezéséből egyértelműen nem következik, továbbá a számla értéke növekedésének, csökkenésének jogcímeit, a számlát érintő gazdasági eseményeket, azok más számlákkal való kapcsolatát,

c) a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát,

d) a számlarendben foglaltakat alátámasztó bizonylati rendet.

(3) Az analitikus nyilvántartásoknak szoros kapcsolatban kell lenniük a főkönyvi könyveléssel, és a kettő között az értékek szám szerű egyeztetésének lehetőségét biztosítani kell.

(4) A számlarend összeállításáért, annak folyamatos karbantartásáért, a naprakész könyvvizetés helyességéért a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy a felelős.

(5) Az újonnan alakuló - e törvény hatálya alá tartozó és kettős könyvvitelt vezető - gazdálkodó köteles számlarendjét a megalakulás időpontjától számított 90 napon belül, az egyszeres könyvviteltől a kettős könyvvitelre áttérő gazdálkodó az áttérés időpontjáig elkészíteni. E törvény változása esetén a számlarend szükséges módosítását a törvényi változás hatálybalépését követő 90 napon belül kell elvégezni.

161/A. § (1) A gazdálkodónak a könyvvizetésre, a bizonylatolásra vonatkozó részletes belső szabályait úgy kell kialakítania, hogy az a mérleg és az eredménykimutatás alátámasztásán túlmenően a kiegészítő melléklet adatainak közvetlen alátámasztására is alkalmas legyen.

(2) A közpénzek felhasználásának és a köztulajdon használatának nyilvánossága és ellenőrizhetősége érdekében a gazdálkodó nyilvántartási (könyvvizetési) rendszerét köteles oly módon továbbfejleszteni, hogy abból a vonatkozó külön jogszabályban meghatározott adatok rendelkezésre álljanak.

Egyszeres könyvvitel

162. § (1) Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó a kezelésében, a használatában, illetve a tulajdonában lévő pénzeszközökről és azok forrásairól, továbbá a pénzforgalmi gazdasági műveletekről, a pénzforgalmi

műveletekhez közvetve kapcsolódó, de tényleges pénzmozgást nem eredményező végleges vagyonszállításokról, nem pénzben kiegyenlített bevételekről, ráfordításokról olyan könyvviteli nyilvántartást (pénzforgalmi könyvvitel) köteles vezetni, amely ezen eszközökben és forrásokban bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, áttekinthetően mutatja. E könyvviteli nyilvántartáshoz kapcsolódóan az egyszerűsített beszámoló összeállításához szükséges, hogy a gazdálkodó az eszközökről, a forrásokról részletező nyilvántartásokat is a valóságnak megfelelően és folyamatosan vezessen.

(2) A pénzeszközökről és azok forrásairól, valamint az azokban beállott változásokról vezetett könyvviteli nyilvántartási kötelezettségnek naplófőkönyv vagy más, a követelményeknek megfelelő nyilvántartás vezetésével lehet eleget tenni. Az alkalmazott nyilvántartási rendszernek olyannak kell lennie, amely a teljes üzleti pénzforgalmat, a pénzforgalomhoz kapcsolódó, de pénzmozgással nem járó vagyonszállításokat az elszámolások egyezőségét biztosító formában mutatja ki.

(3) A könyvvételezés folyamatosságáért és helyességéért a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy a felelős.

A könyvviteli rendszerek változtatása

163. § (1) Az egyszeres könyvvitelről a kettős könyvvitelre történő áttéréskor az egyszerűsített mérleg alapján kell a nyitómérleget elkészíteni úgy, hogy a mérleg főösszege ne változzon meg. A nyitómérleg eredménytartalék sorába az egyszerűsített mérlegben kimutatott eredménytartalék és tartalék együttes összegét kell beállítani. Az egyszerűsített mérlegben kimutatott adózott eredményt a nyitómérlegben az adózott eredmény sorban kell szerepeltetni. Nyitás után

a) a vevők - fizetendő általános forgalmi adót nem tartalmazó - állományával azonos összegű árbevételt el kell számolni az eredménytartalékkal szemben;

b) a szállítók mérleg szerinti - levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó - állományából azon tételeket, amelyek a vásárolt készletek nyitómérleg szerinti állományában nem szerepelnek (szolgáltatások, előző üzleti évben már felhasznált, értékesített vásárolt készletek) költségként el kell számolni az eredménytartalékkal szemben;

c) a 102. § (6) bekezdés a) pontjában felsorolt, a tartalékban figyelembe vett tételek összegét - ide nem értve a vevőkkel szembeni követeléseket - el kell

számolni egyéb bevételként az eredménytartalékkal szemben;

d) a céltartalékok nyitómérlegben szereplő összegével azonos összeget el kell számolni egyéb ráfordításként az eredménytartalékkal szemben;

e) a 103. § (2) bekezdése szerinti - a tartaléknál a 102. § (6) bekezdés b) pontja szerint figyelembe vett - kötelezettségek közül azokat, amelyeket az egyszeres könyvvitelben költségként, ráfordításként még nem lehetett érvényesíteni, nyitás után egyéb ráfordításként az eredménytartalékkal szemben kell elszámolni;

f) a 103. § (4) bekezdése szerint az egyszerűsített mérlegben kötelezettségként kimutatott, a tevékenységhez jogszabály vagy államközi megállapodás alapján kapott vissza nem térítendő támogatás még fel nem használt összegét a kötelezettségek közül - egyéb bevételként elszámolva - ki kell vezetni. Ezt az egyéb bevételt a 45. § (1) bekezdése szerinti halasztott bevételek között időbelileg el kell határolni.

(2) Az áttérés előtti üzleti évről az eredménylevezetés alapján nem kell eredménykimutatást készíteni.

163/A. § (1) A kettős könyvvitelről az egyszeres könyvvitelre áttérő gazdálkodónak az áttérést közvetlenül megelőző üzleti évről készített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló mérlege alapján, az egyszeres könyvvitel megnyitásához egyszerűsített mérleget kell készítenie a (2)-(4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével.

(2) Az áttérést közvetlenül megelőző üzleti évről készített éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló összeállítását megelőzően az alapítás-átstrukturizálás aktivált értékét, az időbeli elhatárolásokat - a 33. § (1) bekezdése, a 45. § (1) bekezdésének b) és c) pontja, valamint a 45. § (1) bekezdésének a) pontjából a 103. § (4) bekezdése szerinti feltételeknek megfelelő jogcímen történő elhatárolások kivételével - az eredmény terhére, illetve az eredmény javára történő elszámolással, a 33. § (1) bekezdése szerinti aktív időbeli elhatárolást az átvállalt kötelezettséggel szemben, a 45. § (1) bekezdésének b) és c) pontja szerinti passzív időbeli elhatárolást az annak jogcímeül szolgáló eszközzel szemben, a 45. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti passzív időbeli elhatárolásból a 103. § (4) bekezdése szerinti feltételek mellett kapott pénzeszközök miatti elhatárolást a hosszú lejáratú kötelezettségekkel szemben, az értékhelyesbítéseket az értékhelyesbítés értékelési tartalékával, az értékelési különbözeteket a valós értékelés értékelési tartalékával szemben meg kell szüntetni.

(3) A (2) bekezdésben foglalt korrekciók figyelembevételével meghatározott adatokat az egyszerűsített mérleg megfelelő tételeibe kell beállítani. A vevőkkel szembeni, az egyéb, nem pénzkiadásból származó követelések, a szállítókkal szembeni, az egyéb, nem pénzbevételből származó kötelezettségek állományát a pénzmozgáshoz nem kapcsolódó követelések, illetve a pénzmozgáshoz nem kapcsolódó kötelezettségek között kell szerepeltetni. Az eredménytartalékot és az adózott eredményt az egyszerűsített mérleg eredménytartalék, illetve adózott eredmény sorába kell beállítani. Az egyszerűsített mérleg tartalék sorába az áttéréskor összeg nem kerül.

(4) Az egyszeres könyvviteli nyilvántartások megnyitását követően az egyszerűsített mérlegben kimutatott, az áttérés előtt megfizetett vásárolt készletek állományát anyag- és árubeszerzési költségként, a saját termelésű készletek állományát egyéb termelési és kezelési költségként el kell számolni.

Könyvviteli zárlat

164. § (1) A könyvviteli zárlathoz az üzleti év végén a folyamatos könyvelés teljessé tétele érdekében végzett kiegészítő, helyesbítő, egyeztető, összesítő könyvelési munkák és a számlák technikai lezárása tartoznak.

(2) A kettős könyvvitelt vezető gazdálkodó a könyvviteli számlákból az általa választott időszakonként, de legalább a beszámoló elkészítését, valamint a más jogszabályban előírt, a számviteli adatokon alapuló adatszolgáltatás teljesítését megelőzően, annak alátámasztására főkönyvi kivonatot köteles készíteni.

(3) Az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó a naplófőkönyvet vagy más, e törvény követelményeinek megfelelő nyilvántartást az általa választott időszakonként, de legalább az egyszerűsített beszámoló alátámasztásához, valamint a más jogszabályban előírt, a számviteli adatokon alapuló adatszolgáltatáshoz köteles lezárni.

A bizonylati elv és a bizonylati fegyelem

165. § (1) Minden gazdasági műveletről, eseményről, amely az eszközök, illetve az eszközök forrásainak állományát vagy összetételét megváltoztatja, bizonylatot kell kiállítani (készíteni). A gazdasági műveletek (események) folyamatát tükröző összes bizonylat adatait a könyvviteli nyilvántartásokban rögzíteni kell.

(2) A számviteli (könyvviteli) nyilvántartásokba csak szabályszerűen kiállított bizonylat alapján szabad adatokat bejegyezni. Szabályszerű az a bizonylat, amely

az adott gazdasági műveletre (eseményre) vonatkozóan a könyvvitelben rögzítendő és a más jogszabályban előírt adatokat a valóságnak megfelelően, hiánytalanul tartalmazza, megfelel a bizonylat általános alakai és tartalmi követelményeinek, és amelyet - hiba esetén - előírászerűen javítottak.

(3) A bizonylatok feldolgozási rendjének kialakításakor figyelembe kell venni a következőket is:

a) a pénzeszközöket érintő gazdasági műveletek, események bizonylatainak adatait késedelem nélkül, készpénzforgalom esetén a pénzmozgással egyidejűleg, illetve bankszámla forgalomnál a hitelintézeti értesítés megérkezésekor, az egyéb pénzeszközöket érintő tételeket legkésőbb a tárgyhót követő hó 15-éig a könyvekben rögzíteni kell;

b) az egyéb gazdasági műveletek, események bizonylatainak adatait a gazdasági műveletek, események megtörténte után, legalább negyedévenként, a számviteli politikában meghatározott időpontig (kivéve, ha más jogszabály eltérő rendelkezést nem tartalmaz), legkésőbb a tárgynegyedévet követő hó végéig kell a könyvekben rögzíteni.

(4) A főkönyvi könyvelés, az analitikus nyilvántartások és a bizonylatok adatai közötti egyeztetés és ellenőrzés lehetőségét, függetlenül az adathordozók fajtájától, a feldolgozás (kézi vagy gépi) technikájától, logikailag zárt rendszerrel biztosítani kell.

Számviteli bizonylatok

166. § (1) Számviteli bizonylat minden olyan a gazdálkodó által kiállított, készített, illetve a gazdálkodóval üzleti vagy egyéb kapcsolatban álló természetes személy vagy más gazdálkodó által kiállított, készített okmány (számla, szerződés, megállapodás, kimutatás, hitelintézeti bizonylat, bankkivonat, jogszabályi rendelkezés, egyéb ilyennek minősíthető irat) - függetlenül annak nyomdai vagy egyéb előállítási módjától -, amely a gazdasági esemény számviteli elszámolását (nyilvántartását) támasztja alá.

(2) A számviteli bizonylat adatainak alakilag és tartalmilag hitelesnek, megbízhatónak és helytállónak kell lennie. A bizonylat szerkesztésekor a világosság elvét szem előtt kell tartani.

(3) A számviteli bizonylatot a gazdasági művelet, esemény megtörténte, illetve a gazdasági intézkedés megtételének vagy végrehajtásának időpontjában, illetve időszakában, magyar nyelven kell kiállítani. A magyar nyelven kiállított bizonylaton az adatok más nyelv(ek)en is feltüntethetők.

(4) A számviteli bizonylatot - a (3) bekezdésben foglaltaktól eltérően, ha az eltérést az adott gazdasági művelet, esemény, illetve intézkedés jellemzői indokolják - idegen nyelven is ki lehet állítani. Az idegen nyelven kibocsátott, illetve a befogadott idegen nyelvű bizonylaton azokat az adatokat, megjelöléseket, amelyek a bizonylat hitelességéhez, a megbízható, a valóságnak megfelelő adatrögzítéshez, könyveléshez szükségesek - a könyvviteli nyilvántartásokban történő rögzítést megelőzően - belső szabályzatban meghatározott módon magyarul is fel kell tüntetni.

(5) Átalakulás, egyesülés, szétválás esetén a jogelődnél - a jogutód cégjegyzékbe való bejegyzése napjától - keletkezett bizonylatok, illetve a jogelőd nevére kiállított bizonylatok alapján a gazdasági eseményeket a jogutód (több jogutód esetén az, amelyiknél a gazdasági esemény hatása megjelenik) rögzíti a könyvviteli nyilvántartásokban, amennyiben a jogelőd éves beszámolója, egyszerűsített éves beszámolója elkészítése során azokat figyelembe venni nem lehetett, illetve, ha a jogelőd nem tudta azokat figyelembe venni.

(6) A számviteli bizonylatokon az adatok időtállóságát a 169. §-ban meghatározott megőrzési időn belül biztosítani kell.

167. § (1) A könyvviteli elszámolást közvetlenül alátámasztó bizonylat általános alaki és tartalmi kellékei a következők:

a) a bizonylat megnevezése és sorszáma vagy egyéb más azonosítója;

b) a bizonylatot kiállító gazdálkodó (ezen belül a szervezeti egység) megjelölése;

c) a gazdasági műveletet elrendelő személy vagy szervezet megjelölése, az utalványozó és a rendelkezés végrehajtását igazoló személy, valamint a szervezettől függően az ellenőr aláírása; a készletmozgások bizonylatain és a pénzkezelési bizonylatokon az átvevő, az ellennyugtákon a befizető aláírása;

d) a bizonylat kiállításának időpontja, illetve - a gazdasági művelet jellegétől, időbeni hatályától függően - annak az időpontnak vagy időszaknak a megjelölése, amelyre a bizonylat adatait vonatkoztatni kell (a gazdasági művelet teljesítésének időpontja, időszaka);

e) a (megtörtént) gazdasági művelet tartalmának leírása vagy megjelölése, a gazdasági művelet okozta változások mennyiségi, minőségi és - a gazdasági művelet jellegétől, a könyvviteli elszámolás rendjétől függően - értékbeni adatai;

f) külső bizonylat esetében a bizonylatnak tartalmaznia kell többek között: a bizonylatot kiállító gazdálkodó nevét, címét;

g) bizonylatok adatainak összesítése esetén az összesítés alapjául szolgáló bizonylatok körének, valamint annak az időszaknak a megjelölése, amelyre az összesítés vonatkozik;

h) a könyvelés módjára, az érintett könyvviteli számlákra történő hivatkozás;

i) a könyvviteli nyilvántartásokban történt rögzítés időpontja, igazolása;

j) továbbá minden olyan adat, amelyet jogszabály előír.

(2) A számlával, az egyszerűsített adattartalmú számlával kapcsolatos további követelményeket más jogszabály is meghatározhat.

(3) A bizonylat (ideértve mind a kibocsátott, mind a befogadott bizonylatokat) alaki és tartalmi hitelessége, megbízhatósága - ha az más módon nem biztosítható - a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy (ideértve a Polgári Törvénykönyv szerinti képviselőt is), vagy belső szabályzatban erre külön feljogosított személy aláírásával is igazolható.

(4) (Hatályon kívül helyezve.)

(5) Számviteli bizonylatként alkalmazható az elektronikus dokumentum, irat, ha megfelel e törvény előírásainak. Az elektronikus dokumentumok, iratok bizonylatként történő alkalmazásának feltételeit, hitelességének, megbízhatóságának követelményeit más jogszabály is meghatározhatja.

(6) Ha a könyvviteli nyilvántartás mint számviteli bizonylat technikai, optikai eljárás eredménye, biztosítani kell:

a) az adatok vizuális megjelenítése érdekében azoknak - szükség esetén - a késedelem nélküli kiíratását,

b) az egyértelmű azonosítás érdekében a kódjegyzéket.

(7) A gazdálkodó az (1) bekezdés h) és i) pontjában, illetve a 166. § (4) bekezdésében foglalt kötelezettségnek oly módon is eleget tehet, hogy a megjelölt adatokat, információkat és igazolásokat az eredeti (elektronikus vagy papíralapú) bizonylathoz egyértelmű, az utólagos módosítás lehetőségét kizáró módon fizikailag vagy logikailag hozzárendeli. A logikai hozzárendelés elektronikus nyilvántartással is teljesíthető.

Szigorú számadási kötelezettség

168. § (1) A készpénz kezeléséhez, más jogszabály előírása alapján meghatározott gazdasági eseményekhez kapcsolódó bizonylatokat (ideértve a számlát, az

egyszerűsített adattartalmú számlát és a nyugtát is), továbbá minden olyan nyomtatványt, amelyért a nyomtatvány értékét meghaladó vagy a nyomtatványon szereplő névértéknek megfelelő ellenértéket kell fizetni, vagy amelynek az illetéktelen felhasználása visszaélésre adhat alkalmat, szigorú számadási kötelezettség alá kell vonni.

(2) A szigorú számadási kötelezettség a bizonylatot, a nyomtatványt kibocsátót terheli.

(3) A szigorú számadás alá vont bizonylatokról, nyomtatványokról a kezelésükkel megbízott vagy a kibocsátásukra jogosult személynek olyan nyilvántartást kell vezetni, amely biztosítja azok elszámoltatását.

A bizonylatok megőrzése

169. § (1) A gazdálkodó az üzleti évről készített beszámolót, az üzleti jelentést, valamint az azokat alátámasztó leltárt, értékelést, főkönyvi kivonatot, továbbá a naplófőkönyvet, vagy más, a törvény követelményeinek megfelelő nyilvántartást olvasható formában legalább 8 évig köteles megőrizni.

(2) A könyvviteli elszámolást közvetlenül és közvetetten alátámasztó számviteli bizonylatot (ideértve a főkönyvi számlákat, az analitikus, illetve részletező nyilvántartásokat is), legalább 8 évig kell olvasható formában, a könyvelési feljegyzések hivatkozása alapján visszakereshető módon megőrizni.

(3) A szigorú számadású bizonylatok rontott példányaira is vonatkozik a (2) bekezdés szerinti megőrzési kötelezettség.

(4) A megőrzési időn belüli szervezeti változás (ideértve a jogutód nélküli megszűnést is) nem hatálytalanítja e kötelezettséget, így az (1), illetve (2) bekezdés szerinti bizonylatok megőrzéséről a szervezeti változás végrehajtásakor intézkedni kell.

(5) Az elektronikus formában kiállított bizonylatot - a digitális archiválás szabályairól szóló jogszabály előírásainak figyelembevételével - elektronikus formában kell megőrizni, oly módon, hogy az alkalmazott módszer biztosítsa a bizonylat összes adatának késedelem nélküli előállítását, folyamatos leolvashatóságát, illetve kizárja az utólagos módosítás lehetőségét.

(6) Az eredetileg nem elektronikus formában kiállított bizonylatról - a papíralapú dokumentumokról elektronikus úton történő másolat készítésének szabályairól szóló jogszabály előírásainak figyelembevételével - készített elektronikus másolattal az e törvény szerinti bizonylatmegőrzési kötelezettség

teljesíthető, ha a másolatkészítés alkalmazott módszere biztosítja az eredeti bizonylat összes adatának késedelem nélküli előállítását, folyamatos leolvashatóságát, illetve kizárja az utólagos módosítás lehetőségét.

XII. Fejezet

JOGKÖVETKEZMÉNYEK

170. § (1) E törvényben előírt számviteli szabályok megsértéséért való felelősségre a Polgári Törvénykönyv általános felelősségi szabályait kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésében foglaltakon túlmenően, a törvényben foglalt rendelkezések megsértése esetén az érintettek a külön törvényekben (Büntető Törvénykönyv, szabálysértésekről szóló törvény) meghatározott felelősséggel is tartoznak.

(3) Amennyiben az adóhatóság megállapítja, hogy a 154. § (3) bekezdése szerint közzétett éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló egészében vagy részben nem felel meg e törvény előírásainak, akkor az ilyen beszámolót készítő vállalkozóra az adózás rendjéről szóló törvény szerint mulasztási bírság szabható ki.

XIII. Fejezet

AZ ORSZÁGOS SZÁMVITELI BIZOTTSÁG

XIV. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

174. § (1) Ez a törvény - a (2)-(4) bekezdésben foglaltak kivételével - 2001. január 1-jével lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit először a 2001. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(2) A 4. § (5) bekezdése az Európai Unióhoz való csatlakozással egyidejűleg lép hatályba.

(3) A fölérendelt anyavállalat, ha az Európai Gazdasági Térség valamely államában székhellyel rendelkezik, a 116. § (1) bekezdése alapján a belföldi székhelyű alárendelt anyavállalatot az Európai Unióhoz való csatlakozás időpontját követő üzleti évben mentesítheti.

(4) A 151. § (1) bekezdése 2003. január 1-jével lép hatályba.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

175. § (1) E törvény megállapítja az Európai Parlament és a Tanács 2002. július 19-i, a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló

1606/2002/EK rendeletének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket.

(2) E törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a valamely tagállam jogának hatálya alá tartozó meghatározott jogi formájú társaságoknak egy másik tagállamban létesített fióktelepeire vonatkozó bejelentési és közzétételi követelményeiről szóló, 1989. december 21-i 89/666/EGK tizenegyedik tanácsi irányelv,

b) a nyilvános vételi ajánlatról szóló, 2004. április 21-i 2004/25/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv,

c) a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv,

d) a szabályozott piacra bevezetett értékpapírok kibocsátóival kapcsolatos információkra vonatkozó átláthatósági követelmények harmonizációjáról szóló 2004/109/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, az értékpapírok nyilvános kibocsátásakor vagy piaci bevezetésekor közzéteendő tájékoztatóról szóló 2003/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 2004/109/EK irányelv egyes rendelkezéseinek végrehajtására irányadó részletes szabályok megállapításáról szóló 2007/14/EK bizottsági irányelv módosításáról szóló, 2013. október 22-i 2013/50/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv.

e) a 2013/34/EU irányelvnek a nem pénzügyi és a sokszínűséggel kapcsolatos információknak bizonyos nagyvállalkozások és vállalatcsoportok általi közzététele tekintetében történő módosításáról szóló, 2014. október 22-i 2014/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv,

f) az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatáról szóló 2006/43/EK irányelv módosításáról szóló, 2014. április 16-i 2014/56/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv.

A magyar számviteli standardok

176. § Azokat a törvényi előírásokhoz kapcsolódó részletes szabályokat, módszereket, eljárásokat, amelyek a megbízható és valós kép bemutatásához szükségesek, nemzeti számviteli standardokba kell foglalni.

4.2. Kivonat a számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendeletről a módosításokkal egységes szerkezetben

(Az alapítványra és egyesületre vonatkozó különös számviteli és könyvvezetési jogi szabályok.)

(Dőlt, aláhúzott és vastagított betűvel a 2022. január 1. és 2023. január 1. napja közötti módosítások pragarfaus-, és bekezdés-számai.)

A Kormány a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 178. § (1) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. FEJEZET

A RENDELET CÉLJA ÉS HATÁLYA

1. § E rendelet a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Tv.) alapelveivel összhangban a 2. § (1) bekezdése szerinti egyéb szervezetekre vonatkozó sajátos, a vállalkozók tekintetében meghatározott szabályoktól – egyéb jogszabályi előírásból következően – eltérő beszámoló készítési és könyvvezetési szabályokat határoz meg.

2. § (1) E rendelet hatálya a Tv. 3. § (1) bekezdés 4. pontjában meghatározott egyéb szervezetek közül:

- a) az egyesületre – ideértve a sportszövetségeket is –, az alapítványra (a továbbiakban együtt: civil szervezet),
- b) a köztestületre,
- c) a közalapítványra,
- d) a lakás, a nyugdíjasház, az üdülő, a személygépkocsitároló, a műhely vagy üzlethelyiség építő- és fenntartó szövetkezetre (a továbbiakban: lakásszövetkezet),
- e) a társasházra,
- f) az ügyvédi irodára, a szabadalmi ügyvivő irodára, a végrehajtói irodára, a közjegyzői irodára,
- g) a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alapra,
- h) a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Szervezetére,

i) a közös jogkezelő szervezetre,
j) a Munkavállalói Résztulajdonosi Program keretében létrejött szervezetre (a továbbiakban: MRP szervezet),

k) a víziközmű társulatra,

l) a külön jogszabályban meghatározott, jogi személynek minősülő egyéb szervezetre, valamint

m) az a)–c) pont szerinti szervezetek jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységére terjed ki.

(2) Az (1) bekezdés l) pontja szerinti külön jogszabályban meghatározott, jogi személynek minősülő egyéb szervezet, különösen:

a) (Hatályon kívül helyezve.)

b) a közhasznú szervezetként működő felsőoktatási intézmény,

c) a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság,

d) a Felsőoktatási Tervezési Testület,

e) a Magyar Rektori Konferencia,

f) a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája,

g) az európai területi együttműködési csoportosulás,

h) az európai kutatási infrastruktúráért felelős konzorcium, valamint

i) a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség.

3. § (1) A 2. § (1) bekezdése szerinti egyéb szervezetek közül a civil szervezet, a köztestület, a közalapítvány, a lakásszövetkezet, a társasház, a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Szervezete, a közös jogkezelő szervezet, az MRP szervezet, a víziközmű társulat (a továbbiakban együtt: egyéb szervezet) a Tv. előírásait az e rendeletben foglaltak figyelembevételével köteles alkalmazni.

(2) A közhasznú jogállású egyéb szervezet az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Ectv.) előírásaival összhangban, a Tv. előírásait az e rendeletben foglaltak figyelembevételével köteles alkalmazni.

(3) A 2. § (1) bekezdése szerinti egyéb szervezetek közül az ügyvédi irodának - a (3a) bekezdés kivételével -, a szabadalmi ügyvivő irodának, a végrehajtói irodának, a közjegyzői irodának, a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alapnak, valamint a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának, továbbá a közhasznú besorolással nem rendelkező európai területi együttműködési csoportosulásnak, az európai kutatási infrastruktúráért felelős konzorciumnak, valamint a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetségnek a beszámoló készítési és

könyvvezetési kötelezettsége megállapításánál a Tv. előírásait kell alkalmaznia.

(3a) E rendelet előírásait nem kell alkalmaznia annak az ügyvédi irodának, amely az üzleti évben (adóévben) nyilvántartásait a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény előírásai szerint vezeti.

(3b) A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvényben előírt feltételeknek meg nem felelő (3a) bekezdés szerinti ügyvédi irodának a Tv. 2/A. § előírásai szerint kell eljárnia.

(4) A közhasznú szervezetként működő felsőoktatási intézménynek, a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottságnak, a Felsőoktatási Tervezési Testületnek, az Országos Tudományos Diákköri Tanácsnak, a Magyar Rektori Konferenciának, valamint a közhasznú szervezetként működő európai területi együttműködési csoportosulásnak a beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettsége megállapításánál a Tv. előírásait az Ectv. vonatkozó előírásai figyelembevételével kell alkalmaznia.

(5) Az egyéb szervezetek által alapított, fenntartott egészségügyi, szociális, kulturális és oktatási tevékenységet ellátó, jogi személyiséggel rendelkező szervezetnél a Tv. 6. § (3) bekezdése szerint kell eljárni.

(6) A 2. § (1) bekezdés *m*) pontja szerinti szervezet beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségére az azt létrehozó szervezet beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségére vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.

4. § A 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti civil szervezetek közé tartozó párt beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény előírásai szerint tesz eleget.

(2) A 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti civil szervezetek közé tartozó vagyonkezelői alapítvány beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének a vagyonkezelő alapítványokról szóló 2019. évi XIII. törvény előírásaival összhangban, a Tv., valamint az e rendeletben foglaltak szerint tesz eleget.

(3) A 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti civil szervezetek közé tartozó közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény előírásaival összhangban, a Tv., valamint az e rendeletben foglaltak szerint tesz eleget.

5. § A Tv. 3. § (1) bekezdés 4. pontja szerinti egyéb szervezetek közül az egyházi jogi személy, valamint a befektetési alap, az egyéb alapok, a tőzsde, a központi értéktári, a központi szerződő fél tevékenységet végző szervezet, a magánnyugdíjpénztár, az önkéntes nyugdíjpénztár, az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztár, a közraktár, a kockázati tőketársaság, a kockázati tőkealap, továbbá a biztosító egyesület beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól külön kormányrendeletek rendelkeznek.

6. § Ha az egyéb szervezet a jogszabályban, illetve a létesítő okiratában meghatározott alaptevékenységen (a tevékenység célja szerinti, közhasznú, egyesületi, alapítványi célú tevékenység) felül vállalkozási tevékenységet is folytat, köteles az alaptevékenységre, illetve a vállalkozási tevékenységre vonatkozó adatait a könyvvezetés és a beszámoló készítés során elkülöníteni.

II. FEJEZET

ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK

1. Beszámolási kötelezettség

7. § (1) Az egyéb szervezet működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év könyveinek lezárását követően az üzleti év utolsó napjával, illetve a megszűnés napjával mint mérlegfordulónappal a Tv.-ben és az e rendeletben meghatározottak szerint köteles beszámolót készíteni.

(2) Az egyéb szervezetnél az üzleti év azonos a naptári évvel, kivéve az év közben alakuló, illetve megszűnő egyéb szervezetnél. A mérleg fordulónapja – a megszűnést kivéve – december 31.

(3) A beszámoló formáját az egyéb szervezet által folytatott tevékenység, az éves összes bevétel (az alaptevékenység és a vállalkozási tevékenység összes bevételeinek) nagysága, valamint a könyvvezetés módja határozza meg.

(4) A beszámoló lehet:

- a) egyszerűsített beszámoló,
- b) egyszerűsített éves beszámoló,
- c) a Tv. szerinti éves beszámoló.

(5) Az egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója az 1. melléklet szerinti egyszerűsített mérlegből és a 2. melléklet szerinti eredménylevezetésből áll.

c) a Tv. szerinti éves beszámoló.

(6) Az egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója a 3. melléklet szerinti mérlegből és a 4. melléklet szerinti eredménykimutatásból, valamint a Tv. szerinti kiegészítő mellékletből áll.

(7) Annak az egyéb szervezetnek, amely a Tv. szerinti éves beszámolót készít, és vállalkozási tevékenységet is folytat, a Tv.-ben előírt beszámoló készítése során biztosítania kell az alap- és a vállalkozási tevékenységből származó bevételeinek, ráfordításainak (költségeinek), kiadásainak, valamint a vállalkozási tevékenység adózás előtti eredményének elkülönített bemutatását.

(8) Az egyéb szervezet az egyszerűsített mérleg, a mérleg, továbbá az eredménylevezetés, az eredménykimutatás tételeit – ha azt más jogszabály előírja – továbbtagolja, valamint saját igényei szerint továbbtagolhatja.

8. § (1) Egyszerűsített beszámolót készíthet az az egyéb szervezet, amelynek az alaptevékenységből, valamint a vállalkozási tevékenységből származó bevételeinek együttes összege - két egymást követő évben, évenként - az 50 millió forintot nem haladja meg.

(2) Egyszerűsített éves beszámolót köteles készíteni az az egyéb szervezet, amelynek két egymást követő évben az alaptevékenységből, valamint a vállalkozási tevékenységből származó éves bevételeinek együttes összege évenként meghaladja az 50 millió forintot.

(3) Éves beszámolót köteles készíteni a kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet, ha két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő három mutatóérték közül bármelyik kettő meghaladja az alábbi határértékeket:

a) a mérlegfőösszeg az 1200 millió forintot,

b) az alaptevékenységből, valamint a vállalkozási tevékenységből származó éves bevételeinek együttes összege a 2400 millió forintot,

c) az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma az 50 főt.

(3a) Az éves beszámolóval egyidejűleg üzleti jelentést nem kell készíteni.

(4) Ha a jogelőd nélkül alapított egyéb szervezetnek a tárgyévet megelőző két üzleti év egyikére vagy mindkét üzleti évre vonatkozó bevételi adatai hiányoznak, vagy csak részben állnak rendelkezésre, az (1)-(3) bekezdésben foglaltak alkalmazásakor a tárgyévi várható éves bevételt és - ha van - a tárgyévet megelőző (első) üzleti évi (éves szintre átszámított) bevételt kell figyelembe vennie.

8/A. § (1) Az egyéb szervezet a beszámoló készítésére és az azt alátámasztó könyvvizetésre alkalmazhatja a Tv. 20. § (4)-(5b) bekezdésében foglaltakat, azzal, hogy a választott devizát legalább az egyéb szervezet számviteli politikájában szükséges rögzíteni az üzleti év első napját megelőzően.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben az egyéb szervezet a Tv. - devizanemek közötti áttérés elszámolására vonatkozó - 145-149. §-ának rendelkezéseit az e rendeletben meghatározott sajátosságok figyelembevételével alkalmazza.

8/B. § A Tv. 6. § (3) bekezdése szerinti intézményt alapító, fenntartó egyéb szervezet az intézményi részesedés kimutatása során a Tv. egészségügyi, szociális, kulturális és oktatási intézményben lévő tulajdoni részesedésre vonatkozó szabályai szerint jár el. Ha az egyéb szervezet az intézményi részesedés értékelése (az értékvesztés elszámolása, illetve visszaírása, továbbá az értékhelyesbítés kimutatása) során a Tv. 54. § (12) bekezdése szerinti értéket veszi figyelembe, az értékhelyesbítés kimutatása során nem kell alkalmaznia a Tv. 59. § (2) bekezdésében foglaltakat.

2. Könyvvizetési kötelezettség

9. § (1) Az egyéb szervezet könyvvizetése - a beszámolási kötelezettség függvényében - az egyszeres vagy a kettős könyvvitel rendszerében, magyar nyelven, - a 8/A. §-ban foglalt kivétellel - forintban történik.

(2) Egyszeres könyvvitelt köteles vezetni az egyszerűsített beszámolót készítő egyéb szervezet.

(3) Az egyszeres könyvvitelt vezető egyéb szervezet - saját elhatározása alapján - bármelyik üzleti év január 1-jével áttérhet a kettős könyvvitelre. Az egyszeres könyvvitelt vezető egyéb szervezet köteles áttérni a kettős könyvvitel vezetésére - és egyszerűsített éves beszámolót vagy éves beszámolót készíteni - azt az évet követő üzleti év január 1-jével, amikor az egyszerűsített beszámoló készítésére a 8. § (1) bekezdésében rögzített feltételnek két egymást követő üzleti évben már nem felel meg.

(4) Kettős könyvvitelt köteles vezetni az egyszerűsített éves beszámolót vagy éves beszámolót készítő egyéb szervezet, valamint minden olyan egyéb szervezet, amelynek a 3. § (3) bekezdése, valamint az 51. § szerint a Tv.-ben foglalt előírásokat kell kötelezően alkalmaznia.

(5) Kettős könyvvitelt köteles vezetni a közhasznú jogállású egyéb szervezet. Ha a közhasznú jogállás

megszerzésére az üzleti év során (év közben) kerül sor, úgy a kettős könyvvitel szabályainak alkalmazása már a közhasznú jogállás megszerzésének üzleti évére is vonatkozik.

(6) A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet az egyszeres könyvvitel vezetésére azt az évet követő üzleti év január 1-jével térhet át, amikor az alaptevékenységből, valamint a vonatkozó jogszabály szerinti vállalkozási tevékenységből származó éves összes bevétele - két egymást követő évben, évenként - nem haladta meg az 50 millió forintot.

(7) A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet az egyszeres könyvvitel vezetésére a kettős könyvvitelre történő áttérés évét követő második üzleti év január 1-jével térhet át, ha az alaptevékenységből, valamint a vonatkozó külön jogszabály szerinti vállalkozási tevékenységből származó éves összes bevétele - két egymást követő évben, évenként - nem haladta meg az 50 millió forintot.

(8) A könyvvezetés során az egyéb szervezetnek elkülönítetten kell kimutatni a rá vonatkozó, sajátos gazdálkodási jogszabályban meghatározott alaptevékenységgel, valamint a vonatkozó külön jogszabály szerint meghatározott vállalkozási tevékenységgel kapcsolatos bevételeket, ráfordításokat (költségeket), kiadásokat.

(9) Az egyéb szervezet úgy köteles könyvvezetését kialakítani, hogy a vonatkozó jogszabály szerint meghatározott vállalkozási tevékenység bevételei és ráfordításai (költségei), kiadásai az alaptevékenység bevételeitől és ráfordításaitól (költségeitől), kiadásaitól, gazdasági eseményeitől elkülönüljenek, és ezáltal megbízhatóan kimutatható legyen a vállalkozási tevékenység tárgyévi eredménye.

(10) Az egyéb szervezetnek a könyvvezetés során elkülönítetten kell kimutatni a kapott adományt, közcélú adományt és azok felhasználását, amennyiben azt jogszabály előírja, továbbá, ha az adományról a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény, illetve a közcélú adományról a személyi jövedelemadóról szóló törvény rendelkezései szerinti kedvezmény igénybevételére jogosító igazolást állít ki.

3. Könyvviteli rendszerek változása

10. § (1) Az egyszeres könyvvitelről a kettős könyvvitelre történő áttéréskor az egyéb szervezet a Tv. 163. §-ában foglaltakat köteles alkalmazni.

(2) Az egyéb szervezetnek a kettős könyvvitelről az egyszeres könyvvitelre történő áttérésekor – ha

egyébként annak feltételei fennállnak – az áttérés napjával a Tv. szerinti éves, illetve az e rendelet szerinti egyszerűsített éves beszámoló mérlege alapján egyszerűsített mérleget kell készítenie a Tv. 163/A. § (2)-(4) bekezdésének figyelembevételével. Az eredménykimutatást nem kell az egyszeres könyvvitelre vonatkozó előírásoknak megfelelően átalakítani.

4. A mérlegre vonatkozó sajátos rendelkezések

11. § Az e rendelet szerinti mérleg elkészítésénél a Tv. vonatkozó előírásait a 23., 26., 31–32., 36–38., 44., 49. §-ban meghatározott sajátosságok figyelembevételével kell alkalmazni. A pénzügyi instrumentumok meghatározott körére vonatkozóan a Tv. szerinti valós értéken történő értékelés szabályait az e rendelet hatálya alá tartozó egyéb szervezet akkor alkalmazhatja, ha beszámolóját a Tv. előírásai szerint állítja össze.

5. Az eredménylevezetésre, az eredménykimutatásra vonatkozó sajátos rendelkezések

12. § (1) Az e rendelet szerinti eredménylevezetés, eredménykimutatás készítésénél a Tv. vonatkozó előírásait a (2)-(8) bekezdésben és a 13–14., 24., 27., 33–34., 39., 45., 50., továbbá az 52. §-ban foglalt sajátosságok figyelembevételével kell alkalmazni.

(2) Az eredménylevezetés, az eredménykimutatás az egyéb szervezet tárgyévi eredményének levezetését tartalmazza, az eredmény keletkezésére ható főbb tényezőket, az eredmény összetevőit, az eredmény kialakulását mutatja be.

(3) Az eredménylevezetés, az eredménykimutatás tételei tartalmának meghatározásánál a bevételeket és ráfordításokat (költségeket), kiadásokat a Tv. előírásain túlmenően az egyéb szervezetekre vonatkozó jogszabályok figyelembevételével kell meghatározni.

(4) Az eredménylevezetésben, az eredménykimutatásban egymástól elkülönítve kell kimutatni az alaptevékenységgel, valamint a vállalkozási tevékenységgel összefüggő tételeket.

(5) Az alaptevékenységhez, illetve a vállalkozási tevékenységhez is kapcsolódó ráfordításokat (költségeket), kiadásokat az egyéb szervezet, a közhasznú egyéb szervezet a tényleges használat (az igénybevétel) arányában, illetve ha ez nem állapítható meg, akkor a bevételek arányában köteles megosztani az alaptevékenység, illetve a vállalkozási tevékenység között.

(6) A továbbutalási céllal kapott, bevételként elszámolt támogatás összegét az alaptevékenységhez, illetve a vállalkozási tevékenységhez egyaránt felmerült ráfordítások (költségek), kiadások megosztásánál, valamint a könyvviteli rendszerek közötti áttérést meghatározó bevételnél figyelmen kívül kell hagyni.

(7) Az eredménylevezetésben, az eredménykimutatásban az előző évi és a tárgyévi adatokat, valamint a jelentős összegű hibák elkülönített bemutatását alaptevékenység, vállalkozási tevékenység, összesen bontásban tovább kell részletezni.

(8) Az egyszerűsített beszámolót készítő egyéb szervezetnek az eredménylevezetésben a bevételeit, valamint a ráfordításait (költségeit), kiadásait meg kell bontani aszerint is, hogy azokat a tényleges pénzügyi teljesítés alapján vagy pénzmozgás nélküli ügylet kapcsán számolták el.

13. § (1) Az eredménylevezetésben a vállalkozási tevékenység tárgyévi eredménye az üzleti év adóköteles pénzügyi eredménye és a nem pénzben realizált eredmény (a pénzbevétel nem jelentő adóköteles bevételek, a ráfordítást jelentő eszközváltozások, a ráfordítást jelentő elszámolások különbözete) összevont értéke, csökkentve az adófizetési kötelezettséggel.

(2) Az eredménykimutatásban a vállalkozási tevékenység tárgyévi eredménye az üzleti évben elszámolt értékesítés nettó árbevételének, az eszközök között állományba vett saját teljesítmények értékének, az egyéb bevételeknek, a pénzügyi műveletek bevételeinek, valamint az üzleti évben elszámolt anyagjellegű ráfordítások, személyi jellegű ráfordítások, értékcsökkenési leírás, egyéb ráfordítások és a pénzügyi műveletek ráfordításai együttes összegének különbözete, csökkentve az adófizetési kötelezettséggel.

(3) Az egyéb szervezet a kapott alapítói, költségvetési, helyi önkormányzati és egyéb támogatásokat, az érdekeltségi hozzájárulást – ha jogszabály másként nem rendelkezik – bevételként számolja el.

(4) Az egyéb szervezetnél a továbbutalási céllal kapott támogatást kettős könyvvitel vezetése esetén egyéb bevételként, egyszeres könyvvitel vezetése esetén pénzügyileg rendezett bevételként kell kimutatni. Az így kapott támogatás továbbutalt, átadott összegét – a könyvvitelzés módjától függően – egyéb ráfordításként vagy ráfordításként érvényesíthető kiadásként kell elszámolni. E támogatások továbbutalása, átadása nem minősül a Tv. szerinti költségek ellentételezésére, illetve fejlesztési célra adott támogatásnak, továbbá véglegesen átadott pénzeszköznek.

(5) A (4) bekezdés szerinti, továbbutalási céllal kapott támogatásnak minősül az olyan támogatás, amelyet az egyéb szervezet az alapítójától, a költségvetésből, helyi önkormányzattól vagy más szervezettől, pályázati vagy egyéb más úton kap, és azt továbbutalja, vagy átadja olyan szervezet részére, amely a támogatás célja szerinti feladatot közvetlenül megvalósítja, és az így támogatott szervezet az egyéb szervezettől kapott eszközöket (pénzeszközöket, egyéb eszközöket) bevételként mutatja ki. Az egyéb szervezetnél az eredménylevezetésben, illetve az eredménykimutatásban az ilyen tételeket elkülönítetten (továbbutalási céllal kapott támogatás, továbbutalt támogatás) be kell mutatni. Az adott üzleti évben továbbutalási célú bevételként elszámolt, de még tovább nem utalt összeget a kettős könyvvitel vezetőknél időbelileg el kell határolni, egyszeres könyvvitel vezetőknél kötelezettséggé kell kimutatni.

14. § (1) Az egyéb szervezet a 24. és 27. §-ban, továbbá az 50. §-ban meghatározottakon túlmenően oly módon köteles nyilvántartási rendszerét kialakítani (részletezni) – függetlenül a könyvvitelzés módjától –, hogy abból a közpénzek felhasználásával, a köztulajdon használatának nyilvánosságával, átláthatóbbá tételével és ellenőrzésének bővítésével összefüggő jogszabályokban meghatározott adatokkal, a továbbutalási céllal kapott támogatásokkal, valamint az európai uniós forrásokból származó összegekkel kapcsolatos információk is rendelkezésre álljanak.

(2) Az egyéb szervezet az eredménylevezetésben, az eredménykimutatásban tájékoztató adatként bemutatja az Ectv. 2. § 15. pont szerinti költségvetési támogatásként kapott összegeket.

6. Könyvviteli szolgáltatás

15. § (1) Az egyéb szervezet a Tv. 150. § (2) bekezdése szerinti könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításával, vezetésével, a beszámoló elkészítésével

a) olyan természetes személyt köteles megbízni, illetve ezen feladatok végzésére alkalmazni, aki okleveles könyvvizsgálói szakképesítéssel vagy mérlegképes könyvelői szakképesítéssel, illetve az engedélyezés szempontjából mérlegképes könyvelői szakképesítéssel egyenértékű szakképesítéssel (ez utóbbiak a továbbiakban együtt: mérlegképes könyvelői szakképesítés) és a tevékenység ellátására jogosító engedéllyel rendelkezik, vagy aki a Tv. 152/B. § szerinti bejelentést tett, vagy

b) olyan számviteli szolgáltatást nyújtó társaságot köteles megbízni, amelynek a feladat irányításával, vezetésével, a beszámoló elkészítésével megbízott tagja, alkalmazottja megfelel az a) pontban meghatározott követelményeknek.

(2) Mentesül az (1) bekezdésben előírt kötelezettség alól az az egyéb szervezet, amelynél az éves (éves szintre átszámított) bevétel a tárgyévet megelőző két üzleti év átlagában, ennek hiányában az üzleti évben várhatóan a 10 millió forintot nem haladja meg.

7. Könyvvizsgálati kötelezettség

16. § (1) Kötelező a könyvvizsgálat annál az egyéb szervezetnél, amelynél az éves (éves szintre átszámított) bevétel az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában meghaladja a 300 millió forintot. Minden olyan esetben, amikor a könyvvizsgálat e rendelet vagy más jogszabály előírásai szerint nem kötelező, az egyéb szervezet dönthet arról, hogy a beszámoló felülvizsgálatával könyvvizsgálót bíz meg.

(2) Ha a jogelőd nélkül alapított egyéb szervezetnél az üzleti évet megelőző két üzleti év egyikére vagy mindkét üzleti évre vonatkozó bevételi adatok hiányoznak, vagy csak részben állnak rendelkezésre, az (1) bekezdésben foglaltak alkalmazásakor a tárgyévi várható bevételt és - ha van - a megelőző (első) üzleti évi (éves szintre átszámított) bevételt kell figyelembe venni.

(3) Ha az (1) bekezdés, a 29. §, a 42. §, valamint a 47. § vagy más jogszabály előírása alapján kötelező a könyvvizsgálat, illetve, ha az egyéb szervezet azt saját elhatározásából választja, akkor az üzleti évről készített 7. § (4) bekezdése szerinti beszámolók felülvizsgálatára az abban foglaltak valóságának és jogszerűségének ellenőrzésére a Tv. 155. § (7) bekezdésében meghatározott feltételnek megfelelő könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget kell - az előző üzleti évi beszámoló elfogadásakor, jogelőd nélkül alapított egyéb szervezetnél az üzleti év fordulónapja előtt - választani.

(4) Jogelőd nélkül alapított egyéb szervezet - az (1) bekezdés szerinti kötelezettség megállapításánál - a Tv. 155. § (4) bekezdésében foglaltakat is köteles figyelembe venni.

8. Nyilvánosságra hozatal, letétbe helyezés, közzététel

17. § (1) A cégbíróságon bejegyzett egyéb szervezet beszámolójának (éves beszámolójának, egyszerűsített éves beszámolójának, egyszerűsített beszámolójának) nyilvánosságra hozatalára a Tv. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az a cégbíróságon be nem jegyzett egyéb szervezet, amely más jogszabály alapján beszámolóját vagy annak fontosabb adatait köteles nyilvánosságra hozni, továbbá amely beszámolóját saját elhatározásából nyilvánosságra hozza, a közzétételnek - ha jogszabály másként nem rendelkezik - a Magyar Közlöny Hivatalos Értesítőjében való megjelentetéssel, a székhelyén történő betekintheséggel, internetes honlapján történő bemutatással vagy egyéb más, a számviteli politikájában rögzített módon tehet eleget. A közzététel határideje - ha jogszabály másként nem rendelkezik - az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napja.

(3) Az az egyéb szervezet, amely sem jogszabályból adódóan kötelezően, sem saját döntés alapján nem vizsgáltatta felül a beszámolóját könyvvizsgálóval, de valamely jogszabály alapján köteles beszámolóját vagy annak fontosabb adatait közzétenni, a beszámoló minden részén köteles feltüntetni a következő szöveget: „A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva.”

(4) Az (1) és (2) bekezdésben, valamint a 25. §-ban meghatározottaktól eltérő egyéb szervezetnek, amelynek sem nyilvánosságra hozatali, sem közzétételi, sem beszámoló letétbe helyezési kötelezettsége nincs, a beszámolóját legkésőbb az adott üzleti év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig kell elkészítenie és a jóváhagyásra jogosult testülettel elfogadtatnia.

9. Az egyéb szervezet átalakulása, egyesülése, szétválása

18. § (1) Az egyéb szervezet átalakulására, egyesülésére, szétválására (a továbbiakban együtt: átalakulás) - ha az átalakulást törvényi szabályozás lehetővé teszi - a Tv. 136-141. §-át kell megfelelően alkalmazni, az alapul szolgáló külön törvény előírásai, a (2)-(7) bekezdés és a 19. § figyelembevételével.

(2) Az egyéb szervezet átalakulása során az átalakulással létrejövő szervezetre - ha külön törvény eltérően nem rendelkezik - az egyéb szervezet

alapítására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(3) Az átalakuló, az egyesülő, a szétváló (a továbbiakban együtt: átalakuló) és az átalakulással létrejövő egyéb szervezet a működését meghatározó törvény szerint illetékes szerv (a továbbiakban: döntést hozó szerv) átalakulásról szóló döntése alapján, a döntést hozó szerv által meghatározott mérlegfordulónapra készíti el a 7. § (4) bekezdése szerinti beszámoló mérlegére és az azt alátámasztó leltárra vonatkozó előírások alapján a vagyonmérleg-tervezetet és a vagyonleltár-tervezetet.

(4) Az átalakuló egyéb szervezet a vonatkozó törvényi rendelkezéseknek megfelelő bejegyzésig az átalakulás előtti szervezeti formában folytatja tevékenységét, a vagyonmérleg-tervezet fordulónapjára vonatkozóan analitikus és főkönyvi nyilvántartásait nem zárja le.

(5) Az átalakuló és az átalakulással létrejövő egyéb szervezet a nyilvántartásba vételére vonatkozó törvényi előírásoknak megfelelő bírósági, cégbírósi, kamarai, más hatósági változásbejegyzések napjával (az átalakulás napjával) – a bejegyzést (az átalakulást) követő 90 napon belül – készíti el a 7. § (4) bekezdése szerinti beszámoló mérlegére és az azt alátámasztó leltárra vonatkozó előírások alapján a végleges vagyonmérleget és a végleges vagyonleltárt.

(6) Az átalakulás során megszűnő egyéb szervezet a végleges vagyonmérleg elkészítését megelőzően köteles az átalakulás napjával – mint mérlegfordulónappal – a 7. § (1) bekezdése szerinti beszámolóját elkészíteni, analitikus és főkönyvi nyilvántartásait lezárni, valamint a 17. § figyelembevételével az (5) bekezdés szerinti határidőig nyilvánosságra hozni, letétbe helyezni és közzétenni.

(7) Az az átalakuló egyéb szervezet, amely az átalakulás során nem szűnik meg, az (5) bekezdés szerinti végleges vagyonmérlegét és vagyonleltárát a folyamatos könyvelés adatai alapján készíti el az átalakulás napjára vonatkozóan, analitikus és főkönyvi nyilvántartásait nem zárja le, azokat folyamatosan köteles vezetni.

19. § (1) Az egyéb szervezet az átalakulása során a vagyonmérleget (vagyonmérleg-tervezetet és végleges vagyonmérleget) – ha törvény eltérően nem rendelkezik – könyv szerinti értéken készíti el. Az az átalakuló egyéb szervezet, amelynél külön törvény lehetővé teszi a vagyon ártértékelését, a vagyonmérlege összeállításánál alkalmazhatja a Tv. 136–141. §-ának vagyonártértékelésre vonatkozó rendelkezéseit.

(2) Ha az átalakulás során az egyéb szervezet él az (1) bekezdés szerint a vagyonártértékelés lehetőségével, a vagyonmérleget (a vagyonmérleg-tervezetet és a végleges vagyonmérleget) és az azt alátámasztó vagyonleltárt (a vagyonleltár-tervezetet és a végleges vagyonleltárt) a Tv. előírásai szerinti független könyvvizsgálóval kell ellenőriztetnie.

(3) Ha egyesülés esetén az átalakuló és az átalakulással létrejövő egyéb szervezet(ek) könyvvezetése eltérő (egyszeres vagy kettős könyvvitel), az átalakuláshoz kapcsolódóan a vagyonmérlegek (vagyonmérleg-tervezetek és a végleges vagyonmérlegek) elkészítésekor először a könyvviteli rendszerek változtatására vonatkozó áttérés miatti rendezéseket kell elvégezni a 10. §-nak megfelelően.

10. Az egyéb szervezet megszűnése

20. § Az egyéb szervezet megszűnésére (felszámolására, végelszámolására) a szervezetre vonatkozó jogszabály rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

III. FEJEZET

CIVIL SZERVEZET BESZÁMOLÓ KÉSZÍTÉSI ÉS KÖNYVVEZETÉSI KÖTELEZETTSÉGÉNEK SAJÁTOS SÁGAI

21. § E rendelet civil szervezetre vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazása során

a) alaptevékenység alatt az Ectv.-ben meghatározott alapcél szerinti tevékenységet (ideértve a közhasznú tevékenységet is) kell érteni,

b) vállalkozási tevékenység alatt az Ectv.-ben meghatározott gazdasági-vállalkozási tevékenységet kell érteni,

c) közszolgáltatási bevétel alatt az Ectv.-ben meghatározott közszolgáltatási szerződés alapján végzett tevékenységből származó bevételt kell érteni.

11. Beszámolási és könyvvezetési kötelezettség

22. § (1) A civil szervezet egyszerűsített éves beszámolója a mérleg és az eredménykimutatás mellett az Ectv. szerinti kiegészítő mellékletet is tartalmaz.

(2) A civil szervezet nyilvántartási (könyvvezetési) rendszerét köteles oly módon továbbbővíteni, hogy abból az Ectv.-ben meghatározott alaptevékenységgel, illetve a vállalkozási tevékenységgel kapcsolatos

bevételek, ráfordítások (költségek), kiadások rendelkezésre álljanak.

12. A mérlegre vonatkozó sajátos rendelkezések

23. § (1) Az egyszeres könyvvitelt vezető civil szervezet saját tőkéje induló tőkéből, tőkeváltozásból, lekötött tartalékból, tárgyévi eredményből [alaptevékenység (közhasznú tevékenység), vállalkozási tevékenység bontásban], a kettős könyvvitelt vezető civil szervezet saját tőkéje induló tőkéből, tőkeváltozásból, lekötött tartalékból, értékelési tartalékból, valamint tárgyévi eredményből [alaptevékenység (közhasznú tevékenység), vállalkozási tevékenység bontásban] tevődik össze.

(2) Induló tőkeként kell kimutatni a bírósági határozat jogerőre emelkedésének napjával a civil szervezet létesítő okiratában (annak módosításában) meghatározott, az alapító, a tag, a csatlakozó által ilyen címen (induló tőkeként, illetve az induló tőke növelése érdekében) rendelkezésre bocsátott pénzbeli és nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás összegét.

13. Az eredménylevezetésre, az eredménykimutatásra vonatkozó sajátos rendelkezések

24. § (1) Az egyszeres könyvvitelt vezető civil szervezetnek a pénzügyileg rendezett bevételeit legalább tagdíjak, alapítótól kapott befizetések, kapott támogatások, valamint egyéb bevételek, illetve pénzbevételt nem jelentő bevételek csoportosításban kell bemutatnia.

(2) A kettős könyvvitelt vezető civil szervezetnek a bevételeit legalább az értékesítés nettó árbevétele, az aktivált saját teljesítmények értéke, egyéb bevétel és pénzügyi műveletek bevétele bontásban kell bemutatnia. Az egyéb bevételeken belül részletezni kell legalább a tagdíjak, az alapítótól kapott befizetések, valamint a kapott támogatások összegét.

14. Nyilvánosságra hozatal, letétbe helyezés

25. § A civil szervezet a beszámolót, kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt az Ectv. szerint hozza nyilvánosságra.

XI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

54. § Ez a rendelet 2017. január 1-jén lép hatályba.

55. § (1) A számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének e rendeletben megállapított sajátos szabályait először a 2017. évben induló üzleti év könyvvezetésére és az erről az üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(2) A számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének e rendeletben megállapított sajátos szabályait a közös jogkezelő szervezetek a 2016. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazhatják.

(3) A 2016. üzleti évről készített beszámolóra a számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámolókészítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 224/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet 2016. december 31-én hatályos szabályait kell alkalmazni.

56. § (Hatályon kívül helyezve.)

57. § A 2. § (2) bekezdés és a 3. § (3) bekezdés az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló 2006. július 5-i 1082/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 16. cikk (1) bekezdésének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

59. § (1) A számviteli törvényhez kapcsolódó, sajátos számviteli szabályokat tartalmazó kormányrendeletek módosításáról szóló 309/2018. (XII. 27.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított 22. § (1) bekezdését, 31. § (2) bekezdését, valamint 34. § (1) és (3) bekezdését először a 2019. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(2) A Módr.-rel megállapított 22. § (1) bekezdését, 31. § (2) bekezdését, valamint 34. § (1) és (3) bekezdését a 2018. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.

60. § (1) E rendeletnek a számviteli törvényhez kapcsolódó, sajátos számviteli szabályokat tartalmazó kormányrendeletek módosításáról, valamint az adótanácsadók, adószakértők és okleveles adószakértők nyilvántartásba vételével és továbbképzésével kapcsolatos kormányrendelet módosításáról szóló 343/2019. (XII. 23.) Korm. rendelettel megállapított 7. § (4) bekezdés c) pontját, 7. § (6) és (7) bekezdését, 8. § (3) és (4) bekezdését, 9. § (3) és (4) bekezdését, 15. § (1) és (2) bekezdését, 16. § (1) és (4) bekezdését,

valamint 30. § (2) bekezdését először a 2020. évben induló üzleti évről készített beszámolóra kell alkalmazni.

(2) E rendeletnek a számviteli törvényhez kapcsolódó, sajátos számviteli szabályokat tartalmazó kormányrendeletek módosításáról, valamint az adótanácsadók, adószakértők és okleveles adószakértők nyilvántartásba vételével és továbbképzésével kapcsolatos kormányrendelet módosításáról szóló 343/2019. (XII. 23.) Korm. rendelettel megállapított 7. § (4) bekezdés c) pontját, 7. § (6) és (7) bekezdését, 8. § (3) és (4) bekezdését, 9. § (3) és (4) bekezdését, 15. § (1) és (2) bekezdését, valamint 16. § (1) és (4) bekezdését a 2019. évben induló üzleti évről készített beszámolóra is alkalmazni lehet.

1. melléklet a 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez

Az egyszerűsített beszámoló mérlegének előírt tagolása az egyéb szervezetnél

ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)

A. Befektetett eszközök

I. Immateriális javak

II. Tárgyi eszközök

III. Befektetett pénzügyi eszközök

B. Forgóeszközök

I. Készletek

II. Követelések

III. Értékpapírok

IV. Pénzeszközök

Eszközök összesen

FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)

C. Saját tőke

I. Induló tőke/Jegyzett tőke

II. Tőkeváltozás/Eredmény

III. Lékötött tartalék

IV. Tárgyévi eredmény alaptevékenységből (közhasznú tevékenységből)

V. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből

D. Tartalék

E. Céltartalékok

F. Kötelezettségek

I. Hosszú lejáratú kötelezettségek

II. Rövid lejáratú kötelezettségek

Források összesen

2. melléklet a 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez

Az egyszerűsített beszámoló eredménylevezetésének előírt tagolása az egyéb szervezetnél

Alaptevékenység/ Vállalkozási tevékenység/ Összesen

A. Végleges pénzbevételek, elszámolt bevételek (I+II)

I. Pénzügyileg rendezett bevételek ebből:

- tagdíj
- alapítótól kapott befizetés
- támogatások
- egyéb bevételek

II. Pénzbevételt nem jelentő bevételek

B. Végleges pénzkidadások, elszámolt ráfordítások (III+IV+V+VI)

III. Ráfordításként érvényesíthető kiadások

IV. Ráfordítást jelentő eszközváltozások

V. Ráfordítást jelentő elszámolások

VI. Ráfordításként nem érvényesíthető kiadások

C. Tárgyévi pénzügyi eredmény (I-III-VI)

D. Nem pénzben realizált eredmény (II-IV-V)

E. Adózás előtti eredmény (I+II)-(III+IV+V)

F. Fizetendő társasági adó

G. Tárgyévi eredmény (E-F)

Tájékoztató adatok

A. Központi költségvetési támogatás ebből: normatív támogatás

B. Helyi önkormányzati költségvetési támogatás ebből: normatív támogatás

C. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás

D. Az Európai Unió költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás

E. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg

F. Közzolgáltatási bevétel

G. Végleges pénzbevételekből, elszámolt bevételekből a közhasznú tevékenység bevétele

H. Végleges pénzkidadásokból, elszámolt ráfordításokból a közhasznú tevékenység érdekében felmerült pénzkidadás, ráfordítás

I. Végleges pénzkidadásokból, elszámolt ráfordításokból a személyi jellegű ráfordítás (kiadás) ebből: vezető tisztségviselők juttatásai

3. melléklet a 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez

Az egyszerűsített éves beszámoló mérlegének előírt tagolása az egyéb szervezetnél

ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)

A. Befektetett eszközök

I. Immateriális javak

II. Tárgyi eszközök

III. Befektetett pénzügyi eszközök

B. Forgóeszközök

I. Készletek

II. Követelések

III. Értékpapírok

IV. Pénzeszközök

C. Aktív időbeli elhatárolások

Eszközök összesen

FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)

D. Saját tőke

I. Induló tőke/Jegyzett tőke

II. Tőkeváltozás/Eredmény

III. Lekötött tartalék

IV. Értékelési tartalék

V. Tárgyévi eredmény alaptevékenységből (közhasznú tevékenységből)

VI. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből

E. Céltartalékok

F. Kötelezettségek

I. Hátrasorolt kötelezettségek

II. Hosszú lejáratú kötelezettségek

III. Rövid lejáratú kötelezettségek

G. Passzív időbeli elhatárolások

Források összesen

4. melléklet a 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendelethez

Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatásának előírt tagolása az egyéb szervezetnél

Alaptevékenység/ Vállalkozási tevékenység/ Összesen

1. Értékesítés nettó árbevétele

2. Aktivált saját teljesítmények értéke

3. Egyéb bevételek

ebből:

- tagdíj

- alapítótól kapott befizetés

- támogatások

4. Pénzügyi műveletek bevételei

A. Összes bevétel (1+2+3+4)

ebből: közhasznú tevékenység bevételei

5. Anyagjellegű ráfordítások

6. Személyi jellegű ráfordítások

ebből: vezető tisztségviselők juttatásai

7. Értékcsökkenési leírás

8. Egyéb ráfordítások

9. Pénzügyi műveletek ráfordításai

B. Összes ráfordítás (5+6+7+8+9)

ebből: közhasznú tevékenység ráfordításai

C. Adózás előtti eredmény (A-B)

10. Adófizetési kötelezettség

D. Tárgyévi eredmény (C-10)

Tájékoztató adatok

A. Központi költségvetési támogatás

ebből: normatív támogatás

B. Helyi önkormányzati költségvetési támogatás

ebből: normatív támogatás

C. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás

D. Az Európai Unió költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás

E. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg

F. Közzolgáltatási bevétel

CIVIL SZERVEZETEK JOGI ÉRTESÍTŐJE

(Civil Közlöny)

Megjelenik egy előfizetési évben négyszer, közlöny formátumú .pdf fájlban.

Szerkeszti: dr. Bíró Endre

Kiadó: Jogismeret Alapítvány

1031 Budapest, Kazal u. 20. Tel.: (1) 3670-839 E-mail: info@jogismeret.hu

Felelős kiadó: dr. Virág-Karsai Orsolya kurátor, képviselő

Előfizetési díj 2023. évben változatlanul, a 4 db. lapszám mindösszesen: 4.000,-Ft + ÁFA.

ISSN 1785-7449